

**Datum,
ki si ga
velja
zapomniti**

MARJAN KEMPERLE

»Rim, 10. junija 1970. Ta datum si bo treba zapomniti.« Tako, v slogu Levstikovega cesarja, je začel nepozabni Albin Bubnič pred četrto stoletja svojo reportažo o prvi protestni manifestaciji Slovencev v italijanskem glavnem mestu. Tistega dne so po rimskih ulicah, pred palačo Chigi, pred zbornico in senatom manifestirali slovenski solniki. Prispeli so zjutraj z vlakom: ni jih bilo veliko, če bi jih primerjali s tisočglavimi množicami na manifestacijah iz konca šestdesetih let, bili pa so glasni. S piscalkami in slovenskimi napisi so opozarjali Rimljane nase. Pršli so na pobudo Sindikata slovenske sole, da bi zahtevali svoje pravice: takrat je slo za habilitacije in vstop profesorjev v stalež. V poslanski zbornici jih je sprejel tedanji predsednik Pertini. Morda ni naključje, da je bil tri leta kasneje vendarle odobren zakon št. 932, ki ga po imenih predlagateljev poznamo kot zakon Belci-Skerk. To je doslej najboljši zakon, ki ga premore slovenska sola v Italiji.

Od tistega vročega rimskega dne je preteklo četrto stoletje. Protagonisti se manifestacije gotovo še živo spominjajo. Pa tudi takratnim visjescem je verjetno ostala v spominu nevsakdanja samozavest profesorjev ob vrnitvi v razrede. Bili so zadovoljni, ker so nekaj storili...

V petindvajsetih letih se je v naših solah marsikaj spremenilo: v vse bolj razredčenih solar-skih vrstah se tudi slovenska beseda vse bolj redči. Nekaj bo treba postoriti...

Solski odbor napoveduje sedaj nov obisk v Rimu, pri ministru za solstvo. To je nadvse pozitivno: bilo bi prvič, da bi solski minister sprejel slovensko delegacijo. Slovenski predstavniki pripravljajo spomenico z zahtevami slovenskega solstva, da bi jo izročili ministru. Pravilno. Toda: sestavi besedila so posvetili že nekaj sej, in niso ga še dokončali. Očitno se pogledi na slovensko solsko vprašanje ne krizajo v stični točki.

Vtis imam, da so bili nasi solniki pred četrto stoletja malce bolj enotni. Zato je Albin Bubnič lahko zapisal, da si je treba tisti 10. junij 1970 zapomniti.

Zapomnimo si ga. Pred novim obiskom v Rimu postaja aktualen.

Pisemske bombe v Avstriji in Nemčiji

LINZ/MÜNCHEN - Avstrijo - in prvič tudi Nemčijo - je zajel novi krvavi val desničarskega terorja. V gornjeavstrijski prestolnici Linz je včeraj opoldne eksplodirala pisemska bomba in ranila dve Madzarki, skoraj ob istem času pa je druga pisemska bomba eksplodirala v Münchnu in ranila urednico televizijske postaje »Pro 7«.

Pisemski bombi sta bili oddani v Avstriji, pri obeh je bilo dodano tudi priznavalno pismo.

Na 14 strani

Slovenija zdaj tudi finančno neodvisna

LJUBLJANA - Včeraj so se v New Yorku uspešno končala pogajanja s konzorcijem komercialnih bank, s katerimi se je slovenski delegaciji uspelo dogovoriti, da prevzame Slovenija v odplacanje 18 odstotkov skupnega dolga nekdanje Jugoslavije. Ta znaša po sedanjih tečajih 4,6 milijarde dolarjev, kar pomeni, da na Slovenijo odpade 837,9 milijona dolarjev. Če od te številke odštejemo znesek odkupljenih dolgov na sekundarnem trgu, bo znesel znesek, ki ga bo morala Slovenija poravnati bankam upnicam 710 milijonov dolarjev.

Na 11. strani

DELO / MINISTRSKI SVET SPREJEL »ZAPOSLOVALNI PAKET«

Končan javni monopol nad zaposlovanjem

Za reformo trga dela bo šlo več kot tisoč milijard lir

RIM - Ministrski svet je včeraj sprejel tri zakonodajne ukrepe za zaposlovanje, za kar bo država odobrila več kot tisoč milijard lir. Prvi je zakonski odlok, s katerim je vlada podaljšala veljavnost socialnih blazilcev (dopolnilne blagajne in mobilnosti) za približno 30 tisoč delavcev, ki so jim leti zapadli konec maja. Druga dva ukrepa pa sta zakonska osnutka (ki sta ločena iz zgolj tehničnih razlogov) o reformi trga dela, ki se začena z ukinitvijo javnega monopola nad zaposlovanjem in torej s postopnim odpiranjem tega področja za zasebne subjekte. Predvidena je tudi uvedba novih oblik delovnega razmerja in ustanovitev nacionalne agencije za zaposlovanje.

Vladin »zaposlovalni paket« je naletel na deljene reakcije posebno v sindikalnih vrstah, kjer je najbolj kritičen CGIL, Confindustria pa je rezko ocenila, da gre za »baročne formule«.

Na 11. strani

Referendumi: jutri odločitev

RIM - Včeraj se je končala volilna kampanja za referendum, ki je bila zlasti v zadnjih tednih zelo ostra. Po tradicionalnem sobotnem premisleku bodo o referendumskih vprašanjih odločali volilci.

Vseh volilnih upravičencev je nad 48 milijono in volili bodo v okoli 90.000 volišcih. Referendumi bodo veljavni, če se bo izrekla več kot polovica volilcev. Odlocati pa bodo morali o dvanajstih vprašanjih, ki gredo od prisilnega bivalisca do volilnega zakona za krajevne uprave, od urnika trgovin do sindikalnih prispevkov in televizijskih problemov.

Največ pozornosti so vsi namenili prav refe-

rendumom o televiziji, ki imajo največji politični naboj. Tri vprašanja zadevajo Mammijev zakon, ki ureja televizijski sistem v Italiji, četrto pa privazizacijo Raia. Odbora za »Da« in za »Ne« o teh referendumih sta včeraj imela zaključni volilni zborovanji v Rimu. Odbor za »Da« je zboroval na trgu Farnese in njegove predloge so podprli voditelji leve in levosredinskih strank, ki so sebe primerili Davidu, Fininvest pa biblijskemu Goljatu.

Odbor za »Ne« je zboroval v sportni palači, medtem ko je turistično letalo preletavalo Rim s plapolajocim napisom »Ne« in simboli treh Fininvestovih mrež.

Na 3. strani

AVIANO / REŠENI PILOT SE JE VRNIL V BAZO

Slavje za O'Gradyja

AVIANO (PORDENON) - Letalski kapetan Scott O'Grady (na sliki AP), pilot reaktivca F-16, ki so ga bosanski Srbi prejšnji petek sestrelili na območju Banjaluke je včeraj v Avianu doživel svojo uro slavlja. Za 29-letnega pilota pa je bila obleka heroja pretesna, s tezavo je skrival svojo zadrego in nelagodje, a je moral pristati na obvezen show.

»Neverjetno se mi zdi, da sem se vrnil v Aviano, da bom lahko ponovno videl očeta in mater, kljub temu da sem vedel, da bodo storili vse za mojo rešitev,« je povedal O'Grady, ki se je vsem zahvalil za dobrodoščilo, pohvalil kolege, ki so ga rešili iz bosanskega pekla.

Na 10. strani

»Barcolana« 8.oktobra

Včeraj so v Trstu predstavili letošnjo, že 27. izvedbo regate za Jesenski pokal- Barcolana in Alpe-Adria Kermesse. Regata bo 8. oktobra in spet pričakuje množično udeležbo. Novosti bodo predvsem na regati AA Kermesse. (F. KROMA)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Uspehi na nižjih srednjih šolah

Na nižjih srednjih šolah F. Levstika, S. Gregorčiča, I. Cankarja, S. Kosovele in F. Erjavca na Trzaskem so včeraj objavili solske uspehe.

Stran 4

Dalijeve ilustracije in kipi v Trstu

Včeraj so v bivši konjušnici miramarskega gradu odprli obsežno razstavo ilustracij in kipov Salvadora Dalija. Razstava bo odprta do 23. julija.

Stran 6

Sporazum o goriškem zdravstvu

Sindikati in zdravstveni upravitelji so včeraj dosegli pomembno načelno soglasje glede reorganizacije zdravstva v goriški pokrajini.

Stran 9

Filmski ustvarjalci za DA

Režiser Franco Giraldi nam je na obisku v Gorici utemeljil, zakaj bodo filmski ustvarjalci glasovali DA na referendumih o televizijah.

Stran 9

Prijeten Donizetti za zaključek

V tržaški operni hiši Verdi se izteka letošnja sezona, kot zadnje delo v repertoarju so predstavili Donizettijev »Ljubezenski napoj«.

Stran 15

POLITIKA / V PRIČAKOVANJU REFERENDUMOV

Datum volitev razdvaja desnico in levo sredino

Fini zahteval poenotenje politike Kartela svoboščin

RIM - Kartel svoboščin je razdvojen. Jabolko spora med jastrebi in golobicami so predčasne volitve. Jastrebi bi s predsednikom Nacionalnega zavezništva Gianfrancom Finijem in predsednikom Forza Italia Silvijem Berlusconiem hoteli volitve jeseni in Berlusconi kot kandidata za premiera. Golobice, med katerimi so poleg sredinskih komponent številni predstavniki Forza Italia, bi rade odložile volitve na prihodnjo jesen in se vprašujejo, ali je Berlusconi v tem trenutku najprimernejši kandidat za premiera. To so povedali v četrtinski novinarski konferenci, na kateri so med drugim predlagali, naj bi se stranke dogovorile za oblikovanje ustanovodajne skupščine, ki naj bi pripravila nova pravila igre. Brez novih pravil, menijo sredinske komponente Kartela, bi tudi politične volitve brezpredmetne, ker ne bi zagotovile upravljalivosti.

Polemika je v nekaterih prime-

rih na ravni ostrega soočanja mnenj, včasih pa zdrkne tudi v zelo osebno polemiko. Tako je bivši minister in predstvanik FI Giuliano Ferrara v četrtek označil sredinske komponente Kartela za »stranko drozgov«, predstavnik KDC Carlo Giovanardi pa mu je odgovoril, da bo »Ferrari usojen podoben konec kot kosu v filmu La stangata«. Razdvojenost je tolikšna, da je Fini včeraj predlagal sklic srečanja na vrhu takoj po referendumih. Kartel mora imeti jasno in enotno politično usmeritev,« je menil Fini. Po njegovem mnenju se Dinijeva vlada blizu končni postaji in ni možnosti, da bi sedanji kabinet nasledila politična vlada s sirso osnovo, »ker so pogledi leve in desne sredine o vseh stvareh nasprotni«. Zato so po Finijevi oceni volitve jeseni neizbežne, kandidat Kartela pa mora biti Berlusconi.

Iz Bruslja mu je Buttiglione takoj odgovoril, da Berlusconi ne more biti kandidat Kartela, dokler ne

razresi spleta političnih in podjetniških interesov in dokler ne razčisti problemov s sodstvom.

Polemiki, ki razdvaja Kartel, je pritaknil zbadljiv piskerček predsednik levega krila Ljudske stranke Giovanni Bianchi, ki je ocenil, da bo »ob krepitvi osi Berlusconi-Fini morda Buttiglioneju in njegovi somišljenikom jasno, kako neumen je bil dogovor z desnico«.

Pa tudi v levosredinski koaliciji ni še vse razčiščeno. Stranke razdvaja problem volitev (za volitve prihodnje leto sta se včeraj spet zavzela Mario Segni in predstavnik Zelenih Edo Ronchi). In nerazrešeno je tudi vprašanje sodelovanja s Severno ligo in z Bertinottijevimi komunisti. Tajnik SKP Bertinotti je levi sredini spet predlagal volilno zavezništvo in pri tem kritiziral notranjo opozicijo, ki se je zavzela za drugačen dogovor z Romanom Prodiem. Severna liga pa je postavila kot pogoj za sodelovanje dogovor o federalizmu.

SODNIKI ZASLIŠALI BIVŠEGA PODTAJNIKA

Veliko blata in strupa okrog zagonetke Previti - Di Pietro

Bivši podtajnik Contestabile ob prihodu na sodišče v Bresciji (telefoto AP)

BRESCIA - »Blato, strupi, protistrupi, podtikanja in obtožbe.« Citat je vzeti iz krajše izjave Gianfranca Finija, predsednika Nacionalnega zavezništva, in najbolj ponazarja to, kar se dogaja okrog tako imenovane »afere Di Pietro«. Obtožbe na račun bivšega obrambnega ministra Cesareja Previti, ki so jih v četrtek istocasno objavili trije tedniki, čes da je bil pobudnik kampanje proti bivšemu protagonistu preiskav zaradi podkupniških afer, so samo se dolile olja na ogenj polemik. Resnica o tem, kako so prišle na dan obtožbe na račun bivšega tožilca, in kdo jih je uporabljal kot politično orožje, pa ostaja zavita v gosto meglo.

Sodniki iz Brescie, ki imajo zdaj v rokah vso zadevo, vsekakor nadaljujejo z delom. Včeraj je tožilec Fabio Salamone nepricakovano zaslišal sen. Domenica Contestabileja, pripadnika Forza Italia, ki je bil v Berlusconijevi vladni podtajnik v pravosodnem ministertvu. Čeprav o poteku zasliševanja se ni vesti, je dokaj verjetno, da je bil predmet zaslišanja dosje na račun Di Pietra, ki je oktobra lani priromal na pravosodno ministrstvo in ki naj bi ga po pisanju Panorame poslali iz obrambnega ministertva, ki ga je takrat vodil bivši Berlusconijev odvetnik Cesare Previti.

Sam Previti je tudi včeraj zanikal, da bi bil poslal kakršnokoli dokumentacijo inspektorjem na pravosodnem ministertvu in pozval sodstvo, naj razčisti vso zadevo, medtem ko je Panorama ponovil, da v celoti potrjuje svoje pisanje.

Prav dejstvo, da je Previti jevo domnevno vlogo v aferi prvi razkril tednik Mondadorija, ki je Berlusconi jeva last, pa je mnoge utrdil v prepričanju, da gre za notranjo vojno v desnici ali celo v samem Berlusconijevem Fininvestu. Dejstvo je, da »jastrebi« v Kartelu svoboščin branijo Previti, medtem ko »golobice« izrekajo solidarnost Di Pietru.

NOVICE

Prvič dosmrtna ječa za brata Savi

PESARO - Proces proti bratoma Fabiu in Robertu Savi zaradi umora bančnega direktorja se je končal po samih petih dneh razprave: obsodili so ju na dosmrtno ječo in izplačilo 150 milijonov lir odškodnine vsak prizadeti družini. To je verjetno prva od številnih obsodb, ki se čakajo nekdanja policista bolonske kvesture. Brata sta »zaslovela« zaradi dolge verige krvavih ropov in umorov, s katerih sta večinoma pobegnila z belim avtomobilom vrste fiat uno, tako da so ju poimenovali »tolpa belega uno«. Trajalo je več let, preden so ju odkrili. Prav karabinjerji iz Pesara so po umoru bančnega direktorja na podlagi fotorobota pričeli preiskovati tudi v smer bratov Savi, vendar so na kvesturi v Bologni zahtevali, naj jim predajo preiskavo na račun svojih kolegov. S tem se je tudi preiskava prekinila. Brata Savi čaka v Pesaru še več procesov, ker sta oropala tri bencinske crpalke, poštni urad, ranila tri policiste, ukradla večjo količino razstreljiva; številni procesi pa ju čakajo še v Bologni.

Zaplenili register Gladia

BENETKE - Beneski preiskovalni sodnik Carlo Mastelloni je zaplenil register vojskarih vaj tajne organizacije »Gladia« v 80-ih letih. Mastelloni preiskuje okolice, v katerih je pri Margheri padlo letalo »Argo 16«, ki ga je verjetno sabotirala izraelska tajna služba. Letalo so rabili za svoje vaje pripadniki »Gladia«, vendar je Mastelloni ugotovil, da so imeli na razpolago vsaj se dve letali z isto siglo.

Preklicali zaplembo 3.000 litrov krvne plazme

FIRENCE - Farmacevtskemu podjetju Sclavu so vrnili 3.000 litrov krvne plazme, ki so jih zaplenili pred dnevi na podlagi suma sodstva iz Trenta, da so kri uvozili brez potrebne dokumentacije. Z zdravniškega vidika je plazma neoporečna, trdijo lastniki Sclava, preiskava pa se nadaljuje samo z upravnega vidika. Se vedno je zaplenjenih 60 tisoč plastičnih vrec z plazmo, ki so jo zaplenili v Padovi.

Gardini je res naredil samomor

MILAN - Raul Gardini je res naredil samomor: tako je razsodil preiskovalni sodnik Aurelio Barzetta in zaključil preiskavo o okoliščinah, v katerih je 23. julija 1993 v svoji spalnici s strelom v glavo umrl vidni predstavnik grupe Ferruzzi. Istega dne so pokopali nekdanjega predsednika Enija, Gabrieleja Cagliarja, ki je prav tako naredil samomor, sicer v zaporu, in so v okviru preiskave »čistih rok« aretirali Gardinijeva svaka Carla Samo in Vittoria Riccija.

Podkupnine v Vidmu: Di Benedetto na prostosti

VIDEM - Zaradi zapadlosti priporne terminata se je vrnil na prostost 43-letni Glauco Di Benedetto, ki so ga aretirali v okviru preiskave o delovanju videmske ustanove za ljudske gradnje Iacp. Nekdanji demokratski senator, ki je vodil Andreottijevo strujo v Furlaniji, je obtožen, da je izterjal podkupnino za dodelitev gradnje 29 stanovanj, ki jih sicer niso niti zgradili.

RIM / BUTTIGLIONE IN BIANCO PRED OBRAČUNOM

V Ljudski stranki divja vojna

Buttiglione podi predstavnike levice s strankinega sedeža na Trgu del Gesù

RIM - Na rimskem Trgu del Gesù, kjer je zgodovinski sedež nekdanje KD, divja vojna. Nasproti si stojita vojska Rocca Buttiglioneja, ki ga je rimsko sodišče pred kratkim razglasilo za edinega zakonitega tajnika Ljudske stranke, in čete Gerarda Bianca in Luigija Bianchija, ki so menda bolj številne, a manj oborožene. Bojna črta teče neke med prvimi in drugim nadstropjem: zgoraj Buttiglione in njegovi, spodaj strankina levica, ki ji je omenjena razsodba priznala legitimnost večine, s katero razpolaga v strankinem vsedravnem svetu. Kot vsaka vojna brez pravil, ima tudi vojna med obema dušama

Ljudske stranke svoje talce: to so uslužbenci, ki ne vedo več, ali je njihov delodajalec Bianco ali Buttiglione. Dejstvo je, da je upravni tajnik Alessandro Duce zvest Buttiglionejev pristav in kot tak je včeraj poslal uslužbencem prvega nadstropja pismo, v katerem jih vabi, naj bodo na razpolago drugemu nadstropju, ali naj si poiščejo drugo službo.

Včerajšnji dan pa je prinesel tudi prvi frontalni napad Buttiglionejevih mož na prvo nadstropje. Napad je v prvi vrsti vodil sam bivši filozof, ki je pismeno pozval predsednika stranke Bianchija (Bianca je nalašč ignoriral), naj izprazni sobe, ki jih

»nezakonito korišča«, naj ne rabi telefonov in niti strankinih avtomobilov. Predvsem pa Bianchi ne sklicuje »lažnih vsedravnih svetov«, saj gre za »delno nezakonit in neveljaven organizem«.

Eden od imenov Rocca Buttiglioneja je prepeljal ne preveč tajen naklep leve (večinske) frakcije: na seji vsedravnega sveta, ki je dobil »imprimatur« sodstva, izključiti samega Buttiglioneja iz stranke, s čimer bi avtomatsko zapadel s tajniškega mesta. Vojna je vsekakor stopila v najbolj vročo fazo. V prihodnjih tednih bo znano, na katero stran se bo nagibala vojna sreča. Krvi pa po vsej verjetnosti ne bo videti.

GOSPODARSTVO IN POLITIKA

Stranke so hudo razočarale mlade italijanske podjetnike

GENOVA - Pred enim letom so mladi italijanski industriji na svojem tradicionalnem srečanju v Santi Margheriti izrazili upanje, da se bo Italija posodobila in se razvila v zrelo evropsko demokracijo. Včeraj so zaprepadeni ugotovili, da se je upanje izjalovilo.

Politika se ni modernizirala, prevladuje še vedno logika stare republike, se vedno ni jasneje in odkritega soocanja med večino in opozicijo, je poudaril predsednik mladih industrijcev Alessandro Riello v svojem poročilu. In nadaljeval z obtoževanjem: upravljalnost države je skromna, saj sta tabora, ki se potegujeta za državno krmilo, se vedno nehomogena. Skratka zdi se, da so urini kazalci v Italiji ubrali rakovo pot.

Italija po oceni mladih podjetnikov še ni začela pisati novega poglavja svoje družbene in poli-

tične organiziranosti. To bo mogoče samo, če bodo politiki predstavili programe in delali na tej osnovi. »Brez programov politika izda samo sebe, saj se spremeni v golo zasedbo oblastniških mest,« je dejal Riello.

Mladi podjetniki nameravajo prispevati k posodobitvi države. Predlagajo veliko sprememb, med najbolj učinkovitimi pa je zahtevalo po federalizmu. Vendar po njihovem mnenju mora biti federalizem odraz pametne politike decentralizacije, ki naj uskladi delo in poveže razne ravni upravljanja. To je pot, ki bi lahko znatno prispevala k modernizaciji Italije in k prozornosti upravljanja.

Danes bosta na shodu mladih podjetnikov spregovorila Romano Prodi in Silvio Berlusconi. Ali bo kdo od dveh pokazal, da politika v Italiji ubira novo pot?

PROCES ZARADI UMORA LIME

Skesanec Pennino obtožuje Andreottija

RIM - Večkratni italijanski premier Giulio Andreotti je dobro poznal palermska podjetnika Ignazia in Nina Salva. Tako je povedal včeraj med procesom zaradi umora evropskega poslanca Salva Lime skesani politik Gioacchino Pennino, ki je bil istočasno tudi človek mafije in ki dobro pozna splet med politiko in organiziranim kriminalom na Siciliji.

Penninovo pričevanje je pomembno tudi za preiskavo o Giulio Andreottiju, ki ga je palermsko tožilstvo obtožilo sodelovanja z mafijo. Andreotti je vselej trdil, da je komaj poznal palermska brata, ki sta imela v zakupu izterjevanje davkov v Palermu in ki sta bila v stiku s Coso nostro. Pennino ga je demantiral. Dejal je, da sta imela brata Sal-

vo neposredno vez z Andreottijem, ki je med drugim poslal dragoceno poročno darilo ob poroki ene od njunih hčerk. Slo je za srebrni krožnik, ki ga je nekoč iskala tudi protimafijska struktura, vendar ga ni našla, ker ga je zet bratov Salvo pravočasno skril, kot je sam priznal Penninu.

Brata Salvo sta v Palermu podpirala Andreottijevo strujo, v vsedravnem merilu na dorotejsko strujo, ker sta zelela, da bi se kdo od njihovih ljudi dokopal v sam vrh KD. »Osebeno sem preveril, da je bilo mnogo pripadkov dorotejske struje v prijateljskem odnosu z bratoma Salvo,« je dejal Pennino.

Andreotti doslej ni odgovoril. Toda obtožbe proti njemu se gradijo in njegov položaj se zdi vse bolj majav.

REFERENDUMI / PO POLEMIČNI VOLILNI KAMPANJI

Jutri odločitev italijanskih volilcev

Dvanajst vprašanj, med katerimi ima problem televizije najbolj izraziti politični naboj

RIM - Včeraj opolnoci se je končala volilna kampanja za referendum. Po tradicionalnem sobotnem »dnevu za premislek« se bodo morali jutri italijanski volilci (upravičencev je nad 48 milijonov) izreči o 12 referendumskih vprašanjih. teme so zelo različne, saj gre do prisilnega bivališča do volilnega zakona za krajevne uprave, od urnika trgovin do sindikalnih prispevkov in do televizijskega sistema.

Najbolj izraziti politični naboj imajo prav referendum, ki zadevajo televizijo (tri vprašanja se nanašajo na Mammijev zakon, ki ureja televizijski sistem, četrto pa zadeva možnost privatizacije Raia) in ob katerih se je v zadnjih dveh tednih razplamtel spopad. Včerajšnji shodi in zborovanja so bili za obe fronti priložnost, da naslovijo volilcem pozive in utemeljijo svoje predloge. Nato so zvočniki obmolnili. Edina izjema, čeprav so o referendumih govorili zelo posredno, je bila dolga odaja o svoji petnajstletnici, ki so jo Fininvestove mreže predvajale včeraj zvečer.

Spopad ob referendumih za televizijo je izrazil političen, saj leve in desne ne locuje samo različen odnos do komercial-

ne televizije (njene pravice in predvsem reklamo kot vir finansiranja naj bi zagovarjala desnica) in do celovitosti umetniškega dela (proti prekinitvam filmov z reklamnimi oddajami je levica). Silvio Berlusconi je referendum skusal spremeniti v plebiscit za ali proti sebi, zato bo izid nedvomno pogojeval odnose v Kartelu svoboscin, predvsem pa bo odločil, komu bodo volilci zaupali pisalo in crnilo, da napiše nova pravila za televizijski sistem. Kakrsen koli bo izid referenduma, bo namreč parlament moral spremeniti dosednji Mammijev zakon, ker je ustavno sodisce sklenilo, da je protiustaven člen, ki zasebnemu podjetniku omogoca, da ima tri mreže vsedravnega značaja. Vendar ni vseeno, kdo bo pisal nova pravila in tolmacil duh in crko razsodbe ustavnih sodnikov.

Stranke in organizacije so volilce povabile, naj se udeležijo glasovanja. Edina izjema je bil predsednik zunanepolitične poslanske komisije Mirko Tremaglia, ki je pozival k bojkotu, »ker Italijanom na tujem ni zagotovljena pravica do glasovanja«.

Danes slovesno odprtje »stoletnega« bienala

BENETKE - Po številnih predstavah za novinarje in odprtju nekaterih razstav, ki so bile postavljene zunaj uradnih bienalni razstavisc, bo danes predsednik republike Scalfaro uradno odprli »stoletni« bienale. Odprtja se bo udeležila tudi valeska princesa Diana, sicer že ločena žena britanskega prestolonaslednika, tokrat kot predstavnica londonske umetnostne galerije »Serpentine«. Beneski bienale obsega celo vrsto razstav, se posebej slovesno je bila zastavljena razstava Enakost in drugačnost, kratka zgodovina telesa, ki so jo pripravili prav ob stoletnici. Na razstavi v palači Grassi sodeluje tudi veliki primorski slikar Zoran Musić, razdeljena pa je v dva dela: v prvem so prikazana dela, ki so nastala od leta 1895 do 1968, v drugem pa od

1968 dalje.

V paviljonih v predelu Giardini so porazdeljena »tuja predstavništva« in seveda tudi Italija. Se tik pred začetkom je izvala polemike odločitev organizatorjev, da bivši jugoslovanski paviljon dodelijo Srbiji (zakaj ne Bosni, so »patrona« Claira izzivalno sprasevali tuji novinarji). Slovensko predstavništvo domuje zunaj »uradnih bienalnih« razstavisc, in sicer v Ateneu San Basso na Trgu sv. Marka, kjer je od srede na ogled V.S.S.D., izbor slovenskega predstavništva pa je opravila ljubljanska Moderna galerija. V italijanskem paviljonu so pripravili fotografsko razstavo o stoletnici fotografskih portretov, v dozevi in palači Ca' Pesaro pa je predstavljen stoletni odnos med Benetkami in bienalom.

LANI ZA 300 MILIJARD LIR VEČ IZGUB KOT DOBIČKOV

Črno leto bančništva in slovenski zavodi

Italijanski bančni sektor je leta 1994 pridelal za 300 milijard lir več izgub kot dobičkov. Za primerjavo naj povemo, da se je bilo leto 1993 zaključilo s skupnim neto dobičkom bančnega sektorja 3.200 milijard lir. Zmanjšale so se obrestne razlike in dohodki od storitev. Popravkov vrednosti porfajlov (v prid njihovega zblizanja tržnim vrednostim) je bilo za približno 10 tisoč milijard lir. Več kot 1.200 milijard je bilo izgub na finančnih operacijah, razmerje med visecimi terjatvami in krediti se je poslabšalo za dva odstotka. Toliko negativnih elementov v enem samem poslovnem letu ne pomnijo niti najstarejši, najbolj izkušeni bančniki: prvič v povojnem obdobju je italijanski bančni sektor, obravnavan kot celota, zdrknil na polje rdečih števil. Leto 1994 bo zato ostalo zapisano v zgodovini kot črno leto italijanskega bančništva.

Nič kaj spodbudno sliko je javnosti sporočilo Italijansko združenje bank ABI, ki vsako leto pripravi poročilo o bilancah italijanskih denarnih zavodov. V bistvu gre za neke vrste konsolidirano bilanco 130 bančnih ustanov, ki predstavljajo ogromno večino italijanskega bančnega sektorja.

Devetnajst največjih izgubarskih bank je leta 1994 kumuliralo 3.800 milijard lir izgub, kar je več, kot je bil neto zaslužek celotnega sektorja leto prej. Več kot sto milijardne izgube so vpisali v svoje bilance: Banco di Napoli (-1.147 milijard), Banco di Sicilia (-658), Banca Nazionale dell'Agricoltura (-633), Popolare Milano (-391), Caripuglia (-236), Sicilcassa (-110). Visoke izgube so zabeležili se zavodi: Banca di Trento e Bolzano (-98 milijard), Banca Mediterranea (-97), Isveimer (-86), Credito Lombardo (-70).

Ce je dejansko stanje takšno, kakršno nam ga opisuje ABI, kaj

si lahko mislimo o cenenih naloževanjih nekaterih listov na račun najpomembnejšega slovenskega denarnega zavoda v Italiji, ki je z enoinpolletnim zamikom, podobno kot številne druge italijanske banke, občutil gospodarsko krizo? Ko bi se v skodoželjem, malodane mrhovinarskem slogu razpisal le "Gombačev" glas, bi nas ne čudilo. Dejstvo pa je, da sta ob tej priložnosti v njegov rog zatrobila se dva slovenska tednika v Italiji!

V zvezi z njihovim pisanjem se nam vsiljuje kar nekaj vprašanj. Kakšen namen lahko pripisemo avtorjem, ki netijo malodusje, razglasajo, da Trzaska kreditna banka ni več slovenska banka in kličejo vodstvo na zagovor pred "siršo slovensko zamejsko javnost"? Se vec, pisci, katerih istovetnost je skrbno zakrita javnosti, se cutijo celo pooblašcene, da branijo emisijski zavod banca d'Italia! Ali ne skušajo na ta način predvsem kriti onih, ki so rimskim oblastem ovadili "znano zamejsko finančno družbo", kot sramežljivo ienujejo Safti? Kateri krogi iz matične Slovenije so vpleteni v ovausko dejavnost, je itak znano in je bili nazadnje ponovno obelodanjeno v pismu, ki ga je prejšnji teden naslovil urednistvu Primorskega dnevnika poslanec državnega zbora Republike Slovenije.

Ob vsem tem pa vendar ne gre prezreti dejstva, da je danes se vedno odprto vprašanje, ali bo k dokapitalizaciji TKB pristopila banka LHB iz Frankfurt. Ker gre za banko, katere največji delničar je Nova ljubljanska banka - ta pa je v lasti slovenske države - imajo posredno, a najbrz odločilno besedo pri vprašanju dokapitalizacije TKB finančne oblasti Republike Slovenije, Morda ni odvec se enkrat poudariti, da je prav s sodelovanjem zavoda, ki je odraz slovenskega bančništva,

mogoče TKB zagotoviti nove mednarodne možnosti in obenem očuvati njen slovenski značaj.

Nekaj namreč mora biti jasno. Kot skupnost se ne moremo predati le golemu samoohranitvenemu nagonu in gojiti v nedogled, kot da se okoli nas ne bi nič dogodilo, model ločene, vase zagledane ekonomije. V danih okoliščinah je to vse pre malo, zlasti pa to ne more biti privlačno za mlade, ki se v tem času polnem negotovosti odločajo za svojo prihodnost na podlagi povsem razumljivih osebnih ambicij. Ali bodo svojo priložnost videli tudi znotraj struktur, ki jih je oblikovala nasa skupnost? Privlačne jim bodo le, ce bodo videti opremljene v skladu z zahtevami casa in bodo v njih prepoznali možnost za svojo osebno uveljavitev. Zato pa je pomembno, da so slovenske ustanove vpete v potrebe širšega družbenega in gospodarskega okolja ne da bi zaradi tega morale zanikati specifične potrebe in značilnosti nase narodne skupnosti. S tem v zvezi velja, da sta danes bolj kot kdajkoli prej imperativ: odprtost in internacionalizacija. Navsezadnje so v istem duhu, v sicer različnih okoliščinah, gradili slovensko poslovno bančništvo tudi naši predniki.

TKB je doslej opravila svojo vlogo. Rezultat zabeležen v črnem letu italijanskega bančništva ne more zabrisati dosežkov, ki jih je banka iz leta v leto utrjevala v praviloma nenaklonjenih okoliščinah. Kdor zna to priznati, si najbrz ne more želei drugega, kot da bo banka znala - ob čuvanju bogate dediscine, ki jo premore in ji je lahko le v cast - se naprej prispevati k razvoju nase ožje skupnosti v povezavi in sozvočju s cedalje bolj odprtim, dinamičnim in k soocanju različnih izkušenj nagnjenim Trstom.

Branko Jazbec

SLOVENSKEGA DRŽAVLJANA UMORILI PRI PADOVI

Za Tankovo smrt krivijo policaja

TRST - Po skoraj dvajsetih mesecih bo spet govor o tragicnih dogodkih na avtocesti med Dolom in Padovo, kjer je izgubil življenje slovenski državljani, 30-letni Matjaz Tanko iz Zapotoka pri Ribnici: 11. februarja lani ga je smrtno pokosila krogla nekega agenta cestne policije iz Padove, 6. oktobra letos se bo agent moral zagovarjati zaradi nenamerne umora v obtežljivih okoliščinah. Sprva naj bi sicer policaji trdili, da so Tanku sledili z enim samim vozilom, da jih je ubežnik s svojim avtom skusal zadeti v bok, kar naj bi jih prisililo, da so streljali. Kasneje je ocivildec, trzaski komercialist Carlo Zischka povedal, da so fantu sledili z dvema avtomobiloma in da ni nikogar skusal ogroziti. Ko so mu bili agenti ze povsem blizu, je Matjaz nenadoma zavil na odstavni pas in se

ustavil: glavo je imel nagnjeno na sedežno naslonjalo, a Zischka se zdalec ni pomislil, da je mrtev.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Tanko je bil normalen, zdrav moski, a ko so se mu pojavile duševne motnje, je vsakokrat odšel z doma. Tako je bilo tudi februarja lani. Na mejnem prehodu pri Vrtojbi se ni ustavil, sprožili so alarm, pricelo se je zasledovanje po avtocesti. S svojim alfa romeo 33 je vozil precej hitro, okrog 160 km na uro. Zivljenjska nit se mu je pretrgala pri Padovi: 56-letni agent Giorgio Dego iz Genove je z avtomatsko pistolo M12 kal. 9 ustrelil proti avtomobilu, krogla je prebila prtljajznik, zadnji in sprednji sedež, zadela Tanko v hrbet, izstopila nad levo prsno bradavico in se zarila v armaturno plosco. Pri obdukciji so ugotovili, da ni zadela

Matjaz Tanko

nobenega vitalnega organa, vendar je prišlo do močne notranje krvavitve, kri je zalila pljuca, v kratkem casu je Matjaz izgubil 1,5 ali 2 litra. Ko so ga pripeljali v bolnisnico, mu niso mogli vec pomagati.

Izvajanje padovskega javnega tozilca Diega Mattelinija je jedrnato,

zato pa prežeto z zdravo pametjo in nekaterimi ugotovitvami, katerim bo težko oporekati. Dega obtozuje nenamerne umora po 1. odstavku členu 589 kazenskega zakonika (kazen znasa od 6 mesecev do 5 let jece) ter 3. odstavka člena 61 (ena od obremenilnih okolišcin, ker je ukrepal, čeprav bi lahko predvidel posledice). Javni tozilec je namreč prisel do zaključka, da uporaba strelnega orožja ni bila upravičena, kar trdita tudi trzaska odvetnika Andrej in Bogdan Berdon, ki zastopata Tankove sorodnike. Mattelini je v svoji obtožnici najprej na kratko obnovil Tankov prihod na italijansko ozemlje in njegov beg po avtocesti, poskuse, da bi ga ustavili, opozorilni strel, nakar prehaja k bistvu zadeve s trditvijo, da je agent Dego, ki je bil vodja patrulje (za volanom je sedel Bru-

no Righetti) kriv Matjazove smrti zaradi nepredvidnosti, malomarnosti in neizkušenosti, kar tudi podrobno utemeljuje. Dego bi bil moral enostavno slediti Matjazu, dokler slednji ne bi ostal brez goriva; poleg tega ni upošteval rahle valovitosti ceste, kar pri hitri vožnji povzroca precejšnje sunke; streljal je, ko sta si bila avta 50-60 metrov vsakebi, kar je odločno prevec, da bi lahko zadel eno od koles, saj je znano, da uporabljenorožje ni najbolj natančno: pri omenjeni razdalji izstopila od 10 do 11 cm od cilja, v katerega se meri; ni upošteval, da je zasledovano vozilo tedaj bilo na nekem mostu in se je od trenutka, ko je vanj pomeril, do trenutka, ko je pritisnil na petelina, ze zacelo rahlo spuscati, kar pomeni, da je krogla sla vise od predvidenega.

VIDEM / VČERAJ PREDSTAVITEV

Folkest se bo letos odvijal kar v štirih državah

VIDEM - Festival, kakrsnega ne dobimo nikjer druge na svetu. Tako bi lahko označili najvažnejšo poletno glasbeno prireditev v Furlaniji - Julijski krajini in tako so včeraj v Vidmu predstavili Folkest 95.

Mednarodni festival etnicne glasbe se bo letos odvijal kar v štirih državah: Italiji, Sloveniji, Avstriji in Hrvaski. Od 6. do 30. junija bo na sporedu 68 koncertov, na katerih bo nastopilo 36 skupin za skupno 216 glasbenikov iz šestnajstih različnih držav. Letosnji Folkest, ki se bo začel 6. julija v Vidmu s koncertom znane skupine America, nam z gnotno pomočjo piva Sans Souci in ljudske banke FriulAdria predstavlja izredno bogat program: poslušali bomo lahko znana imena kot so Joan Baez, Donovan, NCCP, Noa & Gli Dor, Los Lobos ter na desetine drugih manj znanih, a zato nič slabših skupin. Folkest pa niso le koncerti: v okviru festivala se bodo odvijali glasbeni seminarji, v Spilimbergu in Kopru bodo priredili fotografske razstave, publika bo povsod lahko spoznala ljudsko glasbeno izročilo številnih narodov.

Folkest 95 dopolnjuje svoje področni nacrti: v Vidmu bodo ovrednotili tamkajšnje gostilne (osterie), v Spilimbergu bo v zadnjih treh dneh manifestacije cel kup zanimivih dogodkov, Kopru (kjer sodelujejo z italijansko manjšino) bodo namenili pozornost od 17. do 22. julija, za nas najvažnejši pa je posebni večer, ki se bo odvijal v soboto 8. julija v Stenartu v Nediskih dolinah. Muzika pod turman je naslov večera, ki je v celoti posvečen Benečiji: v tamkajšnji cerkvi bodo nastopili krajevni zbor, Nediski puobi, domaci pritrkovalci, Liso in Gušto ter furlanska skupina La sedon salvadie. Prav tu so lani posneli CD, ki ga bodo v okviru tega posebne večera tudi predstavili.

AW

ŠOLSTVO / ŠOLSKI ODBOR

Spomenica ministru

V drugi polovici junija srečanje z ministrom za šolstvo

V ponedeljek se bo spet sestel šolski odbor. Seja bo pomembna, saj bodo na njej dokončno izdelali tekst spomenice, ki jo bodo predstavniki šolskega odbora predali ministru za šolstvo. Pred časom se je namrec šolski odbor odločil, da zaprosi za srečanje z ministrom, na katerem bi mu predstavil in obrazložil najbolj kocljiva odprta vprašanja našega šolstva in tudi zahteval, naj jih ministrstvo čimprej reši. Senatorju Darku Bratini je odbor poveril nalogo, da se domeni za srečanje, kar je senator tudi storil. Srečanje bo v Rimu v drugi polovici junija.

Na zadnji seji, ki je bila pretekli torek, so

prisotni pregledali tekst spomenice in predlog uvoda, ki ga je predlagala DSL. Po razpravi, ki je bila mestoma dokaj živahna, so bili mnenja, da bodo uvodni tekst spomenice še dodatno prestudirali in ga dokončno izdelali na naslednjem srečanju. Obenem je bilo dogovorjeno, da naj bi pri oblikovanju spomenice upoštevali tudi odprta vprašanja slovenskih sol na Goriskem.

V začetku srečanja je odv. Andrej Berdon seznanil prisotne s prizivom staršev sol F. Erjavca in F. Levstika na Dezelno upravno sodišče proti združevanju obeh sol. Prisotni so besedilo soglasno sprejeli in podprli.

ŠOLSTVO / ŠOLE F. LEVSTIKA, S. GREGORČIČA, I. CANKARJA, S. KOSOVELA IN F. ERJAVCA

Na nižjih srednjih šolah objavili učne uspehe

Na petih slovenskih nižjih srednjih šolah so včeraj objavili učne uspehe nižjesolcev. V prvih in drugih razredih je izdelala veličanska večina dijakov. Zanje so se včeraj zacele brezskrbne počitnice. Dijaki 3. razredov pa bodo morali počakati se teden dni, saj se bodo zanje v sredo, 14. junija, začeli zaključni državni izpiti. Seznam dijakov, ki so včeraj izdelali, je sledeč.

Nizja srednja šola Frana Levstika na Proseku

1. razred: Walter Bullo, Ivan Cerniava, Marco Fusilli, Tomaž Nabergoj, Francesca Antonini, Tjasa Guštin, Vesna Hrovatin, Katrin Kocjan, Martina Kralj, Jasna Milković, Gea Picciola, Barbara Piculin, Veronika Sossa, Ingrid Starrec, Meta Starc, Yael Ukmar. En dijak ni izdelal.

2. A razred: Ravel Bogatec, Matej Budin, Devan

Cecchi, Igor Cerniava, Denis Doglia, Mitja Gustin, Jernej Kapun, Jan Pahor, Borut Sardoc, Bojan Simoneta, Rajan Trobec, Maria Elena Agostini, Valentina Battigelli, Dasa Bresciani, Sabrina Bukavec, Daniela Emili, Martina Kosmina, Jagoda Milic, Lara Spinazzola.

2. B razred: Manuel Ban, Daniel Bukavec, Damjan Pacor, Roberta Gollia, Sara Lo Casto.

Vsi dijaki 3. A razreda in 3. B razreda so bili pripisani k zaključnemu državnemu izpitu.

Nizja srednja šola Simona Gregorčiča v Dolini

1. razred: Igor Bandi, Marino Bandi, Simone Cociancich, Matteo Dimai, Daniel Druzina, Dean Kralj, Marco Mattietti, Adrijan Sossi, Natasa Auer, Eliana Berdon, Mairim Cheber, Korala Derganc, Jessica Gregori, Nada Petaros, Ana Stepancic, Jana Tul, Martina Stoli, Elisa Zerjal, Tanja Zerjal. Dva dijaka nista izdelala.

2. A razred: Vania Biloslavo, Luca Kocjancic, Igor Martini, Mitja Merlak, Alan Pettiroso, Cristian Ravnic, Bostjan Romano, Aleksander Sancin, Peter Sancin, Andrej Strain, Marina Cok, Erika Cossutta, Veronica Innocenti, Jasna Kalc, Dajana Kocevar, Eva Slavec, Monika Zeriali, Elvia Zobec.

2. B razred: Mitja Bratos, Darko Comari, Daniel Curman, David Komar, Aliosa Viler, Jadranka Mingot, Elisabeth Zerjul, Gea Zuppin, Inka Zerjal.

Vsi dijaki 3. razreda so bili pripisani k zaključnemu državnemu izpitu.

Nizja srednja šola Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu

1. A razred: Igor Bersenda, David Brisce, Alessandra Coronica, Susanna Derganc, Marco Desco, Claudio Mirceta, Selena Scuka, Mitja Stanic, Gabriel Sve-

Nizja srednja šola I. Cankarja: dijaki so izvedeli za učne uspehe (f. Krizmančič/KROMA)

tlic, Carlo Francesco Vascotto, Alan Zigon, Christian Zotti.

1. B razred: Alojz Bencich, Elio Lobascio, Meggy Mauri, Oscar Perosa, Sheila Perossa, Giorgio Pitacco, Marco Sadlowski, Erica Sancin, Pamela Spacal, Zoran Stojanovic, Martina Tonet, Ilhana Vidalic. En dijak ni izdelal, eden je bil neocenjen.

2. A razred: Erika Biekar, Peter Ciacchi, Antonio Derganc, Dejan Furlan, Marko Glavina, Davide Krmec, Katia Peruzzo, Ales Tul, Patrick Vignini. En dijak ni izdelal.

2. B razred: Martina Campani, Matteo Feruglio, Sasa Kralic, Roberto Lombardo, Ana Tina Petkovsek, Angelica Podos, Martin Tul, Giulia Valassi, Paolo Vignini, Carlo Zornada, Tomislav Sikić. Dva dijaka nista izdelala.

K zaključnemu državnemu izpitu je bilo pripisanih 15 dijakov 3. A razreda (dva nista bila pripisana) in 9 dijakov 3. B razreda (en dijak ni bil pripisčen, eden je bil neocenjen).

Nizja srednja šola

Srečka Kosovela na Opcinah

1. A razred: Pavel Berdon, Biserka Cesar, Martina Coretti, Peter Ferluga, Erika Ghezso, Ales Gregori, Jasmin Kralj, Ivo Krizmančič, Vitomir Krizmančič, Katy Maurel, Luca Meriggioli, Erik Pauletic, Alan Pavat, Matteo Peric, Marko Svab, Petra Zagar. En dijak ni izdelal.

1. B razred: Gabrijel Belicic, Andrea Cauter, Tanja Ciacchi, Staska Cvelbar, Ales Grilanc, Andrej Guštin, Maruska Hrovatin, Devan Jerman, Peter Jevnikar, Erik Piccini, Iris Rissegeri, Maja Udovic, Gioia Simeone, Veronika Spazzapan, Matjaz Suhadolc, Mitja Suhadolc, Andrej Vidali.

2. A razred: Ingrid Bianchi, Deborah Calzi, Aleksandra Calzi, Karin Crissani, Danijel Cerneka, Matija Gregori, Tilen Kralj, Petra Krizmančič, Elisa Macarol, Sara Magagnato, Alenka Mozina, Majna Pangerc, Eva Sancin, Veronika Sossic, Mara Sossi, Thomas Zagar. Ena dijakinja ni iz-

delala.

2. B razred: Pamela Alfarano, Patrick Babudri, Jana Ban, Borut Bogatec, Matteo Bottosso, Vasilij Cociancich, Manuela Destri, Dennis Frogia, Erika Gregori, Milos Skabar, Andrej Sossi, Peter Skabar, Egon Taučer, Marko Zupan.

K zaključnemu državnemu izpitu so bili pripisani vsi dijaki 3. A razreda in 13 dijakov 3. B razreda (dva nista bila pripisana).

Nizja srednja šola Frana Erjavca v Rojanu

1. razred: Nicola Basa, Corrado Bernetti, Sara Bevilacqua, Martina Cunja, Elia Hrovatin, Marko Mahnic, Arin Marchesi, Manuela Pizent, Iztok Skrinjar, Dasa Stanic, Julij Vanello Premru, Matija Vidmar. En dijak ni izdelal.

2. razred: Eugenio Chiarle, Dennis Cossutta, Stefano Ferluga, Luka Kafol, Dimitrij Pozar, Igor Sibelja, Niko Stokelj, Peter Verri. En dijak ni izdelal.

Vsi dijaki 3. razreda so bili pripisani k zaključnemu državnemu izpitu.

ŠOLSTVO / ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Kresna noč na šoli J. Jurčiča

Nastopile so »živalice«, »rastline« in »čarovnice«

Ceprav nas do kresne noci locita se slaba dva tedna, so imeli stari učencev osnovne šole Josipa Jurčiča iz Devina v četrtek priložnost, da prisostvujejo njeni »predpremiere«. Bila je v šolski dvorani, pripravili pa so jo, seveda, domači učenci.

V čarobni kresni noci, ko je posestniku praprotnega semena dano vedeti, kaj se dogaja v rastlinskem in živalskem svetu, so se polzek, cebelica, cmrlj in pikapolonica lotili prebujanja poljskih cvetk, marjetic in ivanscic, izjemno prijeten in dovršen pa je bil nato ples čarovnic okoli kresa, ki je navdušil res številne gledalce. Prireditev je docakala tudi svoj uradno-formalni trenutek: bilo je takrat, ko so petosolci, očitno »navelicanji« osnovne šole, predali ključ solskih vrat svojim naslednikom, četrtosolcem. Učenci petega razreda so tudi sestavili besedilo himne devinske šole, ki so jo tudi zapeli v zadovoljstvo staršev, sorodnikov in učiteljev.

ŠOLSTVO / DIJAKI ŠOLE F. ERJAVCA GOSTILI VRSTNIKE OD SV. JAKOBA

V Rojanu v duhu Evrošole

Zadnji dan pouka je bil za dijake nižje srednje šole Frana Erjavca kar se da naporen, a tudi poln zadoščenja. Ze jutraj so imeli na rojanski soli v gosteh vrstnike s šole Ivana Cankarja, ki so se udeležili sportnega srečanja in zaključne mase. Na podvečer pa so se rojanski in sentjakovski dijaki spet

srečali na zaključni šolski prireditvi v Marijinem domu. Sodelovanje, ki je vzkliklo med Evrosolo, se je v teh mesecih nadaljevalo v duhu prijateljstva, s povabilom pa je želela rojanska šola tudi dokazati, da nameravana združitve ne bo skalila dobrih odnosov, ki sta jih soli doslej stekali.

Guestje so se na prireditvi predstavili s spletom narodnih plesov, ki so jih nastudirali pod vodstvom prof. Erike Škerlj. To pa je bil le delček bogatega programa. V njem sta se z glasbenima točkama predstavila Denis Cossutta (pianola) in Eugenio Chiarle (saksofon). Na prireditvi so tudi podelili bralne značke.

To je storil Rafko Dolhar, znan po svojih knjigah iz planinskega sveta. Poleg bralnih značk je najbolj prizadevne dijake nagradil s knjižnim darilom.

V osrednjem delu prireditve so domači nižjesolci uprizorili satirčno igro Zarka Petana Poslednja vojna njegovega veličanstva, v kateri so nastopili prav vsi dijaki rojanske šole. Dijaki so tudi pod mentorstvom prof. Magde Samez pripravili učinkovito sceno, medtem ko je za priredbo in režijo dela, v katerem so si privosčili veljake, oblastnike in predvsem bolesi militarizma, poskrbelo Lucka Peterlin.

Prireditve se je zaključila v znamenju petja. Rjanski in sentjakovski otroci so skupno stopili na oder in pod vodstvom prof. Nade Zaghet zapeli nekaj pesmi. To je bil tudi uvod v družabnost, ki je sklenila res prisrčno srečanje v Rojanu.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob prazničnih povsekih 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

REFERENDUMI / PRED NEDELJSKIM GLASOVANJEM

Na Tržaškem skoraj 3 milijoni glasovnic

Ni treba glasovati vseh 12 referendumov

Jutri bodo ob 7. uri zjuzraj odprli volisca za glasovanje o referendumih in jih bodo zaprli ob 10. uri zvečer. V tržaški občini je 200.831 upravičenec, v devinsko-nabrežinski 7.592, v zgoniski 1.855, v repentaborski 744, v dolinski 5.333, v miljski pa 11.702. Skupno je torej na Tržaškem 228.057 upravičencev, vsakemu pripada 12 glasovnic, po voliscih bodo torej danes porazdelili nekaj več kot 2 milijona 700 tisoč glasovnic, pa se večje število za primer, da bi se volilci zmotili, kar je povsem mogoče.

Kot je znano, je tokratnje glasovanje za referendume nenavadno zapleteno predvsem, ker je referendumskih vprašanj in torej glasovnic nič manj kot 12. Volilci se bodo znali v kabinah, v katerih je nameščena manjša površina za pisanje, s celim kupom raznobarnih glasovnic, zelo verjetno pa tudi z listkom, na katerem so si zabeležili, kako glasovati. Samo iz tega, kar je napisano na glasovnicah, je namreč zelo težko razumeti, na katero problematiko se glasovnica nanaša, in zato je priporočljivo, da se vsak volilec opremi z listkom, na katerem je zapisano, kako bo glasoval pri vsakem referendumu ali kar s posebno stranjo o referendumih iz našega časopisa, ki jo bomo objavili jutri na 20. strani.

Da bi bili volilci se bolj v težavah, bo prispeval tudi sam papir volilnih lističev, ki je v resnici neprimeren za tokratno glasovanje: paziti je namreč

treba, da ni drugih glasovnic pod ono, na kateri se s svinčnikom oznaci DA ali NE, saj bi sicer znak bil viden tudi na spodnji glasovnici, ki bi jo zaradi tega razveljavili.

Kako se bomo znali v kabini z 12 glasovnicami, pri katerih se je treba najprej potruditi, da ugotovimo, za katero vprašanje sploh gre in kakšen odgovor hočemo dati, potem pa se paziti, da ne prekrizamo odgovora, ko so glasovnice na istem kupu?

Kdor ni v tržaški občini se prejel volilnega potrdila ali pa ga izgubil, si ga lahko preskrbi v občinskih uradih v prvem nadstropju na Passo Costanzi 2 (za občinsko palaco) danes od 8. do 19. ure, jutri pa od 6.30 do 22. ure. Za

vse informacije so na razpolago na telefonski številki 6751. Isti uradi lahko poskrbijo tudi, da dostavijo potrdilo na dom nepokretnim občanom.

Nepokretni občane bodo lahko peljali na volišca (in potem spet domov) prostovoljci službe Sogit v sodelovanju z občinskimi uslužbenci. Kdor bi se rad poslužil te usluge, mora telefonirati danes med 8. in 20. uro na številko 313232.

Naj povemo se, da imajo volilci pravico, da dvignejo vse glasovnice, niso pa dolžni, da dvignejo vseh 12: kdor hoče, lahko vzame samo glasovnice za one referendume, za katere je zainteresiran in nikakor ni dolžan, da bi glasoval vseh 12 referendumov.

OBČINA / ŠPORT IN REKREACIJA

Športne objekte posodobiti

Deželna uprava je že zagotovila finančno podporo

Nekateri športni objekti v Trstu niso več kos potrebam, za katere so bili zgrajeni; število aktivnih športnikov (in tekmovalnih ekip) se je v zadnjih letih povečalo, v Trstu delujejo tudi vse športne federacije (tudi za športe na ledu!), ki za svoje tekmovalne potrebe potrebujejo take objekte, ki morajo odgovarjati pravilom italijanske športne zveze. S temi vprašanji se Illyjev občinski odbor že dalj časa ubada, pogotujejo pa jih finančni problemi, ker so za posodobitev in prilagoditev objektov potrebna precejšnja finančna sredstva.

Za te potrebe pa Občina lahko racuna na finančno pomoč Dezele; tako je potrdil podpredsednik Roberto Antonione na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so se je udeležili zupan Riccardo Illy, občinski odbornik za športne dejavnosti Franco Degrassi in predsednik pokrajinskega olimpijskega komiteja Stello Borri. Na ti-

skovni konferenci je zupan Illy vsekakor poudaril, da bo občinska uprava skusala zadostiti potrebam ne samo poklicnih, temveč tudi amaterskih športov, ki so prav tisti, ki potrebujejo višje finančne prispevke. Reševanje te problematike bremeni tudi dejstvo, da je bilo 30 odstotkov športnih objektov v Trstu zgrajenih pred letom 1960; potrebna so torej številna obnovitvena dela, potrebni pa so tudi posegi na skoraj novih objektih: Bazen potrebuje tudi 50-metrski plavalni bazen, ki bi ga morali zgraditi s finančnim sodelovanjem zasebnikov; na "starem" Grezaru bi morali urediti 8 atletskih prog, da bodo na njem lahko možna mednarodna tekmovalja.

Občinska uprava pa si bo vsekakor prizadevala, da bodo športni delavci v čim večji meri sodelovali pri upravljanju vseh športnih objektov.

ŠOLSTVO / ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Miroslav Košuta podelil značke openskim dijakom

Dijaki openske nizje srednje šole Srečka Kosovela so pripravili v sredo lep sprejem pesniku Miroslavu Košuti, ki jih je obiskal, da bi jim podelil bralne značke. V Prosvetnem domu so ga pozdravili s folklorno točko, uprizarili so odlomek njegove igre Vitez

na obisku in recitali izbor iz njegove poezije.

Pesnik se jim je »od-dolžil« s pripovedovanjem o svojem otrostvu in o lastnem ustvarjanju, predno jim je pripel značke pa jim je recital se dve svoji pesmi: eno za fantke, drugo pa za deklice.

SKGZ / SEJA TRŽAŠKEGA POKRAJINSKEGA ODBORA

Gojiti je treba kulturo strpnosti in sožitja

Pozitivna ocena pobud tržaške občinske uprave

Na Trzaskem je življenjsko potrebno dvigati kulturo strpnosti in sožitja med Slovenci in Italijani, kajti ravno zaradi velikega pomanjkanja te zavesti, pa tudi zaradi zelo slabega zgleda dolgoletnih nekdanjih mestnih uprav in nacionalistično pogojenega političnega razreda je bilo težko presegati predsodke in nasprotovanja do Slovencev.

V to ugotovitev je mogoče strniti vsebino razprave z zadnje seje tržaškega pokrajinskega odbora SKGZ. Sedanja občinska uprava, je bilo poudarjeno v razpravi, je z nekaterimi konkretnimi in tudi navzven jasno vidnimi potezami pokazala, da hoče prekiniti z jalovo preteklostjo, zato

je treba njene pobude v tem smislu odločno podpirati.

Tako je pokrajinski odbor soglasno pozitivno ocenil niz občinskih pobud glede slovenske kulture, o katerih je bil govor tudi na zadnjem srečanju v muzeju Revoltella. Tudi pomanjkljivosti, ki so prisle do izraza pri organiziranju prireditev, ne morejo zasenciti vrednosti dobrih namenov organizatorjev, predvsem pa je pomembna odločitev tržaške občine, da bo pobudo obnavljala vsako leto. Tako bo tudi mogoče dopolniti nastale vrzeli, predvsem kar se tiče obveščanja italijanske mestne javnosti, katere odziv je zaenkrat pod pričakovanji.

Tržaško vodstvo SKGZ

je v tem smislu tudi zelo pozitivno ocenilo zaključno prireditev v slovenskem dijaskem domu Srečko Kosovel, kjer sta ljubljanski in tržaški zupan ponovno potrdila voljo po ustvarjalnem odnosu in sodelovanju med dvema kulturama. Pri odnosih med Italijo in Slovenijo imajo podobne pobude ob meji tem večjo vrednost, saj je splošno znano, da so negativni pritiski na Rim glede vprašanja Slovencev dolga leta prihajali (in se prihajajo) ravno iz Trsta.

Pokrajinski odbor je v istem duhu pozitivno ocenil tudi prisotnost slovenske knjige in kul-

turnih pobud v okviru manifestacije Gutenberg na Trgu Unità, pri kateri je aktivno sodelovala tudi SKGZ. Sicer pa je bilo v zadnjih mesecih po oceni tržaške SKGZ veliko odmevnih pobud, ki so na nevpadljiv način ter na visoki ravni opozorile mesto na slovensko prisotnost. Slovenska Evrosola je bila med temi resnično izjemen dogodek.

Pokrajinski odbor je zatem sprejel sklep o delovnem srečanju s pokrajinskim odborom SKGZ za Gorisko, sklenil pa je tudi, da bo zasedanje tržaškega pokrajinskega sveta SKGZ v teku junija.

NOVICE

“Otroška tržnica” na Trgu Unità

Trg Unità bo danes popoldne (od 14. do 20. ure) postal “otroška tržnica”. Njegovi gospodarji bodo postali otroci, ki si bodo v okviru pobude “Giro giro compro” izmenjali razne otroške igrice, risanke, punčke in lutke.

V Trebčah praznik tiska DSL

Na športnem igrišču v Trebčah se danes z začetkom ob 18. uri nadaljuje praznik tiska, ki ga prireja sekcija DSL za Padrice, Trebce in Gropado; kioske bodo odprli ob 18. uri, ob 19. uri pa bo nastopil orkester Kejdea. Jutri bodo kioske odprli ob 16. uri, ob 18. uri bo nastopila godba Viktor Parma iz Trebč, ob 19. uri pa boستا spregovorila pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro in podpredsednik deželnega sveta Milos Budin; od 19.30 dalje bo igral orkester Kejdea.

Ne nasedati lažnim izterjevalcem

Institut Burlo Garofolo sporoča, da ni nikomur poveril naloge (ne uslužbencem, niti zunanjim osebam), da bi zbiral finančna sredstva za nakup zdravstvenih aparatov; vsaka zahteva v tem smislu je torej le gola prevara občana in tudi samega instituta.

Tudi ACEGA sporoča, da so se neznanci predstavili pri uporabnikih, da bi izterjali placilo domnevnih kreditov za dobavo električnega toka, plina in vode. ACEGA sporoča, da nima zunanjih izterjevalcev in da je treba racune placati le pri bančnih ali postnih okencih, ali pa na sedežu podjetja v Ul. Genova 6 pri okencu BANCIBOL.

Center Ecomaster začel delovati

Center za aplicirano akustiko ECOMASTER (to je videmska družba, ki je specializirana v sektorju naprav za zaščito okolja) je včeraj začel uradno delovati na področju Science Park pri Padricah. Center med drugim razpolaga z napravami, ki omogočajo oceno vzrokov akustičnega onesnaženja, tudi na osnovi analiz o tresenju, ki ga povzročajo industrijski stroji, ali pa cestni in železniški promet.

Vodnjake prijaviti Deželi

Pokrajinska uprava sporoča, da morajo lastniki ali uporabniki prijaviti Deželi in pristojni Pokrajini vse vodnjake, ne glede za kaj jih uporabljajo. Prijavit jih morajo do 30. t.m. Krsitelji bodo morali placati globo od dvesto do osemsto tisoč lir, lahko pa jim bodo tudi vodnjake zaprli. Obrazci za prijavo so na razpolago v deželnih uradih na deželnem ravnateljstvu za okolje v Ul. Giulia 75/1 in v pokrajinskih uradih v Ul. S. Anastasio 3.

Nezakoniti lov potepuških mačk

Zivinozdravniška služba podjetja za zdravstvene storitve ze dalj časa prejema prijave o ujetju potepuških mačk, predvsem v popoldanskih urah; neznanici polovijo macke in jih nato odpeljejo z belim fiatovim Fiorinom. Zivinozdravniška služba sporoča, da je za ujetje potepuških mačk pristojno le osebje javnega pesjaka, ki za svoje delo uporablja fiatov Fiorino z evidenčno tablico TS 365149, ki ga je sicer možno prepoznati zaradi oznake “A.S.S. n.1 TRIESTINA”. Kdor bi opazil fiatovo vozilo, ki opravlja to nezakonito službo je zato naprosen, da si zabeleži številko evidenčne tablice vozila in jo takoj sporoči javnemu pesjaku v Ul. Orsera 8 (tel. 820026).

Dušan Jelinčič »ponesel« dijakove šole F. Levstika na Himalajo

Na nizji srednji soli Frana Levstika na Proseku so imeli ob izteku pouka izjemnega gosta: prvega cloveka iz Furlanije-Juljske krajine, ki se je povzpel na osemtisočak. Dušan Jelinčič jih je s svojimi diapozitivi za dobro uro popeljal na Himalajo, na večni sneg, na visine Broad Peaka, ki ga je bil osvojil v osemdesetih letih s slovensko himalajsko odpravo. O tisti »avanturi« (saj je slo res za avanturo, v kateri je Jelinčič tudi tvegaj življenje), je alpinist napisal knjigo Zvezdne noči, ki je izšla pred kratkim tudi v italijanskem prevodu Paola Privitera. Avtor je seveda spregovoril tudi o knjigi, ob koncu pa je dijakom se podelil bralne značke.

Na soli so ob koncu pouka pripravili tudi razstavo starega orodja, ki je bilo tipično za prosesko in kontovelsko gospodarstvo: na eno mizo so razmestili vinarsko posodo z brenjo, skafom, zajemalko, na drugi pa ribisko opremo z mrežo in »gripo«.

ZARADI PODKUPNIN

Hišni pripor za maresala finančne straže

Teden dni po aretaciji dveh finančnih stražnikov in tržaškega podjetnika zaradi podkupnin, je včeraj javni tožilec Filippo Gullotta izdal zaporni nalog se za tretjega financarja, tokrat za maresala, ki sta ga baje kolega obtožila, da je prejel podkupnine pri delih za prenovitev sedeza tržaške finančne straže. Zaradi slabrega zdravja so maresala dali v hišni pripor, medtem ko sta njegova kolega v vojskem zaporu v Peschieri. Maresal je obtožen prejemanja podkupnin, goljufije in motenja javne licitacije.

Proces proti Giorgioneju

Na porotnem sodišču se je včeraj nadaljeval proces proti Ugu Giorgioneju iz Gradeza, ki je obtožen namernega umora svoje nekdanje zaročenke, 23-letne Monice Mazzolini, ki je lani utonila v kanalu pri Fossalonu. Zakaj se je Giorgione rešil iz avtomobila, ki je zavozil v kanal, dekle, pa ne, čeprav ni bilo privezano s pasom, okno je bilo odprto, sama pa je bila izkjušana plavalka? Na ta vprašanja so včeraj skušali odgovoriti izvedenci in karabinjerji, na koncu pa se je sodni zbor odločil, da bo v kratkem sel na samo mesto nesreče in preveril razne hipoteze. Popoldne sta pred sodnike stopila obtoženčeva oca in sestra, ki sta s svojega zornega kota orisala razdor med sinom in zaročenko.

Nočna prometna nesreča

Prejsno noč sta na križišču med Ul. Parini in Ul. Foscilo silovito trčila motorno kolo in avtomobil. Izkupila sta jo seveda potnika motornega kolesa, 24-letni Stefano Rodano, ki se bo moral zdraviti teden dni zaradi raznih udarcev, in njegova 25-letna sopotnica Giada Lazzaroni, ki si je zlomila pisčal desne noge, zaradi cesar bo na zdravljenju dva meseca. Pri trčenju je bil poškodovan tudi avtomobil, ki je bil parkiran v blizini.

RAZSTAVA / VČERAJ SLAVNOSTNO ODPRTJE

Dalijeve ilustracije in kipi v Miramamaru

Razstava v bivši konjušnici bo odprta do 23. julija

Od včeraj je v bivši konjušnici miramarskega gradu na ogled razstava ilustracij in kipov slovitega Salvadorja Dalija. Gre za precej obsezen pregled Dalijevega ilustratorskega in kiparskega opusa, ki so ga v Trst prenesli (razstava je namreč potujoča) na pobudo sklada Fondazione Ambrosiana per l'arte e la cultura, pri pripravi trzasko razstave pa sta sodelovali se deželno Skrbništvo za ambientalne, arhitektonske, arheološke, umetnostne in zgodovinske dobrine in družba Autovie Venete. Razstava bo odprta do 23. julija, in sicer vsak dan od 10. do 18.30.

Kot so poudarili ob včerajšnjem odprtju razstave, ki se ga je udeležilo veliko ljudi, ima Sklad najbogatейso Dalijevo zbirko v

Evropi in tudi pravico do prirejanja razstav. Stevilnemu »premierskemu« občinstvu, ki si je z veliko težavo ogledovalo razstavljenega dela, je o Dalijeve umetnosti spregovoril Giampiero Orselli, ki je sodeloval pri pripravi miramarske razstave in je uredil katalog (včeraj ga niso dali niti na ogled). Zaustavil se je predvsem ob neobičajnih skulpturah, na katerih je opazna Dalijeve igrivost.

Jutri popoldne bodo v Trstu, tokrat v muzeju Revoltella, odprli se eno zanimivo razstavo. Gre za prikaz novjših del Jamesa Rosenquista, ki se bo osebno udeležil odprtja. Razstavo prireja trzasko odborništvo za kulturo v sodelovanju z muzejem Solomon R. Guggenheim iz New Yorka.

Na otvoritvi se je zbralo veliko ljudi (foto KROMA)

GOST MEPZ PRIMOREC-TABOR

Zbor iz Vuzenice v Trebčah

Današnje srečanje potrjuje kulturnih in prijateljskih stikov med zboroma

Vzporedno z zaključkom lanske sezone bodo pevci mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor tudi letos kronali svoje enoletno delo s srečanjem z zborom iz Vuzenice: tokrat pa se bo srečanje odvijalo v naših krajih. Koncertni večer, ki ga poleg pevskega zbora prireja tudi SKD Primorec, bo danes ob 20.30 v dvorani Ljudskega doma v Trebčah.

S tem se torej dopolnjuje prvi krog kulturnih in prijateljskih stikov med člani dveh zborov. Lanskega junija so se pevci MePZ Primorec-Tabor mudili na dvodnevem gostovanju v Vuzenici. Koroskim prijateljem so se predstavili s celovečernim koncertom in jih s svojim petjem navdušili.

Leto dni kasneje se srečanje ponovno udejanja v naših krajih: pevci MePZ Vuzenica bodo dva dni gostje trebskega zbora. Kot rečeno, bodo danes nastopili,

jutri pa si bodo ogledali trzasko okolico. K temu je dodan tudi obisk jame Vilenice, v kateri se na pobudo MePZ Primorec-Tabor že dve leti vrstijo jesenska koncertna srečanja.

Oba zbora nekako združuje med drugim tudi čas nastanka: mešani zbor Vuzenica je namreč nastal pred desetimi leti. Pod vodstvom Danice Pokersnik je skupina dosegla dobro kakovostno raven, se uveljavila na občinskih in regijskih revijah, se preizkusila na mariborski Nasi pesmi, prejela srebrno in bronasto odličje. Zbor se predstavlja kot skupina mladih pevcev, torej svežih glasov. Koncertni spored bo odrazil programske izbire vuzeniskega zbora, ki od vsega začetka goji tako ljudsko kot umetno pesem slovenskih in svetovnih skladateljev.

(dam)

NE SPROSTITVI URNIKOV

Poziv SDGZ v zvezi z referendumom

Sekcija za trgovino na drobno pri SDGZ je v zvezi z nedeljskimi referendummi izrazila jasno stališče, da bi prevlada odgovorov »da« na referendumski vprašanji, ki predlagata sprostitev trgovskih urnikov in licenc, močno prizadela zlasti male in srednje trgovske obrate, pa tudi potrošnike. Sprostitev na teh sektorjih bi poleg svobode vnesla tudi kaos in pravo anarhijo v trgovsko distribucijo. Znižala bi se jamstva o profesionalnosti in kakovosti ponudbe,

ob nadaljnjem prodoru orjaskih trgovskih centrov pa bi prislo do usodnega zapiranja malih trgovin.

Zato Slovensko deželno gospodarsko združenje na osnovi skupnega dogovora vseh italijanskih trgovskih organizacij in tudi delavskih sindikatov, vabi k solidarnosti vse člane tudi ostalih sekcij in občanov, da se udeležijo nedeljskih volitev in volijo dvakrat »ne«, za referendum o trgovskih dovoljenjih (st. 6) in o urnikih (st. 9).

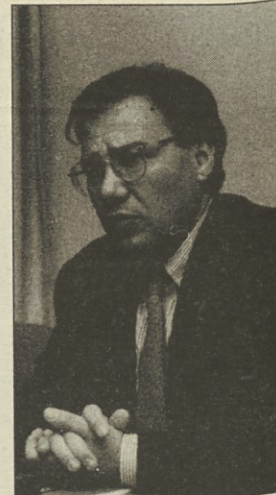
PREDAVANJE / POBUDA LOVSKEGA ZDRUŽENJA

Pri izletih v naravo pazimo na klope!

O Lymovi bolezni govoril dr. Ruscio

V dvorani Baroncini v prostorih zavarovalnice Assicurazioni Generali je bilo včeraj popoldne na sporedu predavanje na temo Lymova bolezni. Trzaska sekcija italijanskega lovskega združenja je gostila dr. Ruscio, kliničnega in mikrobiološkega raziskovalca v bolnici v Gemoni. »Ne samo lovci, temveč tudi izletniki sami, kdorkoli se pač odloči za obisk gozda, piknika na trati, je podvržen pikom klopov, zato se nam je zdelo primerno, da siršo javnost seznanimo z nevarnostjo«, je utemeljil svojo izbiro predsednik lovskega združenja Pietrucci. Klopi so v našem okolju prevodniki predvsem dveh bolezni, in sicer meningitisa in Ly-

move bolezni. Če je meningitis omejen predvsem na Slovenijo in Korosko, je za Furlanijo, Goriska Brda in Kras značilna Lymova bolezen. Za obe bolezni pa je izrednega pomena pravočasna pravilna diagnoza. Lymovo bolezen, za katero sicer ne obstajajo cepiva (kar pa se da dobiti proti meningitisu v Avstriji), se da sicer zdraviti z antibiotiki, zaznati pa jo je mogoče po rdečih madežih na kožni površini, kjer nas je picil klop. Infekcija se navadno začne šele 24 ur po piku, zato je zelo važno, da po izletu v gozdu dobro pregledamo telo, ce nismo s trate prinesli s seboj kaksnega klopa. V primeru, da smo se nalezli nezazele-

Maurizio Ruscio

nih gostov, moramo klopa s pinceto pazljivo odstraniti in paziti, da ne ostane pod kožo še kaksen del klopa, rano pa razkužiti. (td)

Dijaški dom S. Kosovela na obisku v Celovcu

Skupina višješolcev slovenskega dijaškega doma »Srečko Kosovel« je te dni odpotovala v Celovec, kjer je bila gost tamkajšnjega Mladinskega doma.

Gojenci trzaskega doma so s celovskimi sovostniki odigrali izredno razburljivo in napeto košarkarsko tekmo za Prehodni pokal prijateljstva med Celovcem in Trstom. Z razliko ene same točke (52:51) so zmagali domačini in tako osvojili prvi prehodni pokal, ki ga je poklonila Zadrzna kraska banka - Općine. Sledila je še odbojarska tekma »za

hec« mešanih ekip gojencev, gojenk in vzgojiteljev. Tudi to tekmo so zmagali gostitelji.

Ob tej priložnosti so Tržacani obiskali Zvezno gimnazijo za Slovence, Dvojezično trgovsko akademijo, Knežji kamen, Gospo sveto, si ogledali Minimundus in Reptilium in seveda mesto Celovec.

Mlade so spremljali vzgojitelji Erika Ukmar, Gorazd Pućnik, ekonom Walter Ukmar in ravnatelj Edvin Svab. V Celovcu jih je s svojimi sodelavci pri srčno pozdravil ravnatelj Jože Blajs.

PODALJŠAN URNIK

Carsiana - učilnica vzgoje za okolje

Botanični vrt »Carsiana« je po zimskem premo-ru spet odprt za obiskovalce. Kot doslej privablja vse, ki sta jim pri srcu krasko okolje in krajina. Tako ga je v mesecu maju obiskalo res veliko solskih skupin s Trzasko in drugih italijanskih krajev, ki so lahko ob strokovni pomoči usposobljenih vodicev ogledali to posebno »učilnico vzgoje za okolje«.

Glede na uspeh iz prejšnjih let je Pokrajina Trst, ki upravlja »Carsiano«, sklenila, da olajša možnost obiska, in je zato ob vikendih podaljšala urnik do sedme zvečer. Tako je mogoče obiskati ta čudoviti delček narave tudi ob urah, ko Kras vabi k uživanju v hladu in v pomirjujočem zelenju.

Poleg tega pa obiskovalce privablja se nova pobuda. Vsak dan je ob vhodu v vrt izpostavljen pano, na katerem so navedene rastline v cvetju in gredice,

kjer rastejo.

Vse značilnosti botaničnega vrta »Carsiana« so izčrpno opisane v novi barvni preprogljivki, ki jo je dala natisniti Pokrajina Trst in ki je na razpolago v vrtarnicah na Trgu Vittorio Veneto 4 in v Ulici S. Anastasio 3 ter pri Turistični ustanovi v Ulici S. Nicolò 20. V bližnji prihodnosti bo preprogljivko mogoče dobiti tudi v gostilnah in drugih javnih lokalih na Krasu.

Botanični vrt »Carsiana« je mogoče obiskati od torka do petka od 10. do 12. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 13., in od 15. do 19. ure. Za popoln ogled vsega, kar lahko »Carsiana« nudi, so na razpolago vodici s strokovno naravoslovno izobrazbo, in sicer ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 10.30, ob 15. in ob 16. uri, ali pa po telefonskem dogovoru za skupine, ki štejejo najmanj deset oseb (telefon 040-229573).

Novinarski obisk pri SDGZ

Na povabilo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja se je včeraj mudila na obisku v Furlaniji - Julijski krajini skupina specializiranih novinarjev iz Slovenije, ki jim je Združenje pripravilo pester program ogledov naših gospodarskih obratov in dejavnosti ter seveda celo vrsto srečanj s predstavniki manjšinskega gospodarskega življenja v trzaski, goriski in videmski pokrajini. Nas fotograf je goste ujel v svoj objektiv v Sempolaju (foto KROMA), predstavniki Združenja, ki so jih spremljali, pa so nam zagotovili, da je obisk zelo uspel in torej zadovoljil pričakovanja organizatorjev.

DOLINA / PESEM OB STUDENCU

Zbližanje s pobratenim Kočevjem

Drevi nastop zborov Svoboda iz Kočevja in Jezero iz Dobedoba

Kot že skoraj ustaljena prijetna navada se tudi letos tik pred začetkom poletja oglašala na dolinski K'luži Pesem ob studencu: zborovski večer pod milim nebom, v prijetnem okolju, ki ga ustvarjajo krošnje lipe in kostanjev, svežina studencne vode in kamnito ograjeni vodni izvir. Po dveh uspešnih srečanjih se nocoj, z začetkom ob 21. uri, obeta že tretje: gostje letosnje Pesmi ob studencu, ki jo KD Valentin Vodnik posebej posveča 50-letnici osvoboditve, so pevci zborov Svoboda iz Kočevja in Jezero iz Dobredoba. Kot narekuje dobra gostiteljska navada, bosta pesem v dobrodoslico zapela domača zbor, torej dekliski in moški zbor Valentin Vodnik.

Letošnji zborovski večer na dolinski K'luži - tako namreč vascani pravimo temu predelu - predstavlja obnem prvo uradno srečanje med dolinskimi pevci in pevci zbora Svoboda iz pobratenega Kočevja. Po prvih stikih, ki so jih Dolincani navezali ob novembrskem dvodnevem seminarju v tem slovenskem mestu, se namreč uresničuje zamisel utrjevanja vezi, sodelovanja in prijateljstva med kulturnimi skupinami, di delujejo v pobratenih občinah. Po več kot desetih letih je torej prvič spet v gosteh v

Dolini kočevska kulturna skupina. S podpisom listine pred več kot 20 leti zapečateni pobratene med dvema upravama se je sicer v vsem tem času ohranjalo za obiski in srečanj na takorekoč »visji« ravni posameznih upraviteljev oziroma zupanov. Pogostejši cloveski stiki med člani kulturnih društev, zborov ali sploh skupin pa so nekako usahnili. Dolinski KD Valentin Vodnik si je v zadnjih letih začelo prizadevati, da bi do teh izmenjav spet prislo: odtod na primer jesenska polhovanja in marsikateri skupinski izlet v kočevske gozdove.

Nocoj se torej prav s koncertnim srečanjem na K'luži ponovno ozivljajo stiki, ki bi morali tudi kulturno bogatiti vez pobrateneja med obema občinama. Ob tej priložnosti bo MoPZ Svoboda spremljal tudi kočevski zupan Janko Veber: Pesem ob studencu bo tako priložnost tudi za srečanje med obema novoizvoljenima upravama obeh občin.

Poleg koncerta, ki bo v primeru slabega vremena v dvorani občinskega gledališča v Boljuncu, bo nocoj, od 19.30 do 21. ure, odprta občinstvu tudi dolinska torkla, v kateri je bila že za majenco na ogled razstava oljkarstva.

Damiana Ota

Pester spored šagre na Krmenki

Po borštanskem Prazniku vina je kot vsako leto na koledarju sagskih prireditvev v dolinski občini na vrsti poletna prireditev KD Fran Venturini. Šagra se začne danes, s koncertom nabrežinske godbe na pihala, ki bo na prireditvenem prostoru na Krmenki, z začetkom ob 18.30. Kulturni spored bo se posebno bogat jutri: vključuje namreč vsakoletno netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko, ki ga društvo od Domja sicer običajno prireja na dan prvega maja. Ob letošnjem praznično obeleženem delavskem prazniku so revijo Glas harmonike namenoma preložili v okvir vsakoletne šagre na Krmenki. Godci na diatonično harmoniko bodo začeli svoj nastop že ob 14. uri, kulturni spored pa bo nadaljevala tržaška folklorna skupina Stu ledi, ki bo predvidoma na vrsti okrog 17. ure.

Šagra se bo zaključila v ponedeljek z večernim plesom, ki običajno razživi vsak tovrstni praznik. Tokrat pa bo igral Adria kvintet.

(dam)

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
10. junija
BOGO

Sonce vzide ob 5.15 in
zatone ob 20.53 - Dolžina
dneva 15.38 - Luna vzide
ob 17.42 in zatone ob
3.07.

Jutri, NEDELJA,
11. junija
SV. TROJICA

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
22,2 stopinje, zračni tlak
1013,7 mb narašča, veter 9
km na uro severozahod-
nik, vlaga 70-odstotna, ne-
bo skoraj jasno, morje sko-
raj mirno, temperatura
morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA,
SMRTI IN OKLICI
RODILI SO SE: Andrea
Picciotto, Riccardo Coslo-
vich, Alessio Giuricin, De-
metrio Loretta, Marco
Müllner, Lorenzo Bar-
tucci.

UMRLI SO: 84-letni An-
tonio Rencelj, 91-letni An-
tonio Stancic, 83-letna Ir-
ma Poz, 91-letna Alberta
Pressen, 893-letna Maria
Perco.

OKLICI: uradnik Fulvio
Colizza in uradnica Barba-
ra Micheli, uradnik Leo-
nardo de Pol in uradnica
Elisabetta Capello, urad-
nik Giorgio Krecic in
uradnica Donatella Cri-
sma, metalmehanik Davi-
de Gon in prodajalka Sa-
brina Bencich, trgovski
agent Fabio Maiani in go-
spodinja Nicoletta Ceretta,
gradbeni obrtnik Adriano
Toffoli in uradnica Valen-
tina Bilus, uradnik Igor
Vellussi in uradnica Cri-
stina Tornani, poštni in-
spektor Alberto Livia in
univerz. funkcionarka Ma-
rina Scopas, uradnik Ric-
cardo Benzi in uradnica
Nicoletta Lugnani, vzgoji-
telj Marco Vascotto in de-
lavka Adima Manfè, brez-
poselni Fabrizio Presbiteri
De Lassiss in gospodinja
Vanessa Grahonja, agent
javne varnosti Marco Na-
varini in policijski inspek-
tor Cinzia Monte, uradnik
Giorgio Sambo in bol-
nicarka Luciana Voit-
schek, picar Luigi Iovino
in sivilja Petronila San-
chez Jose, uradnik Davide
Cortellino in frizerka Ma-
nuela Rabusin, upokoje-
nec Claudio Sterpin in
upokojenka Palmira San-
galli, prodajalec Antonio
Pribetic in prodajalka
Marcella Zara, kuhar An-
drea Basilio in uradnica
Flavia Fergutti, uradnik
Pierluigi Scarpa in po-

Zaradi skorajšnje obnovitve
razstavnih prostorov

OPREMA **Horst**

Nudi na vseh

razstavljenih artiklih

POPUST od 20 do 80%

POHITITE

ŠAGRA NA KRMENKI GLAS HARMONIKE 10., 11. in 12. junija

Danes, 10. t. m., ob 18.30 KONCERT GODBENEGA
DRUSTVA NABREZINA, sledi ples z ansamblom
Adria kvintet

Jutri 11. t. m., ob 14. uri GLAS HARMONIKE: revija god-
cev na diatonično harmoniko, ob 17. uri nastop TFS
Stu ledi, ob 20. uri ples z ansamblom Adria kvintet
V ponedeljek, 12. t. m., ples z ansamblom Adria kvintet

KD VALENTIN VODNIK - Dolina
vabi na
PESEM OB STUDENCU
z nastopom MPZ Jezero iz Doberdoba
in MPZ Svoboda iz Kočevja
danes, 10. t. m., ob 21. uri na K'luži

v primeru slabega vremena
bo koncert v občinskem gledališču v Boljuncu

SMUČARSKI KLUB BRDINA
priredi 10. in 11. junija
na Opcinah
SMUČARSKI PRAZNIK
● Danes, 10. t.m.: odprtje kioskov ob 16. uri.
Zabaval bo ansambel **HAPPY DAY**

MePZ
PRIMOREC - TABOR
in SKD PRIMOREC

vabita na

KONCERT
MePZ Vuzenica
Zborovodja
Danica Pokersnik

Danes, 10. t. m., ob
20.30 v Ljudskem domu
v Trebcah

PDS - DSL TREBČE
prireja
PRAZNIK
UNITA' IN DELA
v Trebcah

danes, 9., jutri, 10. in
nedeljo, 11. t.m.

Delovali bodo dobro za-
loženi kioski.

Jutri, 11. t.m. nastop god-
be V. Parma iz Trebc, go-
vor pokrajinskega tajnika

PDS - DSL Stella Spada-
ra, vsak večer ples z an-
samblom Keydea.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Morti
di salute«, i. Anthony
Hopkins, Bridget Fonda,
Matthew Broderick.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Bella e vogliosa«,
porn., prepovedan mladi-
ni pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00,
18.40, 20.20, 22.10
»Léon«, r. Luc Besson.

ALCIONE - 20.00, 22.00
»L'esca«, r. Bertrand Tra-
vernier, i. Marie Gilain,
Olivier Sitruk.

LUMIERE - 20.20, 22.15
»L'amore molesto«, r. Ma-
rio Martone.

PIREDITVE

PROSVETNO DRUST-
VO ZVEZDA prireja dan-
es, 10. t. m., ob 20. uri v
Ljudskem domu v Pod-
lonjerju (Ul. Masaccio 24)
»Partizanski večer« v spo-
min na 50-letnico osvobo-
ditve in zmago nad naci-
fasizmom. Pred nastopom
TPPZ Pinko Tomažic, pod
vodstvom Oskarja Kjudra,
bosta Rada Cergolj in Jure
Canciani na kratko obraz-
ložila razloge te spomin-
ske manifestacije.

SK BRDINA priredi 10.
in 11. t. m. na Opcinah
SMUČARSKI PRAZNIK.
Program: danes, 10. t. m.
odprtje kioskov ob 16. uri,

zabaval vas bo ansambel
Happy day ter v nedeljo,
11. t. m., odprtje kioskov
ob 16. uri, program: klepe-
tulje Tonca in Vanka, ob
20.30 carodej Mister Mart,
ob 20. ure dalje vas bo za-
baval ansambel Happy
day. Vabljeni!

DANES, 10. t. m. bo v
KD I. Grbec (Skedenjska
ul. 124) koncert kvarteta
NOMOS: Aldo Zerjal -
bas, Federico Bruno - fla-
ta, Aljosa Tavcar - fagot,
Aljosa Saksida - klavir. Iz-
vajali bodo operne arije in
sklop slovenskih ljudskih
pesmi.

DRAGI otroci, none in
nonoti! Skupina sloven-
skih mladih prostovoljcev
vas vabi na medgeneracij-
sko rajanje, ki bo jutri, 11.
t. m., ob 15. uri v Božjem
polju blizu Proseka pri
Skupnosti družina Opci-
ne. Sodeluje ansambel
Zvezde, carodejka Nada
Carli in otroški pevski
zbor Vesela pomlad. Poleg
tega pa ... lov na zaklad in
druge igrice. Toplo vablje-
ni!

GODBENO DRUSTVO
NABREZINA prireja kon-
certe koracnic po vaseh v
ponedeljek, 12. t. m., ob
20.30 bo nastopila v Sliv-
nem. Vabljeni!

DRUSTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV
vabi na srečanje v pone-
deljek, 12. t. m., ob 20.30.
Gost večera bo prof. Da-
niele BONAMORE. Njego-
vo pobudo za objavo
zbirke zakonov in zakon-
skih ukrepov o slovenski
manjšini bo predstavil
prof. Josip Pečenko.

ODBOR ZA OHRANI-
TEV STADIONA 1. MAJ
priredi od petka 16. do
nedelje, 18. t. m. v Pro-
svetnem domu na Opci-
nah SPORTNO SAGRO z
naslednjim sporedom: v
petek, 16. t. m. odprtje
kioskov ob 17. uri in tur-
nir v miniodbojki, ob
20.30 ples z ansamblom
Zvezde, v soboto, 17. t.
m., ob 17. uri odprtje kio-
skov, zaključna prireditve
igre pod košema, sladi
clanski kosarkarski turnir,
ob 20.30 ples z ansam-
blom Happy day, v ne-
deljo, 18. t. m., ob 15. uri
zaključna prireditvev tro-
feje Jadran, ob 19. uri gim-
nastični nastop Bora in ob
19.30 ples z ansamblom
Keydea.

BARKOVLJANSKO
DRUSTVO prireja KON-
CERT Trzaskega okteta v
soboto, 17. t. m. v Vili
Primc na Greti, Furlanska
cesta 38. Začetek ob
20.30.

Sonja

je na dekliški dokazala, da
je za usodni "DA" zrela.

Tudi

Nevenko

je to spoznal, zato jo bo
danes kar v drugo občino
odpeljal.

Z njima se Bogdan, Ilde,
Tina in Tadeja veselijo in
jima se nešteto lepih tre-
nutkov želijo.

Draga

Sonja
in Nevenko

Veliko sončnih dni
na skupni življenjski po-
ti Vama želijo

vsi domaci

Danes se vzameta

Sonja
in Nevenko

Vse najboljše na sku-
pni življenjski poti jima
zeli

Godbeno društvo
Nabrezina

ČESTITKE

V Barkovljah imamo
novo temnolaso minisose-
do KRESNO. Z Eriko, Ro-
sano in Markom se veselimo
in jim čestitamo
"gornji" sosede in prija-
telji.

ŠOLSKE VESTI

DEVINSKO - NA-
BREZINSKO ZUPANST-
VO obvesca starše, da bo
zaradi Ljudskih referen-
dumov, ki bodo jutri, 11.
t. m., prekinjen pouk v
občinskih otroških vrtih
s slovenskim učnim je-
zikom v Sempolaju in
Mavhinjah, od ponedeljka
12. do torka 13. t. m. Red-
ni pouk se bo ponovno
zacelel v sredo, 14. t. m.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvesca nestalno učno
osebje, da bodo objavljene
na šolskem skrbništvu
zacasne pokrajinske lest-
vice za opravljanje su-
plenc (ki so veljavne za
triletno obdobje) in sicer s
sledecim razporedom:
otroški vrtec in osnovna
sola 15.6. (dokončne
10.7.) ter srednja in visja
sola - 30.6. (dokončne
22.8.)

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst,
obvesca učno in neučno
osebje, da so dokončni
roki objave premestitev
sledenci: otroški vrtci -
9.6., osnovne sole - 5.7.,
srednje sole - 13.6., visje
sole - 31.7., vodstveno
osebje - 10.7., ATA -
19.7.1995.

OBVESTILA

OSHO MEDITATION
CENTER na Opcinah - Ul.
Basovizza 29/13 - Trst or-
ganizira v mesecu juliju
sledence poldnevne medi-
tacije od 8. do 13. ure: v
nedeljo, 2. in 23. julija, v
mesecu juniju in juliju bo-
do potekale večerne medi-
tacije v cetrkih od
20.30 do 22. ure. Informa-
cije na st. 040/327488,
213652 in 200916.

V GALERIJ TRZASKE
KNJIGARNE razstavlja do
16. t. m. svoje akvarele in
kolaze Giovanna Ericani.
Urnik ogleda: od torka do
sobote, 9-13, 15-19.

SLOVENSKA VINCEN-
CIJEVA KONFERENCA
obvesca, da bo odhod
otrok v kolonijo v Come-
glians 3. julija, povratek
pa 22. julija. Za podrob-
nejša navodila bomo kli-
cali starše takoj ko nam
bodo občine izročile ske-
de vpisanih otrok.

KONZORCIJ za zaščito
kontroliranega porekla vin
Kras vabi vinogradnike na
okroglo mizo na temo: Vi-
no in klet. Sodeloval bo
priznani enolog Natale Fa-
vretto. Srečanje, ki bo v
sklopu predstavitve vin
Enokras bo v Devinskem
gradu jutri, 11. t. m., z
začetkom ob 9. uri.

UPRAVA OBČINE DO-
LINA sporoča, da bo od
ponedeljka, 12. t. m. do
zaključka del zaprta pro-
metu cesta pred občin-
skim sedežem do križišča
pri Križcu zaradi
priključkov na metansko
omrežje.

KRUT organizira polet-
ni center za odrasle na
plazi v Gradežu. Na plazi
so sencniki, za plazo goz-
dicek. Poskrbljeno bo za
kosilo in avobusni prevoz
od 24. do 28. julija ter od
31. julija do 4. avgusta.
Vpisovanje do 20. junija.
Informacije pri Krut-u v
Ul. Cicerone 8, tel. st.
360072 ali 3720062.

MLADI vseh generacij!

Letos poleti boste lahko
protagonisti na Radiu Trst
A. Dovolj je, da sestavite
svojo lestvico desetih naj-
bolj priljubljenih pesmi (n-
avedite tudi kako pesem
za rezervo) in da nam za-
pate kaj o sebi in telefon-
sko številko. Vse posljite
do 8. julija na naslov RAI,
Radio Trst A, Ul. F. Seve-
ro 7, Trst, Italija s pripisom
POLETNI MOZAIK. Če bo
izbrana vaša lestvica,
boste povabljeni na
Radio Trst A, kjer boste v
zivo sooblikovali mladins-
ko oddajo Spash parade,
ki bo vsako sredo od 28.
junija do 13. septembra od
15.45 do 16.45.

SRENJA BOLJUNEC va-
bi na sestanek v sredo, 14.
t. m., ob 20.30 v prostore
gledališča F. Preseren.
Dnevni red: vrnitev srenj-
skega zemljišča, ki se
nahaja v republiki Slove-
niji.

MALI OGLASI

VPISOVANJA v poklic-
ne tečaje za kozme-
ticarke/je, frizerke/je in
dragularje. Sposobni in
interesi naj tel. na st.
040/368705.

ODLOCI sam svoj za-
sluzek. Kako? Za informa-
cije poklici v ponedeljek
od 13.30 do 14.30 na tel.
st. (040) 228060.

OD 10. julija do 10. av-
gusta prevzajem kakrš-
nokoli delo pri slovenski
družini v Trstu, Gorici in
okolici. Tel. st.
0038661/753405.

ISCEM resno in zane-
sljivo gospo z izkusnjami
za celodnevno varstvo
dveinpolletnega otroka v
Gorici za stiri dni v tednu.
Interesentke naj ne bi bile
iz preveč oddaljenih
krajev, Tel. st.
0481/530295 v urniku po-
slovanja trgovin.

PRODAM Hlavatyev ak-
varel. Tel. st. 413142.

PRODAM lancia delta
HF turbo, letnik '91, v do-
brem stanju, cena po do-
govoru. Tel. od 13. do 14.
ure na st. 299012.

PRODAM renault clio
RT14, letnik '92, katalizi-
ran, odlični, full optional.
Tel. st. 228559 v večernih
urah.

PRODAM lesene panoje
za gradbeništvo v dobrem

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglasil - obvestila:
8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

DAROVE in PRISPEVKI

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledočim ur-
nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

stanju. Tel. st. 822884 po
19. uri.

APRILIA AF1 125 re-
plica v odličnem stanju
prodam po ugodni ceni.
Tel. st. (0481) 21329.

OSMICO imata odprto
Ondina in Mario Gruden
v Sinatorci st. 17.

OSMICA je odprta pri
Miskotu na Opcinah, Ul.
Peonie 36.

PRISPEVKI

V spomin na drago ma-
mo Marijo Starc Daneu
daruje sin Drago 100.000
lir za vzdrževanje spome-
nika padlim v NOB s Kon-
tovela.

Namesto cvetja na grob
Marka Vatte daruje družina
Stegel Peter in Ivana
50.000 lir za Sklad Mitja
Cuk in 30.000 lir za PZ
Vesela Pomlad.

V spomin na Marijo
Stoka darujeta Drago in
Nevica Gerlanc 50.000 lir
za Godbeno društvo Pro-
sek.

Matilde in Francko da-
rujeta 30.000 lir za Godbo
Viktor Parma.

V spomin na sestrčno
Bernardo Grgic in sosedo
Pepija Krizmancica daruje
Romano Grgic z družino
50.000 lir za Skupnos
družina Opcine.

Ob osbisku pri Skupno-
sti družina Opcine da-
rujejo družina Gustin
50.000 lir, družina Sancin
50.000 lir in družina
Zerjal 50.000 lir za Sku-
pnost.

V spomin na nepozab-
nega moza in očeta Pepija
Krizmancica daruje žena
Viktorija in sin Paulo
50.000 lir za padriško
cerkev, 50.000 lir za KD
Slovan, 50.000 lir za PZ
Vesela pomlad, 50.000 lir
za Sklad Mitja Cuk in
50.000 lir za Skupnost
družina Opcine.

Namesto cvetja na grob
Bazilije Pregarc darujejo
Zmaga, Ivanka in Sonja
40.000 lir za KD Slavec.

V spomin na pok. nono
Branka Hrovatina darujejo
delovni kolegi 30.000 lir
za Sklad Mitja Cuk.

Zapustil nas je nas
dragi

Anton Rencelj

Pogreb dragega pokoj-
nika bo v ponedeljek, 12.
t. m., ob 10.40 iz mrtvas-
nice v Ul. Costalunga v
bazovisko cerkev.

Zalostno vest sporočajo
sinova Marjo in Andrej z
družinama, sestra Vida
in Amalja ter ostalo
sorodstvo

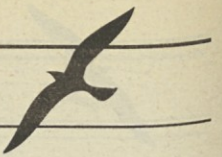
Bazovica, 10. maja 1995

Ob izgubi dragega no-
nota se pridružuje zalo-
vanju Barbare in svoj-
cev

Elena

Ob izgubi ljube mame
izrekamo Nedi občuteno
sozalice

člani amaterskega odra
J. Stoka

DOBROVO / BRIŠKA OBČINA

ŠTANDREŽ / TURNIR V "BEACH VOLLEYU"

SOVODNJE / SKUPINA 75

Danes odprtje občinske hiše in razvitje prapora

Posvet o razvojnih možnostih

Pomlad in jesen. Češnje in vino. To so prazniki za Brda. Letos bo še bolj slavno, saj bodo danes popoldne, ob 16. uri, pred občinsko stavbo na Dobrovem slovesno odprli prenovljene občinske upravne prostore in predstavili grb in zastavo občine Brda. Področje Brd na slovenski strani meje je lani ponovno dobilo občinsko samostojnost. Na decembrskih volitvah je za župana bil izvoljen Franc Mužič. Svoječas je na območju Brd bilo več občin, kar nam je nazorno prikazano v razstavi, ki je tačas v gradu na Dobrovem.

Danasnji dan bo tudi drugače pomemben. Popoldne bodo predstavili tudi grb in zastavo nove občine. Zamisel za grb je dal Herko Saksida, sicer vodja muzeja v tamkajšnjem gradu, za grafično obdelavo je poskrbel Zmago Sfiligoj.

Dopoldne, z začetkom ob 10.30, bo v viteški dvorani na gradu na Dobrovem posvet o razvo-

nih možnostih občine Brda, tudi v vidiku sodelovanja z italijanskimi kraji čez mejo kot tudi v zvezi s trženjem briskih vin na tujem. Govorili bodo univ. prof. dr. Bogomir Kovac, steverjanski župan Hadrijan Corsi, ki je tudi predsednik Briske gorske skupnosti, prof. Alberto Gasparini iz Gorice, dr. Christoph Ulmer z univerze v Heidelbergu, avstrijski podjetnik Raimund Spoek, nemška trgovka Elisabeth Daxer - Blatnik. Na posvetu bodo govorili tudi nekateri zastopniki slovenske vlade.

Ob 18.30 bo na gradu uradna predstavitev kataloga starih razglednic Brd od leta 1890 do 1940. O knjigi, ki jo je izdala založba Laguna, smo že pisali. Izšla je ob priložnosti razstave razglednic, ki je odprta v gradu na Dobrovem. Spisi v njej so v treh jezikih, saj je namenjena tudi turistom. Jutri pa bo na Dobrovem že tradicionalni praznik cesen.

Marko Waltritsch

Zabavni večeri z odbojko na mivki

Ves mesec trajajoči turnir društva Oton Župančič še do konca prihodnjega tedna

Letos poteka že četrto leto, ko vztrajna in marljiva standreška mladina prireja priljubljen turnir v "beach volley-u", t.j. igranju odbojke na mivki. Organizator turnirja so mladi, ki se zbirajo pri društvu Oton Župančič. Na dvorišču doma Andreja Budala razpolaga društvo z lepo urejeno ploščo, ki pa je po ukinitvi kotalkanja v vasi nekoliko samevala. Zato se je pred stiri leti porodila zamisel, da bi s kako več dni trajajočo prireditvijo pozivali poletno dejavnost v vasi. Ker je v Standrežu odbojka doma, je seveda izbira padla prav na to pogo. Odbojarski turnirji pa bi verjetno tudi ne vzgali, kajti prave odbojke so ob koncu sezone vsi skupaj že nekoliko siti. "Beach volley", je nekdo predlagal. Fantastična zamisel, ki pa ima "drobno" pomanjkljivost. V Standrežu ni plaže! Če je ni, jo bomo naredili. Na račun Standrežev bi lahko marsikaj rekli, toda če si nekaj vtepejo v glavo, bodo to tudi napravili. V tem je njihova največja odlika.

V domačem skladišču z gradbenimi materiali Makuc so "najeli" mivko ter jo s tovornjakom pripeljali v dom. Da bo plaža v redu, so uporabili 50 kubičnih metrov mivke ter jo prekrili kotalkarsko ploščo. Plast mivke je debela kakih 40 cm.

Vsa prejšnja leta je turnir trajal približno pol drugi mesec. Letos so omejili število ekip in ga nekoliko skrajšali na "samo" en mesec. V prejšnjih treh izvedbah se je na turnir vpisalo skoraj po sto ekip (na mivki igra

potega v dvojicah), zaradi večje kakovosti pa so letos sprejeli le 48 mostev, 16 moskih, 16 ženskih in 16 mešanih. Mešano ekipo sestavljajo po trije igralci, s tem, da si vsaka ekipa izbere postavbo: 2 ženski in en moski ali obratno.

Zenske dvojice so s svojimi napor končale že prejšnji teden. Prvo mesto je osvojila dvojica Erika Brisko-Michela Tomassini, drugo Elena Kovic-Manuela Tomsic, tretja pa je bila ekipa iz Moša v sestavi Tuzzi-Gabet.

Pravkar potekajo četrtfinalni boji v moski in mešani konkurenci. Zaključek turnirja z nagrajevanjem bo v petek 16. junija. V pogovoru s predsednico društva Saro Ho-

ban ter z odborniki Tanjo Gaeta, Eriko Nardin in Samom Mucicem, smo izvedeli, da so tekme vsak večer, razen ob nedeljah. Na sporedu so po stiri tekme na večer. Pozrtvovalni člani društva so nam tudi zaupali, da je doslej turnir potekal brez zastojev, če odmislimo nadležni dez, ki je v zadnjem tednu precej nagajal.

Na koncu naj se navedemo, da je letosnji turnir posvečen 50-letnici ustanovitve društva. Ob igrišču se vsak večer zbere veliko število mladih in manj mladih, ki ob gledanju tekem in poslušanju glasbe prezivijo nekaj prijetnih uric. Za zejo in lakoto pa skrbijo junija. V pogovoru s pred-

sednico društva Saro Ho-

VIP

ŠOLE / GLEDALIŠKA PREDSTAVA

Igralci italijanskega liceja nastopili v Kulturnem domu

Gledališka skupina "Attori per caso", ki deluje na italijanskem klasičnem liceju "Dante Alighieri" iz Gorice je v sredo zvečer gostovala v goriskem Kulturnem domu s komedijo v dveh dejanjih "Androclò e il leone" po istoimenskem delu G.B. Shawa, v režiji prof. Anne Bressan.

Priznati moramo, da so se mladi licejci nadvse dobro odrezali na odskih deskah, če upoštevamo, da je bil za mnoge to krstni teaterski nastop. Preko dvajset nastopajočih igralcev si je torej nadvse zaslužilo topel aplavz s strani številnega občinstva. K temu moramo se dodati, da je bila tudi koreografija predstave z glasbo in lučmi dovršeno izpeljana. Nase mnenje je, da bi bilo nadvse primerno za letošnjo gledališko izkušnjo na tej gorški soli se nadaljevati in jo razvijati.

V zaključku naj se dodamo, da je bila to pravzaprav zaključna prireditev italijanskega klasičnega liceja in gimnazije "Dante Alighieri". V tem smislu je tudi uvodoma prinesel pozdrav ravnatelj sole in se zahvalil vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je projekt uresnil. (ik)

Nagrajevanje fotonatečaja z motivi Posočja

Predvajali bodo diapozitive

V nedeljo 28. maja je potekal 2. fotografski ex-tempore z naslovom "Fotogram posočja", ki ga je priredil fotoklub Skupina 75. Na tekmovanju je sodelovalo petnajst fotografov iz Furlanije - Julijske Krajine in Slovenije, ki so skupaj posneli 450 diapozitivov in sicer Darko Bradassi, Giovanni Belli, Daniele Braini, Primož Klanjscek, Klavdij Komjanc, Gabrijel Sfiligoj, Susi Makuc, Viktor Selva, Sara Hoban, Peter Pokorn, Robert Juren, Marko Butkovič, Marino Cuzzit, Luigi Bolzan in Vlado Bernetič.

Zirija, ki so jo sestavljali fotografi Rafael Podobnik, Giuseppe Assirelli in Giovanni Viola, se je sestala v ponedeljek in pre-

gledala vse predstavljene posnetke. Med njimi je izbrala 84 najboljših. Za vsakega udeleženca je sprejela od dveh do devet diapozitivov.

Na prvo mesto se je uvrstil Vlado Bernetič iz Izole, ki je prejel prvo nagrado, drugo nagrado so podelili Viktorju Selvi, tretjo pa je prejel Marino Cuzzitu. Zirija je podelila se dve diplomi in sicer Robertu Jurnu ter Marku Butkoviču.

Nagrade bodo podelili nocoj ob 21. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah na družabnem srečanju, na katerega so seveda vabljeni vsi ljubitelji fotografije. Na večeru bodo tudi predvajali diapozitive, ki so jih posneli udeleženci tekmovanja.

KINO

GORICA

VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Prima dell'alba«. Rež. R. Liklater. Igrata Ethan Hawke in Julie Delby. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »D' amore e ombra«. Igrata Stefania Sandrelli in Antonio Banderas.

GRADEZ

CRISTALLO 16.30-18.00 »La carica dei 101«. 20.00-22.00 »Rivelazioni«. 24.00 »Intervista col vampiro«.

PRIREDITVE

SPD GORICA prireja jutri, 11. t.m., v Stmavru 24. srečanje planincev. Od 9. do 9.45 bo pohod na Sabotin. Ob 14. uri bo uradni del srečanja pri soli v Stmavru. Poskrbljeno bo za topli obrok samo za skupine, ki so v roku potrdile udeležbo na srečanju.

SKD VIPAVA prireja do 16. junija nogometni turnir za memorial "Simon Cevdek". Tekmovanje bo na sportnem igrišču v Ronku na Peci, kjer bodo prireditelji tudi odlično poskrbeli za hrano in pijačo.

ZUPNIJSKE SKUPNOSTI Sovodnje, Rupa-Pec in Gabrje-Vrh prirejajo jutri v Gabrjah srečanje za bolnike in ostarele iz sovođenjske občine. Ob 16.30 bo spovedovanje, ob 17. uri masa, ob 18. koncert Komorne vokalne skupine iz Trsta, umet. vodja Aleksandra Pertot. Sledi družabnost.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ vabi na tekmovanje v briskoli, ki bo v notranjih prostorih doma Andreja Budala v Standrežu v petek, 16. junija, od 20.30 dalje.

V KULTURNEM DOMU v Gorici je se danes (od 10. do 20. ure) odprta razstava glasbenih instrumentov in sicer pihal profesionalnega tipa, kot tudi za solske potrebe.

OBVESTILA

ZADNJE SREČANJE CIKLUBA bo v ponedeljek ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni tudi stari!

SOVOĐENJSKI MLADINCI bodo nocoj podirali maj in ga dali na drzabo. Izključna cena: litra vina.

DIJASKI DOM SIMONA GRECORICA v Gorici je zaradi krajšega dopusta zaprt do 14. junija.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste

IP - Ul. don Bosco
AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia
TRZIC

MONTESHELL - Ul. Matteotti

ESSO - Ul. 1. Maggio
IP - Ul. Boito
FINA - Ul. Cosulich
KRMIN
MONTESHELL - na

državni cesti stev. 56

GRADISCE
AGIP - cesta v Marjan
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia
ROMANS
API - Trg Candussi
FOSSALON
MONTESHELL - Fossalon

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes: 9.30, Vida Hmeljak vd. Lipanje iz splosne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; 11.00, Francesco Selli na glavnem pokopališču.

ŠTMAVER / IZ BEOGRADA VEST O SMRTI MARICE MAVRIČ

Odšla je še zadnja članica dramske skupine

Po 50 letih odsotnosti se je malokdo spominja, toda po prvi svetovni vojni je bila aktivna v vaškem življenju

Pred dnevi je iz Beograda prispela vest, da je tam umrla Marica Mavrič, po rodu iz Stmavra. Smrt je seveda prizadela svoje in sorodnike, ki jih je na Goriskem se nekaj, toda zaradi dolge, skoraj petdesetletne odsotnosti iz domačih krajev se verjetno sirse okolje na Marico skoraj ne spomni več. Prav te dni pa nam je v roke padla fotografija, posneta daljnega leta 1925. Na njej vidimo Marico Mavrič (na skrajni levi v belem krilu), ki je komaj trinajstletna deklica, bila takrat članica dramskega odseka društva Skala iz Stmavra. Zato se nam je zdelo prav, da se z nekaj vrsticami spomnimo nanjo.

Marica Mavrič se je rodila 26.9.1912 v hiši "Luizevih" ob potoku Pevmica v Stmavru. Komaj triletna je morala z družino na dolgo pot begunstva. Nekaj mesecev se je družina ustavila v Solkanu, kjer pa je srapnel ubil Maricino

mamo Francko. Zaradi vse hujše nevarnosti, se je družina preselila v Velike Lašce pri Ljubljani in tam ostala do konca vojne. Mavričevi so se domov vrnili leta 1919 in skupaj s tisoči sotrpnikov se je pričela obnova domacij in porušeni

vasi. Ze kot deklica se je Marica ogrela za kulturno življenje v vasi in je do ukinitve slovenskih društev 1917. leta, bila najmlajši član dramskega odseka stmaverskega društva.

Leta 1939 se je omožila z Goricanom Andrejem

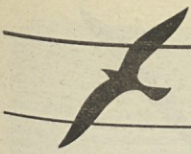
Kamskom in z njim imela tri otroke: Humberta, Dino in Franceta. Moz Andrej je bil sposoben mehanik in po 2. svetovni vojni se je leta 1947 odločil, da poskusi srečo na tujem. Veliko tehničnih kadrov z Goriskega, zlasti se iz

Trzica in okolice se je takrat izselilo v Beograd, kjer so baje bile "izredne" možnosti zaposlitve. Iz vsega tega ni bilo nič in družina je prišla iz dežja pod kap. Mamljive ponudbe z bajnimi zaslugi so se izkazale za neresnicne in družina je preživljala hude case.

Vsesplosna beda in brezizhodno stanje je bilo usodno za moza, ki je razmeroma mlad umrl leta 1965. Marica je torej morala sama skrbeti za mlado družino. Razmere so se nekoliko izboljšale sele na začetku sedemdesetih let. Otroci so dostudirali in si ustvarili svoje družine. Prva dva živita v Beogradu, najmlajši pa na Jesenicah. Marica Mavrič počiva na katoliškem pokopališču v Zemunu, nekoč samostojnemu mestu, zdaj pa predmestju Beograda.

Naj na koncu omenimo, da je s smrtjo Marice, odšla še zadnja članica dramske skupine na fotografiji.

VIP

ZDRAVSTVO / BARATTI - SINDIKATI

Končno dogovor o reorganizaciji

Enotna bolnišnica z dvema sedežema

Po mesecih vročih polemikah med upravitelji zdravstva in sindikati je končno nastopilo obdobje sodelovanja. Generalni ravnatelj Goriskega zdravstvenega podjetja dr. Gianbattista Baratti in tajniki sindikalnih zvez CGIL, Giuliano Bon, CISL, Vittorio Brancati in UIL, Alfredo Nativi so po prvem stiku pred nekaj dnevi na pokrajini včeraj končno sedli za isto mizo in dosegli okvirno soglasje o nekaterih bistvenih sfericah reorganizacije zdravstva na Goriskem. Rezultat je izredno pomemben, če pomislimo, da se je pred nekaj meseci Baratti otepal vsakega dialoga s sindikati, slednji pa so mu očitali popolno nesposobnost in pomanjkanje načrtov.

Soglasje so včeraj dosegli glede dveh temeljnih nacer:

1.: v goriski pokrajini bo delovala enotna bolnišnica, ki jo bosta sestavljali enoti v Gorici in Trzinu;

2.: med enotno bolnišnico in službami na teritoriju (zdravstveni okraj, oskrba ostarelih itd.) bo treba zagotoviti čim tesnejše sodelovanje in usklajevanje.

Enotnost bolnišnice bodo zagotavljali imenovanje enega samega zdravstvenega ravnatelja in skupno organiziranje medicinskega, kirurškega, porodniško-pediatrskega ter emergencnega oddelka s porazdeljenimi vendar komplementarnimi službami v obeh sedežih bolnišnice.

Usklajevanje med bolnišnico in službami na teritoriju pa bodo zago-

tavljali sledeči prijemi: enotna služba za rezervacije; uporaba specialistov iz bolnišnice tudi v ambulantah; premestitev nekaterih ambulant na območje bolnišnice za tesnejše sodelovanje; vključevanje splošnih zdravnikov v vodstvene organe bolnišnicnih oddelkov; skupno poklicno izpopolnjevanje zdravnikov v bolnišnicah in zunanjih ambulantah.

Z navedenimi prijemi naj bi dosegali dvojni cilj: po eni strani krčenje stroškov s preprečevanjem sprejemov bolnikov v bolnišnico vsakič, ko to ni neobhodno potrebno; po drugi izboljšanje oskrbe na domu in nasploh na teritoriju, s čemer bi nadomestili hospitalizacijo. K tem

ciljem je tudi usmerjeno odpravljanje dvojnikov in usmerjanje večjega deleža finančnih sredstev za razvoj novih specialističnih dejavnosti, tako da bi zadostili potrebam, za katere se morajo sedaj bolniki zatekati drugam.

Na srečanju so se tudi dogovorili, da bo dr. Baratti temeljito preosnoval svoj januarja predstavljani načrt o reorganizaciji zdravstva. Obe strani sta tudi soglasali glede potrebe, da se čimprej reši vprašanje lokacije goriske bolnišnice in da se torej razreši dilema med obnovo sedeža v Ul. Veneto ali selitvijo v kompleks usmiljenih bratov. Baratti bo v ta namen zaprosil konferenco zupanov, naj se o zadevi izreče že pred koncem junija.

SOŽITJE / "AVSTRIJSKA NICA"

Zloraba naziva?

Valenti: Nova Gorica si ga ne sme lastiti

Goriski zupan Valenti je včeraj objavil dolgo izjavo, v kateri se hujuje, češ da Nova Gorica neutemeljeno zlorablja naziv "avstrijska Nica", s katerim se radi ponasajo goriski upravitelji, očitno tudi tisti, ki glede vseh drugih kulturnih aspektov ne dajejo veliko na srednjevroško preteklost. Povod za zupanov srd je reklamna zbiranka, ki jo je "Hit Casinos Center" objavil v dnevniku "la Repubblica". Mimo utemeljene nejevolje, ker na priobčni skici zemljevida ni zaslediti Gorice, se nas zupan hujuje zaradi "potvarjanja zgodovine": v avstrijskih casih Nove Gorice ni bilo, zato si ne sme lastiti primerjave z Nico. Ta naziv si je zaradi milega podnebnja in urejenih parkov in zelenic zaslužila edinole Gorica.

Valentijevo ogorčenje, ki govori celo o nelojalni konkurenci, ogrožanju obmejnega sodelovanja in zahteva naj HIT "vrne Gorici to, kar je Goriskega", se nam zdi vsaj nekoliko pretirano. Za klimatske razmere si najbrž nihče ne more lastiti ekskluzive ali "copyrighta". Kar zadeva zelenice, pa roko na srce: kaj je naredila sedanja uprava, da bi bile res vredne slovesa "avstrijske Nice"?

REFERENDUMI / POGOVOR Z REŽISERJEM GIRALDIJEM

»Filmski ustvarjalci se borimo za pluralizem«

Režiser o razlogih za DA vprašanjem o televizijah

Režiser Franco Giraldi se je včeraj vrnil v Gorico, kjer je preživljal svoja mlada leta, da bi utemeljil razloge, zaradi katerih se velika večina režiserjev in filmskih ustvarjalcev opredeljuje za DA na treh referendumih (glasovnice štev. 10, 11 in 12) o televiziskem ustroju. Giraldi, ki se je rodil na Komnu (oče je bil italijanski Trzacec, mati Slovenka) in ki ga poznamo tudi z lanske retrospektive na Film video monitorju, je v kinu Vittoria sodeloval na srečanju odbora za DA na referendumih.

Pred tem nam je v kratkem intervjuju razodel svoje poglede na referendumska vprašanja.

Zakaj ustvarjalci nasprotujete reklamnim prekinitvam filmov?

»Ker psihološko in kulturno uničujejo filme. Film je sad večmesečnega, včasih večletnega dela in je zgrajen tako, da bi ga gledalec užival s potrebno pozornostjo kot neko celoto. Mrcvarjenje filmov z nenehnimi reklamnimi spoti razbije celovitost zgodbe, gledalec se ne more več vživeti vanjo, sprejemanje se poplitvi. Film postane votla skatla, nekaj zbiralnik za vključevanje reklame, pri čemer je zanimivo to, da naposled gledalec sprejema tudi sekljane filmske prizore tako, kot da bi bili le poskakovanje votlih reklamnih figur.«

Toda zagovorniki NE trdijo, da nekateri avtorji sprejemajo reklamne prekinitev v svojih filmih...

»Glejte, komercialna televizija je do take mere unicila film, da bi nekateri,

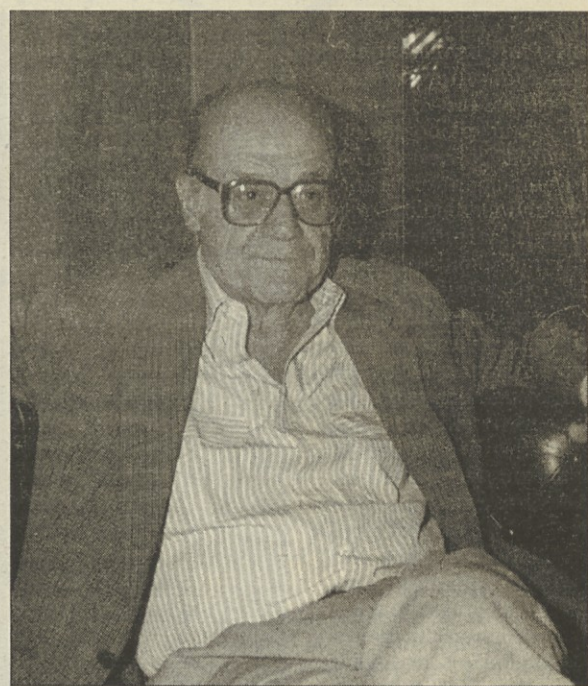
raje kot nič sprejeli tudi to, da jim izmalicijo filme. Zagotavljam pa vam, da bo velika večina ustvarjalcev glasovala DA.«

Ali torej ne drži enačba manj reklame - manj filmov po televiziji - manjša filmska produkcija nasploh?

»To je spet groba laž. Prvic, ker reklame, če zmaga DA, ne bi odpravili, temveč bi jo omejili na tri časovne bloke: pred filmom, po prvem polcasu in po filmu. Televizija bi si isti dohodek zagotovila s prilagoditvijo tarif, do katere bi po tržni logiki avtomatično prislo z manjšo ponudbo reklamnega časa. Kar pa zadeva produkcijo, naj povem tole: televizija fagocitira filme, pomislite, da jih vsak dan vse mreže vključno z malimi predvajajo do 1500. Zato pa nam predvajajo vse najslabše ostanke iz zapršenih ameriških skladišč, kjer se nam naravnost smejejo zaradi vsega, kar uspejo - za drag denar - prodati v Italijo. Zaustavi-tev tega vrtinca bo lahko imela samo ugodne posledice tako na produkcijo kot na kvaliteto tv programov.«

Torej niste proti sovobodni televiziji?

»Kje pa! Nočemo le tega, da bi isti magnat nadzoroval vse televizije, pa še distribucijo v kinu, časopise, revije, knjige. Ne gre za Berlusconijsko kot takega, gre za načelo svobode in pluralizma. Nočemo le ene zasebne televizije, hočemo jih 50 in več, saj bi prav tak televizijski pluralizem zagotavljal zdravo konkurenčnost in torej kakovost programov pa tudi večjo ustvarjalno svobodo.«

Režiser Franco Giraldi (foto Studio Reportage)

NOVICE

Kdaj bodo v Pevmi dočakali greznice?

Rajonski svetovalec za Pevmo, Oslavje in Stmaver Marjan Sosol je tedni naslovil zupanu Valentiju, odbornikom Roselliju in Pescu ter tisku odprto pismo, glede problema greznice v Pevmi. Dolgoletnim obljubam niso sledila dejanja, ugotavlja in opozarja, da so prebivalci upravičeno razburjeni. Se novembra so predstavniki občinske uprave svečano obljubljali, da bodo z deli začeli nakasneje decembra lani. Od takrat je zaman minilo šest mesecev. »Kaj se čakate?«, sprašuje Sosol občinske može.

Štandrez: nastopa otroški zbor

Otroški pevski zbor Oton Zupancič v Štandrezu bo nocoj ob 20. uri nastopil v domu Andreja Budala z glasbeno igrico Mucin dom. S tem nastopom zaključujejo delovanje v letošnji kulturni sezoni. V zboru nastopajo otroci različnih starostnih skupin, od otroškega vrtca do osnovne sole in dijakov srednje. Vodi ga Elda Nanut ob sodelovanju Mirana Rustje, ki je tudi avtor glasbe nocojsnje igrice.

Obmejno nogometno srečanje

Danes ob 17. uri bo na nogometnem igrišču v Strazicah prijateljsko nogometno srečanje za prvo trofejo "I due confini - Dve meji". Pomerili se bosta ekipi družbe SDAG in MMP, tj. raznih služb na obeh straneh mejnega prehoda Štandrez - Vrtojba. Na pokalu bosta prikazana grba obeh obmejnih mest. Zmagovita ekipa bo pokal obdržala eno leto, do naslednjega srečanja. Udeležence bosta pozdravila zupana obeh občin. Sodelovala bo tudi godba iz Vileša.

Zahvala ravnateljice šole Trinko

V soboto, 3. junija, je bila v Kulturnem domu v Gorici zaključna prireditve srednje sole Ivana Trinko. Ravnateljica prof. Rozica Simčič Lojk se v imenu vseh, ki so se prireditve udeležili, zahvaljuje profesorjem Lučani Budal, Stanislavu Jericiju, Arturu Brescianiju, Sonji Lutman, Kazimiru Paulin, Hilariju Peliconu, Vandi Sever ter profesorju Hijacintu Jussi, g. Niku Klanjscku in gdc. Faniki Klanjscek, Tanji Pelicon in vsem bivsim učencem sole, ki so ubrano zapeli prof. Jericiju v zahvalo za pridobljeno znanje na glasbenem področju. Ravnateljica sa zahvaljuje tudi pomožnemu osebju in staršem, ki so pripomogli k uresničitvi prijetnega družabnega srečanja po prireditvi.

Tatico obsodili na plačilo globe

Na sodišču so včeraj obsodili 36-letno Goricko Mariso Bonan, ki so jo aretirali te dni po vrsti majhnih tatvin v trgovinah v Rastelu, na Travniku in v Strazicah. Ukradla je par čevljev in drugo blago, v Strazicah pa kar tri milijone lir. Spodletelo ji je, ko je pri četrtem poskusu skušala upraviteljici trgovine v Rastelu izmakniti 700 tisoč lir iz torbice, a jo je lastnica odkrila. Včeraj so jo obsodili na 2 meseca pripora, kazni pa anto, upoštevajoč tudi težke družinske in zdravstvene okoliščine, pretvorili 4 milijone 600 tisoč lir globe.

REFERENDUMI / SPOROČILO KZE

Tako zdravniška potrdila za volilce

Občinski volilni urad jutri odprt od 7. do 22. za izdajanje volilnih potrdil

Občinski volilni urad v Gorici sporoča nekaj koristnih tehničnih napotkov za glasovanje na jutrišnjih referendumih. Glasovanje bo od 7. do 22. ure. V istih urah bo jutri (danes pa med 9. in 19. uro) občinski volilni urad odprt za izročanje volilnih potrdil vsem občanom, ki jih doslej se niso prejeli na dom oziroma so jih izgubili in potrebujejo dvojnik.

Zdravstvena ustanova je dolocila zdravnike, ki so pristojni za izdajanje posebnih zdravniških potrdil ob jutrisnjem glasovanju. Gre za potrdila volilcem, ki za vstop v kabino nujno potrebujejo spremljevalca oziroma za prizadete, ki želijo glasovati v enem od volišc brez arhitektonskih pre-

grad. Slednjim občina nudi tudi prevoz na volišce (za informacije tel. 383264).

V Gorici je za izdajanje potrdil pristojna ambulanta v Mazzinijevi ulici 7 - zdravnica Marina Sessanta o Santi, v Krminu ambulanta Zdravstvenega okrožja v nekdanji bolnišnici - zdravnik dr. Marcella Bernardi, v Gradiscu na sedežu volilnega urada v ulici Ciotti 49 - zdravnik dr. Lucio Furlan, v Trzinu v ambulanti zdravstvenega okrožja v San Polo - zdravnik dr. Amedeo Morra, v Gradcu pa v ambulanti zdravstvenega okrožja (nekdanja bolnišnica), dr. Riccardo Tominz. Jutri bodo v omenjenih ambulantah izdajali potrdila od 9. do 12. ure.

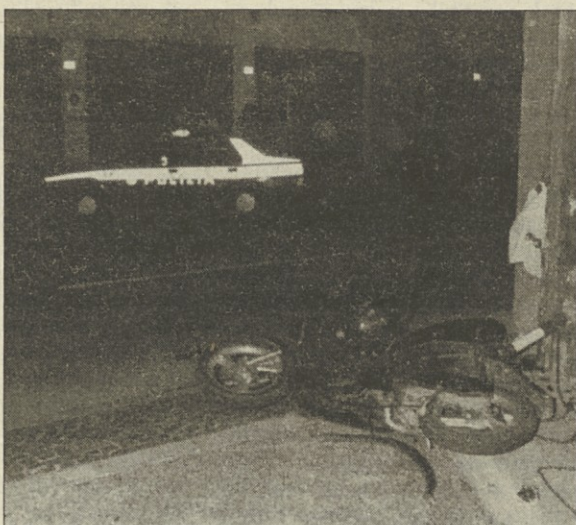
GORICA / HUDA PROMETNA NESREČA

Motorni kolesar v komi po trčenju v Ul. Brass

Ranjenec je 48-letni Michele De Filippis

V ulici Brass se je predsinoci nekaj po 23. uri v celnem trčenju med motornim kolesom in avtomobilom težko ponesrečil 48-letni Michele De Filippis, Ul. Rismondo 23, hišnik pri telovadnici UGG. De Filippis se je na motorčku peljal navzgor po Ul. Brass proti Ul. Diaz, ko je prav pred bencinsko crpalko iz nepojasnjenih razlogov nenadoma zavozil v levo in se zaletel v opel corsa, s katerim se je peljal 26-letni Marco Furlan iz Gorice, Ul. Carducci 16. Trčenje je bilo silovito. De Filippisa je vrglo najprej v vetrobran in ga nato odbilo nekaj metrov stran na cesto. Obležal je v nezavesti.

V splošni bolnišnici so ga sprejeli na zdravljenje

s pridržano prognozo zaradi izpostavljenega zloma leve roke in zlomov lobanjske kosti. Zdravi se v oddelku za ozivljanje, kjer pa si je že včeraj

nekoliko opomogel, tako da zdravniki izključujejo smrtno nevarnost.

Na sliki (Fotostudio Reportage) De Filippisov motorček po trčenju

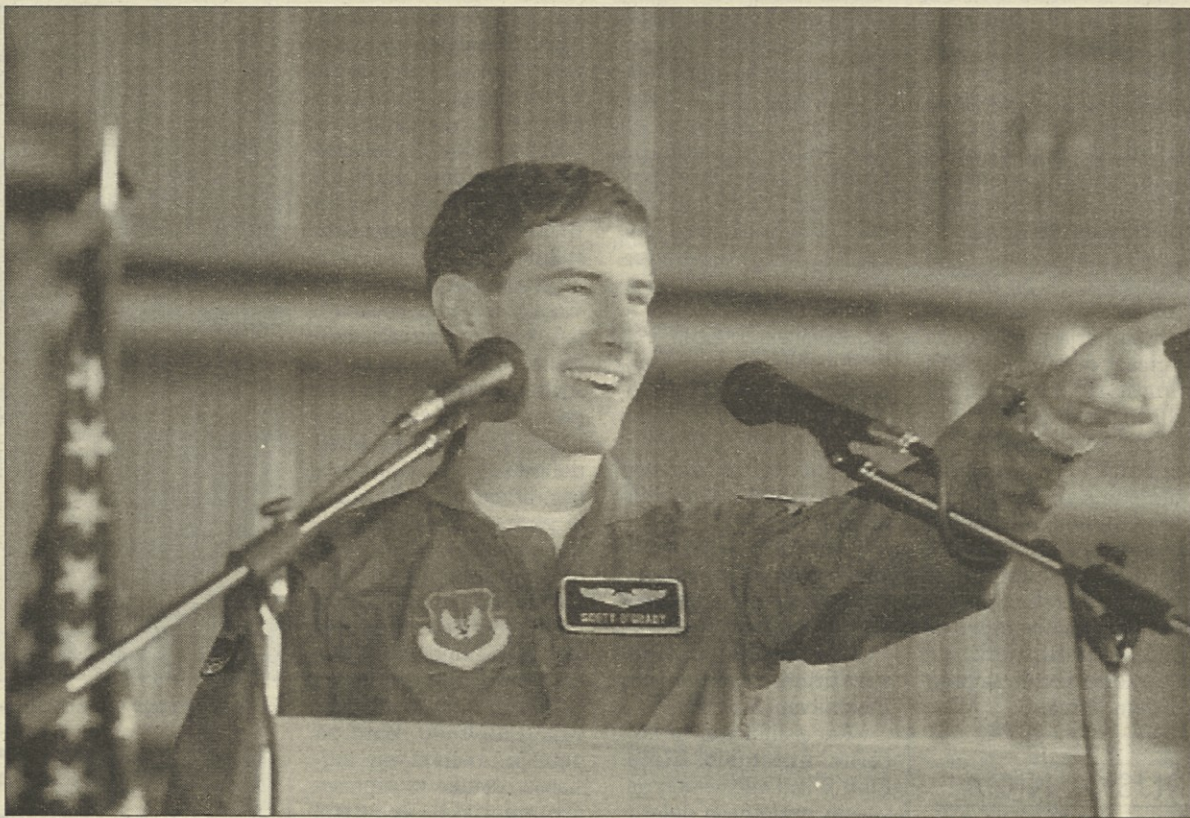
AVIANO / PO SEDMIH DNEH SE JE VRNIL V SVOJE LETALSKO OPORIŠČE

Veličasten sprejem »heroja« Scotta O'Gradyja v Avianu

Za rešitev se mora zahvaliti svoji izurjenosti in sodobni opremi

AVIANO (PORDENON) - Letalski kapetan Scott O' Grady je včeraj v Avianu doživel svojo uro slavlja. Pilot reaktivca F-16, ki so ga bosanski Srbi prejšnji petek sestrelili na območju Banjaluke, je v Aviano prispel nekaj minut po 13. uri v spremstvu generala Michaela Ryana, poveljnika zahodnih letalskih sil za južno krilo in odgovornega za letalske operacije v Bosni. Na pristajalni stezi ga je z bučnim ploskanjem pozdravilo na stotine vojakov, njihovih svojcev in osnovnošolcev ameriške sole v Avianu. Nato je bilo v pravem ameriskem slogu slavlje v letalskem hangarju, kjer so se vsi hoteli dotakniti »heroja«. Za 29-letnega pilota pa je bila obleka heroja pretesna, s težavo je skrival svojo zadrego in nelagodje, a je moral pristati na obvezen show.

»Neverjetno se mi zdi, da sem se vrnil v Aviano, da bom lahko ponovno videl očeta in mater, kljub temu da sem vedel, da bodo storili vse za mojo rešitev.« je povedal O'Grady, ki se je vsem zahvalil za dobrodošlico, pohvalil kolege, ki so ga rešili iz bosanskega pekla, zanj so prav oni »heroji, najboljši heroji«, a ni dal nobene podrobnosti o celotni akciji. Ameriške oblasti so obenem poskrbele, da mu noben novinar ni zastavil vprašanj. Seveda je bil zgovornejši general Ryan, ki je povedal, da je O'Grady s pridom uresničil vse, kar so ga naučili. Hranil se je z obroki za preživetje, ki jih je imel s seboj in z gozdnimi sadeži. Težje je

Nasmejani kapetan Scott O'Brady med včerajšnjo tiskovno konferenco v Avianu (telefon AP)

bilo z vodo, ker je bilo deževnice premalo, tako da je bil ob rešitvi precej dehidriran. Vojasko molčec je bil tudi pilot Thomas Handford, ki je v petek v dvojici letel z O'Gradyjem. Na tiskovni konferenci sta spregovorila tudi dva »reševalca«, kapetana letalstva Bob Wright in mornariških strelcev Chuck Ehlvert, ki sta povedala, da je v takih akcijah najpomembnejša točna lokalizacija pilota. V grobih obrisih jim je bila ta znana, saj so lokalizirali samodejne elektronske klice na pomoč. Ko pa so bili nad območjem, jim je pilot pomagal s svojim prenosnim radijskim oddajnikom.

Ob 14. je bilo slavlja konec. Pred tem je Scott O'Grady zrezal ogromno zeleno in rumeno torto (barve 555. eskadrilije F-16), na kateri je pisalo »Welcome back Zulu«. Scotta namreč njegovi kolegi kličejo z vzdevkom Zuluje.

Scotta O'Gradyja sedaj čaka slavlje v domovini, kamor bo odletel na nekajtedenski oddih. Ameriški predsednik Clinton mu je že včeraj telefoniral in mu cestital, saj mu tak heroj popravlja prizadeti politični ugled in priljubljenost. Američani namreč potrebujejo take heroje. Če je bil Scott O'Grady v Avianu umirjen, so bili prav tako

umirjeni O'Gradyjevi svojci. Oče William O'Grady, ki je radiolog v Alexandrii, je bil seveda zadovoljen, a kot pravi lrec je povedal, da se mu po telefonskem pogovoru s sinom zdi, da se kar dobro počuti. Prav to je zanj pomembnejše kot sinovo herojstvo. Bolj evforična je bila njegova mati Mary Lou Scardapane, ki ji ni uspelo zatajiti svoje italijanske krvi, saj je s ponosom poudarila: »Če je bila ena oseba na svetu sposobna rešiti se iz takega položaja, je bil to moj Scott.« Njegov boter Joseph Scardapane je prav tako prepričan, da je Scott pravi izvedenec v tehnikah preživetja,

vsekakor pa ni Rambo, kot ga nekateri poskušajo prikazati. Tega mnenja so tudi njegovi nekdanji sošolci, ki ga opisujejo kot povprečnega Američana. Vojaski kolegi, ki so s Scottom sodelovali na tečajih za preživetje, pa so poudarili, da je pokazal izredno zanimanje za ta »predmet«. Kot kaže, mu je to koristilo. Ko je s svojim padalom pristal na sovražnem ozemlju, se je namreč v petih minutah z vso svojo opremo skril pred Srbi, ki so ga iskali. Prav ta oprema mu je dala jamstvo, da ga bodo prej ali slej rešili. Včeraj v Avianu pa so potrdili, da bi bil brez te opreme izgubljen.

PISMI UREDNIŠTVU

Zakaj toliko napak?

Cenjeno uredništvo!

Primorski dnevnik prebiram od časov, ko sem spoznala prve črke. Takrat sem prebirala v časopisu le to, kar je najbolj pritegovalo mojo pozornost, danes pa moram prebrati takorekoč vse, saj tako narekuje današnji čas in nujnost, da si o vsem vsaj malenkostno obveščam. Jasno je torej, da mi kvaliteta objavljenih člankov in njihova jezikovna oblika nista neznani.

Ne bom ponavljala že nestetokrat izrečene kritike na Vas račun, ki so jih vsak dan polna usta vestnih in natančnih bralcev. Resnici na ljubo so le-te največkrat utemeljene, saj so številni spodslajski taki, da jih opazimo tudi mi, povprečni bralci, ki nimamo ne vem kakšne jezikovne izobrazbe. Cenim Vase delo in poskušam razumeti pogoje, v katerih delate, zato se nisem odpovedala prebiranju našega časopisa z vsemi napakami vred in bom zagotovo ostala njegova zvesta bralka tudi v bodoče.

Oglasam se v zvezi s sicer skromnim obvestilom o neki prireditvi, ki sem ga v rubriki »Prireditve« v soboto in nedeljo prebrala v čisto drugačni obliki, kot je bila tista, ki sem Vam jo poslala s prošnjo za objavo. Slo je za obvestilo o Prazniku mladih pevcev Vesele pomladi. Tekst je bil seveda izoblikovan in treba ga je bilo samo natisniti. Sprašujem se, kaj je odgovornega za to rubriko motilo, da je ves tekst preoblikoval in v njem naredil toliko napak. Le čemu se je trudil, ko pa je imel vse takorekoč že narejeno? Da je želel tekst skrajšati, ne bi verjela, saj bi bil to lahko naredil brez škode. Pa menda ni slo za to, saj sem v prirejenem besedilu nastala le 18 besed manj kot v originalu. Menim, da navadno obvestilo nima ve-

likih jezikovnih zahtev in se navadno ne ponasa z izbrano leposlovno obliko. Zato tudi moje obvestilo ni bilo umetnina posebne vrednosti. Bilo je pač le kratko obvestilo in, toliko sem lahko samokritična, dovolj jasno in tudi jezikovno v redu. Rekli boste, da se razburjam za malenkost, a človek vedno le ne more samo molcati. Prosim Vas, da bi to moje pismo objavili. Zelela bi si sicer, da bi objavili tudi tekst mojega obvestila v originalu, tako da bi bralci lahko primerjali obe besedili, meni pa ne bi bilo treba več zadrževati kot v soboto in v nedeljo, ko je najbrz marsikdo mislil, da je bil objavljeni tekst izpod mojega peresa.

Srčna hvala za pozornost in lep pozdrav.

Majda Danev

Pripis uredništva: Bralki se zahvaljujemo za njeno razumevanje pogojev, v katerih delamo. Opravičujemo se ji tudi za napake v rubriki Prireditve, za katero pa skrbi podjetje Publist, kateremu smo upravičeni protest bralke posredovali.

V Izvestjih napačni podatki

Cenjeno uredništvo, provim vas, da bi objavili popravek v zvezi z letošnjo številko Izvestja za solsko leto 1993/94 za Državno srednjo solo »Ivan Cankar« v Trstu.

Ker so se v seznamu profesorjev in učencev ob koncu solskega leta 1993/94 nehoti vrinile nekatere napake, želimo posredovati pravilne podatke:

Pravilni podatki so: V 1. B razredu sta izdelala tudi učenca Bettio Marco in Tul Martin.

Razrednicarka 1. B razreda je prof. Neva Sferza in 2. A razreda prof. Lia Legisa. 20. članica proforskega zbora je dr. Irena Poprat.

Hvala za objavo Ravnatelj Prof. Aleksander Kriscjak

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine Stališča strank in organizacij: SSK (2)

Dokument zasedanja Konference o cloveski razseznosti KVSE v Kopenhagnu junija 1990, clen 35:

»Države udeleženke spoštujejo pravico oseb, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, da se dejansko soudeležujejo javnega življenja, vključno obravnavanja zadev, ki se tičejo varovanja in razvoja identitete teh manjšin.«

Poročilo o sestanku izvedencev za narodnostne manjšine na KVSE julija 1991 v Zenevi, III. paragraf, 1. odstavek:

»Ob spoštovanju pravice oseb, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, da so dejansko soudeležene pri javnih zadevah, države podpisnice soglasajo, da kakor so pri njih v obravnavi vprašanj, ki zadevajo narodnostne manjšine, bi le-te morale sodelovati v skladu z odločitvenimi postopki posameznih držav. Države udeleženke nadalje soglasajo, da primerna demokratična soudeležba oseb, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, v odločitvenih ali posvetovalnih telesih predstavlja vazen element za dejansko soudeležbo pri javnih zadevah.«

Deklaracija o pravicah oseb, ki pripadajo narodnostnim, etničnim, verskim ali jezikovnim manjšinam, ki jo je sprejela glavna skupščina OZN 18. decembra 1992, clen 2, 2 in 3. odstavek:

»2. Osebe, ki pripadajo manjšinam, imajo pravico do dejanske soudeležbe v kulturnem, verskem, družbenem, gospodarskem in javnem življenju.

3. Osebe, ki pripadajo manjšinam, imajo pravico, da se dejansko udeležujejo na vsedržavni in, če je tak primer, na deželni ravni sprejemanja odločitev, ki zadevajo manjšino, kateri pripadajo, ali dežele, v kateri živijo, na način, ki ni inkompatibilen z državno zakonodajo.«

OZN, Poročilo Elde o manjšinah, Priporočila 1993, Priporočilo štev. 17, črka e:

»Priporoča se, da države in manjšine preucijo naslednje opcije, da bi preverile, ali ustrezajo njihovim razmeram: (...) Posebni ukrepi za zagotovitev zastopanosti manjšin v zakonodajnih in drugih izvoljenih telesih vsedržavne skupnosti, tudi v primeru, ko je njihova številčna moč premajhna, da bi dosegli zastopanost v normalnih pogojih. Ko gre za narodnostne manjšine, je v proporcijah volilnih sistemih priporočljivo odstraniti minimalne pragove za izvolitev.«

Zanimiv primer v nasi blizini, kako urediti in izvajati pravico narodnostnih in etničnih skupnosti do politične zastopanosti in do soudeležbe v javnem življenju, nam nudi sosednja Republika Slovenija. Na osnovi njene ustave iz leta 1991 je italijanski in madžarski manjšini zagotovljena minimalna zastopanost bodisi na krajevni ravni v občinskih svetih bodisi na vsedržavni ravni v Državnem zboru, in to ne glede na njuno številčnost (clen 64). Volilna zakonodaja konkretno določa, da ima italijanska manjšina zajamčene sedeže v obcin-

skih svetih v Kopru, Izoli in Piranu ter en sedež v Državnem zboru. Ti občinski svetovalci oziroma poslanci so izvoljeni na ločenih volitvah. Udeležba na njih pripadnikom italijanske manjšine ne jemlje pravice do udeležbe tudi na splošnih volitvah. Isto velja za madžarsko manjšino. Gre za polnopravne izvoljene predstavnike, ki imajo povrh pravico do veta glede zadev, ki se tičejo njihove manjšine.

Minimalno zastopanost italijanske manjšine predvideva tudi pravna ureditev Republike Hrvaske. Za razliko od Slovenije pa na Hrvaskem na poznajo pravice do »dvojnega glasu«, tako da volilci, ki se udeležujejo volitev predstavnikov italijanske narodnostne skupnosti, ne morejo sodelovati se na volitvah drugih predstavnikov v isto izvoljeno telo.

Vprašanje minimalne zajamčene zastopanosti etničnih skupnosti v izvoljenih telesih je na dnevnem redu tudi v Avstriji. Tamkajšnja slovenska manjšina zahteva uvedbo dodatnega, tj. 37. sedeza v koroskem deželnem zboru, ki naj bo rezerviran zanj. Zahtevo so dokaj naklonjeno sprejeli, zlasti na zvezni ravni, Avstrijska ljudska stranka (ÖVP), Liberalni forum (FF) in Avstrijska liberalna stranka (ÖFP), medtem ko so socialisti (SPO) podobno kot zeleni bolj skeptični in se nagibajo k temu, da bi v deželnem zboru uvedli glasnika, se pravi izvoljenega predstavnika manjšine s pravico besede, a brez pravice glasovanja.

(Se nadaljuje)

Že nakazan del sredstev za manjšino

LJUBLJANA - Kot poroča agencija STA iz Ljubljane, se je odbor državnega zbora za mednarodne odnose (OMO) v četrtek seznanil s poročilom državnega sekretarja za Slovence po svetu Petra Vencija o financiranju organizacij slovenske manjšine v Italiji. Slovenija je del sredstev za delovanje teh organizacij že nakazala krovni organizacijama

manjšine, prek katerih poteka financiranje. Slovenska vlada je 22. maja s posebnim sklepom namenila pomoč ustanovam slovenske manjšine v Italiji, ki so se znasle v težavnem finančnem položaju. Kot je povedal Peter Vencelj, so s sklepom vlade na Urad za Slovence po svetu pri ministrstvu za zunanje zadeve prenesli 200 milijonov tolarjev.

gospodarstvo in finance

ZAPOSLOVANJE / MINISTRSKI SVET SPREJEL TRI ZAKONODAJNE UKREPE

Tisoč milijard lir za reformo trga dela in zaposlovanje

Minister za delo: Konec javnega monopola nad zaposlovanjem

RIM - Tisoč milijard za zaposlovanje. Vlada se je odločila seči v zep in včeraj na zasedanju ministrskega sveta sprejela tri ukrepe za delo: zakonski odlok o podaljšanju finansiranja socialnih blazilcev za delavce, ki so se jim ti iztekli 31. maja, in dva zakonska osnutka o trgu dela.

Za približno 30 tisoč delavcev, ki se jim je konec maja iztekel režim dopolnilne blagajne ali mobilnosti, se je vlada odločila, da jim začasno podaljša prispevke, in sicer vse dotlej, dokler se ne bodo poprijeli za socialno koristno delo. Kar zadeva zakonska osnutka o reformi trga dela, pa se je vlada odločila za dva ločena zakonodajna akta iz zgolj tehnično-parlamentarnih razlogov. Ta osnutka urejata tako imenovano delo v najemu, novavo za zaposlovanje s skrajšanim delovnim časom in okrepitev delovnih pogojev za določen čas. Povrh predvidevata tudi delo v paru (z angleškim izrazom »job sharing«) in dajeta večjo veljavo vajenstvu kot sredstvu za poklicno usposabljanje.

Zakonska osnutka določata tudi konec javnega monopola na zaposlovanje oziroma na vstopanje v delo, saj predvidevata postopno vključevanje zasebnih subjektov na to področje. Prav na to temo bo vlada zaprosila v parlamentu za pooblastilo, podobno, kot bo storila za preureditev vseh spodbujevalcev, ki so trenutno namenjeni zaposlovanju. Zadnje poglavje reforme trga dela pa govori o rojstvu nacionalne agencije za zaposlovanje, ki bo imela nalogo programirati in izvajati politiko zaposlovanja in dela, ministrstvo za delo pa bo v ta namen dobilo posebnega generalnega tajnika.

Vladine ukrepe za zaposlovanje je včeraj na tiskovni konferenci orisal minister za delo Tiziano Treu, ki je potrdil, da se končuje obdobje javnega monopola na zaposlovanje, kar bo po njegovih besedah povzročilo blagodejno konkurenco. Tako posegi za okrepitev in decentralizacijo javnih storitev na tem področju, kot reforma trga dela imajo en sam cilj, je dejal, ki je olajševanje srečanja med ponudbo in povpraševanjem, to pa

pomeni zaposlitev. O konkretnem učinku teh ukrepov oziroma o stevilkah pa minister ni hotel govoriti: »Nočem dati stevilk o možnih novih delovnih mestih, kajti njihovo ustvarjanje je odvisno od tolikih okoliscin: od gospodarske konjunkturo, od valutnega tečaja in tudi od pospeševalnih olajšav in zaposlitvene prožnosti. Vsekakor pa je razumno pričakovati, da bodo olajšave in večja prožnost obrodile že prihodnje

leto nekaj sto tisoč delovnih mest.«

Tiste, ki se bojijo, da vodijo ukrepi v okrnjene oblike dela, je Treu pomiril, ces da bi si bilo kaj takega absurdno zamisljati, ceprav je po drugi strani res, da bomo prišli do zelo različnih oblik dela in da se bo skupna količina dela skoraj gotovo zmanjšala. »Okrnjene oblike dela se lahko povečajo, kot so se sicer že, saj dosega 10 do 20 odstotkov vseh delovnih razmerij, vendar te obli-

ke najpogosteje zadevajo le del delovnega življenja neke osebe.« Kar pa zadeva zaposlitveni položaj na jugu države, je Treu dejal, da mu je vlada namenoila 46 tisoč milijard lir v obliki finansiranja javnih del, za katera je pripravila tudi posebno belo knjigo. To bodo predstavili čez kakih deset dni, za vzor pa si je vlada vzela operacijo, ki je bila izvedena v Neaplju za vrh sedmih industrijsko najrazvitejših držav sveta.

LIRA

PON TOR SRE ČET PET
1629,4 1627,6 1639,3 1645,4 1635,2

\$

DM

SPORAZUM O DOLGOVIH

Slovenija se je dokončno finančno osamosvojila

LJUBLJANA - Rezultati pogajanj pogajalske skupine Republike Slovenije s konzorcijem komercialnih bank so končno znani. Na včerajšnjih uspešno končanih pogajanjih v New Yorku se je slovenski delegaciji uspelo dogovoriti, da prevzame Slovenija v odplačevanje 18 odstotkov skupnega dolga nekdanje Jugoslavije iz naslova tim. Novega finančnega sporazuma (NFA) iz leta 1988. Skupna vrednost dolga znaša po sedanjih tečajih 4,6 milijarde dolarjev, kar pomeni, da na Slovenijo odpade 837,9 milijona dolarjev. Če od te številke odštejemo se znesek dolgov, ki so jih na sekundarnem trgu odkupile tim. »povezane osebe« v višini 126 milijonov dolarjev (po dogovoru se ta znesek izloči iz slovenskih obveznosti do upnikov), bo znašal znesek, ki ga bo morala Slovenija poravnati bankam upnicam 710 milijonov dolarjev.

Kot so na včerajšnji novinarski konferenci takoj po prihodu iz New Yorka povedali slovenski pogajalci (svetovalec vlade dr. Mojmir Mrak, guverner Banke Slovenije dr. France Arhar, državni sekretar v ministrstvu za finance Božo Jasovič in viceguverner BS Janez Kosak), bo morala doseženi dogovor najprej potrditi dvetretjinska večina vseh upnikov, ki jih je v pogajanjih zastopal konzorcij bank upnic, predsedovala pa mu je Chemical Bank. Če bo dvetretjinska večina dosežena, bo moral sporazum ratificirati se slovenski parlament. Vodja pogajalske skupine Mojmir Mrak je povedal, da je bil predmet pogajanj Novi finančni sporazum (NFA) iz leta 1988, po katerem so bili dozniki (Narodna banka Jugoslavije in republike oziroma porabniki po republikah) solidarno odgovorni za vračilo celotnega dolga bankam upnicam, ki je po tedanjih tečajih znašal 7,3 milijarde dolarjev, danes pa znaša 4,6 milijarde. Po Mrakovih besedah se je Sloveniji uspelo dogovoriti, da sklene z upniki poseben sporazum, s katerim se obveznosti iz solidarnostne klavzule ukinejo, kar pomeni, da dolžniki iz Slovenije niso več solidarno odgovorni za plačevanje dolgov ostalih neplačnikov iz nekdanje Jugoslavije. »To z drugimi besedami pomeni, da se je Sloveniji uspelo dokončno finančno osamosvojiti,« je poudaril Mrak.

V dogovoru o pogojih transakcije je tako predvideno, da bo Slovenija ponudila kreditorjem po NFS zamenjavo dela njihovih terjatev za nove obveznice, ki jih bo izdala Republika Slovenija za prevzeti del dolga. Obveznice bodo amortizirane v istem roku kot refinansirani krediti iz NFA, torej do leta 2006. Prav tako bodo imele enako obrestno mero kot so jo imeli krediti po NFA (LIBOR + 13,16%). Vendar pa bo v skladu s sankcijami OZN in nerazčiščenim stausom razdelitve skupnega premoženja nekdanje Jugoslavije, Slovenija ponudila zamenjavo obveznic za terjatve NFA le tistim kreditorjem, ki niso definirani kot »povezane osebe«, torej tiste, ki na sekundarnem trgu niso odkupovale dolgov nekdanje Jugoslavije s skupnim denarjem federacije. Spisek oseb, ki so to počele je že pripravljen. Na dan zamenjave obveznic bo Slovenija placala tudi tisti del obveznosti po Trade and Deposit Facility Agreement (TDFA sporazum), sklenjenim med NBJ in tujimi upniki leta 1988, ki odpadejo na znane porabnike v Sloveniji. Od skupnega zneska v višini 300 milijonov dolarjev bo tako Slovenija poravnala 9,9 odstotka obveznosti, ki so zapadle leta 1993, vendar je v tem času, kot je znano, Slovenija nakazovala ta sredstva na poseben fiduciarni račun pri luksemburški Dresdner Bank, kjer je doslej zbrano 137 milijonov dolarjev. Guverner France Arhar je ob tem omenil tudi odškodninsko klavzulo, ki bo pršla v postev, ce bo kdo od upnikov »povezanih oseb« Slovenijo tožil, kajti ce bi tožbo izgubila, bi morala poravnati morebitno premoženjsko škodo.

Alenka L. Jakomin

TRGI / KLAVERN KONEC TEDNA

Trgom ne prija oktobrski datum političnih volitev

RIM, MILAN - Tokrat so trge prestrasili referendumi in tako se je iztekel še en negativni teden za liro, za milansko borzo in za državne vrednotnice. 48 ur pred referendumskim posvetovanjem o televizijskih problemih seveda trgov ni kazalo drugega, kot da previdno počakajo na izide in tako je marka spet zavladala na denarnem trgu, borzni indeksi pa so izgubili okrog pol odstotka vrednosti. Nekaj krivde za klavrn konec tedna imajo tudi negativna gibanja na mednarodnih trgih, v Milanu pa prevladuje prepričanje, da se trgi bojijo takih referendamskih izidov, ki bi okrepili perspektivo političnih volitev v oktobru.

Teden po nastopu guvernerja centralne banke Antonia Fazia, ki je sprožil veliko razprave in polemik, se je včeraj oglašil generalni poddirektor Banke Italije Tommaso Padoa Schioppa, ki je izjavil, da so prizadevanja, ki jih monetarna politika vlaga v boj proti inflaciji »dodatek in neobhodna pomoč za sanacijo javnih financ in za politiko plac, ki se je zacela s sporazumom o ceni dela«. Inflacija je po njegovih besedah trenutno najhujše zlo italijanskega gospodarstva, saj onemogoca liro, da bi se ovrjednola, obrestnim meram pa da bi se znižale. Centralna banka si po besedah Padoa Schioppa ne postavlja neke idealne inflacijske stopnje, ki bi jo morala spostovati, kajti to je naloga vlade, banka pa mora skrbeti za uresničevanje ciljev, ki jih ta postavi. V tem smislu je del tiska Faziova izvajanja slabo razumel, ko je poročal, da je Banka Italije sprejela formalne obveze za nadzorovanje inflacijske stopnje, pravi Schioppa, kajti guverner je le nakazal stičišča med monetarno politiko, proračunsko politiko in gibanjem plac, pri tem pa je jasno, da se monetarna politika oblikuje v skupnem kontekstu.

OBRAČUNI / TELEKOMUNIKACIJE

Stet z odličnimi računi

Delniško kupščino je poživil »show« komika Grilla

TURIN - Rekordni dobiček in sarkazem sta bila včeraj protagonista letne skupščine delničarjev javnega telekomunikacijskega holdinga Stet, ki se pripravlja na privatizacijo. Lanski poslovni obračun je navrgel 894 milijard lir čistega presežka, kar je za 13,6 odstotka več kot leta 1993, zato se bodo zvišale tudi dividende: 110 lir za redne in 130 za varčevalne delnice. Nič čudnega, ce je bil sprico take bere v celoti potrjen dosedanj Stetov vrh s predsednikom Biagiom Agnesom in pooblaščenim upraviteljem Ernestom Pascallejem, delničarji pa so potrdili tudi predlog o projektu za kabliranje.

Pascalle in Agnes sta na srečanju s tiskom podrobno pojasnila trenutni položaj v zvezi s privatizacijo in realizacijo mreže iz optičnih vlaken, ki bo lahko povezala deset milijonov novih uporabnikov. Pred koncem poletja bo Stet dokocal oddvojitve področja prenosnih telefonov iz okvira Telecoma in postopek za kotacijo na Wall Streetu,

takoj nato pa bo holding pripravljen za privatizacijo. Ta naj bi potekala po formuli trdnega jedra, saj »public company« v Italiji sploh ne obstaja, pravi Pascalle, zato je edina možnost stabilno jedro delničarjev, ki pa jih bo moral izbrati (izmed velikih investitorjev in industrijcev) tisti, ki prodaja - torej vlada.

Vse kot po olju torej, pa vendar je skupščina terjala kar sedem ur zasedanja, od katerih je lep del pripadel »showu« ne navadnega in ne ravno najbolj discipliniranega delničarja - komika Beppeja Grilla. Zastopal je sicer svojega brata, ki ima 2.500 delnic, in takoj na začetku svojega posega dejal, da »dohodki Steta prihajajo od nelegalnih dejavnosti«. Toda to je bil komaj začetek in nič niso zalegli poskusi predsednika Agnesa, da bi ustavil vulkanskega Grilla, ki je med vrsto bolj ali manj upravičenih cvetk izustil tudi tisto, po kateri je Stet »zločinski združenje telefonskega tipa«.

Sefi telefonskega holdinga so Grillov show odpravili z dvema stavkoma. Predsednik Biagio Agnes je spomnil, da ga je pred leti ze tožil in zahteval 10 milijard lir odškodnine zaradi komikovega televizijskega napada na telefonsko službo 144. Pravda je se v teku. Drugi odgovor pa je Pascallejev, ki je izrazil upanje, da bo Grilla spet videl na televizijskih zaslonih, kjer bo nedvomno veliko bolj zabaven kot na skupščini delničarjev. Kakorkoli ze, Grillo je včeraj poskrbel vsaj za to, da je tudi z enega od italijanskih delniških zborovanj prišel glas sive množice delničarjev, ki se v ZDA in tudi v Evropi vse bolj bojevito oglašajo.

Sekcija SDGZ za trgovino na drobno o pomenu Congafija

TRST - Te dni se je sestel odbor sekcije za trgovino na drobno pri SDGZ, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da se v zadnjem času stopnjuje sodelovanje med vsemi trgovskimi združenji, med katerimi ne izostaja Slovensko dezelo gospodarsko združenje. Pred kratkim je na primer prišlo do podpisa sporazuma med njimi in delavskimi sindikati za izjemna odprta obratov ob nedeljah. Predsednik sekcije Egon Meden je postal član izvršnega odbora jamstvenega konzorcija za posojila trgovcem CONGAFI. Ti konzorciji bi se morali cimbolj »udomačiti« med slovenskimi trgovci, saj jamčijo odlične ugodnosti pri posojilih, ki pa se jih naši podjetniki premalo poslužujejo. Pri akciji za sensibiliziranje bi morale z Združenjem nujno sodelovati tudi naše banke, ki so že ali se morajo konvencionirati s Congafijem. Odborniki so izrazili tudi nekaj mnenj o trgovini v tržaski občini, v ospredju srečanja pa je bil pogovor o nedeljskih referendumih, o čemer poročamo na tržaski kroniki.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko . Ponedeljek, sreda, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

NOVICE

Zaključen tabor ŠENT

PORTOROŽ - V prostorih starega portoroškega župnišča se je včeraj zaključil letosnji tabor ŠENT, organizacije za duševno zdravje. Ena od nosilk projekta, psihiatrinja dr. Vesna Svab, je povedala, da je ŠENT prostovoljna in neprofitna organizacija za ljudi, potrebnih pomoči zunaj bolnišničnih ustanov.

Na taboru se je v stirinajstih dneh zvrstilo več deset ljudi vseh generacij, ki se po vrnitvi iz psihiatrične bolnišnice skušajo vrniti v naravno okolje. Program delovnika je poleg veliko prostega časa vseboval številne dejavnosti, natančneje kreativne, družabne in tematske delavnice. Zanimivo je, da so vsebino posameznih sklepov predlagali udeleženci sami. Na primer, v tematski delavnici so na prvo mesto postavili odnose med spoloma. Problema so se skušali dotakniti z vseh vidikov. Tudi tako, da so preko igranih vlog simulirali različne situacije, se vanje vživeli in se potem skupaj pogovarjali o spoznanjih. (A. Zn.)

Sodelovanje gimnazijcev

PIRAN - Ob ustanovitvi piranske Gimnazije pred dvema letoma je ravnateljica Vojka Stular napovedovala bogato izvenšolsko dejavnost dijakov, kar se je pozneje uresničilo. Prostorska stiska - mimogrede, obnova poslopja gimnazije gre h koncu, s čemer bo problem rešen - ni v ničemer kalila vizije, v kateri je pomembno mesto namenila navezovanju stikov z drugimi solami doma in v tujini. Pirancani so povabili Berlincane na enotedenski obisk, ki so se mu ti odzvali v lepem številu. V Piran je prišlo 21 mladih Berlinčanov, ki jih gostijo starsi tukajšnjih gimnazijcev.

Da gostom ne bi bilo dolgčas, so jim pripravili pester program, v katerem kar mrgoli izletov, sportnih tekmoval in družabnih srečanj, vsi pa bodo obiskali tudi prizorišče otroških Združenih iger narodov v Kopru. Prav na teh igrah sta soli pred dvema letoma navezali prve stike. Piranski gimnazijci bodo obisk vrnili letosnjega septembra. (A. Zn.)

Žalostni in veseli Shakespeare

CERKNO - Dramski studio 8, kot se imenuje skupina mladih gledališnikov, ki pod mentorstvom profesorja Milana Kozelja deluje v osnovni soli v Cerknem, se je pred zaključkom letosnjega solskega leta v Cerknem predstavil z zanimivo priredbo prizorov iz del Shakespearjevega Hamleta, Romea in Julije ter Ukročene trmoglavke. Učenci so skupaj s svojim mentorjem iz obsežnih in zahtevnih dramskih tekstov velikega pesnika in dramatika na sprejemljiv način izbrali ključne prizore in jih povezali v logično celoto, ne da bi okrnili globino sporočila. (R. B.)

Modrosti dobre stare mame

IDRIJA - V idrijski kavarni Crni orel se je zvestim bralcem po daljšem premoru vnovič predstavila cerkljanska pisateljica Ivanka Cadež z novo knjigo Modrosti dobre stare mame, v kateri so zapisane ljudske modrosti in pripovedovanja, ki se jih pisateljica spominja iz svojih mladostnih dni. To je po knjižni uspešnici povesti Beraceva zgodba, romanov Ajzerjev Peter in Kontrabant Ivankino četrto knjižno delo. (R. B.)

Multimedialna predstava Jerneja Severja

IDRIJA - Kljub napornemu zaključku letosnjega solskega leta, ki ga pred zaključno maturo te dni preživljajo zlasti četrtošolci, je dijak četrtega letnika Jernej Sever in skupina njegovih sovrstnikov iz idrijske gimnazije Jurija Vege v sodelovanju z mentorico Romano Kokošar zbral moči tudi za pripravo zanimive predstave pred domačim občinstvom. Gre za pogumen multimedijki projekt, v katerem se mladi Jernej Sever predstavi s svojo šokantno poezijo, pospremljeno z glasbo po lastnem izboru, svetlobnimi efekti in zanimivo sceno, dopolnjeno z vložki izraznega plesa (Lenka Kandarc) in glasbenimi odlomki orglicarja Mira Božica. Jernejeva poezija na svojstven način odseva mladostnikovo toplino in njegov odnos do sveta, življenja in stvari, ki mu niso všeč. Predstavo je podprla tudi idrijska mestna knjižnica in citalnica. (R. B.)

Gostišče Barbara ob vhodu v rudnik

IDRIJA - Idrijčani, ponosni na svojo 500-letno preteklost in bogato dediščino, ki jim jo je zapustil zivosrebrni rudnik, se svoje preteklosti spominjajo tudi s poimenovanjem gostinskih lokalov. Tako so v bližini legendarne najdbe živega srebra sredi mesta lani odprli gostilno Pri Skafarju, pred dnevi pa so v vhodni zgradbi najstarejšega vhoda v rudnik, Antonijevega rovu, odprli gostišče Barbara, ki je dobilo ime po rudarski zaščitnici Sv. Barbari. Gostinski objekt je z lastnimi komercialnimi prihodki in sredstvi stanovanjskega fonda financiral Rudnik živega srebra, ki del svoje bogate zapuščine po zaprtju rudnika spreminja v komercialno zanimivo turistično ponudbo mesta Idrije. Obiskovalci Antonijevega rova bodo poleg multimedijske predstavitve delovanja rudnika in zgodovine mesta ob vhodu v jamo lahko tudi poskusili originalno knapovsko pijaco - geros in idrijske zlinkrofe. (R. B.)

NOVA GORICA / ONESNAŽENA REKA VIPAVA

Denar odloča o čistoči

Biološko čiščenje bo prišlo na vrsto, ko bo denar

Reka Vipava - po njej je dobila ime Vipavska dolina - je danes prav žalostnega videza. Ko je najbolj čista, to je pozimi, ko se po njeni strugi pretaka veliko več vode kot v sušnih mesecih, niha njena onesnaženost na meji z Italijo med drugim in tretjim razredom, poleti, ko je pretok manjši, pa je v zadnjem (četrtem) razredu. Italijani nam onesnaženost reke Vipave že dolgo mečejo pod nos.

Včasih so se poleti domačini v naravnih jezovih reke Vipave kopali, ribiči lovili ribe, sportniki prirejali plavalne tekme in igrali vaterpolo. Danes se Vipave raje izogibajo, ker je prehudo onesnažena. Na njenem dnu je mogoče najti neeksplozivne bombe in topovske granate, ki izvirajo se iz prve svetovne vojne, predvsem pa predmete, ki so nastali veliko kasneje.

»Iz rečnega dna in z njenih bregov bi bilo treba odstraniti navlako in umazanijo, ki so jo tja odvrgli ljudje,« menijo člani društva za podvodne dejavnosti Soca in krajani Renč, ki so tudi pobudniki akcije »Vrnimo reki Vipavi prvobitnost«. Njihovemu pozivu so prisluhnili tako mestna občina Nova Gorica, občina Miren-Kostanjevica in podjetja, kot so Komunala Nova Gorica, Vodnogospodarsko podjetje Soca, Soske elektrarne, Uni-

plan, gasilci, OSTO in drugi. Za čistejšo reko Vipavo nameravajo narediti kaj več in jo za začetek očistiti vsaj tistih predmetov, ki vanjo nikakor ne sodijo. Nacelnik novogoriškega staba za civilno zaščito Bogdan Zoratti meni, da se pod gladino reke Vipave nahaja vsaj toliko zavrnjenih pralnih strojev, stidilnikov in hladilnikov, kolikor jih prodajo v enem letu vse trgovine s tehničnim blagom v Vipavski dolini, vključno s tistimi, ki so jih gospodinjstva uvozila iz sosednje države.

Cistilna akcija bo stekla v dneh od 23. do 25. junija letos, in sicer od »vstopa« reke Vipave v novogoriško občino (v kraju, imenovanem Pekel) do državne meje z Italijo v občini Miren. Vanjo bo vključenih 170 ljudi (potapljači, ribiči, lovci, gasilci, krajani, izvedenci za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev, člani prve po-

Ostanki vojne na rečnem dnu (Foto: Vojko Cuder)

moci in drugi). Letosnja akcija čiščenja reke Vipave naj ne bi bila edina. Za prihodnje leto nameravajo reko očistiti od njenega izvira v Vipavi do Pekla, naslednje leto pa se bodo lotili pritokov. Podobne akcije na reki Vipavi menda načrtujejo tudi sosedje v Italiji (od državne meje do Sovodenj, kjer se reka Vipava izliva v Soco).

Bo reka Vipava poslej kaj bolj čista? Na četrtekovi tiskovni konferenci je bilo rečeno, da bo treba reko očistiti tudi biološko. Vse to pa je povezano z gradnjo čistilnih naprav. Tista v Ajdovščini, skozi katero gredo odpadne vode tamkajšnje industrije, zmore očistiti vodo le do določene stopnje, precejšnje onesnaženje povzroča tudi intenzivno kmetijstvo.

Uspešno izvedena akcija bo nekaj zaleгла le, če bodo v njej sodelovali krajani naseelij, ki ob reki živijo. Organizatorji računajo, da se bo le s sodelovanjem pri čiščenju okrepila njihova ekološka zavest in da poslej v reko ne bodo več odlagali svojih smeti. Če se namreč njihovo ravnanje ne bo nič predrugačilo, je tudi nameravana akcija zaman. Vojko Cuder

FIESA / DNEVI USTVARJALNIH OTROK

Modro srce - zeleni utrip

V tukajšnjem pocitniškem domu Mladinske knjige so v tem tednu potekali peti Dnevi ustvarjalnih otrok. Pod geslom Modro srce - zeleni utrip se je zbralo 55 učencev osnovnih sol iz vse Slovenije. Pod vodstvom mentorjev, strokovnjakov s posameznih področij so učenci v naravoslovnih in umetnostnih delavnicah razvijali svoje talente in razširjali znanje na področjih, ki jih posebej zanimajo. Ustvarjalne delavnice so namenjene zlasti nadarjenim osmosolcem, ki jih koprška enota Zavoda za solstvo vsako leto izbere na vseslovenskem natečaju po osnovnih solah.

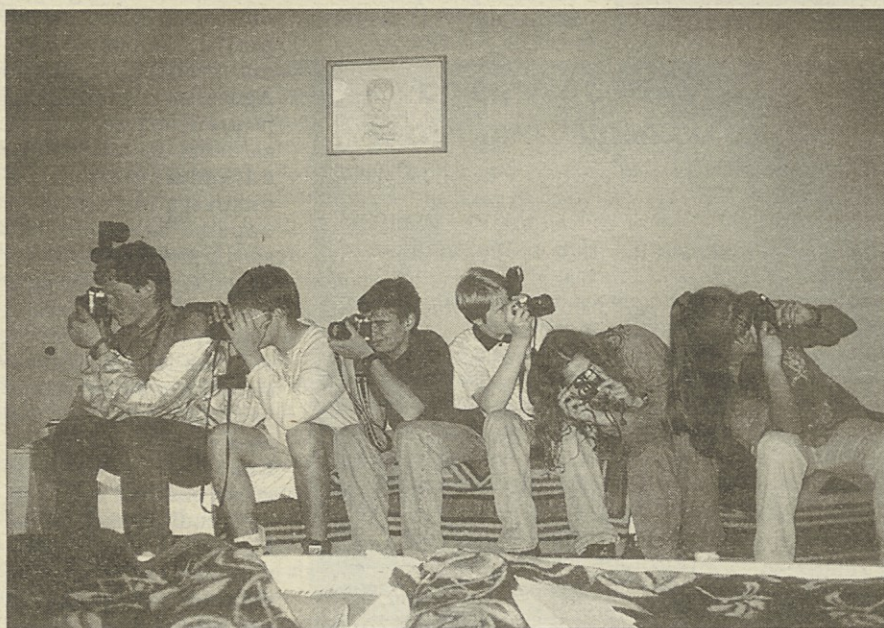
Na včerajšnji izredno simpatični tiskovni konferenci so udeleženci z mladostno neposrednostjo sami podali prikaz tega, kar so počeli in se naučili v preteklem tednu. Tisti, ki jih bolj zanima naravoslovje, so se razporedili v tri delavnice. V ornitološki so spoznavali tukajšnje navadne in redke ptice v njihovem nara-

vnem okolju - na strnjanskih solinah in v Skočjanskem zatoku pri Kopru. V delavnici, posvečeni ribstvu, so spoznavali morski ribolov in gojenje rib ter skolk v marikulturi. Skupina najbolj podjetnih fantov pa je v potapljaški delavnici spoznavala podvodne pokrajine in se naučila osnovnih potapljaških veščin.

V umetnostnih delavnicah so sodelovali tisti, ki jih zanimajo likovne, literarne ali glasbene dejavnosti, nekateri pa so se pridružili fotografski ali novinarski delavnici. V slednji so pripravili obsežno reportažo o onesnaževanju morja in obale v piranski občini.

Ob delu in seveda tudi zabavi so se splela nova prijateljstva, ki bodo gotovo trajna, predvsem pa so udeleženci spoznavali možnosti in prednosti delovanja v skupini. Vsi skupaj se bodo znova srečali tukaj v začetku septembra, ko bodo imeli predstavitev dosežkov letosnjih delavnic in zbornika o njihovem delu.

Boris Vuk

Nadarjenost brez izobraževanja je kakor srebro v rudniku (Foto: B. V.)

MOST NA SOČI / NOČ NA JEZERU

Prireditve tudi za največje izbirčneže

Od petka, 30. junija, do nedelje, 2. julija, bo na Mostu na Soci potekala tradicionalna turistična in zabavna prireditve Noc na jezeru 95. Organizator - Turistično društvo Most na Soci - zagotavlja, da so pripravili bogat spored dogajanj, s katerim bodo zadovoljili se tako izbirčne udeležence. Castni pokrovitelj letosnje Noci na jezeru je predsednik slovenskega parlamenta Jozef Skolc. Javnosti so spored prireditve predstavili na novinarski konferenci prejšnji teden.

Poleg zabavnih, razvedrilnih in sprostitivnih namenjenih prireditvev moramo v prvi vrsti omeniti okroglo mizo z naslovom Turizem in varovanje narave. Ta okrogla miza sovpada s podobnimi, ki se vrstijo sirom po Sloveniji ob letosnjem evropskem letu varovanja narave, pripravljajo pa jo v sodelovanju z ministrom za okolje in prostor. Castni pokrovitelj tega dela prireditve je minister dr. Pavle Gantar, pokroviteljstvo pa je prevzel podjetje Soske elektrarne. Teme, o katerih se bodo pogovarjali, se bodo nanašale na nujnost varovanja naravne dediščine z zornega kota različnih dejavnosti. Posebno pozornost bodo namenili ribstvu, smotnosti energetskih potreb in v povezavi s tem izkoriščanju vodne sile na Soci in njenih pritokih, gorskemu po-
hodnistvu in ohranjanju narave s tega stališča. Govorili bodo tudi o rekreaciji na vodi (na Soci in njenih

pritokih, pa tudi na ume-
tnih zajezitvah) in uskladi-
tvi med posameznimi de-
javnostmi, o ohranjanju kul-
turne dediščine v Posočju,
o tem, kako naravno in
kulturno dediščino »vpre-
ci« v voz, ki se imenuje tu-
rizem itn. Organizatorji so
izbrali ugledna imena za
predstavitev posameznih
področij. Tematika pa je
tudi tako raznolika, da ve-
rjetno ne bo zmanjkalo vpra-
sanj. Za pogovor je re-
zerviran prvi dan priredi-
tve, to je petek, 30. junij.

Sprva so si organizatorji prizadevali tudi za organi-
zacijo izseljeniskega pikni-
ka, vendar ta se naprej osta-
ja Dolenjskim toplicam, na
Mostu pa bodo pripravili
razstavo likovne kolonije
Slovenske izseljenške mati-
ce in nastop slovenske fol-
klorne skupine Planika iz
Kanade.

V sportnem in zaba-
vnem programu bodo obi-
skovalci lahko sledili mara-
tonskemu nogometnemu
srečanju, sodelovali na sej-
mu obrti, se zabavali v pro-
gramu skuterjev na vodi in
colnov, poleteli na pano-
ramske polete s helikopte-
rji, se preizkusili v skaka-
nju z elastično vrvjo, uživa-
li v nočnih svetlobnih efe-
ktih na jezeru, preizkusili
največjo cokolado (Gorenj-
ka) in jabolčni zavitek
(Agroind), se udeležili kaja-
kaskega maratona na Soci
(Kobarid-Most na Soci)...
Na svoj račun bodo prišli
prav vsi, pravijo organiza-
torji. Le lepega vremena si
želijo.

Vojko Cuder

CERKEV
IN
JAVNO
MNENJEVečina meni, da ima Cerkev dovolj
premoženja za svojo dejavnost

Javno mnenje je napredno: ženske so lahko tudi duhovnice, celibat odpraviti!

LJUBLJANA - Predlog zakona o moratoriju na vračanje premoženja Cerkev, ki ga je v državnem zboru vložila Slovenska nacionalna stranka, je vzbudil veliko odmeva v slovenski javnosti. Zelo odločno je reagirala tudi slovenska Cerkev, ki je na tiskovni konferenci ocenila, da gre za očitno diskriminacijo in poskus, da bi se Cerkev znova omejila v geto in ji preprečilo normalno delovanje. Dileme, ki jih nacenja predlog SNS, so v prvi vrsti pravne narave, odpirajo pa tudi vprašanje dejanskega položaja Cerkve v Sloveniji, tako materialnega kot statusnega. Predstavniki slovenske Cerkve trdijo, da položaj nikakor ni ustrezen in primerljiv z evropskimi standardi.

Po njihovih ocenah je bilo gmotno stanje Cerkve v zadnjih letih komunizma v Sloveniji celo boljše, kot je danes. Včasih so namreč lahko računali na pomoč iz tujine, zdaj pa velja samostojna Slovenija za dovolj premožno državo, da je pomoč bolj potrebna revnejšim. Vodilni predstavniki zatrjujejo, da je Cerkev obubožana, zato zahtevajo, da naj ji država vrne zaplenjeno premoženje, poskrbi pa naj tudi za odškodnino za povzročeno škodo. Med državo in Cerkvijo bi bilo treba vzpostaviti partnerski odnos. Javnomenjska raziskava kaže, da razpoloženje javnosti tem zahtevam ni najbolj naklonjeno: dobrih 80 odstotkov vprašanih je mnenja, da ima Cerkev dovolj premoženja za opravljanje verske dejavnosti. Tudi pobuda za moratorij na vračanje gozdov cerkvi ima podporo pri skoraj 60 odstotkih vprašanih. Cerkveni dostojanstveniki zatrjujejo, da za normalno delovanje ne bi zadoščalo niti, če bi v celoti dobili nazaj odvzete gozdove. Dr. Borut Kosir je opozoril na paradoks: ko so bili sakralni objekti odvzeti, so bili v polni »funkciji«, vračajo pa jih, če jih, opustose in potrebne temeljite obnove, ki je seveda

draga. Zmago Jelenc, eden od predlagateljev moratorija na vračanje premoženja Cerkev, zavrača trditve o obubožanosti Cerkve z argumentom, da je zapravila ogromno denarja (slo naj bi za 16 milijonov mark) za moderno tiskarno v Ljubljani, ki je zdaj menda v stečaju.

Odgovori na drugi dve vprašanji v naši javnomnenjski raziskavi, ki se navezuje na cerkveno problematiko, nakazujejo precej liberalno razpoloženje slovenske javnosti. Gre za eno najbolj provokativnih vprašanj v moderni katoliški cerkvi, celibat. Skoraj 56 odstotkov vprašanih v naši anketi meni, da bi ga morali ukiniti. Poatek se v dobri meri ujema z javnim mnenjem v drugih državah, denimo Nemčiji in Italiji, kjer sta nastali pravi gibanji za odpravo celibata. Podatki iz knjige Anne Dördelmann-Lueg Ko ženske ljubijo duhovnike kažejo, da za normalno delovanje ne bi zadoščalo niti, če bi v celoti dobili nazaj odvzete gozdove. Dr. Borut Kosir je opozoril na paradoks: ko so bili sakralni objekti odvzeti, so bili v polni »funkciji«, vračajo pa jih, če jih, opustose in potrebne temeljite obnove, ki je seveda

blizno 800 novih duhovnikov letno, zato je že tretjina župnij brez rednega duhovnika. V Vatikanu je zbranih okrog 10 000 prošenj duhovnikov za osvoboditev od celibata, stevilo duhovnikov, ki so zaradi nje-gu opustili poklic, pa je blizu 100 000.

Druga dilema, ki posega v modernizacijo rimokatoliške cerkve, je, ali duhovniški poklic lahko opravljajo tudi ženske. Ko je konec 1992 anglikanska cerkev sprejela revolucionarno odločitev in odpravila moški ekskluzivizem, je uradni Vatikan reagiral zelo odločno in opozoril, da bo ta odločitev velika ovira za združevanje rimskokatoliške in anglikanske cerkve. Zanimivo je, da sta se pri nasprotovanju zelo ujela Vatikan in pravoslavna cerkev, ki argumentirata, da je Jezus med svoje apostole poklical samo moške. Veliko nasprotovanja se je pojavilo tudi znotraj anglikanske cerkve, saj se je del odločil prestopiti med katolike. Duhovnice sicer že imajo v ZDA, Kanadi, Novi Zelandiji, Braziliji in na Irskem. Nasa anketa kaže, da tudi javno mnenje v Sloveniji ne nasprotuje ženskam - duhovnicam: 57 odstotkov vprašanih je naklonjenih takšni modernizaciji. Podobno je v Italiji, kjer večina ne nasprotuje ženskam v duhovniških talarjih, celo več, ne bi jih motilo niti, če bi papež postala - ženska. Katoliška cerkev ob naraščajočih zahtevah ostaja neomajna, češ da gre za izrazito teološko vprašanje, ne pa za izziv, ki bi bil utemeljen s posvetnimi argumenti.

Bostjan Lajovic

All menite, da bi bilo potrebno tudi ženskam omogočiti posvetitev v duhovniški stan?

ne vem,
ne želim povedati

DA
57,2%

NE
27,5%

NINAMEDIA, 7. junija 1995

Znotraj cerkve potekajo razprave o morebitni ukinitvi celibata (prepoved ženitve). Menite, da bi morali celibat ukiniti ali ne?

ne vem,
ne želim povedati

25,3%

NE UKINITI
19,0%

UKINITI
55,7%

N = 411

OPOZICIJA O KOALICIJSKEM PRORAČUNSKEM SPORAZUMU

»Še ena predstava tolarske koalicije«

Marjan Podobnik: Posamezni resorji bodo žrtve političnih kompromisov

LJUBLJANA - Sporazum vladne koalicije o predlogu letošnjega proračuna je v vrstah opozicije že povzročil prve odzive. Predsednik socialdemokratske stranke Janez Jansa je dogovor ocenil kot »predstavo tolarske koalicije« in ne kot dogodek, ki bi vplival na dejansko porabo denarja davkoplačevalcev.

Stranke so se namreč sporazumele o letošnjem in ne o prihodnjem proračunu; gre torej za denar, ki je bolj ali manj že porabljen. Janez Jansa meni, da je vladni vrh pravzaprav zainteresiran za to, da proračun ni sprejet, saj v tem času lahko prosto razpolaga z milijardami, ki kljub temu pritekajo v državno blagajno. Socialdemokrati sicer ne bodo odstopili od svojih dopolnil, s katerimi spoštujejo proračunski okvir, ki je bil sprejet z memo-

randumom - namreč 503 milijarde tolarjev in ki je za sedem milijard nižja od tiste, ki jo predlaga koalicija. SDSS pa bo predlagala zmanjšanje prihodkov iz dohodnin za 18 milijard, kar bi pomenilo znižanje dohodnin za 15 odstotkov. Socialdemokrati bodo predlagali, naj se razbremenijo predvsem tisti z najnižjimi dohodki. Ljudska stranka se ne pozna vseh podrobnosti vladnega dopolnila, vendar meni - kot je povedal predsednik Marjan Podobnik - da so bili pri pogajanjih odločilni politični in ne strokovni kriteriji. Proračun ostaja vsebinsko in konceptualno slab in državi ne prinaša nič dobrega. V predlog so vključena samo dopolnila vladnih strank, medtem ko so tudi utemeljeni predlogi opozicije zavrnjeni. Zato Podobnik sklepa, da bodo posa-

mezni resorji žrtve političnih kompromisov. Obenem pa priznava, da je dobro vztrajanje pri okvirju 510 milijard, čeprav je tudi to preveč.

Tudi predsednik demokratov Tone Persak ocenjuje, da je zelo dobro, ker se proračunski okvir ne povečuje čez mero. Natančne vsebine vladnega dopolnila tudi demokrati še ne poznajo, vendar iz doslej znanih podatkov sklepajo, da bi bil takšen predlog lahko sprejemljiv. Dokončno odločitev o morebitni podpori vladnemu dopolnilu pa bodo sprejeli potem, ko bodo videli, ali so sredstva znotraj proračuna premeščena v skladu s tem, kar predlagajo demokrati.

O predlogu proračuna s koalicijskim dopolnilom bodo sicer parlamentarci odločali ob koncu junija. (T. S.)

OB 50. OBLETNICI ZMAGE NAD FAŠIZMOM / SIMPOZIJ TEOLOŠKE FAKULTETE

Drugi pogled
na konec vojne

»Oznanjanje naše resnice«

LJUBLJANA - V sentviškem Zavodu sv. Stanislava se je včeraj začel dvodnevni simpozij o vojni in povojnih dogodkih v Sloveniji. Ob petdeseti obletnici konca druge svetovne vojne so ga pripravili Teološka fakulteta ljubljanske univerze, zavod in Nova slovenska zaveza. Na njem naj bi katoliški razumniki skupaj z udeleženci takratnih dogajanj razčlenili svoj pogled na iskanje resnice o tem za Slovence usodnem času.

Dekan Teološke fakultete dr. Janez Juhant je v uvodnem nagovoru poudaril, da namen simpozija ni vnovično izpričevanje kakršnegakoli »razrednega sovraštva«, pač pa izkazovanje ljubezni do vseh žrtev tistega časa ter oznanjanje njihove resnice. V nadaljevanju je v svojem prispevku razčlenil pre-

dvojno krepitev političnih blokov in razloge za idejno polarizacijo Slovencev. Skozi pregled predvojnega političnega dogajanja je skušal prikazati, kako je rastoci pristisk liberalnih in komunističnih sil vplival na porajanje in delovanje katoliških skupin. Okrepljeno komunistično delovanje je po njegovem mnenju med ljudmi obrodilo sadove in obenem mobiliziralo katolice, da se zoper to delovanje tudi sami organizirajo. »Tako so fašizem in nacizem, posebej pa se internacionalni komunizem kot vrhunec novoveškega dogajanja opravili svoje razdiralno poslanstvo,« je na koncu poudaril Juhant in se še vprašal, ali bi slovenski narod mogel izstopiti iz tega ter kdo je odgovoren, da ni, če bi morda lahko. V svojem enournem posegu je

profesor Justin Stanovnik, urednik revije Zaveza, osvetljeval zgodovinsko, socialno in politično genezo tistega, kar razume pod pojmom »komunistična revolucija«. Po njegovem mnenju je komunistična revolucija pomenila predvsem izstop iz človeške civilizacije, takšen, kot jo je utemeljila predvsem francoska revolucija. V nekem smislu naj bi torej pomenila »civilizacijsko kontrarevolucijo«.

V tretjem uvodnem pri-

spevku, ki ga je v nekoliko bolj konkretnem tonu podal dr. Janez Zdesar, je občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano sentviškega zavoda, lahko slišalo devet avtorjevih tez o ključnih dogajanjih pri nas med leti 1941-45.

Simpozij, ki ga je vodil državni tožilec Anton Drobnič, se bo danes nadaljeval s štirimi referati ter zaključil z okroglo mizo na temo Slovinci včeraj, danes in jutri.

Robi Kovšca,
foto: J. S./BOBO

KONGRES URBANISTOV / ZEMLJIŠČA IN TUJCI

Italiji ne gre preveč zaupati

Slovenija bi naredila napako, če bi zemljišča prodajala brez omejitev

RADENCI - V veliki kongresni dvorani hotela Radin v Radencih se je včeraj začelo 13. Sedlarjevo srečanje - kongres zveze društev urbanistov Slovenije. Srečanja se udeležuje približno dvesto najvidnejših slovenskih urbanistov in gostov iz tujine. Osrednja tema letošnjega srečanja je »zaton urejanja prostora ali kako uresničiti javne interese«, toda urbanisti bodo razpravljali tudi o vrsti drugih aktualnih vprašanj, ki se izraziteje pojavljajo v času lastninjenja in spreminjanja lokalne samouprave.

Včerašnji začetni del srečanja je potekal predvsem v znamenju mag. Dušana Blagajne, državnega sekretarja v ministrstvu za okolje in prostor, ki je spregovoril o Sloveniji in evropskem prostoru. Mag. Blagajne je dejal, da se Slovenija počasi približuje evropskim in svetovnim združenjem, pa tudi Evropski uniji. Ob tem, kakšna vloga čaka našo državo v teh integracijah, pa je poudaril, da je to odvisno predvsem od njene ravnanja. »Pri tem ne gre samo za to, da mora v svojih mednarodnih odnosih ustrezno obvladati samo politično, gospodarsko, kulturno, znanstveno in tehnološko področje, kar je praviloma vedno deležno središčne pozornosti, temveč se mora ustrezno lotiti tudi vprašanja skupnega evropskega urejanja prostora in regionalnega razvoja,« je dejal Blagajne. Na teh dveh področjih namreč že dalj časa poteka načrtovanje skupne strategije. Njihov pomen za

prihodnost Slovenije je lahko usoden - v slabem pomenu besede, če bi bila ob njihovem nadaljnjem oblikovanju in uveljavljanju nedejavna in morda v dobrem, če bomo pri tem sodelovali in bomo ob podpori nekaterih, ki razumejo slovenska stališča, lahko uspešno uveljavili svoje interese, je se poudaril Blagajne.

Ko je spregovoril o zemljišču in tujcih, je državni sekretar dejal, da je s prostorom povezano še neko drugo, za evropsko prihodnost Slovenije pomembno vprašanje. Gre za pravila o omejitvah, ki veljajo za tujce v prometu z zemljišči, in so dala Italiji v roke poleno, ki ga zaganja pod noge Sloveniji in njeni poti v EU. »Že samo to je zadosten razlog za temeljit premislek o tem, kakšna naj bi bila ta pravila v prihodnje, če se zavedamo, da so sedanje ustavne omejitve - bolj zaradi tega kje, kot zato, kako so zapisane - neprimerne...« Dodal je, da je pri tem treba računati tudi s strateškimi cilji Italije. Razsežnosti morebitnega ozivljanja nekdanjih iredentističnih teženj si lahko predstavljamo, čeprav ob tem domnevamo, da jih nikoli nihče več ne bi poskušal uresničiti drugače kot z mimiimi in zakonitimi sredstvi. V celoti gledano, naši zahodni sosedje ne gre preveč zaupati, je dejal Blagajne in dodal, da bi Slovenija naredila napako, če bi brez slehernih omejitev, tudi po polnopravnem združevanju z EU, odprla nepremičninski trg tujcem. Oste Bakal

AVSTRIJA IN NEMČIJA / TERORISTIČNI ATENTATI DESNIČARSKIH SKRAJNEŽEV SE NADALJUJEJO

Znova pisemske bombe

Eksplozija dveh bomb v Linzu in v Münchnu - Ranjene tri ženske - Madžarki je odtrgalo prste leve roke - Povezanost s prvo serijo napadov je očitna - Notranje ministrstvo svari pred novimi napadi

Minister Einem svari pred nadaljnjimi atentati.

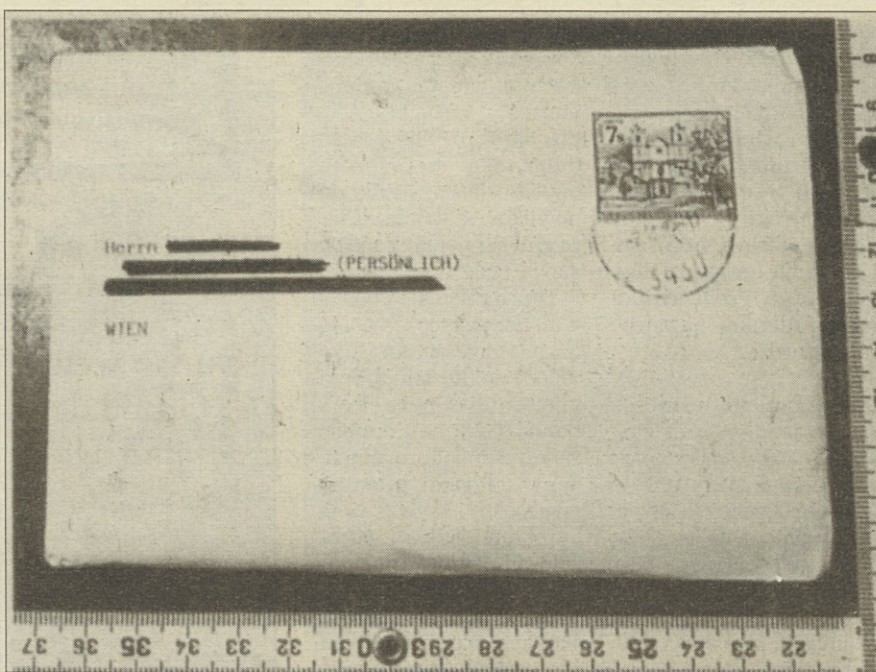
LINZ, MÜNCHEN - Avstrijo - in prvič tudi Nemčijo - je zajel novi krvavi val desničarskega terorja. V gornjeavstrijski prestolnici Linz je včeraj opoldne eksplodirala pisemska bomba in ranila dve Madžarki, skoraj ob istem času pa je se ena pisemska bomba eksplodirala v Münchnu in ranila urednico televizijske postaje »Pro 7«.

Pisemski bombi sta bili oddani v Avstriji, pri obeh je bilo dodano tudi t. i. priznavalno pismo. Odposilatelj je bil v obeh primerih že od prejšnjih atentatov znani Graf Rüdiger von Strahemberg, o vsebini pisem policija pa za zdaj še ni objavila podrobnosti.

Po prvih tehničnih analizah pisemske bombe v Linzu obstajajo konkretne povezave s prvo in drugo serijo atentatov s pisemskimi bombami decembra leta 1993 ozi-

roma oktobra lani v Avstriji. Nejasno pa je, ali imata najnovejša atentata kaj opraviti tudi s krvavim atentatom v začetku letosnjega februarja, ko je t. i. cevna bomba na Gradiscanskem ubila stiri avstrijske Rome, in z atentatom na dvojezično ljudsko solo v Celovcu avgusta lani.

Pisemska bomba v Linzu je bila namenjena neki agenciji za posredovanje partnerjev, se posebej inozemskih. Ko je uslužbenka, madžarska državljanka, odprla pismo, je le-to eksplodiralo in ji odtrgalo prste leve roke. Druga ženska, nje-

Pisemska bomba, kot je bila dostavljena v Linzu in v Münchnu

na mati, ki je ob eksploziji stala v neposredni blizini, pa je bila lažje

ranjena. Doživela je hud sok. Obe ženski sta se po eksploziji bombe pogna-

li na cesto, kjer so jima mimoidoči nudili prvo pomoč.

Druga pisemska bomba je - skoraj ob istem času - odjeknila v uredništvu zasebne televizijske postaje »Pro 7«: pismo z razstrelivom je bilo naslovljeno na (temnopotno) moderatorko Arabello Kiesbauer. Ker pa moderatorke, rojene na Dunaju, ni bilo, je pismo odprla 26-letna sodelavka televizijske postaje. Pri eksploziji je bila težje ranjena v obraz, kriminalisti pa so po ostankih pisma takoj ugotovili, da je bomba bila oddana v Avstriji. Kiesbauerjeva je začela svojo kariero kot moderatorka pri Avstrijski radioteleviziji (ORF) in pri satelitskem programu »3-sat«, pred leti pa je sla k omenjeni nemški televizijski postaji in imela svojo re-

dni talk-show.

Bombi, ki sta včeraj odjeknila v Linzu in v Münchnu, sta 15. in 16. v dolgi seriji atentatov s pisemskimi bombami.

Krvava serija atentatov se je začela decembra leta 1993 in terjala stiri težko ranjene. Med njimi je bil tudi tedanji dunajski zupan Helmut Zilk, ki mu je odtrgalo tri prste leve roke. V prvi seriji je bilo razposlanih deset bomb, od katerih so eksplodirale stiri, ostalih šest pa so (deloma samo po naključju) pravočasno odkrili. Druga serija atentatov s pisemskimi bombami je Avstrijce vznemirila oktobra lani, med naslovniki starih bomb, ki k sreči niso terjale nadaljnjih žrtev, pa je bil tudi slovenski založnik Lojze Wieser v Celovcu. Vsi prejemniki tako prve kot tudi druge serije pisemskih bomb so bili pripadniki manjšin, tujci ali osebe, ki so se zavzemale za sožitje s tujci in manjšinami.

V zvezi s prvo serijo atentatov je policija zaprla dva neonacista. Obema bodo sodili septembra na Dunaju. Glede druge serije pisemskih bomb in bombe atentata na javno dvojezično ljudsko solo v Celovcu - kot znano, je bomba na poti v laboratorij eksplodirala in koroskemu policaju odtrgala obe roki -, pa doslej kriminalisti niso našli »vroče sledi«. Notranji minister Einem ni izključil možnosti nadaljnjih atentatov.

Ivan Lukan

DANES NA LJUBELJU

Slovesnost v spomin na žrtve »pozabljenega« taborišča

CELOVEC - Ne le na slovenski strani ljubeljskega predora, tudi na avstrijski strani cestnega predora se bodo danes, v soboto, na svečanosti spomnili žrtev nacističnega režima.

Ob 9. uri bo svecano odkritje dveh spominskih tabel, ki bosta spomnili na to, da je tudi na severni strani predora od leta 1943 do 1945 obstajala izpostava koncentracijskega taborišča Mauthausen in da so tu pri gradnji predora umirali in trpeli ujetniki iz skoraj vseh evropskih držav. Pobudnik postavitve tabel je iniciativna skupina s celovske univerze, ki želi osvetliti zgodovino podružnic zloglasnega uničevalnega taborišča Mauthausen. Svečanost na Ljubelju se bo začela ob 9. uri, slavnostni govorniki pa bodo minister za notranje zadeve Caspar Einem, koroski deželni glavar Christof Zernatto ter Jean Baptiste Mathieu, preživeli kaznenec iz Francije. Svečanosti na slovenski strani se bosta udeležila tudi Einem in Zernatto.

Konstrukcija pisemske bombe v Linzu je podobna tisti iz prve serije atentatov

K V A R N E R

»Mondena« pričakovanja opatijskih hotelirjev

GORAN MORAVČEK

OPATIJA - Najstarejše hrvaško turistično središče, kjer so prvi hotel (Kvarner) zgradili že davnega leta 1884, naj bi v kratkem doživelo preporod. S prepusanjem svojih najboljših hotelov tujcem si hoče Opatija znova pridobiti sijaj svetovljanskega in mondenega letovisca, kakršnega je imela konec prejšnjega stoletja, ko so v Opatijo prihajali carji, umetniki in drugi znameniti ljudje takratnega časa. Ali je to sploh uresničljivo v državi, ki se še zmeraj sooča z velikanskimi gospodarskimi težavami in vojno?

Vodilni predstavniki opatijskega turizma so prepričani, da je njihov recept dober in da bi tudi preostali del Hrvaske moral sprejeti tukajšnji model privatizacije nekdanje družbene lastnine, toda ne z razprodajo premoženja, pač pa z odstopanjem v uporabo in z obvezno dokapitalizacijo. Pravkar so objavili mednarodni natečaj in ponudili v najem 13 vil in restavracij. Isčejo tuje partnerje za skupna vlaganja v tukajšnje najboljše hotele: Ambasador, Admi-

ral, Pariz, Kontinental... Skupna vrednost teh privlačnih hotelov, vil in restavracij je ocenjena na 100 milijonov mark oziroma na tretjino celotne vrednosti delniške družbe Liburnija rivijera hoteli, ki upravlja s temi objekti, a jih zaradi pomanjkanja denarja ne more vzdrževati.

»Model privatizacije lastništva je v Opatiji drugačen kot drugod na Hrvaškem. Nočemo prodati hotelov, vil in restavracij, hočemo si samo zagotoviti, da bi bilo vanje več vloženo, tako da bi se z njihovo obnovo dvignila skupna turistična kakovost. O tem, kdo bo večinski lastnik hotelov ali restavracij, bo odločala višina ponujenih vlog za dokapitalizacijo,« pojasnjuje Željko Lužavec, predsednik upravnega odbora delniške družbe Liburnija rivijera hoteli.

V Opatiji turistični strokovnjaki zatrjujejo, da je njihova formula doslej največji korak pri privatizaciji hrvaškega hotelirstva. Tu pričakujejo, da bodo svoje ponudbe na natečaj poslale vodilne svetovne ho-

telske verige. Potencialni vlagatelji bodo morali vložiti precej, saj so hoteli, vile in restavracije v Opatiji - ceprav so bile zgrajene v najlepšem predelu Kvarnerja, okolju z zavirljivo turistično tradicijo - v precej obupnem stanju. Več let trajajoča malomarnost, ki se ji je pridružilo splošno pomanjkanje, sta poglavita vzroka, da so hoteli začeli propadati. V Opatiji zagotavljajo, da so na obali, ki se ponasa s približno 70-imi hoteli, po drugi svetovni vojni zgradili le tri nove hotele, vsi drugi pa večinoma izvirajo iz obdobja Avstrije. A to ni prav nič oviralo strasti, ki so se razplamtele med privatizacijo, saj je to imetje za hrvaske razmere velikansko, marsikdo pa je prepričan, da ima pravico do njega. Zaradi tega sta se že sprla mestna uprava Opatije in delniška družba Liburnija rivijera hoteli.

Axel Luttenberger, zupan Opatije, ni zadovoljen s procesom privatizacije bivše družbe in lastnine, kakršnega izvaja delniška družba

Liburnija rivijera hoteli. Zato je skušal zavarovati interese mesta in malih delničarjev, bivših in nekdanjih zaposlenih delavcev, ne da bi, kot kaže, pri tem uspel. Zaradi zasoljenih cen hotelov, vil in restavracij mali delničarji nimajo skoraj nobenih možnosti, da bi vplivali na razvojno politiko. Zelo verjetno je, da bodo, kot v pretekaterem primeru privatizacije na reskem območju, kadar se je v »igro« vmešal tuji kapital, od malih delničarjev za simbolične vsote odkupili njihove delnice. Direktorji delničarske družbe Liburnija rivijera hoteli so zavrnili obtožbe zupana Luttenberga, da naj bi privatizacija hotelov potekala nezakonito. Sporocili so mu, da se nima pravice kot zupan vmešavati v poslovne odločitve podjetij. A spor v Opatiji ni samo gospodarski, ampak kot vse kaže tudi političen. Mestno upravo imajo v svojih rokah regionalisti, zbrani okrog programa Istrskega demokratičnega zbora (IDS), vse niti privatizacije pa ima v rokah država, ki je pod obla-

stjo Hrvaske demokratične skupnosti (HDZ). Na Hrvaškem obstajajo resna razhajanja o tem, kako naj bi privatizirali turizem, saj je turistično dejavnost, v nasprotju z drugimi gospodarskimi vejami, mogoče najhitreje obnoviti. Prav tako so marsikoga premamila bogastva na Jadranu, zato je bilo precej poskusov, da bi privatizacijo zlorabili.

Ves proces se je potem zaustavil zaradi sklepa Zagreba, da bodo hotelske komplekse prodajali »v svežnju«. Ker pa so bile cene teh »svežnjev« astronomske, kupcev pač ni bilo in država je se zmeraj večinski lastnik jadranskega turizma. Ko so se državni uradniki soočili s številnimi tegobami, propadanjem hotelov, naselij in restavracij, so doumeli, da se je iz vsega tega treba elegantno umakniti. Ublazili so kriterije za prodajo turističnih objektov, zato so tu prepričani, da bodo po opatijskih izkušnjah, s pomočjo mednarodnega kapitala, navsezadnje oziveli hrvaški turizem, ki zdaj komaj se zivotari.

G L A S B A

Za zaključek tržaške operne sezone prijeten in pevsko lepo izveden Donizettijev »Ljubezenski napoj«

JOZE KOREN

S premiersko predstavo Donizettijeve "buffo" opere "L'elisir d'amore" (Ljubezenski napoj) in z devetimi ponovitvami do konca meseca, se zaključuje operno-baletna sezona 1994-95 gledališča Verdi Ljü Jia, v dvorani Tripčevih. Poslednjic uprizorjena v Trstu leta 1990 z isto pevko v glavni ženski vlogi, se je povrnila na tržaško sceno tudi z isto scensko zasnovo Andrea Viottija, vendar pa z nekaterimi spremembami sedanjega režiserja predstave Tržacana Maria Licalsija, pa seveda z novo zasedbo v vseh preostalih vlogah.

Izbira te prikupne komično obarvane melodrame skladatelja Gaetana Donizettija, se je pokazala za nadvse posrečeno za sklep sezone, ki je kljub nihanjem bila vendarle na dostojni ravni, upostevajoč tudi v bistvu omejene možnosti odra dvorane Tripčevih in pa seveda finančno stisko. S svojo prijetno melodičnostjo, lahkotnim, skorajda preprostim potekom v romantičnem okolju kmečkega baskovskega podeželja, s smiselno koreografijo, ki je vseskozi ostajala v okviru idile, pa seveda s pevci, ki so se znali primerne živeti v naivno poetično zgodbo o čudežnih učinkovitostih Dulcamarovega eliksira in z domiselnimi vokalnimi in igralskimi potezami karakerizirati njene akterje, je premierska predstava po uvodni zadržanosti rasla v svoji odrski in vokalni prepričljivosti in učinkovitosti z nekaterimi viski zlasti v znamenitih arijah Nemorina, Adine, Belcoreja in Dulcamare.

Opera "L'elisir d'amore" (Ljubezenski napoj) sodi med eno od Donizettijevih najbolj priljubljenih in uprizarjenih del. V njej je mojster, menda v samih stiranjstih dneh, izdelal kot v malokateri drugi svojo kompozicijsko inventivnost v prilagajanju muzike v melodramskemu libretu Feliceja Romanija v njemu lastnem slogu prepletanja romantičnega belcanta s pojocimi recitativi, orkestralnimi in vokalnimi okraski in melodično romantičnimi arijami pa s tisto dozo komičnosti, ki sicer označuje delo za "buffo" opero, ki pa nikoli ne izstopa iz okvira resne glasbe, zato pa na izjemno učinkovit način okarak-

terizira posamezne like.

Pod glasbenim vodstvom stalnega dirigenta orkestra gledališča Verdi Ljü Jia, v režiserski izvedbi Maria Licalsija in zlasti z vokalnimi kvalitetai solistov, so te karakterizacije prišle od lepega izraza. Tako je bila sopranistka, v Trstu se posebej priljubljena Daniella Mazzucato, na moč prikupna Adina, bogata in kapricasta posestnica, pevsko prilagodljiva v vokalnih variacijah od zivalnih pasaz do petično romantične neznosti pa s suverenim obvladanjem mimike

st Mauro Buda. Pevec razpolaga z močnim pastoznim glasom, ki mu včasih tudi prekipi, a je svoj lik vendarle podajal glasovno in igralsko izdelano.

Izrazito "buffo" vlogo krošnjarskega in prevarantskega zravnika Dulcamare, ki s svojim "ljubezenskim napitkom" (v resnici vinom), meša glave preprostim vašcanom in vascankam, prvemu med njimi Nemorine, in izvablja iz njih denar, je tolmacil basist Alfonso Antoniozzi, pevec velikega formata, pastoznega in mojstrsko oblikovanega glasu zlasti v hitrih repetitivnih pasazah. Njegov Dulcamara je bila v vseh ozirih dognana kreacija, "buffo" kolikor je bilo potrebno, pa tudi clovesko topla tako v glasu kot pojavnosti.

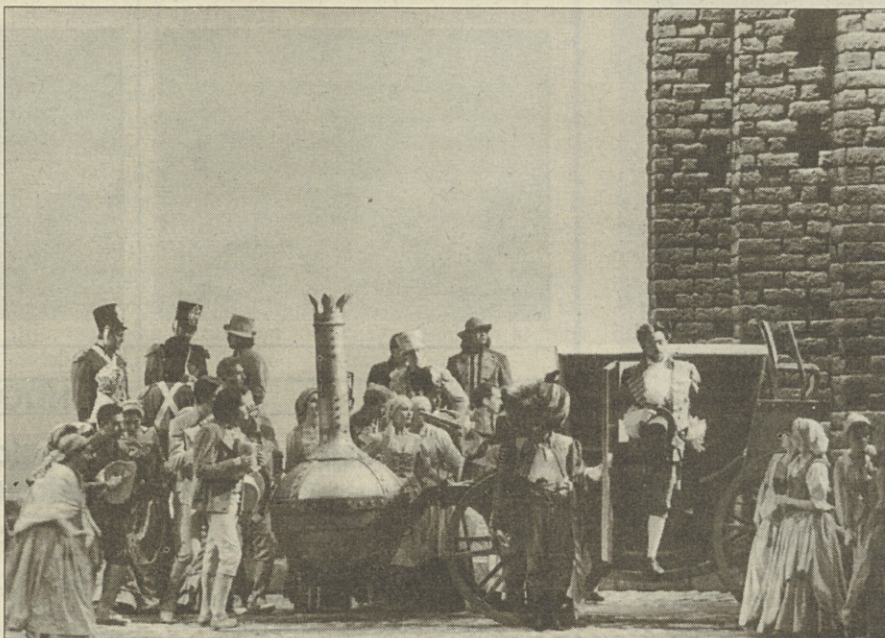
V obrobni vlogi kmetice Giannette je nastopila sopranistka Stefania Donzelli v mimirani vlogi zamorca, Dulmarovega spremljevalca (za to priloznost kar soferja cudnega avtomobila namesto kmečkega kolesja) pa se je izkazal Giuseppe Principini.

Baletne vlozke v preprosti a cedni koreografiji Giancarla Bianca, so izvajali baletniki gledališča Verdi, zbor kmetic, kmetov in vojakov pa je pripravil zborovodja Franco Monego. Svojo nalogo je opravil prepricljivo.

Scena po osnutkih Andrea Viottija je bila prikupna v svoji stilizirani enostavnosti ponazarjanja kmečkega prizorisa, kar velja tudi za kostume po osnutkih istega avtorja.

Dirigent Ljü Jia je vodil orkester, soliste in zbor z ustrezno lahkotnim tempom in lepimi poetičnimi poudarki v romantičnih pasazah in čistimi vlozki posameznih glasbil. Obcasna ritmicna rahajanja med orkestrom in solisti, niso pomembneje motila v celoti zanesljivega glasbenega vodstva.

Po prvem dejanju se zadržana reakcija občinstva, se je ob koncu predstave sprostila v dolgotrajen aplavz z večkratnim priklonom izvajalcev na sceno. Izmenično bodo naslednje predstave potekale z alternativnimi zasedbami vseh starih glavnih solističnih vlog z v Trstu manj znanimi pevci, ki pa vsekakor jamčijo za kakovost.

in odrskega prostora. Ob njej je španski tenorist Vincente Ombuena, sicer kljub mladosti pevec širokega repertoarnega izbora opernih in koncertantnih del in redno angažiran v mnogih evropskih državah, podajal preprostega, kmečko narodnega in v Adino zaljubljenega Nemorina, pevsko sicer v zacetku se zadržano, nato pa z vedno večjo sproščenostjo in prijetnostjo glasu, ki morda ni prosojno bleščeč, je pa toplo oblikovan in zanesljiv zlasti v srednjih legah. Pa uvodni se ne povsem sproščeni kavatini "Quanto è bella, quanto è cara", je že povsem vpet požel dolgotrajen aplavz predvsem za zaključno slovito romanco "Una furtiva lacrima", v kateri je zelo lepo uveljavil svoj uravnoteženi in melodramsko obarvani tenor.

Napihnjenega in domisljavega narednika Belcoreja, Nemorinovega tekmeča in ljubezni do Adine, je suvereno oblikoval bariton-

Natečaj založbe Devin

**Založba Devin
razpisuje natečaj
Roman novega časa**

Literarni natečaj je namenjen zamejskim in primorskim ustvarjalcem. Svoje kratke romane (v obsegu približno deset avtorskih pol - 160 strani) pošljite Založbi Devin, Ulica Montecchi 6, 34137 - Trst, najkasneje do vključno 30. avgusta 1995.

Žirija, ki jo sestavljajo Marij Čuk, Magda Jevnikar, Mima Kapelj, Matevž Kos in Ilde Kosuta, bo izbrala le tiste prispevke, ki niso še izšli v knjižni obliki in tiste, ki bodo odgovarjali sledečim pravilom:

- roman mora biti napisan v slovenskem jeziku;
- vsak avtor naj pošlje na zgoraj naveden naslov en tipkopis ter kopijo diskete;
- roman ne sme pretirano presegati razpisane dolžine;
- tipkopis naj bo podpisan s sifro;
- avtor kratkega romana naj priloži kuverto, na kateri naj bo zapisana sifra in naslov natečaja (Roman novega časa) ter v notranjosti list s sledečimi podatki: ime in priimek, naslov stalnega bivališča in telefonska številka.

Tri najboljša dela bodo nagrajena z objavo pri založbi Devin v novi zbirki Roman novega časa. Podeljene bodo tudi simbolične denarne nagrade v znesku:

- 1.000.000 lir - 1. nagrada
- 800.000 lir - 2. nagrada
- 600.000 lir - 3. nagrada

Za vse odločitve je pristojna komisija

Informacije: Založba Devin, tel. 040/7796390

V Gradežu zanimiva razstava keramičnih izdelkov in risb Tržacana Guida Andloviza

Trst, Gradež, Laveno in spet Gradež. To je življenjska pot v Trstu, na zacetku tega stoletja rojenega Giulia Andlovitza, ki se je z očetom, lekarinarjem, preselil v Gradež, se kulturno osveščal oz. likovno izobrazeval v bazilikah Gradeža in Ogleja, se navduševal nad antičnimi keramičnimi izdelki v tem nekdanjem velikem rimskem mestu, in po 1. vojni, ko so bili ti kraji priključeni Italiji, sel studirat umetnost v Milan, odkoder ga je leta 1923 pot zanesla v Laveno, kjer je že takrat bila in stoji se ena največjih in najpomembnejših italijanskih tovarn keramičnih izdelkov.

Mlad moz, rojen v Trstu, kot njegov priimek pove, nemškega ali slovenskega izvora, se je v Laveno kmalu uveljavil in kaj kmalu postal eden vodilnih v tovarni, ki je v skoro vse italijanske hise posiljala in posilja svoje izdelke. Najbrž njemu in se komu v tovarni se je treba zahvaliti, da so vsa ta leta zbirali osnutke risb, s katerimi so Andloviz (priimek je kasneje italijaniziral, odvzel mu je tisto, kar ga je označevalo za tujerodnega)

in njegovi sodelavci krasili čase, kroznike, cvetlične vaze in podobno. Tako osnutki kot izdelki so zbrani v edinstvenem muzeju keramike v Laveno. Kljub italijanizaciji imena pa Andloviz, tako kot drugi tržaški

likovni umetniki tistega časa, ni mogel skriti drugačnega, srednjeevropskega vpliva in pogledov. Ista ugotovitev velja tudi za italijanske tržaške pisce. Iz Trsta so takrat v Milan sli tudi številni drugi likovni umetniki, ki so se izkazali tudi v izdelovanju reklamnih plakatov. Prinesli so

nekaj "drugacega" v sicer priznani in živahni italijanski umetniški svet.

V kongresni palači v Gradežu, kjer smo v prejšnjih letih že imeli priloznost videti dela raznih umetnikov, je sedaj odprta razstava osnutkov in iz-

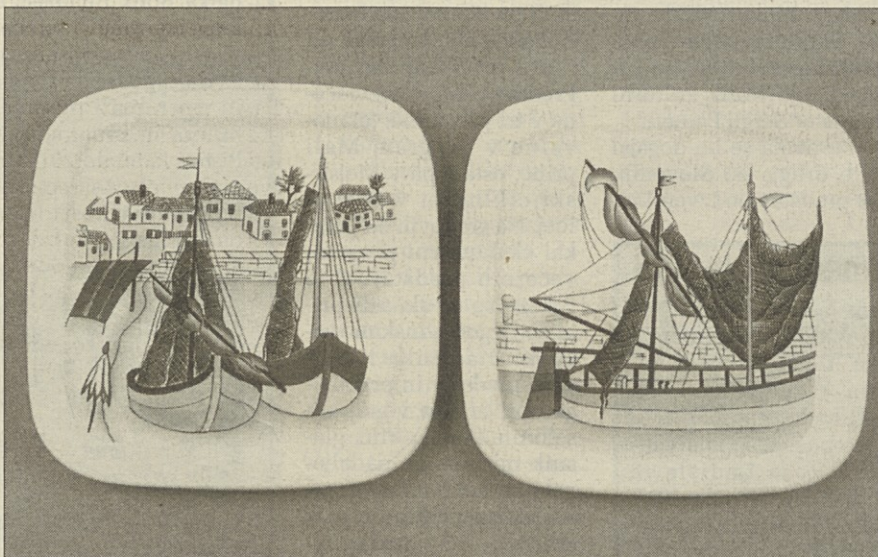
delkov tega svojevrstnega umetnika. Odprta bo vse poletje, tako da si jo bodo lahko ogledali turisti, ki jih bo, tako napovedujejo, letos v Gradežu zelo veliko. Na jesen pa bo razstava priromala v Trst, kjer bo na ogled v muzeju Revoltella. Ta je sicer med podobniki sedanje razstave v Gradežu, pri kateri sodelujeta tudi tamkajšnja letovisarska ustanova in muzej keramike iz Lavena. Dodajmo se, da tisti, ki se želijo spoznati z deli tega umetnika, je na voljo tudi lepo oblikovan katalog,

ki ga je izdala tržiska založba "Laguna".

Ko gremo v trgovino, najbrž niti ne pomislimo, da so risbe na navadnih kroznikih delo priznanega umetnika. Na sedanji razstavi v Gradežu bomo v vitrinah namesto drugačnih likovnih stvaritev, videli tudi "navadne kroznike" ter drugo keramiko, v več primerih pa tudi osnutke risb zanje. Videli bomo čisto navadne umivalnike, ki jih najbrž imamo tudi v marsikateri naši kopalnici.

Pri Guidu Andlovizu bomo videli tudi, da je Gradež nanj, ko je tam zivel v otroških letih, naredil globok vtis. Na marsikaterem krozniku ali drugem keramičnem izdelku je narisal nekdanje tipične ribiske barke iz Gradeža ter »casone«, s slamo krite kolibe, ki jih vidimo na otokih v tamkajšnji laguni. Njegove misli so ostale v krajih, kjer je preživel otroštvo, pa ceprav so kolekcije keramičnih izdelkov iz Lavena imele čisto druge naslove, vezane tudi na kontinentalne kraje.

Marko Waltritsch

LIKOVNA UMETNOST / STO LET BENEŠKEGA BIENALA

Istovetnost in drugačnost človeškega obraza

LJUBLJANA - Beneski bienale, ena najpomembnejših (in nam najbližjih) tradicionalnih likovnih prireditev, usmerjenih v pregled aktualne situacije v mednarodnem prostoru, ki letos obhaja stoletnico svoje prve izdaje, bo po novinarjem namenjenih predstavitev, ki so potekale v zadnjih dneh, z jutrisno slavnostno otvoritvijo in podelitvijo Velike nagrade tudi uradno docakala zaporedno številko 46.

Letos prvič z neitalijanskim direktorjem, francoskim teoretikom **Jeanom Clair**om, po dobrem desetletju prvič brez mladih ustvarjalcev iz mednarodnega prostora namenjene sekcije Odprto, ki jo je leta 1980 uvedel **Achile Bonito Oliva** (in jo predlani sam tudi zadnjič vodil), brez arhitekturnega dela bienala, ki so ga

letos nameravali postaviti istočasno in na istem mestu kot likovni del, in (ne navsezadnje) spet brez slovenskega paviljona v osrednjem razstavišču bienala, Giardinih di Castello.

Zato pa z izredno široko zasnovno, ki poleg uradnega dela v Giardinih in na številnih drugih lokacijah, v katerem sodeluje 41 nacionalnih selekcij in skupna selekcija nekaterih latinskoameriških držav, obsega se številne spremene razstave, ki bodo čez poletje na ogled tako v Benetkah kot se nekaterih drugih mestih regije Veneto.

Osrednja razstava, zazrta v stoletnico bienala in likovna dogajanja v zadnjem stoletju, Identiteta in drugačnost, bo z okoli 700 deli, nastalimi med 1895 in 1968, v palaci Grassi (znanem Fiatovem razstavišču; državni in privatni sektor sta si ob 46. bienalu podala roki) in okoli 150 deli v italijanskem paviljonu v Giardinih z devetimi tematskimi sklopi del od pozitivizma do sodobnosti pozornost obiskovalcev usmerila v koncept človeškega telesa, zlasti obraza. Razstava, katere kustos je prav tako Jean Clair, bo z deli izredno številnih najpomembnejših avtorjev 20. stoletja analizirala omenjeni fenomen. Naslednji projekt, prav tako v italijanskem paviljonu, bo pokrival italijanski fotoportret od leta 1895 dalje. Palačo Ducale so namenili historiatu italijanskih udeležb na bienalu. Na številnih samo-

Prvi plakat za Beneski bienale

stojnih in skupinskih razstavah na številnih razstaviščih v Benetkah in sosednjih mestih (Padova, Vicenza) bodo predstavljeni umetniki iz mednarodnega prostora - med njimi so tudi nacionalno zasnovane razstave. Med drugimi

Igor Zabel iz Moderne galerije. Slika Slike II., instalacija z značilnimi elementi skupine, katere koncept je anamorfozno zrcaljenje, je locirana v sakralni prostor Ateneo S. Basso v neposredni bližini cerkve Sv. Marca, kjer se

Slovenski paviljon?

Beneski likovni bienale bo v Sloveniji gotovo sprožil tudi vprašanja v zvezi z (ne) obstojem slovenskega paviljona v osrednjih Giardinih di Castello in sukcesijo jugoslovanskega, v katerem letos razstavlja srbski umetnik. Državne ustanove se vprašanja se niso lotile; samoiniciativno pa se ga je lotila mlada arhitektka Spela Hudnik, ki je projekt - poimenovala ga je Turbus - za slovenski paviljon izdelala v okviru svoje diplomske naloge (pred tem pa seveda temeljito raziskala in premerila Giardine, ob tem pa sodelovala tudi z direktorjo beneskega bienala). Na sliki make-ta Turbusa. (V. U.)

bodo razstavljali Finci, Nizozemci, Grki, Britanci, Francozi, posebna razstava bo celo v Tirani... skupno kar 20 spremnih razstav - morda nadomestek za ukinjeni Odprto.

Slovenijo letos v uradnem delu zastopa skupina V.S.S.D., ki sta jo izbrala Zdenka Badovinac in

je Slovenija v prvo predstavila že predlani. Iz nasega nekdanjega skupnega prostora na bienalu sodelujejo se Hrvatje (izven Giardinov) in Srbi (v Jugoslovanskem paviljonu v Giardinih!), Makedoncem pa preboj v uradni del letos ni uspel.

Vojko Urbančič

GLEDALIŠČE / MEDNARODNI FESTIVAL LUTKE 1995

Ptič, glasnik miru

LJUBLJANA - Lutke '95 je mednarodni lutkarski festival, ki so ga njegovi organizatorji včeraj uvodno predstavili na tiskovni konferenci v Lutkovnem gledališču Ljubljana. Prišel se bo v ponedeljek, 12. junija in trajal do nedelje, 18. junija. Na festivalu Lutke '95 bo sodelovalo 48 lutkovnih skupin iz 16 držav s 132 predstavami. Po besedah predsednika organizacijskega odbora Janeza Dolence bo ta festival največja kulturna manifestacija letos v Sloveniji.

Festival bo v Ljubljani potekal na 13 lokacijah: na ulicah, trgih, v atrijih in v gledaliških dvoranah. Uradni začetek festivala bo na Mestnem trgu pred Magistratom ob 17.00 uri. Nagovor Lutkam '95 bosta povedala predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in dr. Matjaž Kmecl. Ob tej uri se bo pričela tudi ena od spremljevalnih manifestacij, svetovni mirovni lutkovni pohod z naslovom

Ptič, glasnik miru, ki se je začel maja v španski Seville, deluje pa pod

Tudi Kinoteka v znamenju Lutke '95

Ob mednarodnem lutkovnem festivalu Lutke '95, ki bo potekal v Ljubljani, so v slovenski Kinoteki od torka, 13. junija do četrta, 15. junija pripravili spremljevalni filmski program. V treh večerih - od torka do četrta ob 20.15. uri - bodo predstavili lutkovno animacijo serije Papetoons, vragolije velikanov filmske animacije - Rusa Ladislawa Starewicza (torek) in Ceha Jirija Trnka (sreda). Slovenske barve pa bo branil Saša Dobrila, avtor večne Zvezdice zaspanke (četrtek). (V. R.)

okriljem organizacije Unima, kateri se je pridružil tudi Unesco, vodja te akcije je Alenka Pirjevec. Zvečer ob 20.00. uri pa bo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma svečana otvoritev, na kateri bo govornik kulturni minister Sergij Pelhan.

Festivala se bo dogajal tudi drugje po Sloveniji. 18 predstav bo izven Lju-

bljane. V dopoldanski urah bo na lokacijah po Sloveniji potekal program lutkovnih predstav za otroke, v popoldanski pa izbrani mednarodni program, katerega selektor je bil Edi Majaron. Predstave bodo razvrščene v tri programe: tekmovalne v program Mali princ, ostale pa v Mojski ciklus in v Pretok idej. Na gradovih bo potekal ekskluzivni program večernih predstav. S to potezo so se skušali približati zgodovinskim dejstvom nastanka lutkovnih predstav in prvotnega uprizorjanja v grajskih salonih. Akcija Ptič, glasnik miru se bo nadaljevala na gradu Otočec, od koder bo ptič poletel v četrtek, 15. junija ob 21.30 uri. (K. Z.)

EVROAGENDA

BENETKE
Beneski settecento

Splendori del Settecento veneziano. Museo del Settecento veneziano (Ca' Rezzonico), San Barnaba, Venezia, do 30. julija, odprto od torka do petka med 10. in 19. uro, sobota in nedelja med 10. in 22. uro, informacije na tel. 0039/41/522 455 43.

Po postavitvah v pomembnih tujih muzejih se dela beneskega 18. stoletja, obdobja zadnjega velikega vrha beneske sole, vračajo v laguno. Razstavljeni dela izhajajo iz pomembnih beneskikh, italijanskih in drugih zbirk (Louvre, Kunsthistorisches Museum, Eremitaz...), poleg v Ca' Rezzonico, kjer je osrednja razstava, pa bodo na ogled še na številnih drugih lokacijah (Na sliki: Giambattista Tiepolo: Aleksander v Apelovem ateljeju, 1725 - 26). (V. U.)

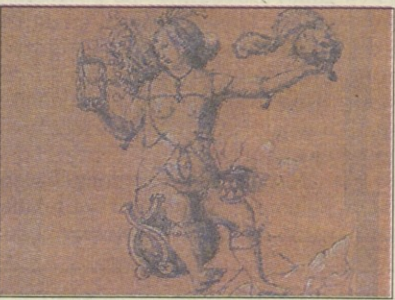

PRAGA
Moderna revija

Moderní revue. Sv. Agnes (Národní galerie v Praze), U Milosrdných 17, Praha 1, do 15. avgusta, odprto od torka do nedelje med 10. in 18. uro, informacije na tel. 0042/2/24810 628. Razstava v samostanu sv. Neže Češke, sicer enem izmed razstavišč prške Narodne galerije, je posvečena mesečniku za literaturo in likovno umetnost Moderní revue, ki je začel izhajati leta 1894. Revija je vplivala na umetnostne tokove, kot so simbolizem, dekadenco in neoromantika, med njenimi sodelavci pa so številna za češko kulturo pomembna imena. Razstava je interdisciplinarni projekt, spremljal pa ga je tudi mednarodni simpozij (Na sliki: Edvard Munch: Ples na obrežju, 1900). (V. U.)

BASEL
Do popolnosti

Zu Ende gezeichnet; Bildhafte Zeichnungen aus dem Kupferstichkabinett von der Zeit Dürers und Hölbeins bis zur Gegenwart. Kunstmuseum St. Alban-Graben 16, Basel, do 27. avgusta, odprto od torka do nedelje med 10 in 17. uro, informacije na tel. 0041/61/271 08 28.

Za razstavo študijskih skic leta 1888, ki je obsegala dela od Dürerja do sodobnosti, so v Kunstmuseumu (z deli iz lastnih fondov) pripravili se razstavo risb kot končnih izdelkov istih slavnih mojstrov od renesanse do 20. stoletja. Dürer, Deutsch (Na sliki: Carovnica, 1511), Holbein ml., Braque, Léger, Giacometti, Chillida, Beuys, Marden in drugi (V. U.)

LONDON
Tradicionalna poletna razstava

227th Royal Academy Summer Exhibition. Royal Academy of Arts, Piccadilly London W1V, do 13. avgusta, odprto od ponedeljka do sobote med 10. in 18. uro, informacije na tel. 0044/171/497 9977.

Postavitev letne razstave, odprte vsem likovnikom, je ena temeljnih nalog Kraljeve akademije, ustanovljene leta 1768. Razstava je letos docakala že 227. izdajo in pomeni eno najpomembnejših razstav sodobnih avtorjev na svetu. Projekt ima tudi nagradni značaj (osrednja nagrada znaša 25 tisoč funtov), na njem pa sodelujejo slikarji, grafiki, kiparji in arhitekti - v zadnjih letih mdr. Johns, Tàpies, De Kooning, Baselitz (Na sliki: Vec plavolask, 1992)... (V. U.)

STOCKHOLM
Med tehnologijo in obliko

Bonk Swexpo.'95. Kulturhuset Stockholm, Sergels torg 3, Stockholm, do 20. avgusta, odprto od torka do nedelje med 12. in 17. uro, informacije na tel. 0046/8 7000 100.

Razstava Bonk Swexpo, ki jo v stockholmskem osrednjem kulturnem centru organizira multinacionalna Bonk Business inc. iz Finske, letos izpostavlja odnos med tehnologijo in industrijskim oblikovanjem. Obsega področja fotografije, designa in uporabnih predmetov ter reklamne in promocijskega materiala. Razstava bo do 20. avgusta na gled v razstavišču Galleri 5 v sklopu ustanove Kulturhuset (Na sliki: Bermuda triangles). (V. U.)

SPODNJEAVSTRIJSKA MESTA
Med Donavo in svetom

Donau Festival '95. Od 17. junija do 5. julija, več lokacij, informacije o rezervacijah, cenah in nakupu vstopnic, programih in urnikih na naslov Nö Donaufestival Ges. m. b. H., Hofzeile 3/3/11A, A- 1190 Wien, tel. 0043/222/36 23 56.

Donaufestival, ki bo letos usmerjen v odnos med značilnostmi obdonavskega okolja in svetovne kulture, bo potekal v Kremsu (17. junij do 2. julij), Stift Göttweigu (23. do 25. junij), St. Pöltnu (22. junij do 1. julij), Hainburgu (23. junij do 1. julij) in Tullnu (5. julij). Izredno številni projekti iz mednarodnega prostora: gledališče, kabaret, glasba (klasika, pop, etno...), ples... (V. U.)

GLASBA / RAI NA DRUGI GODBI 1995 - POGOVOR S CHEBOM MAMIJEM

»To ni glasba računalnikov, to je živa, občutena glasba«

LJUBLJANA - Letošnja druga godba (zacela se je včeraj) prinaša med izbrano ponudbo tudi dogodek, ki smo ga čakali že leta, vse od planetarnega buma alžirske rai glasbe na koncu 80-ih. Ta glasbeni fenomen, ki je nastal na prelomu stoletja z migracijo revnega ruralnega prebivalstva v urbana središča oranske regije in se na prelomu 70-ih in 80-ih z novo generacijo mladih raimanov poimenovanih sebi, elektrificiral in moderniziral, je namreč ziva, koncertna glasba par excellence, zato nocojnega nastopa princa raija, Cheba Mamija, res ne kaže zamuditi. Z njim smo se srečali poleti 1993, po njegovem odličnem koncertu v pariskem parku La Villette.

Dober večer, Mami. Kakšni so bili vaši prvi koraki v svet glasbe, najprej v Alžiriji in nato v Franciji?

Kot otrok sem hodil po vseh porokah in okoliskih slavjih ter poslušal skupine, ki so tam igrale, nato sem se sam doma učil peti pesmi, ki sem jih slisal. Potem sem pri teli skupinah tudi občasno kdaj kaj zapel. In ob neki taki priložnosti me je videla neka druga skupina in me povprašala, če bi želel peti pri njih. Seveda sem se jim pridružil; najprej smo igrali na porokah, tako kot vsi sebi. Čez čas sem začel peti z drugo skupino in z njo je bila povezana neka radijska postaja, kjer smo tudi kaj posneli in izdali. Potem sem odšel v Francijo; igral sem malo tu, malo tam, v glavnem po kabaretihi; l. 1986 sem nastopil na prvem Festivalu rai glasbe v Bobignyju, takoj po koncertu pa je z mano v stik stopil Michel Levy in domenili smo se za podpis pogodbe ter za snemanje plošče. Z njimi sem do zdaj posnel še štiri albume samo tu, v Evropi; v Alžiriji sem jih posnel 20, tako, po grobi oceni.

Kakšna sta po vašem mestu in pomen rai glasbe? Opazila sem namreč kar

precejšen upad zanimanja, celo tu, v Franciji. Konec 80-ih je bil rai pravi bum v svetovnem merilu, povsod se je sisalo rai, govorilo in pisalo o njem.

Ne, mislim, da ne. Glejano od znotraj, se sploh ni vse umirilo. Ravno obratno. Prej je bilo nekaj pevcev, ki so izdajali kasete. In ljudje so vedeli, kaj naj kupijo, evropske založbe so vedele, na koga naj se obrnejo. Bilo je nekaj velikih pevcev. Sedaj pa vsak dan privre na plano nek nov pevec raija, njegova nova kasete. In nastane totalna zmešnjava: vsak dan nov sebi z novo kaseto, ki potem vsak teden izda kaksno kaseto - količina je nepopisljna! Sebov in kaset. In ljudje sploh ne vedo, kaj naj si kupijo. Malo poslušajo in zavrejo. Lej, denimo, jaz, Khaled, Sahraoui, mi posnamemo eno kaseto, en album na leto. Ne vsak teden ali pa celo vsak dan. Vemo, da je za album potrebno veliko časa in dela. Treba ga je dobro pripraviti, dobro posneti, obdelati vsako podrobnost - glasbo in besedila. In če ljudje to slisijo, jim je verjetno všeč. Če jim ni, upamo, da bomo naredili boljše. Ampak sedaj je toliko sebov, ki izdajajo

kasete vsak dan, da so se ljudje sploh navelicali brskati, dosti imajo! Čez glavo. V Alžiriji krozi že skorajda ljudski rek: Ko prideš k prodajalcu kaset in povprašas po sebu Tem-pa-tem, ne pozabi dodati, naj bo še vroč, od danes, ne od včeraj. »Ne kupuj včerajšnjega kruha in včerajšnjega seba!« To je reklo. Ja. Pevci pa še kar naprej izdajajo po eno kaseto na dan, dobiček imajo le založniki. Izkoriščajo uspeh raija, uspeh, ki ga je imel in ki ga s taksnim početjem samo uničujejo. Dobesedno podirajo vse, kar smo naredili. Ampak mislim, da se rai le ne bo dokončno raztresil na teh cereh. To bi bilo le prenemumno. Vseeno ostaja nekaj pevcev, ki vedo, kaj počnejo in kako je to treba početi.

Torej verjamete, da bo rai preživel?

Ja, seveda. Absolutno. Rai bo obstal. To je glasba tega časa, 90-ih. Rai ima občinstvo: Alžirce, Maročane, Tunizijce, Evropejce in Američane; zal pa se ni toliko znan, kot bi lahko bil. In to zahteva še veliko dela - in možnosti! Kajti se gremo lahko naprej. Četudi je to nevarno, saj v show biznisu glasbi resno grozi, da umre. Ko prideš enkrat do te točke, ni važno nič več, samo se publiciteta. Glasba niti malo ne ve. Si videla, kako je bilo nocoj: ljudje so uživali, plesali, in to predvsem Evropejci, večina je bila Francozov - in vsi so uživali v raiju. To ni glasba računalnikov in tehnike, to je živa, občutena glasba. In nanjo se da odlično zaplesati.

Tatjana Capuder

Cheb Mami bo nocoj nastopil v ljubljanskih Križankah

NA KRATKO

Razigrane torbice

LJUBLJANA - V prostorih IDCO so včeraj zaprli prodajno razstavo torbic, ki so jih oblikovale Almira Sadar, Marija Jenko Starič, Zora Stancić, Petra Varl Simončić in Maja Gspan Vicić. Torbe, nahrbtniki, torbice so vse s stropa zapoljevale mali galerijski prostor. Dovolj živahne, da so pritegnile pogled mimoidočega, dovolj nenavadne, da so nekateri tudi dejansko stopili s svoje začrtane poti ter si ogledali čudo. Sama oblika torbic je žal sicer malce preveč konvencionalna, zato pa toliko bolj pridejo do izraza sveži ter veseli designi tekstila, iz katerega so narejene. Vsekakor zanimiv poskus ustvariti produkt, ki bi se prodajal zaradi imena designerja, ki naj bi zagotavljalo lepoto izdelka. (M. V.)

Saul Bellow dopolnil 80. leto

NEW YORK - Ameriški pisatelj, profesor sociologije in priznan antropolog Saul Bellow, bo danes dopolnil 80. leto. V dolgih letih svojega ustvarjanja je v angleški jezik vnesel ritem, židovske idiome, sale s chिकासkih ulic, ob vsem tem pa tudi moralne vizije in filozofske spekulacije v povsem običajnem tonu. Z obćudovanja vrednim stilom pisanja si je prislužil tri nacionalne knjižne nagrade (National Book Award), leta 1975 pa tudi Nobelovo nagrado. V slovenščino so prevedena naslednja njegova dela: Dogodivščine A. Marcha, Kralj dežja, Herzog in Humboldtova oporoka. (dpa, L. M.)

»Egzil ABC« v Vodnikovih domačiji

LJUBLJANA - V zbirki Egzil ABC, ki jo urejuje Josip Osti, izdajajo vojna književna dela objavljena v Bosni in Hercegovini, knjige bosanskohercegovskih pisateljev, ki žive tako v Bosni, kot tudi v Sloveniji in drugod po svetu ter prevode slovenske literature. Projekt se je začel l. 1993, natisnili so že skoraj 66 knjig, ki brezplačno krožijo med begunci pri nas in po svetu. Med njimi so izšla (in bodo se izhajala) dela slovenskih pisateljev Andreja Blatnika, Janija Virka, Bostjana Seliskarja, Vladimirja Kovacića in Draga Jancarja, ki jih je prevedel Josip Osti. Izšla je tudi svojevrsna antologija slovenske proze v 80-ih Život i priča Josipa Ostija, ki bi morala biti objavljena že l. 1992. Poleg promocijske vloge zbirke gre predvsem za vzpostavljanje komunikacije, ki je po besedah Alesa Debeljaka, govorca na predvčerajšnji predstavitvi zbirke novinarjem, nujno potrebna, da bo vsaj malo razširila to neprodušno, slovensko toplo gredo. (A. P.)

IZSLO JE / KNJIGE

Daniil Harms: Zakon linča

Zbirka Bela Krizantema, Cankarjeva založba, Ljubljana 1995, mehka vezava, 117 strani, 13 x 20 cm. Prvenec kratkih zgodb Mohorja Hudeja, ki spominja na pisanje Raymonda Carverja, odpira novo polje v sodobni slovenski prozi. V njem v obliki notranjega monologa in z ironično distanco opisuje vsakdanje dogodke iz svojega življenja, ki jih niza razvojno in segajo od otrostva, pubertete do bližnje preteklosti. V notranji miselni tok avtor vpleta predvsem dialoge, komunikacijo z ljudmi, ki ga obdajajo, pri čemer na trenutke deluje kot asocialne ali celo ljudomrznice. Podoba vsakdanjega življenja in medsebojnih odnosov so presvetljene s filozofskimi utrinki, ki postavljajo vse samoumevnosti pod vprašaj. Zgodbe so napisane tekoče, z veliko mero občutljivosti za prepoznavanje klisejev v človeški komunikaciji in so zanimive tudi za ljudi, ki niso spremljevalci literarnega dogajanja. Po besedah pisca spremne besede Mateja Bogataja ravno s simulacijo pogovornega jezika, katerega pretežni del sestavlja predvsem zamolčano in neizrečeno, kaže Hudej predvsem to, da je jezik bolj kot sama komunikacija nekaj, kar z neskončno količino jezikovnih ključev in praznih mest izraža predvsem željo po komunikaciji. To so drobne zgodbe brez velikih zapletov in z veliko mero duhovitosti, pomešane z igrivo uporabljenimi filozoficnostjo. (A. P.)

Mohor Hudej: Mumps v zrelih letih

Cankarjeva založba, Ljubljana 1995, mehka vezava, 196 strani, 13 x 20 cm. Oblegana puščava je prvenec diplomiranega novinarja Braneta Maslja, ki dela kot urednik petkove priloge Dela in Slovenskih novic - Vikend magazina. Ko je pred leti objavil dve poglavji iz tega romana v reviji Literatura, je zaradi izvirnosti in komunikativnosti teksta vzbudil zanimanje med bralci, za kakrsnega se je v času družbenih preobratov zdelo, da ga književnost ne more več vzbuditi. Maselj je bil namreč vsem spremljevalcem slovenske literarne scene» povsem neznan, pa tudi besedilo je bilo napisano z enako neznačno svežino. Če dodamo se znanstve in potopisne primesi, ni nič čudnega, da je njegova pisava tudi sedaj, ko je pred nami ves roman, privlačna za širok krog bralcev. Ljubzenski roman se dogaja v Sloveniji in deloma tudi v severni Afriki v 80. letih, ki so bila po avtorjevemu mnenju bolj nežna in prijazna kot brutalna devetdeseta. Zgodba je na videz preprosta: fant in dekle se spoznata, zahajata v različne dogodivščine in izkušnje, med drugim se odpravita v severno Afriko... Pod berljivo povrhnjico pa je najti premislek o marsičem. Po besedah urednika Andreja Blatnika je zgodbo mogoče primerjati z beatniško literaturo. (A. P.)

Brane Maselj: Oblegana puščava

Cankarjeva založba, Ljubljana 1995, mehka vezava, 109, 13 x 20 cm. Pesmi za umrlimi sanjami je osma pesniška zbirka Braneta Mozetiča, ki je najbolj asketska do sedaj. Gre za izrazito homoerotično ljubezensko poezijo, ki se ne da speljati duhovnim in metafizičnim iskanjem. V petdesetih neklasično urejenih sonetih pesnik izpoveduje eksistencialno praznino, ki je ne zapolne niti intimna bližina oziroma, kot je napisala Tea Stoka, namesto čutne ekstaze izpraznjenosti, namesto vrvenja čustev brezčutnost, namesto emocionalne polnosti brezbricnost. Krog ljubljenj in predaj se vsakič nepreklicno izide z bolečino, tesnobo, strahom, negotovostjo in dvomom. Intimna predanost se je sprevala v sodobni pasijon, v katerem je žrtvovanje brez teže in pomena, saj se ne da z žrtvijo ničesar odkupiti. Mozetičev ljubimci so ujetniki lastnih strasti, pribiti na kriz zaklete telesnosti in blaziranosti, nasilja in grobosti,časne blaženosti in trajne odčaranosti. V izpovedovanju erotičnega spajanja in zavezanosti je tudi sled tatnatos, slutnja samouničenja in razkroja: »ti si droben dez, ki po licu mi prsi/nosiš vlogo, delas kožo mehko/in življenje vse preveč se ustavlja/izgubilo je prihodnost in ostrino/...spral bos z mene vso navlako/zlilal me bos do kosti/z zemljo/me bos zlil, kakor ti bom dež le...« (A. P.)

Brane Mozetič: Pesmi za umrlimi sanjami

Cankarjeva založba, Ljubljana 1995, mehka vezava, str. 109, 13 x 20 cm. Pesmi za umrlimi sanjami je osma pesniška zbirka Braneta Mozetiča, ki je najbolj asketska do sedaj. Gre za izrazito homoerotično ljubezensko poezijo, ki se ne da speljati duhovnim in metafizičnim iskanjem. V petdesetih neklasično urejenih sonetih pesnik izpoveduje eksistencialno praznino, ki je ne zapolne niti intimna bližina oziroma, kot je napisala Tea Stoka, namesto čutne ekstaze izpraznjenosti, namesto vrvenja čustev brezčutnost, namesto emocionalne polnosti brezbricnost. Krog ljubljenj in predaj se vsakič nepreklicno izide z bolečino, tesnobo, strahom, negotovostjo in dvomom. Intimna predanost se je sprevala v sodobni pasijon, v katerem je žrtvovanje brez teže in pomena, saj se ne da z žrtvijo ničesar odkupiti. Mozetičev ljubimci so ujetniki lastnih strasti, pribiti na kriz zaklete telesnosti in blaziranosti, nasilja in grobosti,časne blaženosti in trajne odčaranosti. V izpovedovanju erotičnega spajanja in zavezanosti je tudi sled tatnatos, slutnja samouničenja in razkroja: »ti si droben dez, ki po licu mi prsi/nosiš vlogo, delas kožo mehko/in življenje vse preveč se ustavlja/izgubilo je prihodnost in ostrino/...spral bos z mene vso navlako/zlilal me bos do kosti/z zemljo/me bos zlil, kakor ti bom dež le...« (A. P.)

SESTAVLJENE UMETNOSTI / CHRISTOV 60. ROJSTNI DAN

Zapakirani parlament

LJUBLJANA - Nemški cesar Wilhelm I. je na včerajšnji dan pred 111 leti v Berlinu postavil temeljni kamen za Reichstag, svetovno odmevno politično prizorišče. Umetnik bolgarskega rodu Christo ga bo 13. junija oblekel v platno in polypropylen, da bi počastil svoj 60. rojstni dan. Za las je manjkalo, da sedanji uporabniki stavbe, nemški parlamentarci projekta ne bi odobrili.

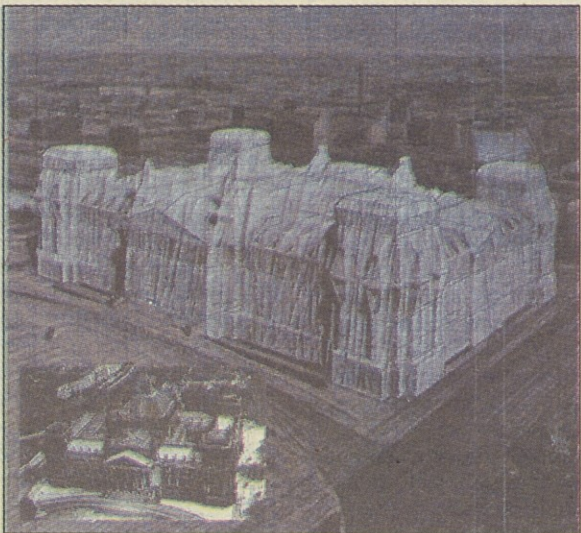
Christo dela skupaj s svojo ženo Jeanne-Claude: on si zamisli, ona uresniči. Za oblačenje Reichstaga sta ustanovila posebno podjetje, ki posluje z denarjem od prodaje njihovih prejšnjih umetnin in predstavitve tekočega projekta (zbiralci so razgrabili Christove pripravljene risbe in kolaze, za eno izmed njih so iztržili kar 130 tisoč nemških mark) ter, seveda, najemanjem posojil. Celoten strošek projekta naj bi znašal 11,5 milijona mark, Reichstag pa so zaradi njega zavarovali za 500 milijonov mark.

S pakiranjem je Christo začel leta 1958, ko je v Parizu razstavil ovito posodje in avtomobil. Kasneje je to počel mnogo bolj na veliko in postavljaval rekorde v umetnosti. Njegov najdražji projekt je posta-

vitev 3.100 rumenih in modrih dežnikov l. 1991 hkrati v japonskem Ibarakiju in ameriški Kaliforniji - stal je 26 milijonov ameriških dolarjev.

Christo pravi, da živi

svoje delo. Zanj bi bila največja nesreča izgubiti oči ali ženo. Z Jeanne-Claude se zato kakor člani angleske kraljevske družine vozita vsak v svojem letalu: da bi lahko, če eden strmoglavi, drugi dokončal zaceto delo. Fotografirajo njihovi stavitelji si v Sloveniji te dni lahko ogledamo na gradu Podsreda. Na sliki Christov načrt in gola stavba Reichstaga. (L. B. N.)

ODGOVOR NA OBSTRELJEVANJE OKOLICE KNINA

Srbi z letali napadli položaje HVO

Tudman je določil nov ultimatum Krajini

ZAGREB (Reuter) - Krajinski Srbi so včeraj z letalskim napadom na položaje hrvaskih sil v zahodni Bosni odgovorili na večdnevno obstreljevanje kninskega zaledja. Enote Hrvatske obrambnega zbora (HVO) so namreč že od začetka tedna s topništvom občasno obstreljevale sirso okolico Knina, čeprav je bil pglavitni namen njihovega prodora v neposredno blizino meje s samozvano srbsko Krajino presekati cestno povezavo, po kateri bosanski Srbi oskrbujejo svoje kninske rojake.

Krajinski predstavniki so sporočili, da je njihovo vojaško letalstvo bombardiralo nasprotnikove položaje na obronkih planote Dinara, potem ko se bosanski Hrvatje - ki jim po trditvah srbske strani pomaga tudi hrvatska redna vojska - niso odzvali na poziv, naj prenehajo z obstreljevanjem srbskih vasi Cetina in Civiljane, ki ležita le dobrih 20 kilometrov jugovzhodno od Knina. Novico o napadu je potrdilo tudi povelj-

stvo hrvaskih sil, ki je v sporočilu za javnost zapisalo, da sta dva srbska lovca tipa Galeb, ki sta vzletela z letališča v Udbinah, »raketirala hrvatske obrambne položaje na Dinarski planoti, vendar nista uspela pomakniti bojne črte«.

Hrvatski predsednik Tudman pa je imel včeraj v Zagrebu redno mesečno tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da se morajo uporni kninski Srbi najkasneje do 31. oktobra,

ko poteče mandat mirovnih sil na Hrvaskem, odpovedati slehernim separatističnim težnjam in zamisliti o združitvi z bosanskimi Srbi, sicer bo Hrvatska z vojaškimi sredstvi osvobodila zasedena ozemlja. »Zaenkrat bomo v sodelovanju z Evropsko unijo in drugimi mednarodnimi organizacijami nadaljevali s prizadevanji za mirno rešitev krajinskega vprašanja. Videli bomo, ali nam bo to uspelo v času trajanja sedanjega Uncrojevega mandata. Če ne, bomo prisiljeni izpeljati nove "bliskovite" akcije,« je dejal Tudman in imel pri tem nedvomno v mislih »operacijo Blisk«, s katero so hrvatske sile pred mesecem dni osvobodile zahodno Slavonijo.

SARAJEVO (Reuter) - Čeprav so delegaciji visokih predstavnikov OZN, ki se je v četrtek prišla pogajat na Pale, voditelji bosanskih Srbov obljubili, da bodo konvojem s človekoljubno pomočjo zagotovili varen prehod prek ozemelj, ki jih nadzorujejo, pa so včeraj na sedežu Visokega komisariata za begunce pojasnili, da oskrba varnostnih območij in Sarajeva vendarle se ne bo potekala nemoteno. Dejstvo je, da so Srbi že nič kolikokrat prelomili tovrstne obljube, poleg tega pa bi bilo za izboljšanje življenjskih razmer v prestolnici nujno obnoviti človekoljubne polete, saj dostava pomoči po kopnem ne more zadostiti vsem potrebam.

Konvoj s hrano za ukrajinske modre celade so Srbi včeraj res spustili v muslimansko enklavo Zepa, vendar pa niso dovolili, da bi v mesto pripeljali tudi tovornjaki s pomočjo za civilno prebivalstvo. Prav tako so zaustavili konvoj z živili in medicinsko opremo za Gorazde. Predstavniki mednarodne-

ga Rdečega križa so sporočili, da so jim bosanski Srbi dovolili obiskati nekatere od 145 pripadnikov ZN, ki jih Karadžićeva vojska se vedno zadržuje kot talce. Zajeti vojaki mirovnih sil so smeli obiskovalcem predati pisma za svojece, menda pa so tudi povedali, da z njimi kar zadovoljivo ravna. Kljub temu, da je rešitev pogrešanega pilota dvignila samozavest washingtonskim vojskarnim in političnim vrhovom, pa se bo moral Clinton kmalu spet soočiti z obtožbami, da je njegova politika do Balkana neucinkovita. Ameriški kongres je v četrtek sicer sprejel sklep o odpravi prepovedi uvoza orožja za bosanske Muslimane, vendar pa je Clintonov namestnik Gore včeraj znova postavil bosanskega premiera Silajdžića, s katerim sta se sestala v Washingtonu, na trdna tla. V pogovoru na stiri oči mu je namreč zatrdil, da ameriški senat in predsednik odločitve parlamenta ne bosta podprla.

(Telefoto: AP)

EU / ZAMENJAVA POSREDNIKA STOLTENBERGA

Politik dneva Carl Bildt

STOCKHOLM (Reuter) - Nekdanji švedski premier Carl Bildt, ki so ga včeraj imenovali za novega posrednika Evropske unije v nekdanji Jugoslaviji, je rojen politik, s posebnim nagnjenjem do zunanje politike.

Bildt, ki ima zdaj petinistirideset let, je postal najmlajši politični vodja stranke v državi, ko so ga leta 1986 izvolili opozicijski konservativci z namenom, da jih izvele iz nezavidljivega položaja, v katerem so se znali. Nezaupnica vladi socialdemokratov, ki jo je parlament izglasoval 3. oktobra 1991, je Bildtu, vodju Zmerne stanke, kot sami sebe imenujejo švedski konservativci, omogočila vzpon v sam vrh politike. A le tri leta potem, ko je postal prvi konservativni predsednik vlade po 61 letih, se je znova vrnil med socialdemokrate.

Kot tradicionalist, cigar družinska tradicija je neizogibno botrovala njegovi opredelitvi za politiko in obrambna vprašanja, je Bildt na čelu Zmernih nasledil Ulfa Adelsohna, ko je bil star sedemtrideset let. Dolgo so ga pristevali med najuglednejše osebnosti stanke. Bil je vodilni izvedenec za obrambna vprašanja in zunanjo politiko, stranko pa je popeljal v tabor tistih, ki so se zavzemali za

Carl Bildt (Telefoto: AP)

vstop Švedske v EU. Njegov politični nasprotnik Olof Palme, socialdemokratski premier, je močno povečal Bildtovo slavo, ko je leta 1983 mladega izvedenca za obrambo obtožil izdaje švedske državne skrivnosti Pentagonu. Palmeja smer, februarja leta 1986, je omogočila Bildtov vzpon v sam vrh švedskih konservativcev. Ko je junija leta 1986 odstopil njihov vodja Adelsohn je bil edini zadržek pri sicer soglasni izvolitvi Bildta, da je nemara premlad, ter bojzani, da utegnejo njegova ostra stališča o obrambi pripeljati do preveč radikalne politike. V obdobju, ko je bil na čelu vlade, je gojil tesne stike z Washingtonom in se

zavzemal za tesnejšo povezanost Švedske z Natom. Za naloge, ki jih je opravljal, je imel več kot zgledna priporočila.

Carl Bildt se je rodil 15. julija 1949 v Halmstadu. Ze kot deček ni mogel skriti navdušenja za vse, kar je povezano z vojaštvom. Leta 1973 je postal vodja konzervativne studentske zveze in naslednje leto prevzel vodilni položaj v Zvezi evropskih demokratičnih studentov. Ukvarjanje s studentskimi zadevami mu je jemalo toliko časa, da ni nikoli diplomiral na stockholmski univerzi. Toda pomanjkanje formalnih akademskih kvalifikacij ga pri karieri ni oviralo. Po vstopu konservativcev v parlament je leta 1979 postal svetovalec za obrambo in zunanjo politiko. Po volilnem porazu Zmernih leta 1994 je bil dejavni vodja opozicije, ves čas tesno za petami Carlssonu, čeprav analitiki ugotavljajo, da v tej vlogi menda ni pretirano užival. »Nekaj drugega je, kar ga druži s Palmejem: oba nista mogla prenesti misli, da bi obstala križem rok in oba se nista mogla sprijazniti z mislijo, da bi za zmeraj ostala le bivša premiera,« je pripomnil eden od političnih komentatorjev. Bildtov konjček pa je seveda še zmeraj sestavljanje letalskih modelov.

»Britanske okrepitev lahko v bistvu pomagajo le pri samooobrambi mirovnih sil OZN. Razen tega ne morejo igrati nobene večje vloge pri morebitnem umiku modrih celad. Nimajo pa niti toliko vojaške moči, da bi lahko osvobodili poti k obleganim muslimanskim enklavam. Bilo bi neposteno s strani politikov, če bi hoteli ustvariti drugačen vtis. Od časa najnovejših krize v zvezi s pripadniki mirovnih sil, ki so jih zajeli bosanski Srbi, se položaj v Bosni ni spremenil. Združeni narodi so se vedno odvisni predvsem od svoje prepričljivosti. Se vedno pa skušajo bosanske Srbe le z besedami prepričati, da morajo spoštovati mandat modrih celad... Združeni narodi ne morejo mirovnih sil uporabiti v vojaške namene in obenem pričakovati, da bodo bosanski Srbi sodelovali z njimi. Nobena odgovorna vlada v svetu ne bi smela trditi, da je kaj taksnega možno.«

Daily Telegraph, London

KOMENTAR

Poigravanje srbskega Davida z Natovim Goljatom

NEW YORK - Predsednik in njegov svetovalec za državno varnost sta od veselja zaplesala po ovalni dvorani in si v otroškem navdušenjem prižgala cigaro. Razlog veselja? Scott O'Grady je naredil, kar so ga naučili na obveznem urjenju za ameriške vojaške pilote v letalskem oporišču Fairchild. Izstrelil se je iz uničene letala, preletel srbske zasledovalce in se ohranil pri moči z nabiranjem žuželk. Komentar? Mladi ameriški pilot je veliko uspešnejši pri izpolnjevanju svojih nalog od svojega vrhovnega komandanta, njegovih generalov in njihovih vojsk ter političnih zaveznikov.

ZDA, država daleč stran od Evrope na drugi strani Atlantskega oceana, morda res nima nujnih političnih ali vojaških razlogov za aktivnejši vstop v bosansko vojno, se veliko manj od Zahodne Evrope, ki bi jo morala bolj skrbeti vojna v predverju. Kljub temu pa bo sramota zaradi poigravanja srbskega Davida z Natovim Goljatom zapisana v vseh učbenikih vojaške umetnosti. Teoretično si bodo morali izmisliti kar novo poglavje. Zahodnega strahu pred soočenjem s Srbi ne bodo mogli vtakniti niti med sramotne vojaške poraze, zaradi kakršnih so pred Napoleonom poklekale evropske armade, s kakršnimi so leta 1415 Angleži pri Agincourtu uničili Francoze in s kakršnimi so nekoč prodirali Turki. Srbi si zaslužijo še večjo slavo. Zenim samim strelom, tistim na O'Gradyjevo letalo F-16, bodo porazili države, ki vsako leto za svoje vojske namenijo stotine milijard dolarjev. Kako potencialno močne so ZDA, kažejo podatki uglednega vojaškega instituta Jane's, ki se boji, da bodo zaradi varčevanja v edini državi z mornarico po vsem svetu na mednarodnih morjih spet zavladali - pirati!

Morda je nastopil čas, da začnejo Srbi graditi ladje? Aldous Huxley je zapisal, da je intelektualac človek, ki je okril zanimivejše stvari od seksa. Opazovalci zahodnih »odgovorov« na srbske agresije dodajajo, da so razviti tisti, ki so odkrili zanimivejše stvari od bojevanja. Morda pa prestrašeni velikani čakajo na novega Clausewitza? Tudi pruski veteran napoleonskih vojn, ki je v 19. stoletju izdelal briljantno teorijo vojskovanja, je najprej nejeverno opazoval »neciviliziran« pošiljevalce in pozigalce Kozake in podobne tolpe. Koliko ljudi bo moralo umreti, preden bo Zahod izdelal novo vojaško doktrino, potem ko mu je skupaj s Sovjetsko zvezo in komunizmom nepriznani propadla stara? Ameriški predstavniki dom, lokomotiva vsega, kar se trenutno dogaja v Washingtonu, je pravkar sprejel resolucijo o koncanju embarga za bosansko vojsko. Predsednik Clinton je zagrozil z vetom, toda že čez dve leti bo morda v Beli hiši, tudi zaradi bosanskega sprenevedanja sedanjega predsednika, senator Bob Dole, ki vztrajno zagovarja pravico učinkovite obrambe Bosancev pred srbsko vojsko.

Barbara Kramzar

Rusija ima vnovič pomisleke o Natovi odločitvi v zvezi z reševanjem krize v Bosni

BRUSELJ (Reuter) - Po virih iz Nata je ruski predstavnik na srečanju obrambnih ministrov zahteval, da posebne enote za hitro posredovanje v Bosni, ki bodo stele deset tisoč vojakov, le scitijo modre celade pri urešnjevanju njihovih nalog v Bosni. Isti viri navajajo, da je Vitalij Curkin, ruski ambasador v Belgiji in najpomembnejši vezni člen med Natom in Moskvo, obrambne ministre držav članic Nata in 26 predstavnikov držav, podpisnic Partnerstva za mir opozoril, da posebne enote ne smejo prekoraciti pooblastil, ki jih imajo mirovne sile ZN.

»Zaskrbljen je, da ne bi ostale enote za hitro posredovanje nevtralne in bi prišlo do novih špodaov,« je izjavil Natov predstavnik. Velika Britanija in Francija sta ob podpori drugih članic Nata in držav, ki imajo svoje vojske v mirovnih silah ZN, sprejeli takšno odločitev kot odgovor na srbsko ugrabitev več

kot 300 modrih celad. Isti viri tudi navajajo, da je zaskrbljenost glede delovanja posebnih enot na včerajšnjem srečanju obrambnih ministrov Nata izrazil le Curkin, sicer pa so ostale članice soglasno podprle njihovo napotitev v Bosno, Poljska je celo pripravljena prispevati večje število vojakov. Curkin se je tudi pritožil, da je vse preveč pozornosti namenjenih dogodkom v Bosni in premalo spopadam med krajinskimi Srbi in hrvaskimi enotami v blizini Knina. Vrhovni poveljnik upornikov Srbov v Krajini je izjavil, da so srbske zračne sile včeraj bombardirale tiste položaje hrvaskih sil, iz katerih so vojaki obstreljevali krajinske vasi; to so v četrtek potrdili tudi opazovalci ZN. Hrvatske sile so v zadnjih tednih zavzele nekaj strateško pomembnih položajev na Dinarski planoti in tako ogrozile srbske oskrbovalne poti, obstreljevali pa so tudi Knin.

Curkin je na bruseljskem sestanku znova izrazil rusko nasprotovanje sirjenju Nata proti vzhodu, saj naj bi »imel takšen korak vrsto negativnih posledic«, hkrati pa ni izključil možnosti, da lahko nekoč tudi Rusija postane članica Nata.

Po izjavi predstavnika Nata so obrambni ministri članic te organizacije in predstavniki 26 držav, podpisnic partnerstva za mir, na srečanju dobro sodelovali. Nekateri ministri iz držav-podpisnic so le opozorili, da je potrebno doseči pravilno ravnotežje med civilnimi oblastmi in oboroženimi silami znotraj posameznih držav, zato naj bi bili oblikovani posebni programi. Ker je odnos med demokratično izvoljenimi vladami in vojsko znotraj posameznih držav, podpisnic partnerstva, različen - vsaj v nekdanjih komunističnih državah, »ne more biti izoblikovana za vse sprejemljiva formula«, je izjavil Natov predstavnik.

KRIM / SREČANJE JELCIN - KUČMA

Sporazum o črnomoški floti

Nerešeno ostaja vprašanje razdelitve ladjevja

SOCI (dpa) - Rusija in Ukrajina, najpomembnejši nasledniki nekdanje Sovjetske zveze, sta se včeraj dogovorili glede vprašanja prihodnosti črnomoškega ladjevja. Spor glede nasledstva in namestitve črnomoške flote je v zadnjih letih zelo oteževal odnose med sosedama. Predsednika obeh držav, Boris Jelcin in Leonid Kučma, sta se včeraj v mestu Soci dogovorila, da lahko Rusija svoje ladje namesti v ukrajinskem pristanišču Sevastopol na polotoku Krimu in uporablja tudi tamkajšnje vojaško infrastrukturo. Rusija je namreč polotok Krim leta 1954 odstopila Ukrajini.

»Danes sta predsednika in premiera obeh držav dokončno rešila problem črnomoške flote,« je Jelcin po podpisu dogovora izjavil zbranim novinarjem. »Mislim, da je padla dokončna odločitev,« pa je dodal Kučma. S podpisom tega dogovora zdaj tudi ne obstaja več nobena ovira za podpis pogodbe o prijateljstvu med obema državama. Najnovejši dogovor je predvsem uspeh Rusije, ki pristanišče Sevastopol zahteva skoraj izključno zase. Osrednji del podpisanega dokumenta se glasi: »Matično pristanišče in poveljstvo ruske črnomoške flote se

nahaja v Sevastopolu. Ruska črnomoška flota lahko uporablja objekte črnomoške flote v Sevastopolu in drugih območjih, kjer so nameščene posadke ladij, enote za zračno obrambo, obalne straže... na polotoku Krimu.«

Toda kljub podpisu tega dogovora ostaja odprta se nekaj vprašanj. Namestnik ukrajinskega zunanjega ministra Boris Tarasjuk je na primer povedal, da predsednika Ukrajine in Rusije na srečanju nista govorila o prihodnji namestitvi ukrajinskega ladjevja. Ukrajina namreč zeli svojo črnomoško floto prav

tako namestiti v Sevastopolu. Tudi o plačilu morebitne najemnine za uporabo pristanišča Sevastopol in o tem, kako dolgo namerava ruska vojska ostati na Krimu, ni nobenih podatkov. Razen tega morata ukrajinska in ruska vlada podpisati nove dokumente o delitvi črnomoške flote po načelu 50:50.

Obe strani sta pogovore v ruskem črnomoškem mestu Soci označili za izreden uspeh. »To je bil zgodovinski trenutek, ki obenem odpira tudi nove možnosti za izboljšanje rusko-ukrajinskih odnosov kot tudi za vzpostavitev strateškega partnerstva med državama,« je ob koncu srečanja povedal Jelcin. Naslednji korak bo po njegovih besedah podpis pogodbe o prijateljstvu med Moskvo in Kijevom. Ukrajinski predsednik Leonid Kučma pa je povedal: »Storili smo izreden korak k razvoju dobrih medosredskih odnosov med Ukrajino in Rusijo.«

ČRNOMORSKO LADEVJE

Rusija in Ukrajina sta včeraj podpisali sporazum o prihodnosti črnomoške flote. Rusija je opustila predhodne zahteve po izključni pravici uporabe pristanišča Sevastopol na krmskem polotoku.

Črnomoško ladjeve :

Kronologija spora med Rusi in Ukrajinci

KIJEV (dpa) - Za časa Sovjetske zveze je bilo črnomoško ladjeve eno najmočnejših na svetu in je v Sredozemskem morju odločno kljubovalo 6. ameriški floti. Rusija in Ukrajina se ze od razpada Sovjetske zveze leta 1991 prepirata za nasledstvo črnomoškega ladjevja. V ozadju tega spora pa je boj za prevlado na polotoku Krim. Matično pristanišče črnomoške flote je namreč Sevastopol, ki leži na polotoku Krimu.

Rusija je sele z ustanovitvijo tega pristaniškega mesta pred dvesto leti postala pomorska sila. Ukrajina, ki je od leta 1954 gospodarica polotoka, pa prav na Krimu ne more dopustiti, da bi Rusija omejila njeno suverenost na tem območju. Tudi Ukrajina namreč zeli namestiti svojo vojno momarico na polotoku Krimu, zato namerava Rusom omogočiti le omejeno zakupno pravico. Včerajšnje vrhovno srečanje med ruskim predsednikom Jelcinom in ukrajinskim predsednikom Leonidom Kučmo v ruskem mestu Soci je ze peti zapovrstni poskus, da bi rešili sporna vprašanja v zvezi s črnomoško floto. Po mnenju vojskih strokovnjakov je črnomoška flota ze tako zastarela, da je njena udarna moč ze bistveno zmanjšana. Ruske in ukrajinske oblasti črnomoškega ladjevja zaradi pomanjkanja sredstev niso več zares vzdrževale. Stevilne ladje so »pod roko« prodali v tujino, na primer tudi v Turcijo. Po razpadu Sovjetske zveze je bilo to ladjevje, ki razpolaga tudi z jedrskimi konicami, sprva pod poveljstvom Skupnosti neodvisnih držav (SND). Od takrat pa se je Jelcin ze štirikrat srečal s predhodnikom Leonida Kučme, ukrajinskim predsednikom Leonidom Kravčukom:

23. junija 1992 sta Rusija in Ukrajina sporočili, da nameravata na osnovi črnomoškega ladjevja sestaviti lastne pomorske sile, predsednika pa se nista dogovorila o načinu delitve.

3. avgusta 1992 se Ukrajina in Rusija dogovorita, da bo črnomoško ladjeve do delitve, ki naj bi bila na sporedu cez tri leta, ostala pod skupnim poveljstvom Moskve in Kijeva. To pa je praktično pripeljalo k samostojnemu ruskemu poveljstvu nad ladjevjem.

1. junija 1993 se ruska in ukrajinska stran v Savidovu dogovorita, da bosta približno tristo ladij razdelili po načelu 50:50.

3. septembra 1993 Jelcin takratnega ukrajinskega predsednika Kravčuka sprico ukrajinskih dolgov Rusiji prisili, da celotno črnomoško ladjeve preda Rusiji. Ta »nacrt sporazuma« pa zaradi hudih protestov v Ukrajini niso uresnčili.

Ukrajina in Rusija sta med leti 1994 in 1995 na osnovi sporazuma iz Savidova sestavili sezname, kdo naj bi dobil katere ladje. Ukrajini bo od 50 odstotkov ladij, ki ji pripadajo, ostalo le 18, saj bo ostale prodala Rusiji.

NEMČIJA / KONGRES LIBERALCEV

»Zadnja priložnost«

MAINZ - Na kongresu nemške liberalne stranke (FDP), ki se je začel včeraj in bo trajal do nedelje, bodo delegati izvolili novega predsednika in reševali ugled stranke, ki spodbopava verodostojnost koalicijske vlade kanclerja Helmuta Kohla.

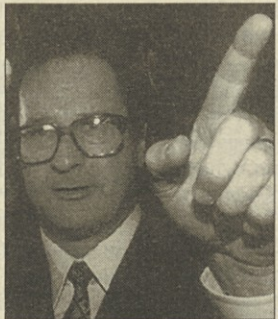
Potem ko je nemski zunanji minister Klaus Kinkel, predsednik FDP, 18. maja napovedal, da ne bo znova kandidiral za najvišji položaj v stranki, sta si najvišji položaj v stranki, sta si rešitev stranke, ki ji nekateri napovedujejo celo izginotje s političnega prizorišča, pripravljena prizadevati dva kandidata za predsednika FDP: 51-letni Wolfgang Gerhardt in 49-letni Jürgen Moellmann. Prvi, sicer predsednik liberalcev v zvezi deželi Hessen, ki je zdaj tudi podpredsednik stranke, naj bi imel po mnenju političnih opazovalcev več možnosti za izvolitev. Potem ko je junija 1993 stopil na celo stranke Klaus Kinkel, je bila stranka izpodrinjena iz Evropskega parlamenta in iz enajstih od dvanajstih zveznih parlamentov, ker na volitvah ni zbrala potrebnih pet odstotkov glasov. Od oktobra 1994 je navzoča le se v spodnjem domu parlamenta, v bundestagu, njeni člani sedijo le se v hessenskem deželnem parlamentu, vodi pa jih Wolfgang Gerhardt. Po njegovem mnenju naj bi bil strankin kongres v Mainzu zadnja priložnost, da se liberalci pokažejo kot se obstoječa stranka, se predno se 22. oktobra letos soocijo z berlinskimi volilci.

Socialdemokratska opozicija ocenjuje, da obstoj FDP »ni več upravičen«, in je ze napovedala povezovanje z Zelenimi, s katerimi naj bi po splošnih volitvah leta 1998 sestavila koalicijsko vlado. Zadnje ankete tednika Die Woche kažejo, da 47 odstotkov Nemcev ne vidi razlogov za nadaljnji obstoj Liberalne stranke, po nekaterih drugih anketah pa leta 1998 v bundestagu ne bo več nobenega liberalca. V vrstah Kohlavih krščanskih demokratov (CDU), ki so z liberalci v vladi, so vedno glasnejše zahteve po prizadevanjih, da stranka zbere večino glasov in vlada brez liberalcev; ti so vse od leta 1949 navzoči v vladi, ne glede na to, ali so je sestavljali konservativci ali socialdemokrati. Kancler Kohl je sicer izjavil, da »so se razmere od zadnjih dveh volilnih porazov FDP precej spremenile«.

V Mainzu morajo liberalci jasno začrtati svojo politiko in pot. Nekdanji minister za gospodarstvo Jürgen Moellmann, znani nergac, zahteva odstranitev vodilne ekipe. Wolfgang Gerhardt, ki podpira sedanje vodstvo, predlaga prenovo strankine politike, ki naj temelji na načelih tržnega gospodarstva. Če bo na kongresu, ki se ga udeležuje 662 delegatov, izbran za novega predsednika stranke, bo moral razsoditi spor med gorečimi zagovorniki povezovanja s Kohlavo CDU in pristasi obračanja bolj v levo. Moral si bo tudi prizadevati, da Kohlava CDU, ki jo bodo se naprej podpirali, ne bo strankinega mesta se bolj zasenčila.

Nesporno je, da njegovo delo ne bo lahko, kar dokazuje sedanjí Kinklov položaj. Čeprav je Gerhardt ze deset let podpredsednik stranke, je njegovo ime se vedno večkrat napačno napisano.

Laurent Lozano / AFP

Klaus Kinkel

POLJSKA

Sindikát Solidarnost dokazuje, da je še vedno močan in vpliven nasprotnik

VARSAVA - Poljski sindikat Solidarnost je z valom stavk in protestnih shodov vladi, ki jo sestavljajo nekdanji komunisti, pokazal, da je še vedno močan sovražnik. Med kongresom, ki se je začel v četrtek, so predstavniki Solidarnosti, ki je leta 1989 vrgla z oblasti komuniste, tehtali možnosti, kako najbolje izkoristiti prednost, pridobljeno v zadnjem casu, ko je sindikat znova pokazal svojo moc.

»Kongres lahko sprejme odločitev glede splosne stavke; najverjetneje naj bi bila avgusta,« je izjavil predsednik Solidarnosti Marian Krzaklewski, njen funkcionar Stanislaw Alot pa je za casnik Rzeczpospolita med drugim izjavil, da »Solidarnost vlado opozarja, da ji mora priznati status socialnega partnerja«.

Sindikát mora na kongresu sprejeti tudi odločitev, katerega kandidata naj podpre na predsedniških volitvah - če sploh katerega, ali naj se neposredno vkljuci v parlamentarno politiko in podpre politično stranko ali pa ustanovi lastno. Med možnimi kandidati so nekateri sindikalni voditelji, tudi Lech Walensa, ki je izstopil iz Solidarnosti leta 1990, ko je postal predsednik države. Na kongresu je Walensa v svojem govoru pozval navzoče, naj pomagajo pri sestavi novega reformnega bloka. Solidarnost po padcu komunizma ni več tako močna in vplivna sila; njeni predstavniki v parlamentu so maja 1993 zaradi spora o plačah v javnem sektorju pomagali pri zrusitvi vlade premierke Hanne Suchocke.

Po novih volitvah so prisli na oblast nekdanji komunisti, sindikat pa ni dobil niti enega samega sedeza v spodnjem domu parlamenta, le nekaj pa v senatu. Od takrat je ideologija sindikata nekakšna kombinacija cerkvi naklonjene in domoljubne politike, zagovarja pa levo usmerjeno gospodarsko politiko. Prizadeva si za zrušitev vlade, ki kljub temu, da jo sestavljajo nekdanji komunisti, podpira razvoj tržnega gospodarstva. Solidarnost, ustanovljena pred 15 leti, opo-

zarja, da so delavce prizadele krute gospodarske reforme iz leta 1989, po letu 1992, ko se je začelo gospodarstvo hitro razvijati, pa so se z dosežki reform okoristili predvsem nekdanji komunisti.

Sindikát se tudi zavzema za višje plače delavcev, zaposlenih v javnem sektorju in večjo državno podporo nekdanjim velikim industrijskim obratom iz časa komunizma, med njimi tovarni traktorjev Ursus v bližini Varsave. Delavci naj bi imeli večji delež pri privatizaciji tovarn, za podjetja v državni lasti pa naj bi tako kot na Ceskem in v Rusiji izdali certifikate in podjetij naj ne bi razprodali. Solidarnost ima po zagotovilih njenega vodstva se vedno milijon 750 tisoč članov, ki se plačujejo članarino, podpiralo pa naj bi ga se pol milijona delavcev, vendar ne finančno.

Največji tekmeč Solidarnosti je Zveza sindikatov, ki podpira vladno politiko. Predstavniki Solidarnosti iz Ursusa, rudnikov, sol, bolnišnic in tovarn orožja ze več mesecev protestirajo, večkrat s simboli Solidarnosti iz obdobja pred letom 1989, zato so nekdanji komunisti - zdaj socialdemokrati - razburjeni. Zbigniew Siemiatowski, vodja Zveze demokratske leveice, je za casnik Gazeta Wyborcza izjavil, da lahko Solidarnost s taksnimi gesli pridobi podporo zanemarljivega števila delavcev, v glavnem tistih zaposlenih v tovarni traktorjev. 26. maja je prišlo do najbolj ogorčenih protestnih shodov; več tisoč rudarjev, zaposlenih v kovinski in težki industriji, ki so vsi člani Solidarnosti, se je pred vladnim poslopijem v Varsavi spopadlo s policijskimi silami. Delavci so metali kamenje in različno kovinsko orodje. V četrtek je premier Jozef Oleksy sklical sejo parlamenta in se v svojem govoru zavzel za prenehanje nasilja; poudaril je, da se je s predstavniki Solidarnosti pripravljeno srečati. »Ker se je Solidarnost borila za demokracijo in v boju zanj tudi zmagala, jo mora zdaj tudi sama spoštovati,« je izjavil Oleksy.

Anthony Baker / Reuter

NA KRATKO

Neuspešen atentát na turško premierko

CARIGRAD, ANKARA - Trije oboženi neznanci, policija sumi, da gre za islamske skrajneže, so včeraj v Carigradu napadli sedež stranke premierke Tansu Ciller (na sliki AP). V napadu sta življenje izgubili dve osebi, napadalca in policist, en varnostnik je bil ranjen. Anatolska tiskovna agencija je sporočila, da se je premierka v casu napada sicer nahajala v Carigradu, ni pa obiskala sedeza Stranke prave poti (DYP). Podrobnosti o napadu ni, pa tudi Cillerjeva ni hotela dati izjav.

Anatolska tiskovna agencija, ki se sklicuje na uradna poročila regionalnega varnostnega centra mesta Diyarbakir na jugovzhodu Turcije, je včeraj poročala tudi o nadaljevanju bojev med turškimi vladnimi silami in uporniki Kurdske delavske stranke (PKK). V spopadih v bližini Kozluka je umrlo osemnajst upornikov PKK. Nadaljnih devetnajst upornikov Kurdov pa je umrlo v provincih Hakkari in Siirt. Turške oblasti so včeraj objavile tudi podatke, iz katerih je razvidno, da je v prvih petih mesecih letosnjega leta v spopadih med turško vojsko in uporniki Kurdi umrlo ze 1026 upornikov in 151 turških vojakov. Razen tega je na vzhodu in jugovzhodu Anatolije, kjer živijo predvsem Kurdi, izgubilo življenje tudi približno sto civilistov, med njimi 21 zensk in 19 otrok. V spopadih med turškimi vladnimi silami in uporniki Kurdi je v zadnjih enajstih letih umrlo ze skoraj 20 tisoč ljudi. (dpa)

Viroinval, novo središče EU

PARIZ - Geografsko središče Evropske unije (EU) se je z njeno razširitvijo na petnajst držav premaknilo za 423,3 kilometra in se zdaj nahaja na jugu Belgije. Novo geografsko središče EU, ki ga je izračunal francoski geografski inštitut, leži pri mestu Viroinval, 1,3 kilometra severno od francosko-belgijske meje. Doslej je za središče veljala francoska vas Saint-Clement. Pri tej ugotovitvi so morali geografi upoštevati tudi čezmorska območja Francije in otoke vseh držav članic. (dpa)

EGIPT / CHRISTOPHERJEVO POSREDOVANJE

Mubarak in Rabin zgladila nasprotja

Za spore so kriva netočna poročila s pogajanj

KAIRO - »Prepričan sem, da smo danes začeli novo poglavje v egiptovsko-izraelskih odnosih, poglavje, ki nam dovoljuje, da z optimizmom zremo v prihodnost. Naredili smo nov korak pri iskanju formule za trajen mir na tem območju,« je včeraj v Kairu po skupnem srečanju z egiptovskim predsednikom Mubarakom in izraelskim premierom Rabinom izjavil ameriški državni sekretar Warren Christopher. »Zdaj lahko Egipt v polni meri opogumi tudi Palestine in Sirijo za napredek pri pogajanjih z Izraelom,« je dodal.

Christopher je prvi državnik, ki mu je po starih mesecih uspelo prepričati oba bližnjevzhodna voditelja, naj se spet srečata. Rabin je po srečanju dejal, da je uspel razjasniti večino nesporazumov, ki so v zadnjem letu krhali donose med državama: izraelsko zavračanje podpisa pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, status Jeruzalema in tempo mirovnih pogajanj. »S tem

obiskom (...) smo želeli odpraviti vrsto nesporazumov oziroma vprašanj, ki so bila videti kot nesporazumi,« je razložil. Za nastale razmere je obtožil »netočna poročila o tem, kaj se dogaja v procesu pogajanj med nami in Palestinci, ter nejasnosti o tem, kaj se dogaja in kaj bi se lahko zgodilo med nami in Sirijo.«

Tudi Mubarak je poskušal minimalizirati razlike v stališčih. »Med

vsemi državami se včasih pojavijo ovire, ki vplivajo na odnose. Včasih gre le za nesporazume, ki jih je moč zgladiti na srečanjih,« je dejal. Vendar pa Mubarak ni navedel datuma svojega prvega obiska Izraela, Rabin pa je novinarjem rekel, da ga sploh ni povabil. Egiptovski predsednik je na tiskovni konferenci novinarjem zabrusil: »Obisk Izraela zame ne predstavlja nikakršnega problema. Zakaj torej zaradi tega občasno zganjate tolikšen hrup?«

Ameriški in izraelski uradni predstavniki so v en glas poudarjali, da bodo izboljšani odnosi med Egiptom in Izraelom povečali možnosti za mir na Bliznjem vzhodu. »Danes Egipt in Izrael stojita kot

Warren Christopher se je včeraj v Kairu sestal s Hosnijem Mubarakom in Jicakom Rabinom (Telefoto: AP)

trdnjavi miru na tem območju,« je dejal Christopher. »Kadar dve državi vstopita v partnerstvo, lahko dosežeta izjemen napredek v mirovnih prizadevanjih.«

Mubarak je spregovoril tudi o svojem obisku pri siriskem predsedniku Asadu prejšnji teden. »Videti je bil veliko bolj sproščen, bolj pripravljen

na mirovni proces (...) morda zato, ker je dobil pozitiven odgovor z izraelske strani.« Rabin sicer ni zelel obljubiti, da se bosta Izrael in Palestina 1. julija dogovorila o večji stopnji avtonomije: premešitvi židovskih enot in palestinskih volitvah na Zahodnem bregu. Kljub temu pa se je znova obvezal, da bo vložil vse

napore pri izpolnjevanju vseh podrobnosti sporazuma med PLO in Izraelom iz leta 1993. »Ne glejmo na stoparice. 1. julij ni zadnji rok, ampak okvirni datum. Dovolite mi, da izpustim podrobnosti in vam le zagotovim, da smo se pripravljani umakniti z Zahodnega brega v dveh fazah,« je dejal. Po njegovi

viš besedah je največja težava v tem, da Palestinci želijo sporazum, ki bi zajel obe fazi premešitve enot z Zahodnega brega, Izraelci pa so se pripravljali dogovoriti le o prvi fazi. »To je največja težava, ki lahko povzroči odlog. Naredili bomo vse, da do tega ne bo prišlo,« je dodal.

Jonathan Wright / Reuter

ARGENTINA / FALKLANDSKO OTOČJE SPET BURI DUHOVE

Buenos Aires ponuja vsaki družini na otočju na tisoče dolarjev, če mu prepustijo nadzor nad britanskimi otoki

PORT STANLEY, LONDON (Reuter) - Argentinski zunanji minister Guido di Tella je v sredo prebivalcem Falklandov ponudil velike vsote denarja, če njegovi državi prepustijo nadzor nad britanskim otočjem. Vendar so otočani ponudbo, ki je dosegla celo 800 tisoč ameriških dolarjev na družino, ježno zavrnili.

Di Tella je zato odpotoval v London, kjer se je o usodi otočja, zaradi katerega se je pred trinajstimi leti vnela celotna vojna, pogovarjal z britanskim zunanjim ministrom Douglasom Hurdom. Sogovornika sta se osredotočila predvsem na vprašanje izkoriščanja naftnih vrelcev okoli Falklandov, ki ogroža napredek v odnosih med državama. Otočani nameravajo že avgusta izdati posebno dovoljenja za črpanje, tudi če se Buenos Aires s tem ne bo strinjal. Di Tella je odvrnil, da bo Argentina na vsako samovoljno potezo otočanov odgovorila s tožbo.

Zunanja ministra sta srečanje ocenila kot »dobro in prijeteljsko«. »Obe strani se strinjata, da bi bilo zelo želeno do poletja skleniti sporazum, ki bi omogočil sodelovanje pri predelavi ogljikovodikov,« so v britanskem zunanjem ministertvu zapisali po srečanju. Buenos Aires bo črpanje nafte dopustil le, če v sporazumu med državama ne bo vnaprej izrečena sodba v zvezi z argentinskimi zahtevami po nadzoru nad otočjem. Di Tella prebivalce Falklandov opozarja, naj ne hitijo z izdajo dovoljenj, saj bodo velika podjetja raje počakala s prijavljanjem, dokler državi ne bosta resili pravnega spora. Na ta način bi trpel gospodarski razvoj celotnega območja. Hurd in di Tella sta se pogovarjala tudi o zaščiti ribjih jat okoli Falklandov in se dogovorila za nadaljnje znanstveno sodelovanje. Argentina je pred tem Britance obtožila neodgovornega ravnanja pri ohranjanju jata, ker naj bi pre zgodaj začela podeljevati ribolovna dovoljenja.

FALKLANDČANI SO ZAVRNILI ARGENTINSKO PONUDBO

Argentina je vsaki družini na Falklandih pripravljena plačati 794 tisoč dolarjev v zameno za nadzor nad otočjem pod britansko oblastjo. Vendar pa so otočani ponudbo ježno zavrnili.

Podatki o otočju

Prebivalstvo: 2.200

Ribolov: Odkar so Falklandčani ustanovili 200 milj široko ohranitveno območje, se je izdaja ribolovnih dovoljenj razvila v 32 milijonov dolarjev vredno industrijo. Ribiče najbolj privlači mali lignji (Illex Argentinus)

Nafta: Črpanti bi lahko začeli že konec prihodnjega leta. Naftni družbi British Gas in argentinska YPF sta se dogovorili, da bosta črpalni skupaj.

Obramba: Po falklandski vojni 1982 je Britanija na otokih zgradila vojaško oporišče, ki stane 106 milijonov dolarjev na leto.

V O Z A D J U

Sudeti in ledena doba med Bonnom in Prago(2)

MARJAN SEDMAK

Bolj boleča je bila ozemeljska izguba, ki je nastala zaradi »selitve« Poljske proti zahodu: ker je Stalin vztrajal pri tem, da ohrani tista predvojna poljska vzhodna ozemlja, ki jih je zasedel leta 1939 v skladu s tajnim protokolom v sporazumu Ribbentrop-Molotov, so zmagoviti zavezniki poljsko izgubo nadomestili s tem, da so ji dodelili vzhodne dele predvojne nemškega državnega ozemlja - južno Vzhodno Prusijo (severno s tedanjim Königsbergom in kasnejšim Kaliningradom je dobila SZ), Pomorjansko in Slonsk.

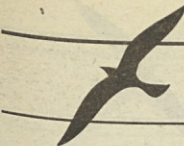
Na zadnjem srečanju velikih v Potsdamu leta 1945 so to rešitev tudi sankcionirali s pridržkom, da je treba dokončno rešitev sankcionirati z mirovno pogodbo med Nemčijo in zmagovitimi silami; te pa doslej še niso podpisali, kajti Bonn je vsa povojna leta vztrajal pri tezi, da lahko mirovno pogodbo podpiše le združena nemška država. Tako nastala meja na Odri in Nisi, ki se ji je spocetka - se leta 1946 - postavljala po robu celotno vzhodno-nemški režim, dokler pač iz Moskve ni dobil drugačnih ukazov. Brandtovi vzhodni politiki gre za sluga, da je ZRN to mejo priznala, potrdila pa jo je tudi Kohlova vlada, ko se je leta 1989 in 1990 z velesilami (in ob navzočnosti poljskih predstavnikov) pogajala o pogojih, pod katerimi bi bil svet pripravljen privoliti v združitvi obeh Nemcij. Za same sile Nemce pa je bil pomemben tisti del potsdamskega protokola, ki je Poljski in Madžarski kot tudi Českoslovaški priznal pravico, da s svojega ozemlja izženejo na preostanek nemškega državnega ozemlja vse Nemce; politika etničnega čiščenja, ki jo je začel Hitler povsod tam, kjer so ziveli večji grozdi nemškega prebivalstva - ne samo na Poljskem in v Pribaltiku, marveč tudi v Besarabiji in ne nazadnje tudi v Sloveniji - je zdaj neusmiljeno udarila po Nemcih samih, sankcionirala pa jo je - brez večjih pomislekov - sama zmagovita koalicija. Sklep, ki so ga sprejeli zavezniki na srečanju v Potsdamu, so povsod promptno in s primerno odločnostjo, to je tudi okrutnostjo, uresnicili. Pri tem je imela zmagovita koalicija se posebej malo pomislekov prav zaradi sudetskih Nemcev: za razliko od drugih ozemelj, ki so jih leta 1945 odtrgali od Nemcije, Sudeti niso bili del tistega državnega ozemlja, ki ga je leta 1870 iz nemških dežel sestavil Bismarck, in tudi ne

nemškega državnega ozemlja med letoma 1918 in 1937.

Nemška okupacija Českoslovaske in izgon več kot treh milijonov Nemcev iz Sudetov sta zdaj ista zgodba, v isti sapi zgodovina in sedanost. Ne glede na vsa integracijska prizadevanja nastaja vtis, da so se odnosi med Bonnom in Prago po padcu berlinskega zidu prav zaradi te zgodbe spet zaostri; nemška opozicija rada v tej zvezi govori o »ledeni dobi«, o tem, da na Češkem postrani gledajo celo na nemške investicije (kljub temu pa jim Neue Passauer Presse, ki prav zastran sudetskega vprašanja ni docela nevtralna, z nakupi založniških hiš intenzivno zaseda medijski prostor, kot je pred tem že avstrijskega), o potrebi po novih pobudah, s katerimi naj bi »prebili led« in podobno. Medtem ko Praga odpira vprašanje odškodnine, ki naj bi jo izplačali (individualnim in kolektivnim) žrtvam nacizma, zahteva organizacija sudetskih beguncev vse od leta 1990, naj jim Praga prizna pravico do vrnitve in pravico do vračanja njihove lastnine. Češka vlada je sicer priznala, da sudetske problematike ni več mogoče skrivati za zavesami molka; sam premier Klaus je pred dvema letoma že namignil, da bi bilo treba o zadevi zaceti pogovore, vendar se je brz nato spet umaknil v zavračanje takšnih pogovorov.

Češka vlada je sicer priznala, da sudetske problematike ni več mogoče skrivati za zavesami molka; sam premier Klaus je pred dvema letoma že namignil, da bi bilo treba o zadevi zaceti pogovore, vendar se je brz nato spet umaknil v zavračanje takšnih pogovorov. Na Češkem je zdaj sicer že moč slišati tudi priznanje, da je pri izgonu sudetskih Nemcev morda prišlo tudi do neopravičljivega nasilja, za katerim naj bi stala opitost z zmagajočimi predstniki Havěla je že izrekel dvome zastran moralnih platí tega »transferja« nemškega prebivalstva. Le malo pa je med Čehi takšnih, ki bi dvomili v dokončnost tega dejanja in ki bi zagovarjali kakršenkoli poskus »restitutio in integrum«, vračanja v nekdanje stanje. Se vedno velja prepričanje, ki so ga prejšnje oblasti tudi sistematično utrjevale, prepričanje namreč, da je bil izgon Nemcev pravična kazen za izdajo, ki so jo sudetski Nemci zagresili leta 1938, ko so Českoslovaško »izročili« Hitlerju.

Nadaljevanje jutri

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,45	81,95	11,45	11,66	6,97	7,38
A banka Koper	81,30	81,90	11,36	11,65	6,96	7,36
A banka Nova Gorica	81,40	81,85	11,43	11,65	6,99	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,40	81,850	11,45	11,65	6,90	7,35
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,20	81,90	11,45	11,65	6,80	7,20
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	81,40	81,75	11,32	11,58	7,01	7,12
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,65	81,85	11,52	11,61	6,95	7,15
Creditanstalt d. d.						
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,81	81,84	11,56	11,57	7,11	7,13
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,77	81,81	11,55	11,57	7,10	7,11
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,40	81,70	11,50	11,59	6,95	7,10
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,80	81,95	11,40	11,75	6,70	7,40
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,45	81,75	11,35	11,55	7,04	7,12
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,65	82,00	11,51	11,65	6,95	7,20
Poštna banka Slovenije	79,30	81,50	10,70	11,50	6,27	7,20
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,80	81,84	11,56	11,58	7,11	7,14
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,45	81,65	11,45	11,59	7,05	7,15
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,55	81,80	11,53	11,60	6,90	7,34
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,55	81,75	11,55	11,57	6,90	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,70	81,90	11,30	11,66	6,90	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,50	81,70	11,42	11,55	7,05	7,09
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,55	81,85	11,52	11,64	6,95	7,20
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	81,50	81,80	11,50	11,60	6,80	7,30
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,20	81,70	11,52	11,60	6,90	7,35
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,65	81,85	11,50	11,67	6,95	7,30
SKB d.d., ***	81,15	81,80	11,35	11,73	6,80	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,75	81,95	11,56	11,61	7,15	7,25
SZKB d.d. Ljubljana	81,50	81,90	11,47	11,62	6,92	7,30
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,80	81,70	11,36	11,65	6,85	7,32
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,75	81,79	11,55	11,57	7,08	7,13

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

2. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,60	14,40
Italija	Tržaska kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 5. 6. 95

Nakupni Prodajni
81.29 81.521. REDNI tečaj za DEM
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolare.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 109 z dne 9.6. 1995 - Tečaji veljajo od 10. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	81,8446	82,0909	82,3372
Avstrija	040	šiling	100	1152,9350	1156,4042	1159,8734
Belgija	056	frank	100	394,6735	395,8611	397,0487
Kanada	124	dolar	1	82,7405	82,9895	83,2385
Danska	208	krona	100	2077,1477	2083,3979	2089,6481
Finska	246	marka	100	2643,7237	2651,6787	2659,6337
Francija	250	frank	100	2307,3293	2314,2721	2321,2149
Nemčija	280	marka	100	8107,8408	8132,2375	8156,6342
Grčija	300	grd	100	—	50,3873	50,5385
Irsko	372	funt	1	—	185,9843	186,5423
Italija	380	lira	100	6,9444	6,9653	6,9862
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2258,4037	—
Japonska	392	jen	100	134,2334	134,6373	135,0412
Nizozemska	528	gulden	100	7247,5989	7269,4071	7291,2153
Norveška	578	krona	100	1823,4534	1828,9402	1834,4270
Portugalska	620	escudo	100	77,1217	77,3538	77,5859
Švedska	752	krona	100	1577,7858	1582,5334	1587,2810
Švica	756	frank	100	9842,9187	9872,5363	9902,1539
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,7372	182,2841	182,8310
ZDA	840	dolar	1	113,6720	114,0140	114,3560
Evropska unija	955	ecu	1	149,7072	150,1577	150,6082
Španija	995	peseta	100	93,5321	93,8135	94,0949

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 10. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	837.604	801.830	1.639.434
117		98,5416%	94,8330%	96,4373%	170.000	83,760	80,183	163.943

Tečajnica borznega trga

št.: 106

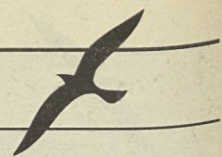
Datum: 9. 6. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pm. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	796	(4,5.93)	11.524	21	9.6.	11.500	12.090	12.000	11.500	242
PRB	1.000	(6,6.94)	14.237	1,17	9.6.	14.270	14.400	14.470	14.000	4.926
SAL	500	(7,29.8.94)	20.215	24	9.6.	20.200	20.320	20.450	20.170	2.224
SKBR	458	(16,5.94)	30.985	27	9.6.	31.000	31.120	31.150	30.760	13.417
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4,31.12.94	99,1	08	9.6.	99,1	99,3	99,2	99,0	2.734
RS02	9,5	8,1.10.94	103,6A	07	9.6.	103,4	103,7	103,8	103,4	16.730
RS08	5,0	3,30.11.94	84,9		7.6.	84,5	85,5			
RS11	7,0	4,15.1.95	91,0		7.6.	91,0	93,0			
RS11D	8,0	4,31.12.94	98,6	23	9.6.	98,0		98,7	97,9	1.514
RS12D	9,5	8,1.10.94	102,0		2.6.	102,0	103,8			
SKB1	10,0	4,1.11.94	96,7		8.6.	96,8	97,5			
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.500	14	9.6.	10.400	11.480	11.500	11.500	58
DAD	10.000	(1,6.94)	116.513	1,56	9.6.	116.950	118.600	119.750	114.350	13.749
FMD		(8)	14.302		8.6.	14.110	14.500			
GPCR			21.500		8.6.	19.400	21.900			
HMER			15.200		15,5.	13.800	15.300			
MKZ	218	(30,3.93)	9.049	31	9.6.	9.000	9.060	9.060	9.030	1.267
NIKR	4.000	(8,10.6.94)	4.025	1,08	9.6.	4.010	4.080	4.098	3.868	7.676
TCIR		(5)	739,8	41	9.6.	735,0	740,0	740,0	739,0	740
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23,5.94)	33.415	54	9.6.	33.400	34.150	34.150	32.000	3.412
PFNP			30.625	2,18	9.6.	30.600	31.890	33.000	30.120	1.868
RCSF		(6)	735,2		8.6.	630,0	680,0			
UBKP			9.654		7.6.	9.310	10.100			
VIP			40.900		31,5.	40.900	41.500			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK12,0	4,0	(1,11.94)	98,7		29,5.	96,2				
OZG	11,0	4,1.1.95	92,0	99	9.6.	92,1	94,9	92,0	92,0	658
PCE	12,0	6,1.12.94	99,0		7.6.	99,0				
PLJ	12,0	7,1.1.95	99,0		25,5.	99,5				
PCO	10,0	1,1.6.94	98,5	1,03	9.6.	97,6	98,8	98,5	98,5	295
RSGS1	10,0	4,1.6.94	28,1	50	9.6.	27,1	43,0	28,3	25,1	450

Tečajnica izvenborznega trga

ŠT. 106/95 - 9. 6. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pm. 1000 SIT
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			4.268		7.6.	2.560	3.800			
GRDO	119	(8.3.94.)	32.500		31.3.	1.000	8.000			
HBRO			2.601		8.6.	2.001	3.900			
INTR			3.525	61	9.6.	3.450	3.590	3.540	3.510	705
RODO			13.000		25.5.	10.500	13.500			
RGRS			310.5	11.22	9.6.	346.0	388.0	390.0	287.0	3.277
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
HBPO			3.080	65	9.6.	2.501	3.500	3.110	2.991	83
OKBPI						3.300				
KBPP			25.950		5.6.	18.000	30.000			
UBKC			4.424		7.6.	3.620	5.000			
ODPRTI TRG C - Obveznice										
GORO	10.0	9.(15.1.95)	99.34	24	9.6.	98.2	100.9	99.3	99.3	12
LOK	10.0	(1.10.94)	90.0	2.22	9.6.	88.5	91.0	90.0	89.5	748
MLJO	10.0	(1.4.94)	96.0		7.6.	93.4	96.5			
OSMO	10.0	(1.10.94)	83.2	22	9.6.	83.0	88.0	83.5	82.4	1.851
OLSO	10.0	81.9.94)	86.6	30	9.6.	86.7	88.7	86.6	86.6	114
ONM	11.0	(1.8.94)	92.8	05	9.6.	92.7	93.0	93.0	92.8	30.770
OPO	10.0	6.(1.2.95)	91.0	1.16	9.6.	90.8	91.8	91.0	91.0	411
URKK	8.50	2.(15.4.95)	80.0		15.3.	25.0				
VFO	10.0	(1.10.94)	98.5		30.1.	96.0	100.0			
KRATKOROČNI VREDNOSTNI PAPIRIJI										
Blagajniški BS v DEM										
60 dnevni (v SIT)										
90 dnevni (v SIT)										
120 dnevni (v SIT)										
Tolarski zapisi z nakupnim bonom										
BNB2 brez nak. bona(1.6.95) (1.6.95)			98.3		5.6.					
del nak. bona (v SIT) NBS1										
del nak. bona (v SIT) NBS2			19.662	20	9.6.	19.700	19.730	19.780	19.330	4.326
Dvodelni blagajniški zapisi BS										
150.000 SITskupaj maj										
tolarski del maj			108.6		2.3.					
devizni del maj			108.2		21.3.					
150.000 SITskupaj maj										
tolarski del maj										
devizni del maj										

RAI 1

7.00	Otroški variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke
10.00	Aktualno: Koncert godbe karabinjerjev ob 181. obletnici ustanovitve
10.45	Tednik o televizijskih progr. Laraichevedrai
11.15	Aktualna odd.: Verde-mattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Oddaja o medicini Check-up
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Otroški variete Tri minute
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	Risanke: Darkwing Duck
15.45	Otroški variete Disney Club, vmes risanke
17.40	Znanstveno-tehnološki tednik Albedo
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Dok.: Tocco e ritocco
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: I cervelloni (vodi Paolo Bonolis)
23.05	Dnevnik
23.10	Posebnosti TG1
24.00	Dnevnik 1 in vreme, filmske novosti
0.35	Film: Chiedi la luna (kom., lt. '91, i. M. Buy)
2.00	Proza

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Nan.: La clinica della Foresta nera
7.40	Film: dio, come ti amo (kom., lt. '66)
9.00	Dnevnik, 9.30 TGR v Evropi, 10.00 dnevnik
10.05	Film: Rossini, Rossini (biog., lt. '91)
11.30	Dnevnik
12.15	sereno variabile
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
13.55	Tenis: Roland Garros, Z
15.15	Glasba: Mio capitano
16.10	Aktualno: Dream Roads
16.45	Izzrebanje lota
16.50	Film: Il grido della guerra Sioux (western, ZDA '66, i. H. Keel, S. Brady)
18.15	Sereno variabile
18.45	Nan.: Dvojni obraz pravice
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: testimone sospetto (dram., ZDA '89, i. R. Ulrich, K. Lenz)
22.20	Aktualno: Profondo giallo (vodi E. Gardini)
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Tedenski dnevnik o programih Laraichevedrai

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.25	Film: Riflessi in un cielo scuro (dram., lt. '91)
9.00	Dnevnik o televizijskih programih
9.30	Film: Selvaggio West ('58, i. V. Mature)
11.00	Oddaja o kmetijstvu
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Nodo alla cravatta
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: tenis, medn. turnir Francije R. Garros
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	BlobCartoon
20.30	Film: Aquila Grigia grande capo dei Cheyenne (western, '77, i. B. Johnson, Iron Eyes Cody)
22.10	Publmaniana. Testimonial P. Chiambretti
22.30	Dnevnik, delzne vesti
22.55	Aktualno: Harem (vodi C. Spaak), 23.50 Letti gemelli, filmske novosti
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 Il disprezzo, 10.20 Teleprodaja, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 11.25 dnevnik
13.00	Variete: Sandra in Raimondo
13.30	Dnevnik
14.10	Medicine a confronto
16.25	Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami
18.00	Nad.: Uccelli di rovo, vmes (19.00) dnevnik, 19.30 nan. Le donne di Windsor
20.30	Filma: Fuoco verde (pust., ZDA '54, i. S. Granger, G. Kelly), 22.35 Il comune senso del pudore (kom., lt. '76, i. A. Sordi), 23.30 dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda
10.00	Affare fatto - Teleprodaja
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprema
16.00	Otroški variete
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Non dimenticate lo spazzolino da denti
23.00	Dnevnik
23.30	Film: La bocca (kom., lt. '91, i. C. Auger, T. Welch), vmes (0.30) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio, 12.30 Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Smile, 14.35 Non è la RAI
16.30	Nan.: Neon Rider
17.30	Variete: Benny Hill
17.45	Nan.: Primi baci
18.20	Variete: Benny Hill
18.50	Avtomobilizem F1
20.10	Odprti studio, vreme
20.45	Film: Sole rosso - Il segno della vendetta (krim., ZDA '94, i. M. Paré, R. Davi)
22.45	Film: Doppio bersaglio (pust., ZDA '93, i. M. Gail, K. McLeod)
23.40	Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Gavilan, 21.15 The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
19.30	Sportna odd. Ciclissimo
20.35	Sport Show
23.00	Spanski nogomet
1.00	Sport: biljard, 1.30 tenis
2.00	Film: Bankomatt ('89)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanke: Basni
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

07.50	Radovedni Tacek, ponovitev
08.05	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 23. oddaja, ponovitev
08.20	Male sive celice, kviz za šestosolce
09.15	Mlada Evropa poje, oddaja česke TV
10.05	Tok tok, za mladostnike
10.50	Zgodbe iz školjke
11.20	Kamniti lisjak, ameriški film
13.00	Poročila
13.05	Moski, zenske, ponovitev
14.05	Malo angleščine, prosim
14.30	Tednik
15.20	Poglej in zadeni, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Smrtonosno obdobje, nemška plz oddaja
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.18	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Krizkraz
21.15	Za tv kamero
21.30	Narava in tehnika, 4/6 del angleske plz serije
22.00	Ozare
22.15	Porocila, sport
22.30	Ob 50-letnici osvoboditve koncentracijskih taborisc
22.55	Sova: Inspektor Morse, 15/18 del angleske nanizanke
23.55	Goveda, francoski film

SLOVENIJA 2

08.45	Zgodbe iz oper: Holywoodski bohemi, 2/4 del angleske glasbene serije
09.45	Komisar Rex, ponovitev
10.40	Turistina oddaja
11.00	Sova, ponovitev
12.25	Kosarka NBA, posnetek: Orlando - Houston
13.55	Pariz: Tenis: Finale (Z), prenos
15.20	Velenje: Evropski atletski pokal Bruno Zauli, prenos Slovenski magazin
18.35	Karaoke, razvedrilna oddaja
19.10	Zlata krogla - Portorož '95
20.05	Smaragdni gozd, ameriški film
23.00	Sobotna noč: Novice; dokumentarec; Yardbirds; angleska lestvica

KANAL A

08.05	Ponovitve
17.25	Spot tedna
17.30	Mrces, ponovitev filma
19.10	Beverly Hills 90210 III, ponovitev
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes, dokumentarna oddaja
20.35	Samopostrezba usode
21.30	Ogenj v temi, ameriški film
23.05	Vreme
23.10	Kameleoni, posnetek koncerta
00.55	Eroticni film

Koper

14.30	Juke box, ponovitev
16.00	Euronews
16.10	Juke box, ponovitev
16.30	Rim: Genfest '95, prireditve mladi za mlade
18.00	Slovenski program: TV poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.40	O. J. - filmi, ki jih ustvarijo otroci
20.10	Euronews
20.30	»Vela...diamo noi!« oddaja o jadraniu
21.30	Achtung baby!, oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
22.00	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.30	Vsedanes
22.45	Velenje: Lahka atletika, evropski pokal »Bruno Zavli«

Avstrija 1

10.30	Nekoč je bil clovek
11.00	Duck Tales
11.35	Denis
12.00	Serie
14.30	Ljubezen in tako naprej
14.55	Blossom
15.20	Parker Lewis
15.45	Knight Rider
16.35	Superman
17.25	Melrose Place
18.10	Beverly Hills 90210
19.00	Preizkusnja
19.30	Milijonsko kolo
19.53	Cas v sliki, kultura
20.00	Vreme
20.15	Pogledi od strani
20.55	Ladja sanj
21.55	Sport
23.00	Boljši bo zmagal, avstrijski film, 1994
00.20	Alfred Veliki, britanski film, 1968
02.15	Igrajo: David Hemmings, Michael York, Prunella Ransome in drugi
03.05	Klic na pomoč Kalifornija, ponovitev
03.45	Beverly Hills, ponovitev
05.30	Tvegana igra, ponovitev
05.30	Raji zivali
05.30	Avstralski pticji cudez

Avstrija 2

09.05	Kraljevska poroka, ameriška glasbena komedija
10.35	Zmeraj z drugim, ameriška komedija, 1964
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Ozri se po deželi
13.55	Tenis: Roland Garros
17.20	Zemlja in ljudje
17.53	Svetovne religije
18.00	Nogomet
18.30	Sporna vprašanja
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Igrajo: Otto Schenk, Karlheinz Hackl, Agnes Baltsa in drugi
21.45	Cas v sliki
21.50	Zadnji boj
23.20	Srebrna strela, ameriški akcijski film, 1976
23.20	Igrajo: Gene Wilder, Jill Clayburgh in drugi
01.10	Pogledi od strani
01.20	Inside
01.50	Videonoč

Hrvatska 1

08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Otroški zbor
11.30	»Zagrebski malčki«
12.00	Lidarno '95, reportaza
12.15	Porocila
12.55	Cesarica, 195. del serije
13.00	Me je kdo iskal, zabavnoglasbena oddaja
13.40	Drobtinica, danski film
15.15	Porocila
15.25	Beverly Hills, 16/30 del serije
16.15	Turbo Limach Show
17.45	Televizija o televiziji
18.15	Prizma, multinacionalni magazin
19.15	Na začetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.03	Sport
20.10	V zadnjem trenutku, ameriški film
22.15	Igrajo: Richard Gere, Kim Basinger, Uma Thurman in drugi
22.15	Rezija: Phil Joanou
22.15	Mlada in lepa zenska se zateče po pomoč k priljubljenemu psihiatru. Ocaran nad njeno lepoto in zaplete v ljubezensko razmerje. Toda kaj hitro se izkaze, da lepota ni niti brezmočna niti naivna. Naiven je psihater sam, kajti obtožen je umora, ki ga je pravzaprav izvedla zenska.
23.00	Dnevnik
23.20	Slika na sliko
23.50	Sanje brez meja

Hrvatska 2

11.35	Slika na sliko
12.20	Briljantina, oddaja za mladino
13.00	Ekran brez okvirja
14.00	Roland Garros: Tenis
15.30	Brno: Košarka: Hrvatska - Romunija
16.30	Košarka NBA: Orlando - Houston
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Tom
20.40	Cro Pop Rock
21.30	Latinica: Moski imajo radi svetlo-laske
22.50	Sportna sobota
23.00	Nočna izmena
23.00	Zivljenje na severu, 79/110 del serije
23.00	Državnik novega kova, 13 del nanizanke
23.00	Sen smrti, angleski film

Madžarska

05.30	Vaska TV
06.00	Sončni vzhod
08.00	Otroški program
11.00	Medicinema
11.30	Kurili, Lov na lisice se nadaljuje
11.50	Dandanes
12.00	Zvon
12.05	Sosedje, ponovitev
12.35	Peti je lepo
13.10	Iz TV arhiva
14.15	Jajčni ples, ameriški film
15.05	Help, angleski film
16.40	Cas X
17.25	Odprta usta
18.15	Storije
18.30	Kolo sreče
19.10	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.10	5 minut proze
20.20	Smaragdova romanca, pustolovski film
22.10	Pravljice v novi preobleki, Trnuljica 1
22.15	Levi '50
23.10	Nocni program

NBC

10.00	Rolonda
11.00	Super prodaja
12.00	Porocila
13.00	Danes
14.00	Ameriška hokejska liga
15.00	Golf
16.00	NCAA
18.00	Danes
19.00	ITN novice
19.30	Ushuaia
20.30	Skozi cas
21.30	Govoreci jazz
22.00	ITN
22.30	Večer z Jayom Lenom
00.30	Zlata doba Rock 'n' Rolla
02.30	Zares osebno
03.00	Direktno z Rogerjem Aillesom
04.00	Skozi cas
05.00	McLaughlinova skupina

CNN

14.30	Real News For Kids
15.00	Healthworks
15.30	Moneyweek
16.00	Science and Technology
16.30	Style With Elsa Klensch
17.00	Showbiz This Week
17.30	Diplomatic Licence
18.00	Earth Matters
18.30	Evans and Novak
19.00	World Bussines This Week From London
19.30	Newsweek Saturday
20.00	Healthworks
20.30	Style With Elsa Klensch
21.00	Your Money
21.30	International Correspondents
22.00	Headline News
22.30	Futurewatch
23.00	Headline News
23.30	Both sides ... With Jesse
24.00	Headline News
00.30	Managing With Lou Dobbs
01.00	Pinnacle
01.30	On The Menu
02.00	The Big Story
02.30	Showbiz This Week
03.00	Larry King Weekend
04.00	CNN World News
05.00	Capital Gang
05.30	Headline News

DISCOVERY

17.00	Krila Rdece zvezde, film o letalu TU-20
18.00	Krila Rdece zvezde, film o sovjetskem strateškem bombniku
19.00	Krila Rdeca zvezda, film o sovjetskih letaloposilkah
20.00	Krila Rdeca zvezda, film o letalu »Fulcrum«
21.00	Izginjajoči svet, film o Salomonovih otokih
22.00	Detektivi pod drobnogledom, film o privatnih detektivih
23.00	Klasika na kolesih, film o Ford Mustangu
00.00	Po letu 2000, o vlakih, tovarni robotov itd.

SKY NEWS

13.00	News At Twelve
13.30	Week In Review
14.30	Century
15.30	Memories of 1970-91
16.30	Target
17.30	Week in Review - UK
18.00	Live at Five
19.30	Beyond 2000
20.30	Sportslime
21.00	Sky World News
22.30	CBS 48 Hours
23.00	Sky News Tonight
00.30	Sportsline Extra
01.00	Sky Midnight Extra
01.30	Sky Destination
02.30	Century

2/5	TVS 1	22.40
GOVEDO,		
francoski film, 1988		

Režija: Patricia Mazuy

Igrajo: Sandrine Bonnaire, Jean - Francois Stevenini, Jacques Spiessre, Salomee Stevenini in drugi.

Dva brata sta pred leti zivela intenzivno razvratno življenje. Kmetija, na kateri sta prebivala, je zgorela v požaru, ki sta ga pijana zanetila. Toda žrtev požara je bil tudi potepuh. Tako je starejši brat odsedel 15 let v zaporu.

Medtem pa si je mlajši brat z neupravičeno odškodnino omogočil novo življenje. Poročil se je in si ustvaril družino.

Vrnitev starejšega brata v vas prinese vznemirjenje, razkrijejo se lazi preteklosti. V srcu mlade žene pa se vname divja strast do moževega brata.

Sandrine Bonnaire

KANAL A	20.35
SPLOŠNA PRAKSA,	
avstralska nanizanka, 25. del	

Režija: Graham Thorburn

Igrajo: Michael Craig, John McTernan in drugi
Alan in Leight prideta iz Rima, da bi jima Robert svetoval glede Leighine bolezni. Zgodba z mračnim koncem se zaključuje z ugotovitvijo, da nekaterih bolezni ni mogoče ozdraviti...

2/5	TVS 2	21.05
SMARAGDNI GOZD,		
ameriški film, 1985		

Režija: John Boorman

Igrajo: Power Boothe, Meg Foster, William Rodriguez, Yara Vancan in drugi

Smaragdni gozd je amazonska džungla, ki jo neusmiljeno krčijo, kljub temu da tam živijo domačini - Indijanci na stopnji kamene dobe, ki jim napredek in civilizacija lahko prinesejo le smrt in iztrebljenje. V tej divjini živijo Indijanci plemena Nevidni in posvojijo se skoraj dojenčka, dečka, ki se jim zdi božanstvo. Fantič pa je sin inženirja Billa Markhama pri multinacionalki, ki pripravlja s krčenjem džungel teren za ceste, zgradbe itd. Bill deset let isče sled za izgubljenim sinom, ki pri Indijancih raste v spretnega, močnega dečka. Po »zaslugi« sosednjega, zaradi vpliva civilizacije že degeneriranega in pijančevanju vdanega plemena Okrutnih se zdi, da tudi Nevidnim preti podobna usoda... Pa vendar bo prav deček našel način za preživetje, pri čemer mu bo oče, potem ko se bosta srečala in spoznala, v odločilno pomoč...

TVS 2	22.55
SOBOTNA NOČ,	
glasbena oddaja	

Osrednji del večera bo namenjen predstavitvi angleške skupine Yardbirds. Angleška skupina je nastala leta 1963 in v petih letih delovanja ustvarila vrsto hitov: For Your Love, Heart Full Of Songs, Shapes Of Thing, Still I'm Sad, I'm A Man. Poleg uspeha v Angliji so osvojili tudi publiko v Ameriki.

2/5	A KANAL	21.30
OGENJ V TEMI,		
ameriška vojni film		

Režija: David Jones

Igrajo: Olympia Dukakis, Lindsay Wagner, Jean Stapleton

Emely je živila normalno življenje starejše gospe. Toda padec po stopnicah ji je spremenil življenjsko usodo in postala je nemočna in v breme prijateljem in otrokom. Po začasnih težavah se hčerka in mati znova navežeta.

TVS 1	20.10
KRIŽKRAŽ,	
kontaktna zabavna oddaja	

V življenju se nekatere stvari iztečejo zato, da naredijo prostor drugim, novim, drugačnim. Končev je toliko, kolikor je osebnih zgodb in nezdod. Nekateri so veseli, drugi žalostni, vsi pa prinašajo nova pričakovanja. Včasih se od koga ali celo od česa težko poslovimo, ker smo se navezali, čeprav bi bilo morda potrebno narediti konec že mnogo prej.

Najlepši konci so seveda v pravljičah, ampak prav zaradi te presežne lepote tudi najbolj depresivni, kajti nihče ne ve, kaj se je dogajalo po tem, ko je happy endu potekel rok trajanja.

TVS 1	21.30
NARAVA IN TEHNIKA,	
angleška plz serija	

Ljudje si lahko nadenejo dodatno obleko, zivali pa lahko spremenijo le naravno površino svojih teles. Kožo, dlako in povrhnjico uporabljajo kot varovalni mehanizem. Človek je posnemal njihovo tehniko z uporabo kovin in novih materialov, npr. s kelvarjem...

2/5	TVS 1	11.20
KAMNITI LISJAK,		
ameriški film		

Igrajo: Buddy Ebsen, Joey Cramer, Belinda Montgomery in drugi

Režija: Harvey Hart

Zgodba Kamnitega lisjaka je ves čas predivljiva; v okviru podobnih zgodb z daljnega severa, kot jih znata pisati le Jack London ali James O. Curwood (ta dva sta tudi najbolj prevajana v slovenščino), nam avtorji v enem boljših mladinskih filmov predstavijo dečka, ki bi rad pomagal resiti bolehnemu dedu propadajoče posestvo. Lokalne pasje dirke s sanmi, s privlačno nagrado so zanj tolikšni izzivi, da se skušnjava ne more upreti. Svojemu psu zaupa in dirka, v kateri glavni favoriti ne izbira sredstev za doseg zmage, je nadvse nape-ta...

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00
Poročila: 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Slovensčina; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Godci ne poznajo meja; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Igra; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 Novice, obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Glasbene želje; 16.35 Popevki tedna; 17.50 Šport; 19.00 Večer z J. Webrom: gost, koncert, country.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovske skladbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 Glasbeni cikel; 19.30 Puritanci; 22.30 Znamenite pri-ture; 23.55 Utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesi, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na MV; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športni pr. MV.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah;

14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Voden program; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrt-nice, zahvale; 13.00 Pesmi tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 19.30-24.00 Večerni pr. z Metko Centrih Vogelnik.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriška panorama; 14.10 Od Pluja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih glorič; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrt-nice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

11.00 Curriculum vitae; 14.30 Kinoburger; 17.00 RO: Klezmer 1993; 18.00 Radio Repot; 19.00 TB: Joshua Redman; 20.00 Amnezija: Laurie Anderson, 1. del; 21.00 Sobotni DJ Graffiti.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljičica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert: pianist P. Levi; 11.30 Iz Dopisnic z najbližjega vzhoda; 11.40 Znani ansambli; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 12.45 Zborovska glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Ivo Tul; 18.00 Mala scena: Srce brez potnega lista (J. Povše, 5. nad.); 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Mor-ski val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

07.00 Video: Rock Am Ring Weekend; 10.00 The Worst Of Most Wanted; 10.30 Cik - cak šov; 11.00 Velika slika; 11.30 Hit List Uk; 13.30 First Look; 14.00 Video; 17.00 Dance; 18.00 Velika slika; 18.30 MTV News - Weekend Edition; 19.00 Evropski Top 20; 21.00 Unplugged; 23.00 Fir Look, pon.; 23.30 Cik - cak šov; 02.00 The Worst Of Most Wanted; 02.30 Chill Out Zone; 04.00 Nočni video

SKY ONE

16.00 Daddy Dearest; 16.30 Tretja kompanija; 17.00 Dogodivščine Brisco Countryja ml.; 18.00 Parker Lewis ne more izgubiti; 18.30 Konjeniki; 19.00 Rokoborba; 20.00 Space Precinct; 21.00 The X Files; 22.00 Cops I; 22.30 Cops II; 23.00 Zgodbe iz kript; 23.30 Stand And Deliver

PRO 7

11.50 Parker Lewis; 12.15 Spogledovanje na cesti; 13.40 Potovanje na dno morja, pon.; 15.30 Pro Movie; 16.00 Upor sužnje, italijško - nemško - španski zgodovinski film, 1960; 19.00 Risanke; 19.55 Poročila; 20.15 Smrtonosno orožje III, ameriški akcijski film, 1992; 22.35 Karate tiger III, ameriški akcijski film, 1988; 00.30 Poročila; 00.40 The Retaliator, ameriški akcijski film, 1886; 03.50 Oceanska pustolovščina; 04.40 Poročila; 04.50 Bonanza

PREMIERE

14.00 Morski psi pred kamero, dokumentarec; 15.00 Nogomet; 18.10 Mož brez obraza, ameriški film, 1993; 20.15 Hokus Pokus, am. komedija, 1993; 22.00 Boks; 00.00 Groza; 00.45 Telesni staržar za vroče noči, ameriški triler, 1993; 02.20 Mrtevčeva vrnitev, ameriški film, 1991; 04.00 Center Of The Web, ameriški film, 1993; 05.25 Rojen v Queensu

SAT 1

13.00 Catwalk - skupina hoče na vrh, 9/29 del ameriške hum. serije; 13.50 Cagney in Lacey; 18.30 Pojdi na vsa; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Steinerjeva galsbena parada; 20.00 Ohoho moški; 23.00 Madame O., in njena zelo draga dekleta, danski erotični film, 1977; 00.40 Portnoyeve težave, ameriška tragikomedija, 1971

EUROSPORT

08.30 Dirke s tovornjaki; 09.00 Formula 1, ponovitev; 10.00 Nogomet; 14.00 Tenis, prenos iz Roland Garosa; 17.00 Rugby; 20.00 Golf; 22.00 Tenis, vrhunec; 23.00 Formula 1; 01.00 Mednarodni motošport

RTL

11.50 Princ z Bel - Aira; 12.20 Full House; 12.50 Korak za korakom; 13.15 Kdo je tu šef?; 14.45 Knight Rider; 16.50 Beverly Hills, 90210; 17.45 Melrose Place; 19.00 Formula 1; 20.15 Odadja za 1000 fisoč mark; 22.00 Kako, prosim?; 23.00 Sobotna noč; 00.00 Filmi

RTL 2

11.20 Manhattan bo moj; 14.15 Risanke; 17.05 Lucky Star, nemški mladinski film, 1980; 18.25 Usnjena nogavica, 1. del; 20.00 Poročila; 20.15 Polje sanj, ameriški triler, 1993; 22.25 Boter iz Greenwich Villagea, ameriški gangster-ski film, 1983; 00.40 Svet poln čudes, angleška psihološka študija

SKY MOVIES

15.00 Bushfire Moon, avstralski film, 1987; 17.00 Split Infinity, ameriški film, 1992; 19.00 Homeward Bound: The Incredible Journey, ameriški film, 1993; 21.00 Addams Family Values, ameriška komedija, 1993; 23.00 King Of The Hill, ameriški film, 1993; 00.45 Midnight Confessions; 02.10, Addams Family Values

MOVIE CHANNEL

15.00 Breathing Lessons, ameriški film, 1993; 17.10 Rover Dangerfield, am. film, 1992; 19.00 Hocus Pokus, ameriški film, 1991; 21.00 National Lampoon's Loaded Weapon, ameriški film, 1993; 23.00 Beyond Suspicion, ameriški film, 1993; 00.40 Petain, ameriški triler, 1992; 03.00 Another Woman's Lipstick, ameriški triler, 1993; 04.30 The Happy Hooker, ameriški film, 1974

FILMNET +

11.40 Bride Of Violence; 16.45 Passport To Murder, ameriški film, 1992; 18.15 Jack The Bear, ameriški film, 1993; 20.00 Dave, ameriška komedija, 1993; 22.00 Stockholm Marathon, ameriški film, 1994; 23.30 Forces Beyond; 03.00 Raunch; 04.00 Where Angels Dare To Tread

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; McLaughlinova skupina; Hello Austria, Hello Vienna; Europa Journal; Video moda; X press zabava; Rolonda; Super Shop; Antarktika, dokumentarni film; 14.00 Šport, hokej na ledu, golf, gimnastika; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuaia; 20.30 Detaline; 21.30 Govorimo o jazzu; 22.00 Novice; 22.30 The Tonight Show; 23.30 Pozno zvečer z Conan O'Brienom; 00.30 Zlata leta Rock' n' Rolla

DSF

12.00 Motošport; 13.45 Klasični šport; 16.00 ADAC; 20.15 Boks; 20.55 Nogomet; 22.50 Wrestling

VOX

16.05 Poirot Agathe Christie, ponovitev filma; 18.15 Naravni parki sveta; 19.15 Živa divjina, dokumentarni film; 20.15 Inspektor Wexford posreduje; 22.00 Spiegel TV special; 00.00 Ameriški nogomet; 01.00 Svet senc - vrnitev iz nič

TNT

20.00 The Last Voyage am. film, 1960; 22.00 The Twenty - Fifth Hour, am. film, 1967; 00.00 The wagons Roll At Night, am. film, 1950; 01.30 Wyoming; ameriški film, 1940

3 - SAT

17.20 Mrzlo mleko in vroče pesti, ameriški (čb) film; 20.15 Princ Friedrich Von Homburg; 22.05 Smešno je, če...; 23.05 Boulevard bio

ZDF

11.30 Sanje kitajske morske deklce; 17.50 Sodeluj; 18.00 Schwarzwaldska klinika, nadaljevanje; 19.00 Danes, vreme, 19.25 Skrita kamera; 22.00 Aktualni športni studio; 23.20 Bia, ženska kača, film; 00.55 El Greco

FILMNET

12.00 Z vetrom, ameriška romantična komedija, 1993; 15.00 Nogomet; 18.00 Med smehom, ameriška drama, 1984; 20.00 Sence in megle, ameriška drama, 1992; 22.00 Zbujen pred nevarnostjo, ameriška kriminalka, 1984

CARTOON NETWORK

06.00 Dotik modrega med zvezdami; 06.30 Spartakus; 07.00 Jutranja ekipa; 08.00 Vrnitev v Bedrock; 08.30 Scooby & Scrappy Doo; 09.00 Jetsonovi; 09.30 Droopy D; 10.00 Dinosaur Dink; 10.30 Lutke; 11.00 Heathcliff; 11.30 Spartakus; 12.00 Groznja Penelope; 12.30 Josie & Pussycats; 13.00 Vrnitev v Bedrock; 13.30 Dotik modrega med zvezdami; 14.00 Kapitan Caveman; 14.30 Plastični človek; 15.00 Kapitan Planet; 15.30 Gattar; 16.00 Sharky & George; 16.30 Bugs & Daffy noč; 17.00 Detektiv Palec; 17.30 Swat mačke; 18.00 Top Cat; 18.30 Scooby Doo, kje si?; 19.00 Jetsonovi; 19.30 Kre-menčkovi

TV 5

16.10 Geniji v travi; 17.15 Lunapark; 17.45 Vprašanje za prvaka; 18.15 7 dni v Afriki; 18.30 Poročila; 19.30 Belgijjska poročila; 21.30 Festival; 21.55 Poročila; 22.40 Gledališka predstava

NOVICE

Danes

Sobota, 10. junija 1995

TENIS

UNDER 18 MOSKI

15.00 na Padricah: Gaja - ST Città di Udine

UNDER 12 ŽENSKO

15.00 na Padricah: Gaja CT - Zaccarelli Gorica

UNDER 12 MOSKI

15.00 v Cervinjanu: Junior Cervignano - Gaja

KOSARKA

PRVENSTVO »POMLAD«

16.00 v Brisckih, dom Ervatti: Dom - Libertas

Jutri

Nedelja, 11. junija 1995

HOKEJ NA KOTALKAH

INTERLIGA

18.00 v Beljaku: Villach - Polet

ROLKANJE

STAFETA ZA ITALIJANSKI POKAL

9.30 v Bocnu: nastopa tudi Mladina

Obvestila

SD KONTOVEL - SEKCIJA MINIBASKET

prireja od 12. do 23. t.m. kosarkarski tečaj za začetnike in minikosarkarje na odprtem igrišču na Kontovelu, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 17.00 do 18.00 za letnika 1988/89 in od 18.00 do 19.00 za letnike 1984/85/86/87.

PLANINSKA ODSEKA

SK DEVIN IN SZ SLOGA

vabita na srečanje planincev v Gorici. Odhod s kombijem in osebnimi avtomobili jutri, 11. t. m., ob 8. uri iz Sosljana. Prijave ali pojasnila na tel. st. 200782 (Francko) ali 226283 (Viktor).

PRIMOTOR KLUB

obvesca, da bo odhod na avtobusni izlet v Mugello jutri; 11. 6. 1995 ob 5.15 izpred telovadnice v Dolini. Na avtobusu je se nekaj prostih mest. Informacije nudi Jasna po telefonu 228292 med 18. in 20. uro.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

prireja od 12. do 16. junija na Stadionu 1. maja ODBOJKARSKI TABOR za deklice in dečke rojene leta 1983 in mlajše. Tabor je namenjen tako tistim, ki že igrajo miniodbojko, kot začetnikom. Pod strokovnim vodstvom bodo otroci od 8.30 do 12.30 ure spoznavali igro ob mreži in predvsem veliko igrali. Za varstvo otrok pa bo na Stadionu poskrbljeno že od 8. ure dalje. Prijave in dodatna pojasnila v tajnistvu Bora (tudi po tel. 51377) dopoldne in popoldne, ter pri prof. Marku Kalcu (tel. 814212) in Nadji Debenjak (tel. 569785).

SZ SLOGA

obvesca, da je na razpolago se nekaj prostih mest za celodnevni (9. - 16.30) tečaj miniodbojke od ponedeljka, 12. t.m., do torika, 20. t.m. namenjen otrokom letnika 83 in mlajšim. Tečaj bo potekal na Opcinah. Poskrbljeno za kosilo in razvedrilne dejavnosti. Prijava zbira urad ZSSDI v Trstu, ul. sv. Franciska 20, tel. 635627 od 9. do 14. ure in prof. M. Cac tel. 214290. V ponedeljek, 12. t.m., bo zbiralnice tečajnikov ob 9. uri pred vhodom naselja Vilaggio del fanciullo, ul. Conconello na Opcinah.

JK CUPA

sporoča, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TECAJE: od 12. do 23. 6. za letnike 85-88 - celodnevni, od 12. do 23. 6. za letnike 80-86 - popoldanski, od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85-88 - celodnevni, tečaj od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80-86 - popoldanski ter tečaj od 10. do 21. 7. - nadaljevalni ter tečaje Windsurfa: enotedenski tečaj (sobota in nedelja izključena) od 3. do 7. 7. ter od 10. do 14. 7. Prijave sprejemamo na klubskem sedežu v Sosljanskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure, tel. st. 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA

SEKCIJA SD POLET

prirejata od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvorišče pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SD POLET - kotalkarska sekcija

organizira kotalkarski tečaj za začetnike od 12. do 24. junija. Informacije tel. 213420.

RITMIČNI ODSEK SD KONTOVEL

obvesca, da bo zaključna akademija danes, 10. t. m., ob 18. uri na društvenem igrišču na Kontovelu. Vljudo vabljeni!

SD JADRAN

obvesca, da bo redni občni zbor v nedeljo 18. t.m., v mali dvorani Prosvetnega doma na Opcinah, ob 9.30 v prvem sklicanju in ob 10.30 v drugem sklicanju, s sledecim dnevnim redom: poročila, diskusija, volitve novega odbora, razno. Vabljeni.

JK CUPA

vabi na večerno regato za kajutne jadrnice danes, 10. t. m. s startom ob 21. uri pred sosljskim zalivom. Vpisovanja na društvenem sedežu.

Borov plavalec Feruglio v vrsti FJK

Mladi plavalec Plavalnega kluba Bor Matteo Feruglio je v teh dneh prejel vabilo, da se kot član deželne reprezentance Furlanije-Juljske krajine udeleži prvega državnega prvenstva za začetnike A, ki bo prihodnji mesec v Molvenu (TN).

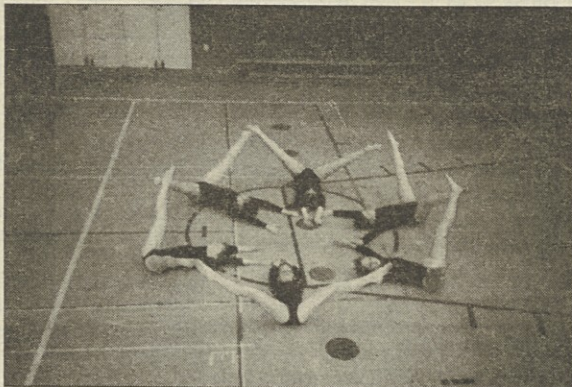
Reprezentanco sta izbrala selektorja Carlo Lesa (UN Friuli) in Alessandra Gianolla (US Triestina), ki sta vanjo poklicala po pet deklet in pet fantov. Med tem ko je pri dekletih reprezentanca povsem tržaska (2 plavalke sta iz Triestine, 3 pa iz Edere), pa sta pri fantih v ekipi FJK samo dva plavalca iz Trsta. Ob Ferugliu je namreč v ekipi se en plavalec Triestine.

Izbor v deželno reprezentanco, v kateri bo Feruglio plaval 100 in 200 m prsno ter v stafetu 4 x 100 mešan, predstavlja zanj in za PK Bor veliko priznanje, se posebej, če vemo, da za to kategorijo doslej državnih prvenstev sploh ni bilo in bo torej slo za prvo uradno prvenstvo na državni ravni.

RITMIČNA GIMNASTIKA

Borove ritmičarke bodo jutri sodelovale na državnem prvenstvu Slovenije

Čaka jih naporen konec sezone

Konec letosnje tekmovalne sezone bo za Borove gimnastičarke izredno intenziven.

Ze jutri bodo nastopile v Ljubljani, kjer bodo na državnem prvenstvu Slovenije za skupinske vaje sodelovale s svojo točko, oz. dvema, v okviru C programa. Za ta nastop so se v zadnjem času pripravljale zelo skrbno, prikazale pa bodo vaji s trakovi in kiji. V zelo kakovostni konkurenci ekip iz vse Slovenije sicer ne morejo računati na vidnejši uspeh, vsekakor se bodo potegovala za čim boljše uvrstitve.

Potem, ko so pred kratkim sodelovale z 9 točkami gimnastičnega sporeda na »Prazniku frtalje« v Standrežu bodo mlade borovke opravile še nekaj nastopov na raznih prireditvah. Tako bodo 16. junija sodelovale na Borovi sagri, ki bo na sporedu na Opcinah, kjer bodo svoje sestave prikazale v premoru kosarkarske tekme, v kateri bo sodeloval tudi Jadran.

Prejele so tudi vabilo za nastop (15. junija) v Devinu v okviru tamkajšnjega krajevnega praznika, že dan kasneje pa tudi v okviru kulturnega sporeda ob priliki razstave vin na Repentabru.

Skratka, priložnosti za prikaz gimnastičnega znanja, ki so ga osvojile v minuli sezoni, bo dovolj.

- boj -

Na sliki: Borove gimnastičarke med vadbo elementov za letošnje nastope na raznih tekmovanjih in prireditvah

Na nogometnem turnirju »Trst, pristanišče Evrope« danes nastop Bora Farco

Mednarodni nogometni turnir za najmlajše »Trst pristanišče Evrope«, ki ga organizira sportno društvo Portuale na »Ervattiju« je v polnem teku. Danes ob 18. uri bo stopila na igrišče tudi naša združena ekipa Bor Farco in se bo spoprijela z dokaj močno in kvotirano hrvasko ekipo Istre in Pulja, ki je s 3:0 že premagala tržasko ekipo San Luigi Vivai Busa, in ki je tudi skupno z našo ekipo v isti, četrti skupini. Obeta se zanimivo srečanje, v katerem so gostje iz Pule nesporni favoriti. V finalno azo se iz vsake skupine uvrsti samo ena ekipa. (d.gr.)

V Igrah pod košema Sokol boljši od Poleta

»PRVI KOŠI«

Don Bosco B - Polet 2:50 (2:30)

POLET: Sosić 16, Dolenc 6, Danev 8, Simonettig, Guštin, Rožac 6, Rauber 10, Piccini 4, Mikolić, vaditelj Vremec.

Proti drugi postavi Don Bosca so poletovci dosegli zelo visoko zmago in o njihovi premoči nazorno kažejo tudi izidi posameznih četrtin (16:0, 14:2, 6:0, 14:0). (M.G.)

RCT Gentili - Polet 24:24 (8:12)

POLET: Mikolić, Dolenc 6, Rauber, Danev, Piccini, Sosić 18, Rožac, Pulissa, Jevnikar, Simonettig (0:2), vaditelj Vremec.

Tekma je bila izredno napeta in izenačena. Po zelo spodbudnem začetku (10:0) so poletovci v drugi četrtini nekoliko popustili (2:8), v preostalih dveh četrtinah pa je bila igra se naprej izenačena (10:8, 4:4) in se je tudi končala brez zmagovalca. (M.G.)

IGRE POD KOŠEMA

Sokol - Polet 3:4

Stafeta 1:0, prva tekma 0:2, dvokorak desno 1:0, druga tekma 12:6, dvokorak levo 0:1, tretja tekma 0:2, prosti meti 0:1.

SOKOL: Trampuž, Brščak, Lansetti, Kosmina, Rogelja, Sila, Legiša, Marković, vaditelj Popović

POLET: Sosić, Danev, Piccini, Mikolić, Rožac, vaditelj Vremec.

Za izredno borbenost in poztvovno je treba pohvaliti minikosarkarje obeh ekip. (M.G.)

TROFEJA JADRAN

Kontovel - Divača 30:40 (20:18)

KONTOVEL: Stoka 8, Zavadlav 2, Turco 2, Matiačić 9, Piculin, Privilegi 8, Cecchi 1, A. Budin, Jazbec, Nabergoj.

DIVAČA: Stok 6, Lovrenčić 4, Simetić 6, Mlajc 6, Barujić, Polh 6, Gorjup 4, Cepar 6, Lavrić, Delić, Hrvat 2, Puntar.

Prvi del, ki je bil precej izenačen, se je končal z vodstvom Kontovcevcv, ki pa so v nadaljevanju popustili. Do tega je prišlo tudi zato, ker so imeli gostje na razpolago večje število menjav.

PROSEK / 32. OBČNI ZBOR ŠD PRIMORJE

Živahnost razprave je pokazala, da je društvo članom zelo pri srcu

SD Primorje, ki je eno izmed naših najstarejših sportskih društev sploh, je imelo v ponedeljek na svojem sedežu 32. redni občni zbor, ki se ga, kot je poudaril sam predsednik Dario Kante, ni udeležilo »pretirano« dosti članov.

Občni zbor pa je potekal v sproščnem vzdušju in tudi konstruktivne diskusije ni manjkalo, kar je seveda se kako spodbudno in tudi kaže, da je prososko društvo vitalno in da je članom zelo pri srcu.

Po izvolitvi predsednika občnega zbora (Stefi Pertot) je bilo na vrsti predsedniško poročilo Daria Kanteta.

Predsednik je uvodoma dejal, da je nogometna sekcija nastopila v raznih prvenstvih s petimi ekipami in tudi balinarska sekcija je bila zelo aktivna, saj so balinarji nastopili na prvenstvu ZSSDI in na raznih turnirjih na Trzaskem in v Sloveniji.

Dejal je, da s člansko ekipo pri društvu gotovo niso zadovoljni, saj je s 27 točkami zasedla le 9. mesto, čeprav so od nje pričakovali mnogo več, celo da bi se borila za napredovanje v višjo ligo. Ne samo: mostvu je po 19 kolih celo pretilo nazadovanje v nižjo ligo, saj je bi-

lo s pičlimi 13 točkami na predzadnjem mestu lestvice. Zamenjava trenerja (Krizmana je nadomestil Franzot) se je takoj izkazala kot uspešna poteza, saj je mostvo odtlej zaigralo kot prerjeno, nogometasi so spet dobili prepotrebno samozavest in tako se je ekipa resila pred najhujšim.

Ekipa mladincev je bila dokaj uspešna, dokler jo je vodil trener Franzot, rezultati pa so bili slabši v drugem delu prvenstva zaradi poškodb igralcev in tudi zaradi vključevanja mladincev v člansko vrsto. Mostvo pa je povsem odpovedalo, ko je tehnično vodstvo prevzel Krizman.

Narascajniki in najmlajši Primorja so v tej sezoni igrali pri združenih ekipah Zarje in Bora in pri pomogli, da sta obe ekipi, ki so jima stalno sledili tudi odborniki Primorja, dosegli zelo dobre rezultate. Društvo je gotovo imelo največ zadoščenj s prvo združeno ekipo začetnikov, ki se je enakovredno merila z najboljšimi mostvi na Trzaskem in je osvojila odlično tretje mesto. Bolj kot sam rezultat pa je spodbudno to, da je ekipa pokazala moderen nogomet, za kar je treba predvsem pohvaliti oba

trenerja prof. Stojana Kravosa in Mitjo Stoko.

Mlajši cicibani, ki jih je vodil Danilo Zuzic, so nastopili v prvenstvu CSI in so pokazali lep napredek.

Predsednik je pozitivno ocenil delovanje odbora, saj je Primorje skupno odigralo kar 160 tekem, tako da organizacijskega dela gotovo ni manjkalo. Javno se je zahvalil Egonu Emiliju, ki je skrbel za prevoz najmlajših nogometašev. Odborniki so uspešno izpeljali razne pobude, turnirje, »sagre«, skrbeli so za kiosk na igrišču in za društveni sedež in predsednik se jim

je tudi javno zahvalil. Se posebno zahvalo pa je izrekel Dariju Sardocu, ki je skoraj sam dokončal dela v društvenem sedežu. Ob koncu svojega posega je predsednik toplo povabil predvsem mlade, da pristopijo v društvo in mu pomagajo, in se nato se zahvalil sponzorjem in vsem, ki so na katerikoli način pomagali društvu.

Po pozdravu, ki ga je prinesel predsednik NK Bor Boris Krapež in vabilu k večjemu pristopu k društvu predvsem najmlajših, se je razvnela živahna, toda konstruktivna diskusija glede združe-

vanja moči na mladinskem in članskem nogometnem področju. Se pred kratkim bi ta argument (in ne samo pri Primorju) povzročil med prisotnimi veliko negotovost. Casi pa so se spremenili in težko ekonomsko stanje, v katerem se skoraj vsa naša društva nahajajo, ter drugačna mentaliteta, prevsem pri najmlajših, in racionalizacija moči, bodo neizogibno privedle do tega, da bo prišlo tudi v nogometu do združenja sil.

Vsaj taka je bila želja večine prisotnih in tudi samega predsednika. (bl)

ODBOJKA / SVETOVNA LIGA

Italijani brez težav odpravili slabe Grke

V igri mačke z mišjo azzurri oddali samo 11 točk

Italija - Grčija 3:0 (15:5, 15:4, 15:2)

Italija: Rosalba (0+4), Gravin (8+15), Papi (2+3), Sartoret (6+6), Pippi (0+0), Giani (5+7), Pasinato (8+8), Bovolenta (1+7), Meoni (5+1), Giretto (1+3), Giazzoli, Bellini.

Grčija: Giourdas (1+14), Hadjiantoniou (1+3), Angelidis, Karamaroudis (0+1), Panoussos (2+1), Samaras (0+9), Drakovic (2+16), Andreopoulos 0+0, Theodoridis (1+7), Bozidis 0+0, Spanos (1+0), Christoforidis.

Sodnika: Hobor (Madzarska) in Zarikov (Rusija).

Trajanje setov: 31, 23 in 24 minut; gledalcev: 2500; servis (točke/napake): Italija 17/7, Grčija 16/4.

Odbojarska reprezentanca Italije je se laže od pričakovanih premagala Grčijo, ki v bistvu ni nudila nikakršnega odpora, o čemer najbolje priča podatek, da so gostje v treh setih osvojili vsega 11 točk.

Velasco je prvič letos v svetovni ligi na mestu podajalca preskusil Marca Meonija, skoraj dva seta pa je bil na igrišču tudi mladi Simone Rosalba (letnik 1976), za katerega je bil včerajšnji nasprotnik kot po meri.

Prave igre ni bilo, Grki pa so vodili samo na začetku drugega niza, ko je bil izid 1:3. Toda azzurri so nato do konca srečanja osvojili se 29 točk,

Glanijev napad med včerajšnjo tekmo v Trstu (Foto KROMA/Balbi)

Grki pa samo se tri in igre mačke z mišjo je bilo konec.

Grški trener Gilberto Herrera je po tekmi dejal, da je trenutno pač taka odbojarska realnost, da pa je od svojih fanov vseeno pričakoval kaj več, Velasco pa je bil zadovoljen z zmago, se posebej, ker zna na koncu v boju za prvo mesto v skupini odločiti tudi kolicnik v nizih.

Danes ob 19. uri bo še druga tekma v Vidmu. (rg)

Mladi jadrancovci dvakrat uspešni na turnirju v Turinu

Na velikem mladinskem košarkarskem turnirju v Turinu, na katerem nastopa v različnih kategorijah kar 128 ekip iz vse Evrope, je Jadranovo mostvo »propaganda« osvojilo dve zmagi in v konkurenci 36 ekip se je uvrstilo med prvo dvanajstero.

IZIDA: Jadran - Don Bosco Crocetta 93:61, Jadran - Aosta 87:56.

O turnirju bomo se poročali.

KOŠARKA / 12. TURNIR SARTI

Jadran TKB v tekmi za 3. mesto proti Servolani

V polfinalu Don Bosco boljši
Danes tudi tekmovalje za 3 točke

S finalnimi tekmami in nagrajevanjem ekip ter najuspešnejših posameznikov se bo nocoj zaključila 12. izvedba turnirja Sarti. V včerajšnjem polfinalu je Don Bosco premagal Jadran TKB in se tako uvrstil v finale za 1. mesto proti Illycaffèju, naša združena ekipa pa se bo v tekmi za 3. mesto pomerila s Servolano. Organizatorji so tudi poskrbeli za zanimivo tekmovalje v metu za 3 točke, nastopala pa bosta po dva igralca vseh starih finalistov.

IZIDI POLFINALOV

Skupina A: Servolana - Sgt 62:42, Sgt - Illycaffè 46:68, Illycaffè - Servolana 71:50.

Vrstni red: 1. Illycaffè 4, 2. Servolana 2, 3. Sgt 0.

Skupina B: Don Bosco - Barcolana 61:50, Barcolana - Jadran TKB 45:54, Jadran TKB - Don Bosco 35:47.

Vrstni red: 1. Don Bosco 4, 2. Jadran TKB 2, 3. Barcolana 0.

Jadran TKB - Barcolana 54:45

JADRAN: Arena 18 (4:4, 2:3, 4:6), Oberdan 4 (1:2, 0:2, 2:5), Pregarc 8 (3:7, 0:1, 2:2), Vitez 6 (1:3, -, 4:4), Samec (0:2, -, -), Rauber 13 (3:4, 2:3, 1:2), Guiducci 3 (1:2, -, 1:6), Hmeljak 2 (1:3, -, -), M.Emili in Gobbo nv.

Met za dva 14:27, met za tri 4:9, skupno 18:36, pm 14:25. SON: 16. 3T: Arena 2, Rauber 2).

BARCOLANA: Bevitori 4,

Fortunato 13, Milloch 2, Miggianno 2, Ellero 5, Rogantin, Borghesi 1, Job 2, De Guarrini 8, Macchi 2, Marassi 6.

Jadran TKB - Don Bosco 35:47

JADRAN: Arena 6 (2:5, 0:2, 2:2), Oberdan 2 (1:4, 0:1, -), Pregarc 11 (3:4, 1:2, 2:4), Vitez 1 (0:3, 0:2, 1:2), Samec 6 (3:3, -, -), Rauber (0:4, 0:4, -), Guiducci (0:1, -, 0:2), Hmeljak 2 (1:2, -, -), M.Emili 2 (1:1, -, -), Gobbo 5 (1:2, 1:1, -); trener Vatovec.

Met za dva 12:29, met za tri 2:12, skupno 14:41, pm 5:10. SON: 13. 3T: (Pregarc, Gobbo).

DON BOSCO: Guzik 3, Olivo 10, Gionechetti 4, M. Vlacci 14, Furlan, Rosignano 10, Bisca 5, Michelone, F. Vlacci, Krizman, Pitteri 2, Lokar.

Nocojsnji spored: ob 20.00 finale za 3. mesto Jadran TKB - Servolana, ob 21.45 finale za 1. mesto Don Bosco - Illycaffè. (Vanja Jogan)

NAMIZNI TENIS

Vanja Milič državna prvakinja

Krasu včeraj še trije »bronik«

Včerajšnji drugi dan državnega namiznoteniskega prvenstva v mladinskih kategorijah je SK Kras prinesel se štiri medalje in prvi posamični naslov. Med narasčajnicami ga je dosegla mlada državna reprezentantka Vanja Milič.

Ostale tri medalje so bronzne, Kras pa jih je dosegel v igri dvojic. Med narasčajnicami je to uspešno Vanjo in Nini Milič, med najmlajšimi Natasi Doglia in Sari Sardo ter Urošu Fabianiju in Bostjanu Miliču.

Danes bodo na vrsti ekipni bji v kategorijah mladincev in dečkov.

Danes ob 19. uri v Luciji Slovenija proti Romuniji za moško odbojarsko EP

PORTOROŽ - Na kvalifikacijski tekmi za nastop na odbojarskem EP za moške bo Slovenija danes proti Romuniji v Luciji nastopila brez kapetana Andreja Urnauta, ki je nezadovoljen s statusom reprezentantov in odnosom vodilnih pri OZS do igralcev, kljub izjavi po mariborski tekmi, da bo kljub poškodbam ramena vztrajal do konca kvalifikacij, pa je nenadoma odpotoval v Belgijo.

»Andrej je v naši reprezentanci nezamenljiv. Njegovo vlogo bomo morali porazdeliti, kapetanski trak pa bo nosil Bruno Najdic. Toda ozračje je med reprezentanti imenitno. To je generacija mladih - njihova povprečna starost je 24 let. Z njimi delamo štiri leta, so marljivi, disciplinirani in željni uveljavitve. Tudi drevi bodo skusali premagati slovite Romune. Romunija je evropski velikan, 15-kratni udelezenec evropskega prvenstva in tudi z evropski prvak. Toda po ogledu video kasete smo videli, da so ranljivi. Njihov ritem igre je namreč počasen, toda z bliskovitimi akcijami. Mi pa z mladostno zagnanostjo narekujemo hiter ritem in počasnejše zaključujemo,« je razmišljal zvezni selektor Viki Krevsel, ki razen na kapetana Andreja Urnauta ne more računati niti na Mariborčana Zdravka Bracka, ki ni pripotoval v Portorož, in morda niti ne na Gregorja Jerončiča, ki je rahlo bolan. Sicer je treniral, toda o njegovem nastopu se bosta selektor in trener odločila tik pred tekmo.

Zanimanje za tekmo je veliko in občinstvo bo zagotovo sedmi igralec slovenske reprezentance, ki bo za nov podvig podporo s tribun se kako potrebovala. V predtekmi se bosta srečali ženski sesterki domačega Pirana in Sokola iz Nabrezine z začetkom ob 16. uri; odločilna tekma predzadnjega kroga kvalifikacij pa se bo začela ob 19. uri. (J. K.)

Danes v Firencih tekma za obstanek v A ligi med Padovo in Genoo

FIRENCE - Danes ob 17. uri bo v Firencih odločilna tekma za obstanek v nogometni A ligi med Genoo in Padovo, ki sta ob koncu prvenstva imeli enako število točk.

To bo tudi peta odločilna tekma za obstanek v zgodovini A lige in prvič se bosta na takem srečanju pomerili Genoa in Padova.

V taborih obeh klubov seveda vlada za današnje srečanje izredno pričakovanje. Se posebno zagnani so pri Genoi, saj so prav v zadnji minuti tega prvenstva »ulovili« možnost, da lahko še naprej ostanejo med prvoligasi. To možnost pa jim je ponudil Interjev nogometaš Delvecchio, ki je v 91. min. dosegel zmagoviti gol proti Padovi.

Pri Padovi si seveda še sedaj grizejo nohte, saj so bili se nekaj sekund pred končnim sodnikovim zvigoč znesljivo v A ligi. V Milanu so domaćemu Interju zanesljivo vsilili neodločen izid (1:1). Nato pa Delvecchiov gol in drama.

Na dlani je, da bodo danes imeli »psiholosko prednost« nogometasi Genoe, ki jih bo v Firencih bodrilo skoraj 20.000 navijačev.

Naj omenimo tudi, da bosta ekipi zaradi poškodb in izključitev nastopili v okrnjenih postavah.

JADRANJE / VČERAJ V TRSTU PREDSTAVITEV 27. REGATE JESENSKEGA POKALA-BARCOLANA

»Barcolana« je že postala prireditelj svetovnega slovesa

Regata bo 8. oktobra - Novosti predvsem na AA Kermesse

TRST - Na sedežu Trzasko hranilnice je bila včeraj uradna predstavitev tradicionalne, že 27. regate za Jesenski pokal-Barcolane in Alpe Adria Kermesse, ki jo prireja Jadrano društvo SVBG. Regata »Barcolana« bo v nedeljo, 8. oktobra, teden dni pozneje, v soboto in nedeljo pa bo na sporedu regata Alpe-Adria Kermesse.

Včerajšnje predstavitve se je udeležilo veliko število družbeno-političnih oseb, med katerimi naj omenimo podpredsednika deželnega odbora Roberta Antonioneja, predsednika deželnega CO-NI Emilia Fellugo, predsednika pokrajinskega CONI Stellia Borrija in druge.

Kot je v uvodnem nagovoru dejal predsednik Trzasko hranilnice Verginella, je »Barcolana« z leti postala, ob izredno postrtvovalnem delu organizatorjev, celo ena največjih, glede množičnosti, regat na svetu. Za mesto Trst predstavlja ta regata ne samo izjemno športno prireditev, temveč predvsem enkratni imidz.

»Nase mesto pa se kako potrebuje takih pobud, ki nudijo Trstu možnost za ekonomski in turistični razvoj. Barcolana je ponos ne samo za organizatorje te velike regate, temveč za vse Trzascane,« je se dejal predsednik CRT.

Daljši poseg je nato imel predsednik SVBG Rodolfo De Mattia, ki je orisal zgodovino »Barcolane«, njen razvoj ter z zadovoljstvom in ponosom podčrtal »magično mejo 1000 udeležencev«, ki so jo dosegli na lanskem izvedbi, ko je nastopilo kar 1289 jadrnic, tako da je ta regata, glede udeležbe, celo zapisana v knjigi Guinnessovih rekordov.

»Barcolana« je imela v Italiji že tako odmevnost in je bila tako popularna, da so jo vključili v ozek krog tistih manifestacij, s katerimi je povezana loterija. Lani je ta loterija zabeležila velik uspeh, letos pa kaže, da loterije zaradi birokratskih zapletov ne bo. Predsednik De Mattia je sicer dejal, da se bo močno trudil, da bo loterija tudi letos, saj bo tako ta manifestacija zares »ljud-

ska«, možnosti pa so majhne.

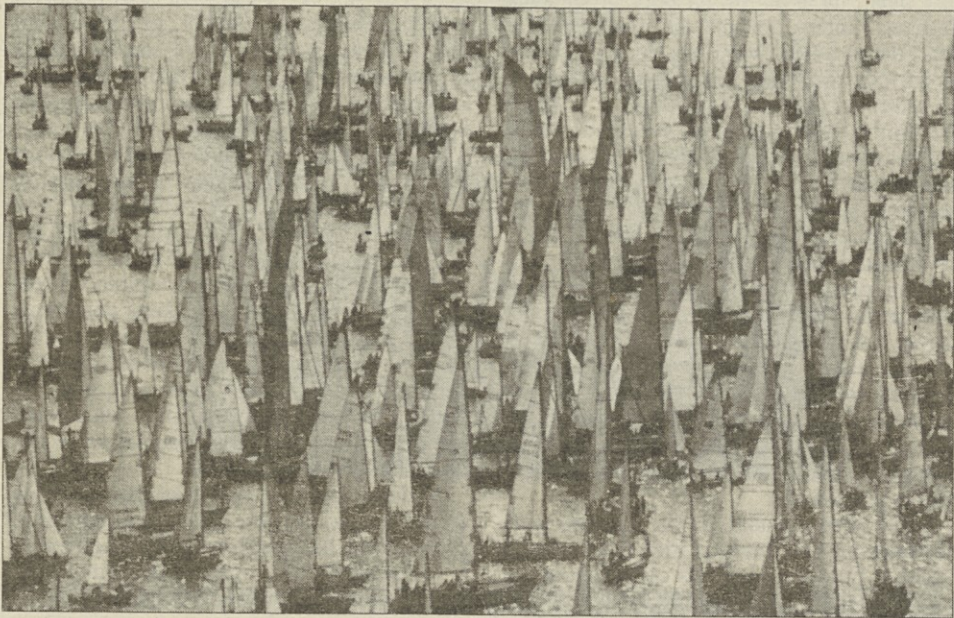
Predsednik je se dejal, da letošnji cilj organizatorjev ne bo iskanje novih rekordov glede udeležbe, temveč predvsem to, da bo prireditelj organizacijsko in tekmovalno cimbolje uspela. Organizacijski ustroj je sicer že utečen, izboljšati pa bo potrebno še nekatere podrobnosti, ki so pri tako odmevni manifestaciji, kot je »Barcolana«, prav tako pomembne kot sama udeležba.

Prevzel je nato besedo tehnični vodja društva Claudio Boldrini, ki je podrobno orisal novosti, ki bodo na »Barcolani« in predvsem na regati Alpe-Adria Kermesse. Glede »Barcolane« bo v glavnem novost ta, da bodo anticipirali rok vpisovanja na sredo, da bi lahko organizacijsko cimbolje izpeljali regato. S to izvedbo bodo obnovili tudi računalniško službo, saj se stvari v informatiki bliskovito spreminjajo in na tako pomembni prireditvi, kot je »Barcolana«, seveda sodi tudi moderen raču-

nalniški sistem.

Velike novosti pa bodo na regati Alpe-Adria Kermesse. Doslej je bila ta regata bolj spektakularnega in skoraj rekreacijskega značaja, na kateri so seveda zmagale večje in »bogatejše« jadrnice. Z letošnjo izvedbo pa bodo imeli vsi jadranci, ki bodo zmagali v svojih kategorijah na »Barcolani«, enake možnosti za uspeh. Na »Kermessu« bodo namreč vsi jadranci tekmovali na enakih jadrnicah istega tipa »Jeanneau One Design«, ki jih bo nudila Italia Vela Cina Riccija, znanega skipperja »Azzurre«, ki se je leta 1983 udeležil tudi regate America's Cup. O zmagovalcu bo tako odločala spretnost posadke in ne kakovost večjega ali manjšega colna, kot je bilo to doslej. (bl)

NOVICE

Puh še v igri za zmago

RIMINI (STA) - Slovenski jadralca in krmar Dušan Puh je v vodstvu tudi 500 milj pred ciljem tradicionalnega jadralnega maratona Rimini - Krf - Rimini, čeprav so se mu največji konkurenti močno približali. Potem ko je Puh v sredo ob 15.29 s 15-metrskim Fanaticom kot prvi obrnil bojo pred grškim otokom Krkom in zajadril proti 500 milj oddaljenemu cilju pred Riminijem, se je položaj v nadaljevanju nekoliko spremenil. Petkovo jutro je namreč v velikem zalivu pod polotokom Gargano na kupu naslo štiri jadrnice. Ob Fanaticu, ki je sam vodil skorajda od samega štarta, in avstrijskemu regatniku Austrian Whitbred, ki mu je bil nekaj milj za krmo, sta prisli v ospredje še italijanska jadrnica Juno ter avstrijska jadrnica Equity & Law, svojčas že tudi udeleženka slovitega Whitbreda, 22.000 milj dolge etapne regate okoli Zemlje. Četverka se je med sebo lahko videla, vsi pa so napredovali počasi, saj pravega vetra ni bilo. Po napovedih utegne zmagovalec letošnje regate na cilj prijadrtati v soboto zvečer ali ponoči. V Riminiju napovedujejo, da bodo na koncu odločale minute, kar se v zgodovini 1000 morskih milj dolge regate se ni zgodilo.

Maradona bo igral za Boca Juniors

BUENOS AIRES - Diego Armando Maradona bo septembra kot igralec oblekel dres argentinskega mostva Boca Juniors. Takrat bo namreč zapadla kazen, ki mu jo je Fifa dosodila na svetovnem prvenstvu v Zda zaradi jemanja pozivil. »Pravkar sem se pogovarjal z Diegom. Potrdil je, da sprejema našo ponudbo. Srečni smo,« je izjavil podpredsednik buenosaireskega kluba Carlos Heller.

Chicago znižal na 1:3

CHICAGO (STA/AP) - Hokejisti Chicago Blackhawks so v četrtem srečanju finala zahodne konference doma premagali Detroit Red Wings s 5:2 in tako znižali izid v zmagah na 1:3. Domačini so po dveh tretjinah vodili že s 5:0. Po dva zadetka sta dosegla Savard in Murphy, enkrat pa je bil uspešen Graham. Poraz sta v zadnji tretjini omilila Drapper in Sheppard. Domaci so bili mnogo boljshi nasprotnik, Detroitu pa ni pomagala niti vrnitev po poskodbi kapetana Steva Yzermana. Hokejisti Chicaga bodo v naslednjih tekmah poskusili narediti skoraj nemogoče. Poskusili bodo postati tretje mostvo, ki mu je uspel preobrat po rezultatu 0:3 v zmagah.

Hrvaške igralke premagale evropske prvakinje

BRNO (STA/dpa) - V drugem krogu EP za ženske v Brnu je prišlo do prvega manjšega presenečenja. V skupini B je reprezentanca Hrvaške tesno premagala branilke naslova, reprezentanco Španije s 73:70 (43:43).

Izidi 1. kroga - skupina A: Francija - Nemčija 69:65 (56:56, 29:27), Italija - Litva 60:55 (25:24), Rusija - Češka 75:72 (41:42); skupina B: Španija - Rumunija 97:68 (46:33), Slovaška - Moldavija 74:70 (36:40), Ukranija - Hrvaška 69:68 (28:39); 2. krog - skupina A: Rusija - Litva 76:67 (36:34), Italija - ZRJ 63:46 (36:21), Francija - Češka 79:74 (40:27); skupina B: Hrvaška - Španija 73:70 (43:43). Vrstni red - skupina A: 1. Italija 4, 2. Rusija 4, 3. Francija 4, 4. Češka 2, 5. Litva 2, 6. Nemčija 1, 7. ZRJ Jugoslavija 1; skupina B: 1. Hrvaška 4, 2. Španija 3, 3. Slovaška 2, 4. Ukranija 1, 5. Moldavija 1, 6. Rumunija 1, 7. Madžarska 0.

Žensko rokometno SP 1997 v Nemčiji

IZMIR (STA/dpa) - Nemčija bo leta 1997 organizator 13. svetovnega rokometnega prvenstva za ženske. Takšno odločitev je sprejel svet Mednarodne rokometne zveze (IHF) na včerajšnjem zasедanju v turskem Izmirju. Nemci bodo turnir med 2. in 15. decembrom izvedli v štirih mestih, že sedaj pa je jasno, da bo finale odigrano v do takrat na novo zgrajeni dvorani Max Schmeling v Berlinu.

PSG brez napadalcev

PARIZ - Paris St. Germain je sezono začel z velikimi ambicijami, zdaj pa se mostvo dobesedno podira. Georg Weah je odšel v Milan, Davvid Ginola pa vztraja, da hoče zapustiti pariski klub, ki resno tvega ostati brez napadalcev. Šef PSG Michel Denisot se z italijanskim Cagliarijem pogaja za nakup urugvajskega napadalca Dely Valdesa, ki pa je drag, zato je bolj verjetno, da se bodo v Parizu naposled odločili za mlada člana Bordeauxa Zidana in Dugarryja. PSG ponuja Ginolaja Barceloni, a le v zameno za Bolgara Stojčkova, Parizani pa se baje zanimajo tudi za člana Padove, Hrvata Vlaovića.

Švedi obtožujejo Gascoinea

LONDON - Angleski nogometas Paul Gascoigne je spet v središču pozornosti. Švedi ga obtožujejo, da je med tekmo za turnir Stanley Rous med Anglijo in Švedsko (3:3) s komolcem namerno udaril in zlomil nos Šveda Magnusa Erlingmarka. Do naslednjega dogodka je prišlo v 89. minuti, tik preden je Platt zmanjšal zaostanek Anglije na 3:2. Gascoigne se je po srečanju opravičil, čes, da je Šveda zadel povsem nenamerno.

TENIS / ROLAND GARROS

Chang za drugo, Muster za prvo zmago v Parizu

PARIZ - Moška polfinalna dvoboja sta bila polna pričakovanj in vprašanj. Bo Muster nadaljeval serijo 33-ih zaporednih zmag na pesku in se uvrstil v prvo Grand Slam finale? Kako se bo znašel Kafelnikov? Bo Bruguera potrpežljivejši od Changa?

Muster nam je prepričljivo odgovoril v 93-ih minutah. Kafelnikov se je izkazal za fatalista. Bruguera je bil živčen, Michael Chang pa je bil Michael, z velikanskim M na začetku.

Muster - Kafelnikov 6:4, 6:0, 6:4

Thomas Muster je na letošnji Roland Garros prišel z imidžem Terminatorja, z imidžem blazneža in kralja peščenih igrišč, ki je na vseh petih turnirjih, ki jih je letos na pesku osvojil, igral neizprosno in za celotno teniško elito predobro. Bil je kratko konstanten in tako vztrajen, da je Becker po izgubljenem finalu v Monte Carlu odkrito podvomil o izvorih Thomasove energije. In pri tem prikriti misli na pozivila. Drugi, tudi lanske in predlanske zmagovalec Roland Garrosa Sergi Bruguera, so se ga začeli bati. Čelo tako zelo bati, da je Agassi morda raje v četrtfinalu odigral poskodbu, da bo dvoboj gladko izgubil: »Vnaprej sem vedel, da me bo Thomas premagal. Upal sem le, da bo dvoboj nekoliko daljši.« Namesto v Schwarzeneggerja in Terminatorja se je Kafelnikov vzel v Stalloneja in Rockyja: »Pocutil sem se kot statist v filmu Rocky. Bil sem kot mis, ki beži po ringu, in Muster se mi je

»Terminator« Muster

zdel kot slon, ki me pohađa, kadar se mu zahoče. Thomas je letos najboljši igralec rdečega peska. Njegov forehand je tako neugoden in tako natančen, da se počutis zelo ubogega.«

Thomas Muster je v Parizu očitno prišel zares sproščen. Čeprav je do Roland Garrosa dobil 28 zaporednih dvbojev na pesku in da so ga vsi steli za velikega favorita in prav zaradi tega pričakovali Mustrov psihični zlom. Vendar Muster jim je ponudil filozofijo, katero so mnogi najprej smatrali kot ubogo obrambo, in ki se je izkazala za zelo uspešno: »Nisem utrujen in nikoli ne razmišljam o serijah ali o pritiskih zaradi možnosti za zmago. Pripravljam se le na naslednji dvoboj. Brez posebnih čustev. Le dobro se počutim, ker sem v formi. Zmaga v Parizu mi zato ne bi spremenila življenja. Najbrž je lepo bilo ti zmagovalec turnirja za Grand Slam, toda življenje je sestavljeno tudi iz drugih občutkov in čustev, v katerih lahko prav tako uživam.«

Chang - Bruguera 6:4, 7:6 (5), 7:6 (0)

Filozofija Michaela Changa je bila zmeraj vezana na vero. Vero v boga in vero v uspeh. Prazaprav je oboje usodno povezoval in ugotovil, »da rdeči pesek Roland Garrosa ni njegova najljubša podlaga« in »da bi bila zmaga letos zares maksimum«. Posteno in odkrito. Sproščen pred bogom in pred samim seboj je Chang v Parizu tudi nastopil. In v slabi uri dvoboja 4. kroga proti Michaelu Stichu dobil 10 iger zapored in v četrtfinalu tako povozil senzacionalnega Voineo, da se je Romun počutil kot David in ne kot Goljat, čeprav je od Changa precej višji. Čeprav so mnogi, vključno z McEnrojem, Samprasom in Agassijem, trdili, da je Bruguera največji favorit Roland Garrosa '95, je bila Changova vera dovolj čvrsta za zmago proti vse bolj cinicnemu in živčno razvanemu Brugueri, ki ga je možnost tretje zaporedne zmage proti koncu turnirja vse bolj tlačila. Zato je najprej klonil v tie-breaku drugega niza, ko je pri rezultatu 5:5 in po dolgih izmenjavah, v katerih je sicer največji mojster, z obupanim krikom obakrat prvi izgubil potrpljenje in zogo nabil v out. Popolnoma povozeno pa je deloval v tie-breaku tretjega niza, ko je samo se čakal, da se bodo pritiski koncali.

Po dvoboju je bil pričan, »da ni bil dovolj dobro pripravljen« in »da bo v prihodnjih sezonah v Parizu še zmagoval«. Kot favorita za končno zmago pa je proglasil Mustra: »Thomas je na pesku agresivnejši od Changa. Trenutno je tudi psihično najmočnejši tenisac na svetu.«

Jaka Lucu

FORMULA ENA / VN KANADE

Schumacher za več kot pol sekunde hitrejši od Hilla

Ferrarijevca v drugi vrsti Na treningu brez moštva Simtek

MONTREAL - V formuli eni nič novega. Nemski dirkač Michael Schumacher, o katerem se vse bolj vztrajno suslja, da bo zapustil mostvo Benetton, ker ga snubijo pri Ferrariju, je bil v prvem dnevu treninga za jutrišnje VN Kanado daleč najhitrejši, saj jedrugouvršceni Hill za njim zaostal za več kot pol sekunde. Schumacher je bil najhitrejši tudi na jutranjem prostem treningu, ko je drugi najboljši čas dosegel ferrarijevec Alesi, ki pa se je moral na uradnem treningu zadovoljiti s četrtim mestom za kolegom v mostvu Bergerjem.

Na startu dirke v Kanadi ni mostva Simtek, ki se je moral zaradi finančne stiske odpovedati

nastopom. Zaradi velikega števila nastopajočih mostev so imeli včasih v formuli ena kvalifikacijski trening, zdaj pa je na startu samo 24 od 26 možnih dirkanikov.

Včerajšnji najboljši rezultati: 1. Schumacher (Nem, benetton) 1:27, 661; 2. Hill (Vbr, williams) 1:28, 039; 3. Berger (Avt, ferrari) 1:28, 247; 4. Alesi (Fra, ferrari) 1:28, 525; 5. Coulthard (Vbr, williams) 1:28, 590; 6. Irvine (Irs, jordan) 1:29, 021; 7. Herbert (Vbr, benetton) 1:29, 295; 8. Barrichello (Bra, jordan) 1:29, 393; 9. Hakkinen (Fin, mclaren) 1:29, 406, 10. Panis (Fra, ligier) 1:29, 809; 11. Blundell (Vbr, mclaren) 1:30, 279; 12. Frentzen (Nem, sauber) 1:30, 285.

Doohan na prvem treningu za motociklistično VN Italije dosegel najboljši čas

MUGELLO - Lanski zmagovalec, Avstralec Michael Doohan je v prvem dnevu treninga za jutrišnje motociklistično VN Italije, kot ponavadi, dosegel najboljši čas v politrskem razredu, a je tokrat le v zadnjih metrih za 13 stotink sekunde prehitel rojaka Darylja Beattieja. Tretjeouvršceni Loris Capirossi je v ravninskem delu proge dosegel najvišjo hitrost 308, 1 km na uro.

V četrtlitrskem razredu je najboljši čas presenetljivo dosegel 38-letni Marcello Lucchi, italijanski državni prvak, a v bistvu testni dirkač aprilie. Bil je za 4 desetinke sekunde hitrejši od svojega šefa, svetovnega prvaka Maxa Biaggija, vodilni na skupni lestvici, japonskec Tetsuya Harada pa je bil sele četrti.

Do 500 ccm: 1. Doohan (Avs, honda) 1:54, 664; 2. Beattie (Avs, suzuki) +0, 131; 3. Capirossi (Ita, honda) +0, 382. **Do 250 ccm:** 1. Lucchi (Ita, aprilie) 1:55, 746; 2. Biaggi (Ita, aprilie) +0, 436; 3. Locatelli (Ita, aprilie) +0, 474. **Do 125 ccm:** 1. Aoki (Jap, honda) 2:02, 321; 2. Sakata (Jap, aprilie) +0, 075; 3. Perugini (Ita, aprilie) +0, 485.

KOŠARKA / SPOR MED PARTIZANOM IN LA LAKERS SE JE ŠE POGLOBLIL

Vse manj verjetno je, da bo Divac nastopil na EP v Atenah

BEOGRAD - Košarkarski klub Partizan se ne bo odrekel tozbi proti L. A. Lakersom in tudi ne bo pristal na odškodnino, ki bi bila manjša od 10 milijonov dolarjev, kolikor znaša tozbeni zahteva. Izjava Vlada Divaca, ki je na nedavni seji predsedstva »crno-belih« dejal, da je aneks, na podlagi katerega Partizan zahteva odškodnino, ponaredek, je sprožila ogorčenje vodilnih ljudi Partizana in izničila možnosti kakrsenega koli kompromisa.

»Ljudje v Beogradu so ponaredili moj podpis na aneksu k pogodbi. Mislim sem, da bomo stvari rešili v skupno zadovoljstvo, toda vse je šlo narobe in zato sem se odločil, da končno spregovorim,« je dejal Divac. »Podpisal sem štiriletno pogodbo in po letu dni sem prestopil k Lakersom, Partizan pa je tedaj prejel odškodnino v višini 600.000 dolarjev. Ko sem podpisal drugo pogodbo z Lakersi, me na »crno-bele« ni vezal noben dogovor več. Ljudje iz Partizana pa so tudi na podlagi drugega podpisa zahtevali določeno odškodnino, in sicer na podlagi nekega aneksa, ki so ga ponaredili skupaj z mojim podpisom.«

Divac je se povedal, da bo v primeru, če Partizan ne bo umaknil tozbe, 15. junija odšel v Los Angeles, da se pripravi na sojenje, ki naj bi se začelo 15. julija.

Na novinarski konferenci Partizana vodilni iz kluba niso hoteli dajati izjav v zvezi s ponarejanjem podpisa, le zanikali so vsakršno možnost ponarejanja pogodbe in novinarjem dali kopije spornih dokumentov, med drugim tudi kopijo aneksa, na katerem je Divac podpisal. Ta je sicer zelo podoben podpisu na drugi pogodbi, ni pa povsem enak. Vodstvo Partizana je ob tem dejalo, da je ponarejanje tako v Jugoslaviji kot v ZDA kaznivno dejanje in zato lahko o tem razsodi le sodišče.

»Želimo poudariti, da Partizan ni v sporu z Divcem, ampak z Lakersi in zato nastop Divca ni odvisen od Partizana,« je dejal predsednik kluba Miketa Djurić. »Nismo dobili nobenega uradnega dopisa, da Divac ne more igrati, v kolikor ne odstopimo od tozbe. Slišali smo le, da so se Lakersi pogovarjali s KZJ Jugoslavije in od nje zahtevali placilo zavarovalnih premij v višini 37.408 dolarjev za vsako tekmo, ki bi jo Divac odigral v dresu Jugoslavije. Iz tega sklepamo, da nimajo nič proti njegovemu nastopanju,« so se dodali v Partizanu.

Vodstvo kluba je prav tako povedalo, da so bili vse do Divceve izjave o ponarejanju pripravljeni na »gentlemanski« dogovor in bi zahtevali precej manjšo odškodnino od tiste v uradnem zahtevku. Povedali so se, da

se z vodstvom KZJ niso začeli pravočasno pogovarjati, po neuspešnih poskusih direktorja reprezentance Dragana Kicanovića in predsednika skupščine Partizana Jovice Pavlovića pa je padla v vodo še zadnja možnost za soglasno rešitev spora. V Partizanu se trdijo, da so od omenjenih 600.000 dolarjev odškodnine prejeli le 445.000, po dodatku k pogodbi pa imajo pravico, da se Divac po treh letih igranja v Lakersih vrne v Partizan. Novinarjem so nato pokazali še edini dokument iz ameriškega tabora, v katerem menedžer Vlada Divca Marc Fleisher zatrjuje, da v kolikor Partizan ne odstopi od tozbe, niti Divcu niti Lakersom ne bo prav, da kosarkar nastopa na EP. Glede na prvotno pogodbo pa so zavezani, da Divcu omogočijo nastopanje v dresu državne reprezentance na vseh pomembnejših mednarodnih tekmah.

Sedaj je že jasno, da je vodstvo Partizana poskušalo krivdo za morebitno nenastopanje Divca na tekmah reprezentance zvaliti na Lakerse. Primer Divac se tako nadaljuje. Sestava jugoslovanske reprezentance v Atenah bo tako najverjetneje znana sele tik pred vstopom v letalo, kot je to predvidel Dušan Ivković. Glede na trenutno stanje pa je malo možnosti, da bo na tem letalu tudi Divac.

Maja Maršičević

NE ZAMUDITE!

Primorski dnevnik

Ob 50-letnici izhajanja Primorskega dnevnika nudimo tudi tistim, ki še niso naročeni, izjemno priložnost, da postanejo stalni naročniki po ugodni ceni in da si ob tem zagotovijo posebno darilo, knjigo "Primorski dnevnik 1945-1995", ki smo ga ob tej priliki namenili samo našim naročnikom.

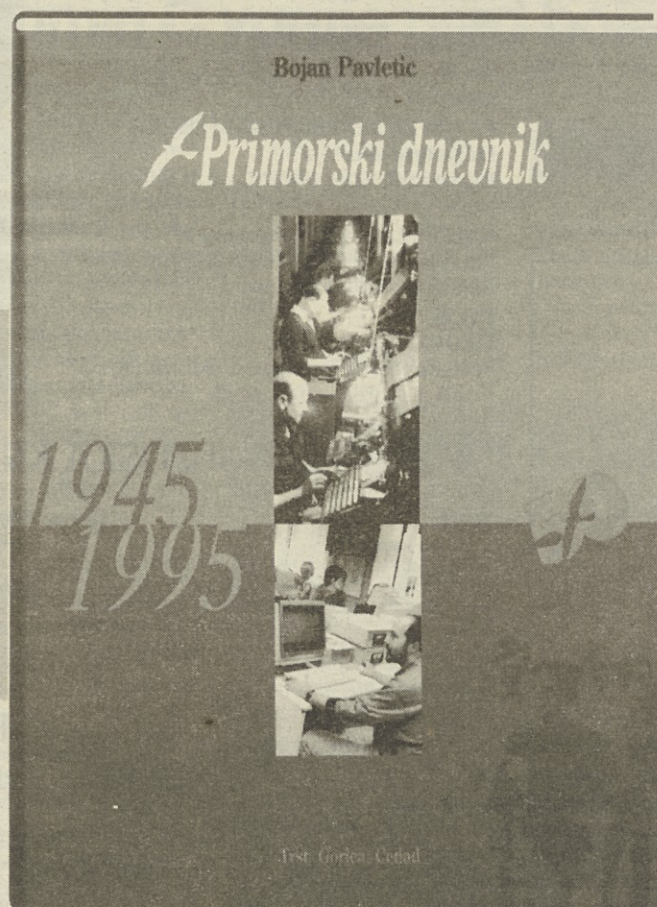
POGOJI:

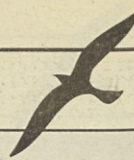
6-mesečna naročnina (od 1.7. do 31.12.) stane 190.000 Lir.

V juniju pa boste Primorski dnevnik prejemali brezplačno.

Naročila sprejemamo samo na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 7796600) in Gorici (tel. 533382).

Ponudba velja do 20. junija.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKE '95 od 12. do 17. junija

V nedeljo, 11. junija, ob 15. in 17. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA gostuje v ARBORETUMU, Volčji potok.

LUTKOVI PROGRAM ZA OTROKE

ponedeljek, 12. junija,
ob 10.30: SLAVEC (LGL, Veliki oder);
ob 12.30: GORNAŠTENISEDIMUHA (Dvorni trg);
ob 13.30: MACJA SOLA NI PRAVA SOLA (Cevljarski trg);
ob 15. uri: O ZABICAH (Gledališče Glej);
ob 16. uri: KRIKEC IN PIKEC (atrij Gledališkega muzeja);
ob 16.45: KLUBOVCI, CEPETALCKI (Mestni trg pred Magistratom);
ob 17. uri: PTIC - GLASNIK MIRU in slovenski nagovor Lutkam '95 - dr. Matjaz Kmecl (Mestni trg pred Magistratom);
ob 18. uri: GOSPOD IN HRUSKA (Cevljarski most);
ob 18.30: JAZBECAR TOBIJA (Dvorni trg);
ob 19.45: PTIC-GLASNIK MIRU (ploščad pred Cankarjevim domom);

FESTIVALSKI PROGRAM

ob 20. uri: SVEČANA OTVORITEV FESTIVALA LUTKE '95 in predstava Claudio Cinnelli in Paolo Lacchesini: PUCCINI BO VSTAL! (CD);
ob 22. uri: SLAVEC (LGL, Veliki oder);
ob 24. ur: DR. FAUST (atrij Magistrata);

ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma studentski D in izven.

KRŠKO KD KRŠKO

Danes, 10. junija, ob 20. uri: TRAVIATA, za izven. Gostovanje SNG opera in balet Ljubljana.

MARIBOR

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/ 221-206
Danes, 10. junija, Velika dvorana ob 19.30: ADIEU - gostovanje baleta Françoisa Raffinota, za abonente in izven.

V ponedeljek, 12. junija, Velika dvorana ob 19.30: G. Verdi: TRUBADUR, za abonente in izven.

LGM, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 11. junija, ob 11. uri: PETER KLEPEC v izvedbi lutkovne skupine TRI Kranj.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326

Danes, 10. junija, ob 20.30: C. Cinelli in P. Lucchesini - PUCCINI BO VSTAL, za izven.

V četrtek, 15. junija, ob 20. uri: T. M. Plavt - KAZINA, za abonma četrtek in izven.

SEŽANA

MLADINSKI IN LUTKOVI FESTIVAL danes, 10. junija

danes, 10. junija:

KD S. Kosovela Sezana (velika dvorana):

ob 10. uri: SKD Tabor Opcine, R. Queneau - VAJE V SLOGU;

ob 13. uri: Dramska sola Barice Blenkus, S. Dizdarevič - KRADLJIVCI NASMEHOV;

ob 20. uri: Teater DEMARO, burke DRIADA Gregorja Strniš;

ob 22. uri: Gimnazija Brezice, OROZARNA - jazz selection;

KD S. Kosovela Sezana (desni oder):

ob 18.30: Art produkcija Zveze prijateljev mladine, KOMPOT;

Vinakras Sezana (klet):

ob 11.30: Gledališka delavnica Srednje tehnične sole in Gimnazija Celje, D. Jancar - ZALEZUJOC GODOTA;

ob 21. uri: MKC Maribor in Vojaska pekarna, T. Brenk/B. Wenzel - IZROCILO SFINGE;

ob 14. uri: GILS Ljubljana, MASKE;

Hotel Triglav:

ob 16. uri: pogovor o predstavah.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V ponedeljek, 12. junija, ob 19.30: EUGEN IN DIJC - klavir. (dvorana SF).

CEKINOV GRAD TIVOLI

V ponedeljek, 13. junija, ob 19.30: koncert TAJANE KAUCIC (klavir) in DUSANA SODJE (klarinet).

GROBLJE

Danes, 10. junija, Baročna cerkev v Grobljah pri Domzalah ob 19. uri: koncert KOMORNEGA ORKESTRA DOMZALE-KAMNIK.

PORTOROŽ AVDITORIJ

Danes, 10. junija, ob 19. uri: MLADINSKI PIHALNI ORKESTER KUD Karol Pahor Piran.

DRUGA GODBA

10. junij - 17. junij 1995

danes, 10. junija.

CHEB MAMI - na sliki (Alžirija) - alžirski rai, Krizanke ob 21. uri.

ponedeljek, 12. junija.

LOUIS SCLAVIS / DOMINIQUE PIFARELY ACOUSTIC QUARTET (Francija) - francoski sodobni jazz.
KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je na ogled fotografska razstava CHRISTOPHA DONNETA.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovška 23
Razstava GOTIKA V SLOVENIJI - Arhitektura in Nastanek, ogroženost, reševanje likovne dediščine na ogled do 10. oktobra.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Razstava nemškega umetnika GOTTHARDA GRAUBNERJA je na ogled do 29. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Retrospektivna razstava RIKA DEBENJAKA bo na ogled do 26. junija.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3
Razstava del ZVONKE SIMCIC in MATEJE SEVER je na ogled do 27. junija.

GALERIJA ILIRIJA
Razstava fotografskega ciklusa DOTIK SVETLOBE ALME BAJT je na ogled do 27. junija.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava slik, risb, grafik, scenskih osnutkov AVGUSTA CERNIGOJA je na ogled do 23. junija.

POSLOVNI CENTER MERCATOR, Dunajska 107
Razstava slik FRANCETA SLANE je na ogled do 29. junija.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Razstava STIRI BARVE NEBA je na ogled do 30. junija.

ZAVOD ZA REHABILITACIJO SOCA, Linhartova ulica
Razstava risb VENA DOLENCA je na ogled do 19. junija.

GALERIJA KELEIA, Prešernova 17
Razstava XXI. MEDNARODNI GRAFICNI BIENALE je na ogled do 14. avgusta.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava Prostor za pripoved ERICHA PRASC-HAKA je na ogled do 30. junija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna

Do 16.6. razstavlja svoje akvarele in kolaze Giovanna Ericani. Urnik: od torka do petka 9-13, 15-19.

Obcinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945« (urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30).

V galeriji Tergesteo pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).

Miramarski park-Konjušnica: do 23. julija je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Maurizio Maier.

Laboratorij P - Park Sv. Ivana

Do 17. t. m. bo na ogled razstava Petre Simončić.

Galerija Le Caveau: do 17.6. razstavlja Davide Di Donato.

GORICA

Galerija Katoliške knjigarne: se danes, 10.6. je na ogled razstava slikarja Demetrija Ceja.

Kulturni dom: do 20. t.m., je na ogled fotografska razstava »Benečija v miru in vojni«.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 2

Razstava grafik CRTOMIRJA FRELIHA je na ogled do 30. junija.

KRANJ

MALA GALERIJA, Glavni trg 4

Razstava MARIA D' ANNE je na ogled do 28. junija.

LIPICA

HOTEL KLUB

Razstava del HELMUTA KORTANA je na ogled do 20. julija.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR,

Strossmayerjeva 6

Razstava del JOZETA POLAJNKA je na ogled do 30. junija.

POSTOJNA

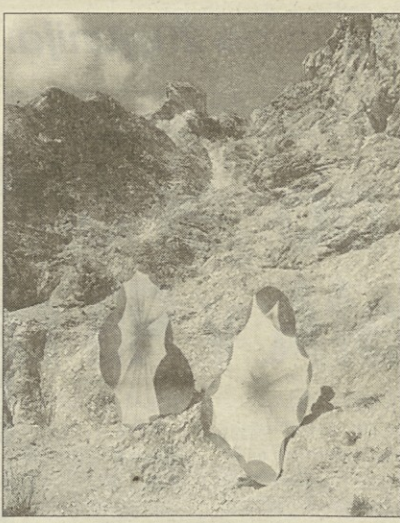
GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstave likovnih del STANETA JARMA. Razstava bo na ogled do 4. julija.

VELENJE

KC IVAN NAPOTNIK

Razstava del ZVONKE SIMCIC.

TRST

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti: v ponedeljek, 12. t. m., ob 20.30

klavirski recital. Nastopata Christopher Hughes in Eriko Hiwano.

Laboratorij P - Park Sv. Ivana (bivša umobolnica)

Danes, 10. t. m., ob 20.30 koncert ljubljanske jazz-rock

skupine Lolita in skupine Urlaut. Ob priložnosti bodo

tudi odprli razstavo Petre Simončić.

Cerkev sv. Antona

V torek, 13. t.m., ob 20.30 - Koncert komornega orkestra

Furlanije-Juljske krajine ob praznovanju Sv. Antona. Dirigent Marco Sofianopulo.

Na sporedu Vivaldi, Tartini Sofianopulo.

Vila Princ na Greti

V soboto, 17. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert

Trzaskega okteta. Večer prireja SKD Barkovlje.

ŠKEDENJ

Danes, 10. t. m., bo v prostorih KD Ivan Grbec (Skedenjska ul. 124) koncert kvarteta

Nomos (Aldo Zerjal - bas, Federico Bruno - flavta,

Aljosa Tavcar - fagot in Aljosa Saksida - klavir). Izvajali bodo operne arije in

sklop slovenskih ljudskih pesmi.

DOLINA

Danes, 10. t. m., ob 21. uri bo na K'luzi »Pesem ob stu-

dencu«, ki ga prireja KD Valentin Vodnik. Na letosnjem

tretjem srečanju bodo nastopili MPZ Jezero iz Doberdoba in MPZ Svoboda iz

Kocevja.

KRMENKA

Jutri, 11. t. m., ob 14. uri bo na sporedu »Glas harmonike«, revija godcev na dia-

tonično harmoniko.

TREBČE

V Ljudskem domu bo danes, 10. t. m., ob 20.30 koncert

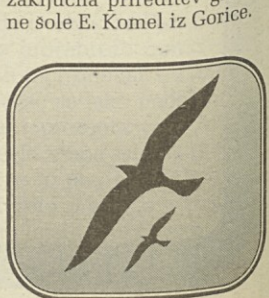
MePZ Vuzenica, ki ga prireja MePZ Primorec-Tabor

in SKD Primorec.

GORICA

Kulturni dom

V sredo, 21. .6., ob 20.30 zaključna prireditev glasbene sole E. Komel iz Gorice.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

Danes, 10. t. m., ob 20.30 (red L) opera G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore).

Ponovitve: jutri, 11.6., ob 17. uri (red D), v torek, 13.6., ob 20.30 (red C), v sredo, 14.6., ob 20.30 (red E), v četrtek, 15.6., ob 20.30 (red F), v soboto, 17.6., ob 17. uri (red S), v nedeljo, 18.6., ob 17. uri (red G) ter v torek, 20.6., ob 20.30 (red H).

Predprodaja vstopnic in rezervacije so v teku pri blagajni dvorane Tripcovich: 9-12, 16-19.

Rossetti

Danes, 10. t.m., ob 20.30 bo Società Ginnastica

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v angleščini.

ŠENTJANŽ

K&K Center (bivša stara sola): danes, 10.6.,

ca Triestina priredila baletni večer z naslovom »Klasični, sodobni in moderni jazz balet«.

Za informacije poklicati v tajništvo SGT.

COL

Kulturni dom: V torek, 13. t.m., ob 19. uri gostovanje gledališke sole SSG s pravljico J. W. Grimma »Palcek«. Režija Adrijan Rustja.

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 15. t. m., od 16.30 do 19.00 Simpozij »Evropske akademije« iz Gorice. Simpozij se bo nadaljeval se v petek, 16. t. m., od 9. do 16. ure ter v soboto, 17. t. m., od 14.30 do 18.00.

V petek, 23. t. m., ob 18.30 »Pajk's show«. Prireditelj Kulturni dom.

V petek, 23. t. m., ob 18.30 »Pajk's show«.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

Prireditelj Kulturni dom.

KULTURNO DRUSTVO PLANSAR VELIKA PLANINA

vabi na

SREČANJE NA PLANINI

ob kulturnem programu
KD Plansar in gostov

DOM NA KISOVCU,
nedelja, 11. junija, ob 10. uri

gediji Rizarne. V sredo, 14. t. m. pa bo na sporedu film »Nevidno odpornost« Giuliane Muscio.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Avditorij Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

Od 12. do 14. t. m. bo na sporedu prireditve »Odpornost v videofilmih«. Na otvoritvi bodo predvajali film »Ne pozabimo!« o tra-

JEDILNIK

Jedilnik za vsak dan

ponedeljek: paradižnikova juha, ohrovtovi zvitki, sveže zemlje, zeliščni čaj

torek: juha iz kocke z vlivanci, krompirjevi strukli s spinaco, zeljnata solata

sreda: spargljeva krem juha z ocvrtimi kruhki, zapčen krompir s sirom in rozmarinom, kraljevska solata

četrtak: prežgana juha, ciganski kotleti, dušen riz, zelena v solati

petek: sadna juha, nadevani paradižniki, petersiljev krompir, dinja

sobota: spinacna juha z rizem, ribji file po trzasko, krompirjeva solata

za nedeljo: goveja juha z jetrnimi cmočki, kokos po hudicevo (priporoča Sophia Loren), ocvrt mlad krompirček, pečena zelenjava na plošci, česnjevi zvitki s smetano

Pečena zelenjava

Oprane in osušene paradižnike, cebulo, liste rdečega radica prepolovimo in pomočimo v zacinjeno oljno tekočino, ki smo jo odisavili s česnom, timijanom, lovorovim listom, dvema klinckoma, origanom in jo osolili in poprali ter ji dodali dve žlici dobrega kislega vina. Segrejemo ploščo, naložimo razpolovljene paradižnike in cebulo, nato liste radica. Potresemo s slanini in popranimi drobtinami in se nekaj minut pečemo.

Česnjevi zvitki s smetano

Mehko vlečeno testo dobro razvlecemo po z moko oprasemem prtiču. Dve tretjini namazemo s smetanovim nadevom, potresemo z razpekani česnjami, pokapamo prazno tretjino testa z raztopljenim surovim maslom, zvijemo in zvitki tudi po vrhu premazemo s surovim maslom. Pečemo ga približno 40 minut. Nadev: maslo, rumenjake in sladkor penasto razmesamo, nazadnje dodamo lonček sladke smetane in trd sneg iz beljakov. Namesto masla lahko vzamemo tudi margarino, vendar potem zvitki ne bo tako rahel. Pečenega potresemo s sladkorjem v prahu.

Po tem receptu lahko pripravimo tudi čespljev zvitki, odlični pa je tudi borovničev ali iz gozdnih jagod. Seveda pa bo na te gozdne sadeže treba se malo počakati. Za vsak slučaj pogledajte v skrinjo, če so tam; skrajni čas je, da jih porabite. Med odtaljene primesajte nekaj piskotnih drobtin, ker so sicer preveč mokre.

DOBRO JE VEDETI

O sušenju sadja

Sušenje sadja se je pri nas v zadnjih letih precej opustilo. Deloma je vzrok to, da so se razvili drugi, boljši načini shranjevanja. Vendar pa pride za ta način shranjevanja v poštev le prvovrstno sadje. In kam s sadjem, ki za tako shranjevanje ni primerno, je pa dobrih sort? Če se odločimo, da bo sušenje dobilo prednost pred namakanjem in prekuhanjem v zganje, je dobro vedeti:

- Sušimo lahko jabolka, hruške, česplje, marelice, česnje, fige, ribez itd.
- Pri sušenem sadju ohranimo aromatične snovi, sadne kisline, rudninske soli, sladkor in tudi precej vitaminov.

- Sadje, ki je bilo med rastjo skropljeno z različnimi škropivi, moramo pred sušenjem dobro oprati, in to nenarezanega.

- Mnenje, da je za sušenje dobro tudi nezrelo in nagnito sadje, je zmotno.

- Susiti je treba pri primerni temperaturi, ki naj se giblje med 45 in 75°C. Če je temperatura nižja in nestalna, traja sušenje predolgo in sadje napade plesen in tudi gniloba.

- Sadje sušimo v pečici ali na stedilniku, na soncu in na zraku, lahko pa tudi v posebnih električnih sušilnikih za sadje.

- Za sušenje v pečici ali na zraku so najprimernejše lese iz protja ali leseni okviri, na katere je napeta mreža iz nerjaveče žice. Lese oziroma okvire razpostavimo enega poleg drugega, če sušimo na zraku; enega vrh drugega, če sušimo na stedilniku, v pečici ali na peči. Lep shranek dobimo tudi, če primerno narezano sadje napelujemo na niti, ki jih napnemo v zračnem prostoru, ob toplem stedilniku ali peči.

- Sadje mora biti med sušenjem zavarovano pred muhami in drugim mrčesom.

- Sadje je dovolj suho, če je vsak kosček elastičen in ga je mogoče lepo upogniti. Če ga prelomimo, mora izgledati suh, brez vodnih kapljic.

- Posušeno sadje hranimo v vrečah iz redkega blaga ali v pločevinastih skatlah.

ZAČIMBNE RASTLINE

Nepogrešljiv ščepec vonja in okusa

Rozmarin ima svoj duh, naj bo zelen al' pa suh

Rozmarin (rosmarinus officinalis), ta mali divje rastoči grm, je nekoc zelo slovel. Mességué, mož, ki upravičeno zatrjuje, da ima narava vedno prav, nam zaupa, da si ga je izbrala sama kraljica, on pa ji je daroval - pravijo viri - večno mladost in ljubezen

Po zaslugi rozmarina naj bi dvainsedemdesetletna, protinasta in revmatična madžarska kraljica Elizabeta spet dobila moč dvajsetletnice in zapeljala poljskega kralja, ki se je poročil z njo, ker se je noro zaljubil vanjo. To se je zgodilo v 16. stoletju, pripoveduje legenda, po kateri naj bi kraljica dobila recept za rozmarinov zvarek, ki jo je tako osrečil, od nekega angela. Tako imenovana »voda madžarske kraljice« je vsebovala v zganju destilirane vejice rozmarina in druga, danes priznana protirevmatična zelišča (majaron, sivko...). Torej ni prav nič čudno, če ji je ta voda močno olajšala bolečine.

»Voda madžarske kraljice« je z vsemi njenimi legendarnimi krepostmi prehajala iz roda v rod. Tudi markizo de Sévigné je očarala: »Nora sem nanjo, vse težave olajša,« je pisala svoji hčeri.

Rozmarin, zimzelen grm iz družine ustnatic, je doma iz Sredozemlja. Po okusu spominja na smolo in je grenkljast, njegov vonj pa je močan in aromatičen. V kuhinji uporabljamo sveže in posušene liste iglaste oblike in včasih tudi vršičke. Najbolje se kombinira s

Rozmarin

timijanom, pa tudi s česnom in zelenim petersiljem.

Z rozmarinom disavimo predvsem:

- kvase za divjacio in marinade za ribe
- pečeno perutnino in svinjino (skupaj s soljo, poprom, česnom in timijanom)
- različne juhe, prikuhe in omake iz paradižnika
- jedi iz jajcevcev in bučk
- jagnetino in domačega kunca, ki ju pripravimo kot pečenko ali spečemo na ražnju

Iz rozmarina pa lahko pripravimo tudi dober čaj. Za skodelico ga zadoštuje ščepec; ta okusen in dobrodejen čaj bi morali piti vsak dan, svetuje Ma-

urice Méssegué. Sladokuscem pa priporočamo rozmarinovo vino:

namakajte nekaj dni 50 g rozmarina v vašem najboljšem boršču, potem pa spijte po vsakem kosilu kozarec. To vino je zelo krepi.

In kako uporabljamo rozmarin zunanje? Če nimate destilacijske naprave, lahko - po receptu, ki ga je dal angel varuh madžarski kraljici - preprosto vržete v kopel sopek rozmarina. Kopljite pa se raje zjutraj, ker rozmarinova kopel krepi in zato ne uspa. Pripisujejo pa ji tudi afrodizijske lastnosti. Saj poznate tisto »dekle daj mi rož rdečih, rozmarina tudi daj, da bom sanjal o ljubezni itn. itn. itn....

SOPHIA LOREN

V kuhinji z ljubeznijo (10)

Veličastni recepti s kokošjim mesom

Kokos po hudicevo

Kdo ve, zakaj jo tako imenujejo. Morda zato, ker jo pečemo čisto izpostavljenemu ognju, stalceno, da se meso ne more rešiti (to je pa zato potem imenitno, hrustljivo). Vsekakor kokos dobro očistimo, odstranimo na zunanji strani s plamenom sveče poslednji puh, jo po dolgem popolnoma odpremo, vendar pazimo, da se obe polovici na enem koncu držita skupaj, potem ju na deski potolčemo, da postaneta ploski, pri čemer moramo paziti, da ne zdrobimo kosti. Končno kokos spečemo na žaru na močnem ognju, po možnosti na žerjavi iz lesa, in ker je meso zelo tanko, bo precej hrustljivo in zlato, ko bo pečeno. Kokos lahko spečemo tudi v pekaču in v tem primeru dodamo večjico rozmarina in poskropimo kokos s suhim belim vinom.

No, imenitna pa je tudi kokos na način prasičke.

Ko smo snemali film Bocaccio leta devetnajsto

sedemdesetega, sem spoznala ta veličastni recept tudi v Romagni. Kaj je prasička vemo: to je prasiček, nadevan z zelišči in pečen, kakor to delajo v Rimu. Za to jed morate imeti približno 6 mesecev staro prasičko, tako da je meso zelo nežno, toda ne več tako mastno. Sesecljajte jetra, srce in ledvica, vse to popražite na slanini in dodajte pol kozarca belega vina, dodajte precej rozmarina in s tem nadevajte prasičko.

Nekaj podobnega je s kokosjo na način prasičke. Kokos, ne ravno majhno, očistite, osmote, spraznite in dobro operete ter osusite. Potem pripravimo sesecljan nadev iz debele rezine gnjati, rezine slanin in jetrc iste kokosi (če morete se ene druge), iz lističev rozmarinove vejice, nekoliko divjega kopra, stroka česna, ščepa soli in popra. Vse dobro premešamo, s tem nadevamo kokos, jo zvezemo in damo peči na olje v kozico s še eno vejico rozmarina. (Se nadaljuje)

Kokos na originalnem ražnju, ki si ga je dala Sophia postaviti v Marinu na jasi poleg bazena (Foto: Soldati)

Vitamin C varuje pred boleznimi

V nasi prehrani morajo biti navzoči tudi vitamini, čeprav jih potrebujemo le v majhnih količinah. Če kakega vitamina v hrani primanjkuje, nastopi bolezen, imenovana avitaminoza; prevelike količine vitaminov, navadno v obliki vitaminskih preparatov, pa povzročajo hipervitaminozo.

Vitamin C je v vodi topen, zato se iz živila izloči pri kuhanju. Poleg tega ta vitamin hitro oksidira, zato živila kuhamo v pokriti posodi, da preprečimo dostop zraka. Vse sveže sadje in zelenje vsebuje vitamin C, zato ni treba pretiravati s C vitaminom v tabletkah in napitkih.

Kje se nahaja

- v zelenjavi: spinaca, zelje, zelene solate, korenje, paradižnik, paprika, ohrovt, cvetaca, kislo zelje, krompir

- v sadju: limone, pomaranče, ribez, v manjših količinah tudi v vsem drugem sadju, razen v suhem

- ni ga v zitu in suhih stročnicah

Pomen za organizem

- čuva pred skorbutom
- preprečuje krvavitve
- pospešuje razvoj kosti in zob
- varuje pred nalezljivimi boleznimi
- sodeluje pri celjenju ran

Bolezni zaradi pomanjkanja

- motnje v rasti in krvnem obtoku
- manjša odpornost proti nalezljivim boleznim, posebno proti tuberkulozi
- skorbut

Rubriko je pripravila Katarina Lavs

KUHARSKI SLOVARČEK

K K K Kvasenje

Kvasenje je postopek, s katerim meso zmehčamo in mu damo hkrati prijeten okus po kvasi oziroma dišavnici in zelenjavi, ki kvaso sestavljajo.

Kvasimo predvsem trdo govedino, divjacio, staro perutnino pa tudi bravino. V poletnem času kvasa meso tudi za nekaj dni konzervira, da se ne pokvari. Včasih so uporabljali samo mokro kvaso, to je zavrelco različnih začimb, dišavnic in zelenjave v okusni vodi, večkrat z dodatkom vina. Vanjo vloženo meso izluzuje preveč svojih sestavin in postaja vlaknasto in pusto. Zato vse bolj uporabljamo suho kvaso.

Meso nadrgnemo s suho meša-

nico sesekljanih zelenjav, začimb in dišavnic. Kvasimo več dni, vmes meso obračamo. Meso pa včasih kvasimo tudi v sladkem ali kislem mleku (jetra, srce, ledvica).

Mesa ne solimo niti pri morki, niti pri suhi kvasi. Posoda za kvasenje je najboljša iz porcelana. Zmrznjenega in odtaljenega mesa ne kvasimo; z zmrznjenjem se namreč meso tako in tako zmehča. Če pa mu hočemo dodati znatilen okus kvase, ga obložimo z dodatki suhe kvase in v njej odtalimo.

suha kvasa

Zelenjavo (korenje, zeleno, petersilj, cebulo, česen), zrežemo na

tanke rezance, lovorov list, rozmarin, satraj in baziliko sesekljamo. Dodamo zrna celega popra in brinove jagode ter vse dobro premešamo. S to mesanico obložimo meso. Kvasimo dva do tri dni, medtem meso vsak dan obrnemo.

mokra kvasa

Zelenjavo in začimbe (podobne kot za suho kvaso) zalijemo z vodo in jo okisamo. Kvasa naj vre četrte ure. Ohlajeno zlijemo po mesu. Kvasimo dva do tri dni, meso med kvasenjem večkrat obrnemo.

Mokra kvasa je zelo priljubljena, toda njena slaba stran je v tem, da se iz mesa izloča mnogo dragocenih sestavin.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Čez hribe in doline nad Dravo

Privlačna, a malo obiskana pot po Kozjaku

»Nad Dravo, severno od Dravograda proti Mariboru, vzporedno s Pohorjem nad južnim dravskim bregom, se razprostira v razdalji okrog petdeset kilometrov važno obmejno pogorje, ki znači za nas v turističnem oziru posebno celoto,« je pred skoraj sedemdesetimi leti zapisal Rudolf Badjura v svojem vodniku po Kozjakovem pogorju.

Hribovski skupini, ki sega od Kosenjaka na zahodu do Svetega Urbana na vzhodu, je nadel ime Kozjakovo pogorje in tako imensko poenotil hribovje, čeprav je ime Kozjak razširjeno predvsem za vzhodni del. Nekateri so ga imenovali tudi Dravski Kozjak, po vojni pa se je le na papirju uveljavilo ime Kobansko, izvira pa iz kobanice, imena za pastirski plašč. Se vedno je zapisano na večini zemljevidov,

medtem ko je za domačine to preprosto Kozjak.

Naj bo tako ali drugače, hribovje stoji in mu je vseeno. Ponekod je tako strmo, da morajo stirje držati mizo, da lahko eden je. Kure nesejo jajca v vreče, da se ne bi skotalila po bregu, psi pa se z gobcem držijo za travo in lajajo z ritjo, tako vsaj pravijo. Po drugi strani pa Kozjak ni prav nič neprijazen in to velja tudi za njegove prebivalce. Hribovje je dokaj

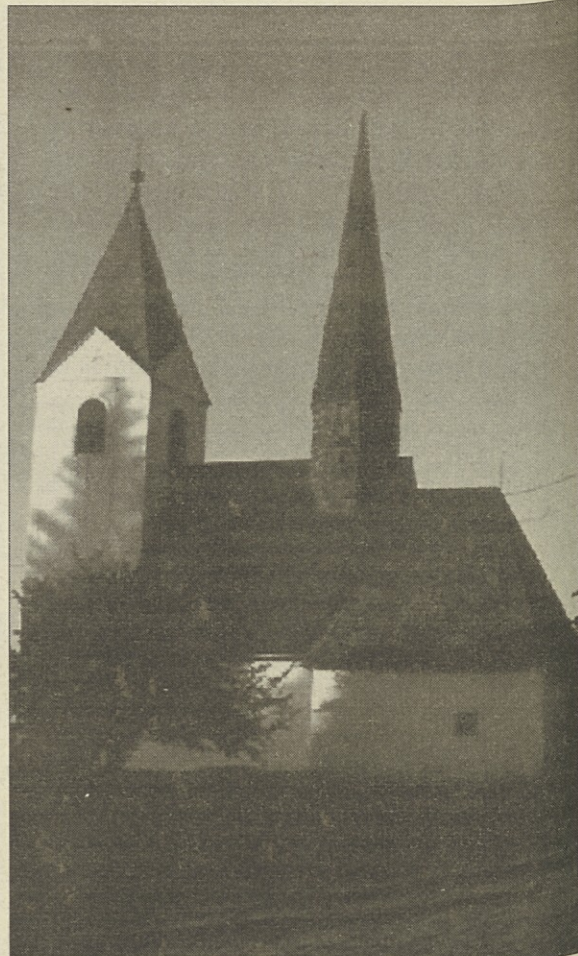
obljudeno, vasi so posejane prav povsod. Največkrat srečamo lepe domačije, včasih nas nenadejano preseneti cerkvena, drugič se komaj izognemo bikom, ki se zapodijo za čudno dvonogo postavo, ki se motovili na njihovem kosilu. Med hojo po Kozjaku se ponujajo obsežni razgledi v dolino Drave in proti Pohorju, spremljajo nas mirni smrekovi gozdovi, valjujoci travniki in zeleni pašniki. Hribovje je najvišje v zahodnem delu, kjer se s Kosenjakom vzpne 1517 metrov visoko. Proti vzhodu se niža, prereže ga tudi nekaj globokih dolin, tako da se steze kar dobro dvigajo in spuščajo. Čez vrhove in doline drži malo

Volčji bob je okrasna rastlina, ki jo na Kozjaku včasih srečamo v velikih skupinah tudi divje rastočo.

obiskana. Pot čez Kozjak, ki povezuje Kosenjak nad Dravogradom in Sveti Urban nad Mariborom ter vabi na tri do štiri dni čudovite hoje. Odkar ni več varuhov domovine, ki so se posebno budno pazili na popotnike v obmejnem pasu, je hoja bolj sproščujoča. Razen na vzhodnem delu na Kozjaku ni planinskih koč, zato je za večdnevni obisk najbolje vzeti s seboj spalno vrečo in prespati na kakšnem seniku ali pa kar pod temno odejo neba. Nekateri domačije se ukvarjajo s kmečkim turizmom in nadomesčajo ponudbo, ki bi jo lahko imele planinske kočice. Pravzaprav so postanki na kmetijah, tudi »običajnih«, ki se ne ukvarjajo s turizmom, posebno privlačni. Prijazni in gostoljubni domačini vedno radi izmenjajo nekaj besed, pa tudi prenočišče na seniku je običajno prosto.

Ce nimamo dovolj časa za prečkanje vsega hribovja, to nudi dovolj možnosti za enodnevnne izlete, saj je označenih poti iz doline Drave veliko. Dovolj je le pogled na planinsko karto vzhodnega in zahodnega dela Pohorja, ki v merilu 1:50.000 kaže tudi Kozjak. Privlačne izletniške točke so predvsem vrhovi, na zahodnem delu izstopata Kosenjak in Sveti Jernej, na vzhodnem pa Ostri vrh in Sveti Urban. Za prvo srečanje s hribovjem se lahko odpravimo na njegov najvišji vrh po lepi krožni poti iz Dravograda čez Ojstrico oziroma Goriski vrh. Na gozdnati vrh pridemo,

V vasi Podlipje stoji slikovita cerkev svetega Primoža.

odvisno od števila in dolžine postankov, v treh ali starih urah. Raje si vzemimo več časa, ker je Ojstrica prelepa hribovska vas s prostranimi razgledi, smrekovi gozdovi pod vrhom pa premočno vabijo k po-

casnemu sproscenemu koraku, ki ga tu in tam ustavijo se cvetoče gorske rože, med njimi tudi kochov svišč. Toda Kosenjak je sele začetek. Pot čez Kozjak vodi se naprej. Ali res ni časa? **Dario Cortese**

Bistrski jarek je kljub imenu lepa dolina. Pot čez Kozjak vodi mimo majhne šole, ki jo obiskujejo otroci iz okoliških vasi.

Remšnik v osrednjem delu Kozjaka je ena večjih vasi hribovja.

Sveti Jernej stoji dobrih tisoč metrov visoko na vrhu istoimenske vzpetine, pod katero je nekaj hiš vasi Branik nad Muto.

Travnike krasijo rumeni cvetovi arnike. (Vse fotografije: Dario Cortese)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

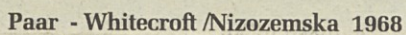
Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. Potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinašajo ceden kupček denarja...

KRIŽANKA

Rešitev naloge

Silvo Kovač

Vodoravno:

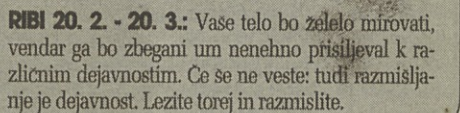
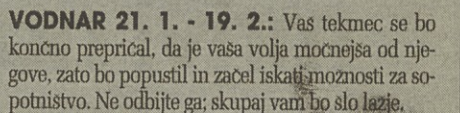
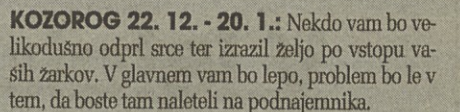
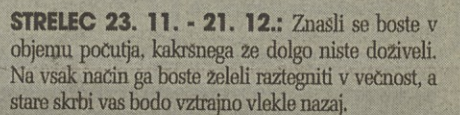
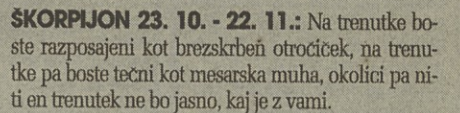
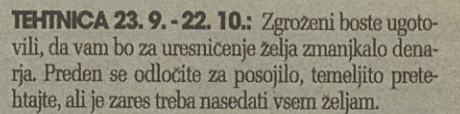
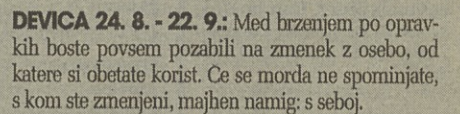
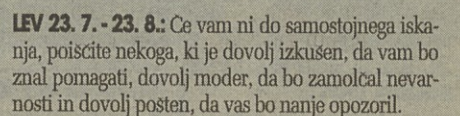
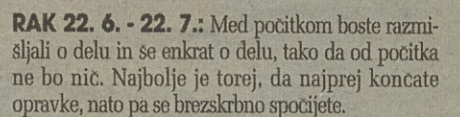
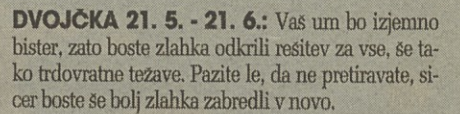
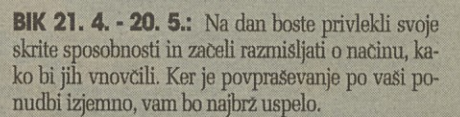
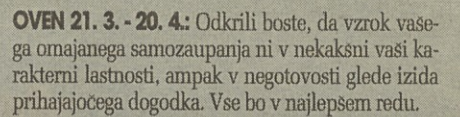
Navpično:

	1	2			3	4	5	6
7			8		9			
10				11				
12						13		
14					15			
	16			17				
			18			19	20	
21	22	23			24			25
26					27			
28			29					
30					31			
32						33		

RESITETV
Vodorumavno: KK, rida, Palembarang, otisk,
Lod, Reka, masa, ranta, Jonka, Klee, eoni, Ail, Avril,
presiledek, Rima, Roma, Akad, Ne

zapisal

B. R. K.

Slikovita miniatura med Francijo in Španijo ⁽⁶⁾

Visoke zgradbe pod
starim obzidjem mečejo
na ozke ulice dolge osve-
žujoče sence, tako da
med brezciljnim pohajko-
vanjem nisva imela nika-
kršne zelje, da bi se pov-
zpela do katedrale in od
sonca razbeljenega obzi-

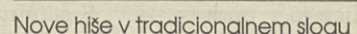
»Ampak razgled z visokega obzidja je res čudovit,« je poskusil se poslednjič, ko sva se še enkrat brezvoljno ozrla proti s soncem ožarjenemu vrhu grča. Dovolj je bilo bolj ali manj ohranjenim utrd, s kakršnimi se ponasa toliko spanski mest. Dovolj je bilo vročine in melanholičnega opoldanskega mrtvila, kakršno v poletnih mesecih zajame večji del Pirenejskega polotoka. Vabil naju je obljubljaljoci hlad ozkih dolin med dvotisočaki, ki so se nedoloclivo

Glede prenočišca ni bilo dvoma, toda najlepši kotiček ob strmi obali je že zasedla francoska družina z razkošnim avtodromom. Nekaj kilometrov kasneje se je tik pod cesto primeren prostorček prikazal tudi nama in nekaj trenutkov kasneje sva si med zverženimi borovci v zadnjih utrinkih medle

Od kneževine do države

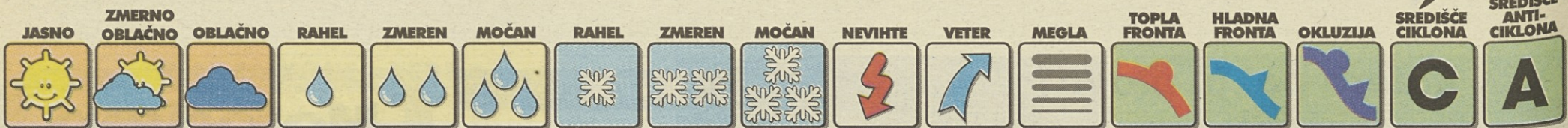
Po legendi je Andora

Zanesljivejši podatki o nastanku Andore se navezujejo na posvetitev katedrale Seu d'Urgell leta 839, ko je bilo že zabeleženo, da ozemlje današnje države pripada urgelskemu grofu. Kot grofiča je prišla v sklop Španske marke, ki jo je ustanovil Karel Veliki, vse od leta 819 pa je bila v posesti urgelskih grofov. V za-

četku enajstega stoletja so
urgelski grofje hribovito
ozemlje počasi prepustili
cerkvi in leta 1133 je grof

Ermengol IV. predal vso
oblast nad Andoro urgel-
skemu skofu. **Igor Fabjan**
(*Se nadaljuje*)

VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je območje enakomernega zračnega pritiska. Oslabljen hladna fronta je dosegla Alpe in se le počasi pomika proti vzhodu. Nad Slovenijo piha v visinah jugozahodni vetrovi. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.11 in zaslo ob 20.52. Dan bo dolg 15 ur in 41 minut. Luna bo vzšla ob 17.40 in zasla ob 3.04.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	13,2	Crikvenica	19,0
Sava (Radovljica)	10,4	Malinska	21,0
Sora	11,8	Sibenik	21,0
Ljubljana	13,5	Poreč	19,0
Savinja	-	Split	20,0
Vipava	10,0	M. Losinj	20,0
Jadransko morje (Koper)	20,9	Dubrovnik	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 10 vozlov
popoldne: W 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.41 najnižje -52 cm, ob 9.01 najvišje 23 cm, ob 14.11 najnižje -19 cm, ob 20.21 najvišje 54 cm.
Jutri: ob 3.17 najnižje -61 cm, ob 9.44 najvišje 29 cm, ob 14.58 najnižje -20 cm, ob 20.59 najvišje 56 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	23
1000 m	18
1500 m	13
2000 m	8
2500 m	4
2864 m	2

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo razdražljivi, potrti, nemirni, hitro se bodo utrudili in tudi spali bodo slabše kot običajno.

VOX POPULI

O kresu se mora vrabec ze v prosu skriti.
Ce Barbara dezi, bodo jeseni grozdja polne kadi.

DANES

Slovenija: Delno jasno s spremenljivo oblačnostjo bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dneвне pa od 21 do 27° Celzija. Sosednje pokrajine: Delno jasno bo s spremenljivo oblačnostjo.

JUTRI

V Sloveniji: Delno jasno bo s spremenljivo oblačnostjo. Popoldan možne krajevne plohe in nevihte. Obe: V ponedeljek se ne bo večje spremembe vremena. Popoldne bodo se plohe in nevihte.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V letalski nesreči trije mrtvi na Novi Zelandiji

WELLINGTON - Tri osebe so izgubile življenje, osem pa jih je bilo ranjenih v letalski nesreči, ki se je včeraj pripetila nedaleč od novozeleandskega Palmerstona North na Severnem otoku. Letalo (De Havilland dash 8) letalske družbe Ansett New Zealand je z osemnajstimi potniki in tremi člani posadke iz Aucklanda letelo v Palmerston North. O nesreči je oblasti obvestil neki potnik, ki je imel s seboj mobilni telefon. Reševalci pa so se le s težavo prebili do kraja nesreče (na sliki Telefoto: AP), ker je bila nad celotnim območjem gosta megla.

Princesa Pokahontas od danes na ekranih

NEW YORK - Družba Disney je dogodek poimenovala »družinski Woodstock« - a samo za 100.000 skrbno izbranih povablencev. V Central Parku v New Yorku bodo danes malo po sončnem zahodu prvič predvajali Disneyjevo najnovejšo risanko, pravljico o indijanski princesi Pokahontas.

Poleg premiere nove Disneyjeve uspešnice je v parku predviden tudi velik popoldanski piknik s predstavami v živo, igrami in stojnicami. Disneyjeva družba bo poskrbela

za red, varnost in čistočo parka. Stroški za to bodo znašali 300.000 dolarjev. Ta vsota ter milijonski prispevek skladu, ki skrbi za Central Park, pa so prava malenkost v primerjavi z vsotami, ki jih je družba iztržila s svojimi zadnjimi uspešnicami - za vsako od njih so pri Disneyju samo v ZDA zaslužili povprečno 800 milijonov dolarjev. S samimi risankami družba iztrži trideset odstotkov celotnega zaslužka, pomembno vlogo pa igrajo tudi glasbene kulise, igrače, obleke, tor-

be, brisače in tako dalje.

Tudi to pot so pri Disneyju že poskrbeli za vse to. Najbolj priljubljena med malčki bo verjetno postala veslajoča punčka v kanuju, podoba crolase indijanske princeske pa bo krasila sobico marsikateriga otroka. Fast food veriga Burger King je že pripravila milijone podob, ki jih bo delila otrokom, ki bodo naročili hamburger in krompirček. Amerika se torej vneto pripravlja na zadnjo otroško modno muho.

Diana na ogledu beneškega Bienala

BENETKE - Po skoraj dveh urah cakanja so včeraj novinarji in fotoreporterji končno docakali prihod princeze Diane na beneški Bienale. Med obiskovalci, ki so zaradi Dianine zamude morali počakati na odprtje, je marsikdo glasno negodoval. Ta edini zaplet pa ni zmotil Dianinega obiska. Nekdanja žena britanskega prestolonaslednika je na ogled italijanskega in britanskega paviljona prispela v družbi hongkonškega milijarderja Davida Tanga, ki ga je spoznala pred kratkim, z njo je bil se Tsong Zung Chang, kurator kitajske zgodovinske razstave »identiteta in avtoriteta«, med drugimi pa tudi Gjulja Peyton-Jones, ravnateljica londonske Serpentine Gallery. Prav ta ji je skupaj z umetniškimi direktorjem Janom Clairrom pojasnjevala razstavljene umetnine. Ogled je trajal dobro uro in sele ob izhodu, kjer jo je ponovno docakala skupina fotoreporterjev, je Diana s težavo prikrila, da jo fotografi in novinarji motijo. Brzkone je nanje pozabila med kosilom z Davidom Tangom v neki beneški palači. Predsinočnjim pa je bila princesa Diana (na sliki Telefoto: AP) na večerji v Palacu Grassi, kjer si je ogledala zgodovinsko razstavo. Tu je bil poleg beneškega plemstva tudi britanski veleposlanik Patrick Fairweather.

